

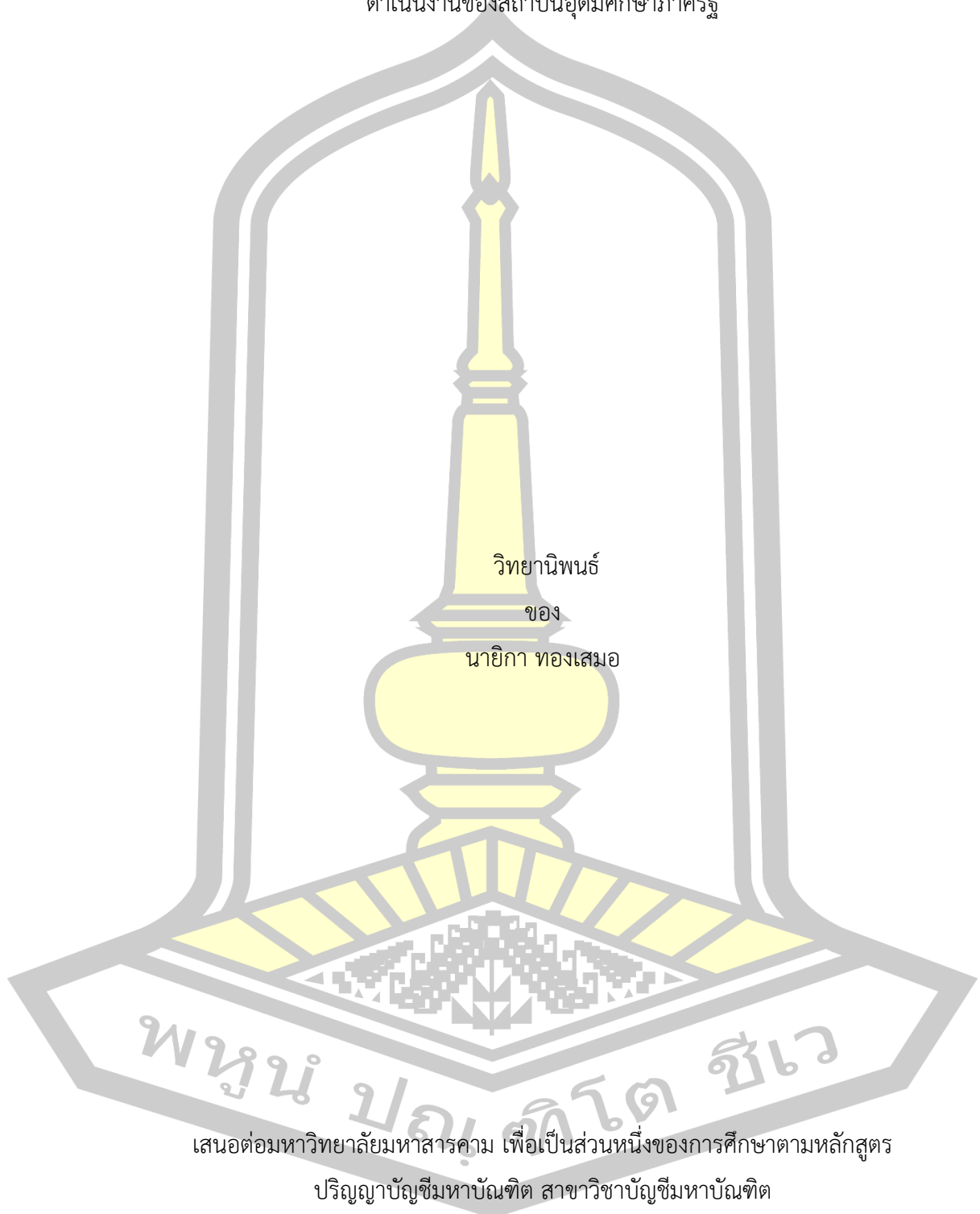
ผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐที่มีผลต่อความสำเร็จในการ
ดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

วิทยานิพนธ์
ของ
นายิกา ทองเสมอ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาบัญชีมหาบัณฑิต
กุมภาพันธ์ 2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐที่มีผลต่อความสำเร็จในการ
ดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

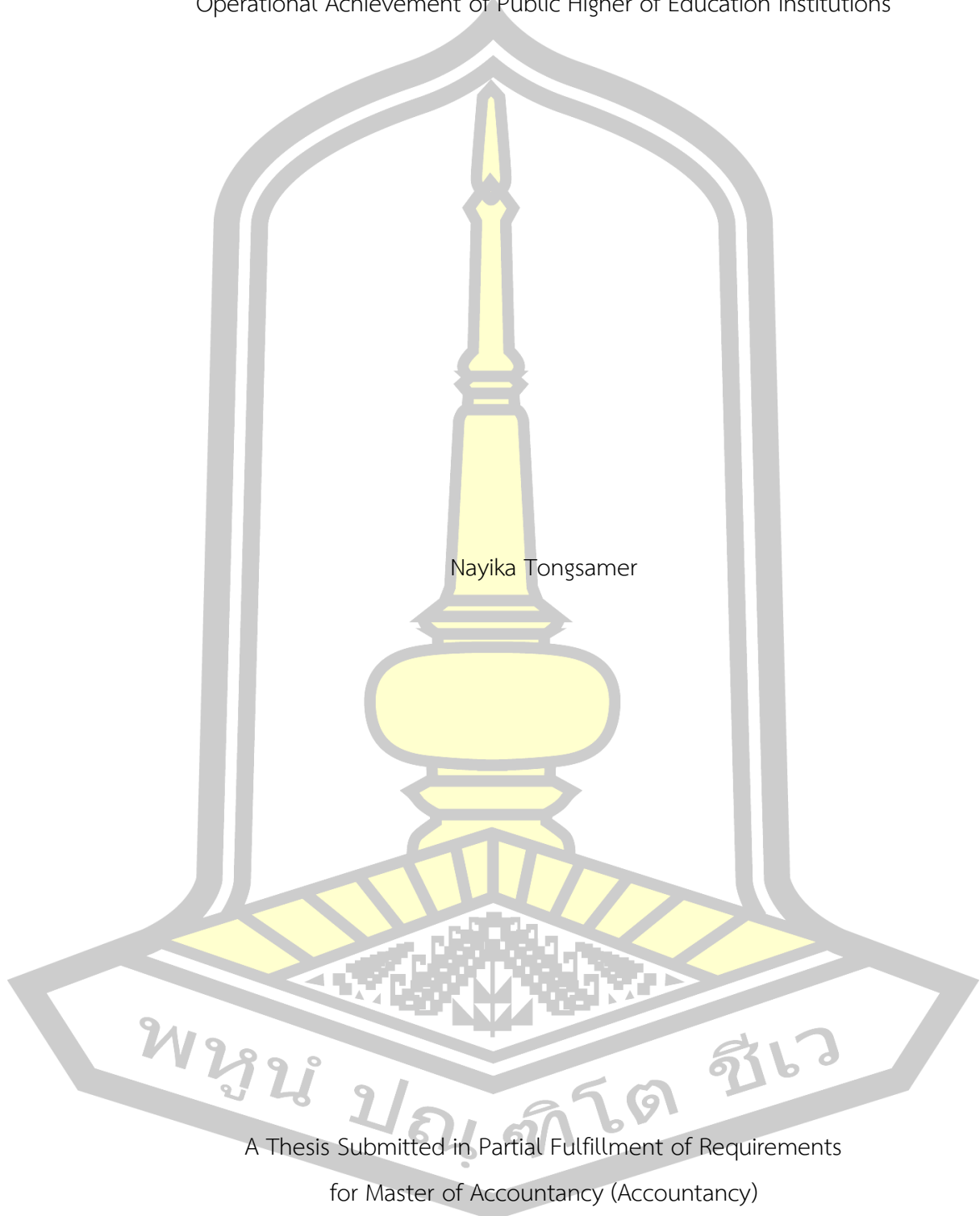

กุมภาพันธ์ 2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

The Effects of Government Financial and Accounting Risk Management on
Operational Achievement of Public Higher of Education Institutions

Nayika Tongsamer

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Accountancy (Accountancy)

February 2024

Copyright of Mahasarakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนางสาวนัยิกา ทองเสมอ
แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาบัญชี
มหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รศ. ดร. สุวรรณ หวังเจริญเดช)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รศ. ดร. ณัฐวงศ์ พูนพล)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(ผศ. ดร. ธัญญธร ศรีวิเชียร)

.....กรรมการ

(ดร. กฤตยาดี เกตุวงศา)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(ผศ. ดร. สุมินทร เป้าธรรม)

มหาวิทยาลัยขอนแก่นให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา บัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาบัญชีมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

.....
(ดร. ชลธิชา ธรรมวิญญู)

คณบดีคณะการบัญชีและการจัดการ

.....
(รศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	ผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ		
ผู้วิจัย	นายิกา ทองเสมอ		
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. ณัฐวงศ์ พูนพล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธัญญธร ศรีวิเชียร		
ปริญญา	บัญชีมหาบัณฑิต	สาขาวิชา	บัญชีมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2567

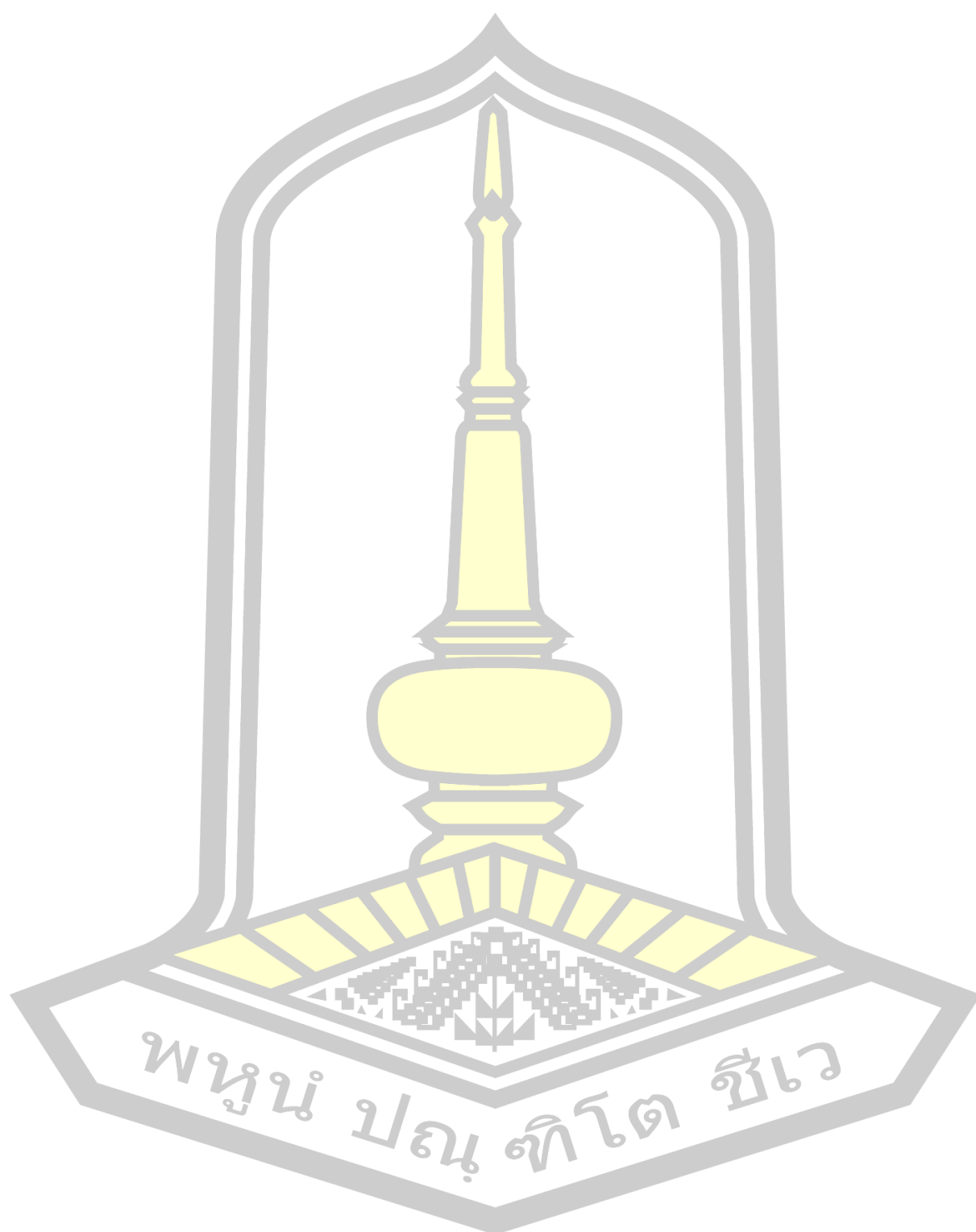
บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐระดับมหาวิทยาลัย ในสังกัดกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน 456 คน และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ t-test F-test (ANOVA และ MANOVA) การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวม ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน และด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร ส่วนด้านบรรลุเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ และด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน ไม่เป็นตามสมมติฐานที่มีความสัมพันธ์เชิงบวก แต่ผลการศึกษาพบความสัมพันธ์เชิงลบ 2) ด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวม ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน ด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร และด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน ส่วนด้านบรรลุเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ไม่เป็นตามสมมติฐานที่มีความสัมพันธ์เชิงบวก แต่ผลการศึกษาพบความสัมพันธ์เชิงลบ 3) ด้านการกำหนดภาระงานด้านความเสี่ยง มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวม ด้านบรรลุเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน ด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร และด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน 4) ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จใน

การดำเนินงานโดยรวม ด้านบรรลุปเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน ด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร และด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน และ 5) ด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวม ด้านบรรลุปเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน ด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร และด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงานผลการวิจัยพบว่า การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวม ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน และด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร ส่วนด้านบรรลุปเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ และด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน ไม่เป็นตามสมมติฐานที่มีความสัมพันธ์เชิงบวก แต่ผลการศึกษพบความสัมพันธ์เชิงลบ 2) ด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวม ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน ด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร และด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน ส่วนด้านบรรลุปเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ไม่เป็นตามสมมติฐานที่มีความสัมพันธ์เชิงบวก แต่ผลการศึกษพบความสัมพันธ์เชิงลบ 3) ด้านการกำหนดภาระงานด้านความเสี่ยง มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวม ด้านบรรลุปเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน ด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร และด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน 4) ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวม ด้านบรรลุปเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน ด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร และด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน และ 5) ด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวม ด้านบรรลุปเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน ด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร และด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน

คำสำคัญ : การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ, ความสำเร็จในการดำเนินงาน, สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

TITLE	The Effects of Government Financial and Accounting Risk Management on Operational Achievement of Public Higher of Education Institutions		
AUTHOR	Nayika Tongsamer		
ADVISORS	Associate Professor Nuttavong Poonpool , Ph.D. Assistant Professor Tanyatorn Srivachian , Ed.D.		
DEGREE	Master of Accountancy	MAJOR	Accountancy
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2024

ABSTRACT

The research aims to study The Effects of Government Financial and Accounting Risk Management on Operational Achievement of Public Higher of Education Institutions. The sample group included 456 executives of higher education, science, research, and Innovation in Thailand. Collect data by using questionnaires. The statistics used for analyzing the collected data were t-test F-test (ANOVA and MANOVA), multiple correlation analysis, and multiple regression analysis.

The results show that Government Financial and Accounting Risk Management on Operational Achievement of Public Higher of Education Institutions. Include: 1) Integrated Risk Management have relationships and positive effects on operational achievement, decreasing chances of operational loss, protection for damage of resource, and confident of operational, on the other hand, Achieving Strategic, and Confident of Operational does not follow the assumed positive effects. However, the study results reveal a negative effect. 2) Corporate governance monitoring and controlling have relationships and positive effects on decreasing chances of operational loss, and protection for damage of resource. However, achieving strategic does not follow the assumed positive effects. 3) government financial and accountancy risk management for risk workload determination has relationships and positive effects on decreasing chances of operational loss, and

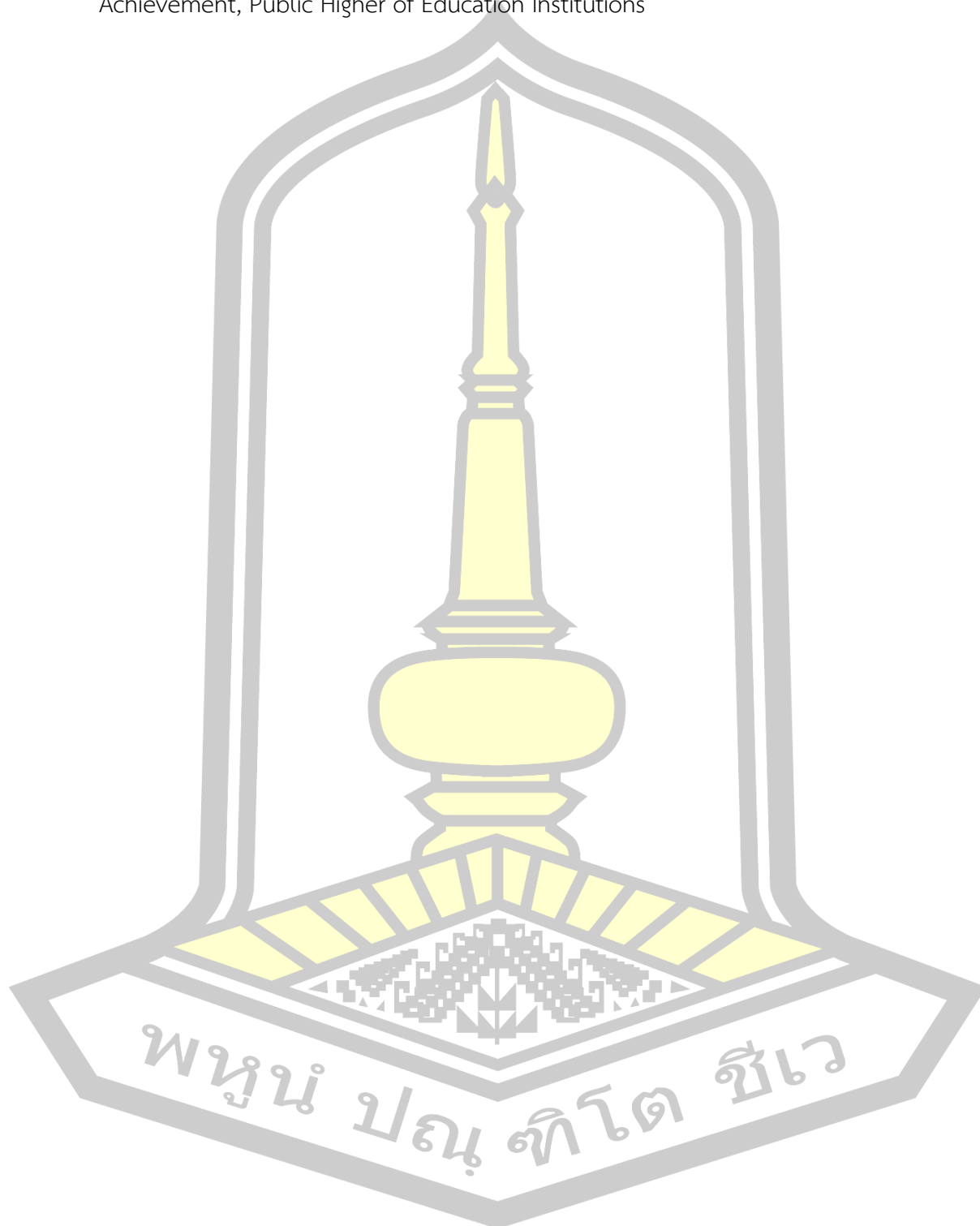
protection for damage of resource 4) government financial and accountancy risk management for Information application has relationships and positive effects on decreasing chances of operational loss, and protection for damage of resource 5) government financial and accountancy risk management for continuous Improvement has relationships and positive effects on decreasing chances of operational loss, and protection for damage of resource.

In summary, government financial and accountancy risk management has relationships and positive effects on the success of higher education institutions in Thailand. Consequently, the Executive of higher education institutions should place importance on financial and accountancy risk management. Including Integrated Risk Management, and Corporate Governance Monitoring and Controlling affect operational success in achieving strategic.

Strategically, institutions should align organizational objectives with financial and accountancy risk management framework set by the Ministry of Finance. They should develop strategies to enhance administration guidelines for budget management systems, ensuring clarity and efficiency in financial goals, organizational transparency, auditability, and sustainability. Moreover, establish system and mechanism development for financial and budget management including government budget, and budget revenue. Budget expenditure correspond with the aim of the strategies and drives organizational advancement rapidly.

Additionally, emphasis should be placed on government financial and accountancy risk in Integrated Risk Management affecting operational success in achieving, Confidence of Operational by providing tools for government financial and accountancy risk of institutions to strengthen overall management and safeguard against Decreasing Chances of Operational Loss, and Protection for Damage of Resource fostering greater confidence among financial personnel of higher education institutions in Thailand.

Keyword : Government Financial and Accounting Risk Management, Operational Achievement, Public Higher of Education Institutions

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจากบุคคลทั้งหลาย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ให้ความอนุเคราะห์ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ขอขอบพระคุณ รศ.ดร.สุวรรณ หวังเจริญเดช ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และ ผศ.ดร.สุมินทร เป้าธรรม และอาจารย์ ดร.กฤตยาวิ เกตุวงศา กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการที่ให้ความช่วยเหลือในการตรวจแก้ไขเครื่องมือในการวิจัย ตลอดจนมอบความรู้และให้คำแนะนำแนวทางด้านต่าง ๆ จนงานวิจัยเสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ รศ.ดร.ณัฐวงศ์พูลพล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และ ผศ.ดร.ธัญญธร ศรีวิเชียรอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษาด้านต่าง ๆ ชี้แนะแนวทางการดำเนินการวิทยานิพนธ์และควบคุมคุณภาพวิทยานิพนธ์ให้คำแนะนำและความรู้อันมีค่าที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานวิจัย

ขอขอบพระคุณคณาจารย์คณะการบัญชีและการจัดการ ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนเจ้าของผลงาน ตำรา และเอกสารทางวิชาการทุกท่าน ที่ผู้วิจัยได้นำมาศึกษาก่อให้เกิดแนวคิดอันมีคุณค่าต่องานวิจัยฉบับนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่ได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์และสละเวลาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัย ขอขอบพระคุณ บิดา มารดา รวมทั้งพี่น้องและผู้มีพระคุณที่ให้การสนับสนุนทุกท่านผู้ซึ่งเป็นแรงกำลังใจทำให้การวิจัยครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์ด้วยดี

ขอขอบพระคุณเพื่อนนิสิตบัญชีมหาบัณฑิต ที่เป็นกำลังใจที่ดีเสมอมา รวมถึงเจ้าหน้าที่คณะกรรมการบัญชีและการจัดการ และหน่วยงานในมหาวิทยาลัยมหาสารคามทุกท่าน ที่ช่วยเหลือให้การสนับสนุนการทำงานวิจัยให้สำเร็จลุล่วงด้วยดีและผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้สละเวลาอันมีค่าและให้ ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์เล่มนี้

ผู้วิจัยขอขอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ตลอดจนบูรพาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต ซึ่งผู้วิจัยจะนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้นเพื่อประโยชน์ต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติสืบไป

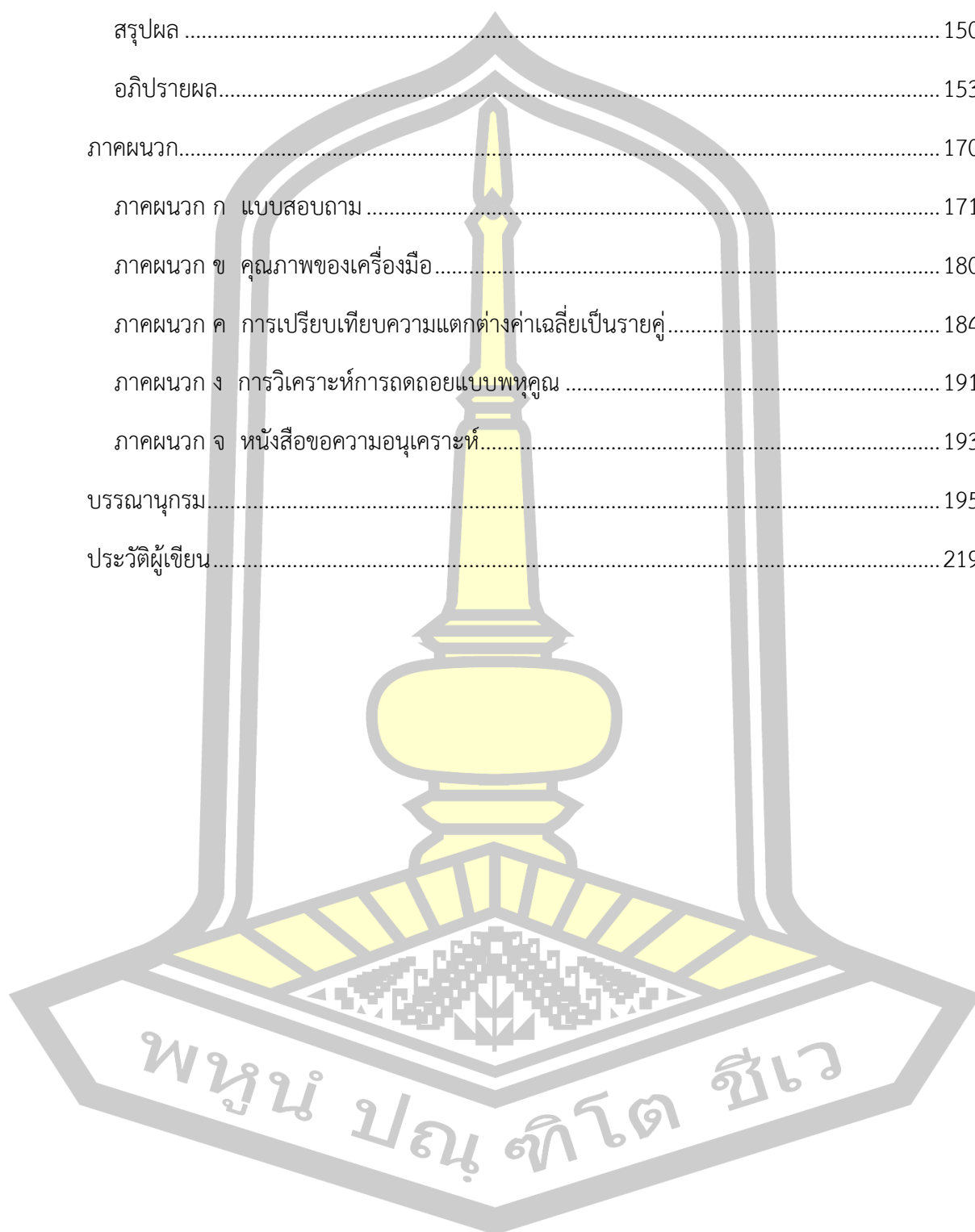
นายิกา ทองเสมอ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ช
กิตติกรรมประกาศ.....	ญ
สารบัญ.....	ฎ
สารบัญตาราง.....	ท
สารบัญรูปภาพ.....	ถ
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย	4
สมมติฐานในการวิจัย	4
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงการเงินและบัญชีภาครัฐ	17
แนวคิดเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงาน	57
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	90
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	102
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	102
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	102

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ	103
การเก็บรวบรวมข้อมูล	106
การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	106
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	108
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	109
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	109
ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	111
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐในประเทศไทย ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และตำแหน่งงานในปัจจุบัน	112
ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ประกอบด้วย ประเภทของ.....	114
สถาบันที่ท่านสังกัด งบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน งบประมาณเงินรายได้ที่ได้รับ จัดสรรในปีปัจจุบัน และจำนวนบุคลากรในสังกัด.....	114
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ	115
ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ.....	121
ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ที่มีประเภทของสถาบันที่สังกัด งบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน งบประมาณ เงินรายได้ที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน และจำนวนบุคลากรในสังกัด แตกต่างกัน.....	126
แสดงดังตาราง 20 – ตาราง 27	126
ตอนที่ 6 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานของ สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีประเภทของสถาบันที่สังกัด งบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรร ในปีปัจจุบัน งบประมาณเงินรายได้ที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน และจำนวนบุคลากรในสังกัด แตกต่างกัน.....	132
ตอนที่ 7 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย การวิเคราะห์การถดถอย แบบพหุคูณ และการสร้างสมการพยากรณ์ของการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชี ภาครัฐและความสำเร็จในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ	138
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	150

ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	150
สรุปผล	150
อภิปรายผล.....	153
ภาคผนวก.....	170
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	171
ภาคผนวก ข คุณภาพของเครื่องมือ.....	180
ภาคผนวก ค การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่.....	184
ภาคผนวก ง การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ	191
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	193
บรรณานุกรม.....	195
ประวัติผู้เขียน.....	219

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 รายชื่อสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	15
ตารางที่ 2 เกณฑ์การประเมินโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์.....	28
ตารางที่ 3 เกณฑ์การประเมินระดับของผลกระทบ (เป็นตัวเงิน).....	29
ตารางที่ 4 เกณฑ์การประเมินระดับของผลกระทบ (ไม่เป็นตัวเงิน).....	29
ตารางที่ 5 ตัวแปรย่อยของการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ	86
ตารางที่ 6 ตัวแปรย่อยของความสำเร็จในการดำเนินงาน	88
ตารางที่ 7 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ.....	112
ตารางที่ 8 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ	114
ตารางที่ 9 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐโดยรวม และเป็น รายด้านของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ	115
ตารางที่ 10 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการบริหาร ความเสี่ยงแบบบูรณาการเป็นรายข้อของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ	116
ตารางที่ 11 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการกำกับ ติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาลเป็นรายข้อของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ	117
ตารางที่ 12 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการกำหนด ภาระงานด้านความเสี่ยงเป็นรายข้อของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ	118
ตารางที่ 13 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการใช้ข้อมูล สารสนเทศเป็นรายข้อของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ.....	119
ตารางที่ 14 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการพัฒนา อย่างต่อเนื่องเป็นรายข้อของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ	120
ตารางที่ 15 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวมและเป็นรายด้านของ สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ.....	121

ตารางที่ 16 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านบรรลุป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ เป็นรายข้อของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ	122
ตารางที่ 17 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจาก การดำเนินงานเป็นรายข้อของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ	123
ตารางที่ 18 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านการป้องกันความเสียหายของ ทรัพยากรเป็นรายข้อของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ	124
ตารางที่ 19 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านการสร้างเชื่อมั่นในการ ปฏิบัติงานของผู้บริหารเป็นรายข้อของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ	125
ตารางที่ 20 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ โดยรวม และเป็นรายด้านของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีประเภทของสถาบันที่สังกัด แตกต่างกัน (t-test).....	126
ตารางที่ 21 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ เป็นรายด้านของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีประเภทของสถาบันที่สังกัด แตกต่างกัน (MANOVA)	127
ตารางที่ 22 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ โดยรวมของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีงบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน แตกต่างกัน (ANOVA)	127
ตารางที่ 23 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ เป็นรายด้านของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีงบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน แตกต่าง กัน (MANOVA).....	128
ตารางที่ 24 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ โดยรวมของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีงบประมาณเงินรายได้ที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน แตกต่าง กัน (ANOVA)	129
ตารางที่ 25 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ เป็นรายด้านของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีงบประมาณเงินรายได้ที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน แตกต่างกัน (MANOVA).....	130
ตารางที่ 26 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ โดยรวม ของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีจำนวนบุคลากรในสังกัด แตกต่างกัน (ANOVA).....	130

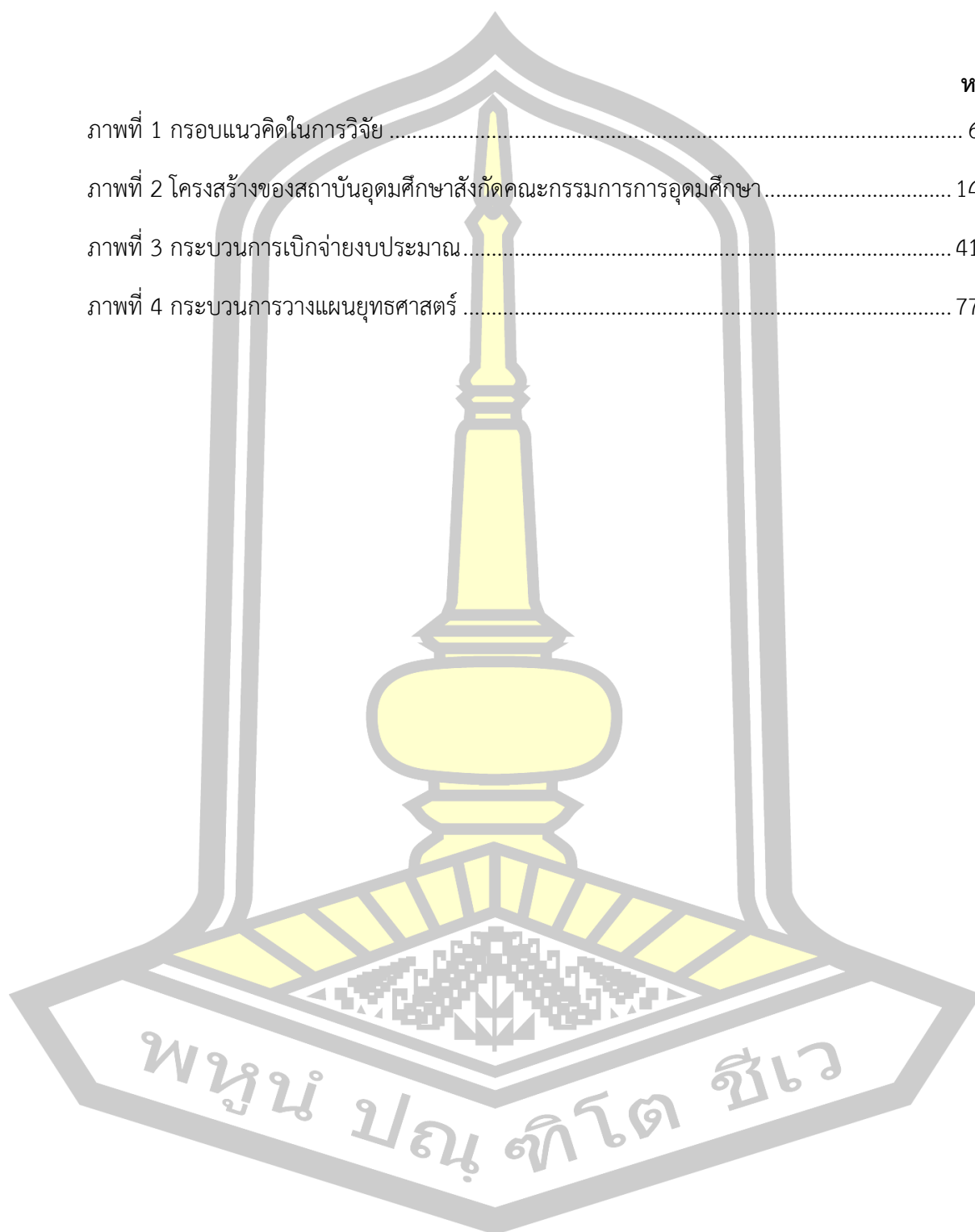
ตารางที่ 27 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ เป็นรายด้านของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีจำนวนบุคลากรในสังกัด แตกต่างกัน (MANOVA)..	131
ตารางที่ 28 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวมและเป็นราย ด้านของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีประเภทของสถาบันที่สังกัด แตกต่างกัน (t-test).....	132
ตารางที่ 29 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานเป็นรายด้านของ สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีประเภทของสถาบันที่สังกัด แตกต่างกัน (MANOVA).....	133
ตารางที่ 30 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวมของ สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีงบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน แตกต่างกัน (ANOVA) .	133
ตารางที่ 31 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานเป็นรายด้านของ สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีงบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน แตกต่างกัน (MANOVA)	134
ตารางที่ 32 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวมของ สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีงบประมาณเงินรายได้ที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน แตกต่างกัน (ANOVA)	135
ตารางที่ 33 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานเป็นรายด้านของ สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีงบประมาณเงินรายได้ที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน แตกต่างกัน (MANOVA)	136
ตารางที่ 34 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวมของ สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีจำนวนบุคลากรในสังกัด แตกต่างกัน (ANOVA).....	136
ตารางที่ 35 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานเป็นรายด้านของ สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีจำนวนบุคลากรในสังกัด แตกต่างกัน (MANOVA).....	137
ตารางที่ 36 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐกับ ความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวม ของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ	139
ตารางที่ 37 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยกับความสำเร็จในการดำเนินงาน โดยรวมของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ.....	140

ตารางที่ 38 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐกับ ความสำเร็จในการดำเนินงานรายด้าน ด้านบรรลุปเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ของสถาบันอุดมศึกษา ภาครัฐ.....	141
ตารางที่ 39 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยกับความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้าน บรรลุปเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ	142
ตารางที่ 40 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐกับความสำเร็จ ในการดำเนินงานรายด้าน ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน ของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ	143
ตารางที่ 41 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยกับความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้าน ลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน ของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ	144
ตารางที่ 42 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐกับ ความสำเร็จในการดำเนินงานรายด้าน ด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร ของสถาบันอุดมศึกษา ภาครัฐ.....	145
ตารางที่ 43 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยกับความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร ของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ.....	146
ตารางที่ 44 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐกับ ความสำเร็จในการดำเนินงานรายด้าน ด้านการสร้างเชื่อมั่นในการปฏิบัติงาน ของสถาบันอุดมศึกษา ภาครัฐ.....	147
ตารางที่ 45 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยกับความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้าน การสร้างเชื่อมั่นในการปฏิบัติงาน ของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ	148
ตารางที่ 46 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	181
ตารางที่ 47 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทาง การเงินและบัญชีภาครัฐเป็นรายด้านสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีประเภทของสถาบันแตกต่างกัน	185
ตารางที่ 48 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทาง การเงินและบัญชีภาครัฐเป็นรายด้านสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีงบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรร ในปีปัจจุบันแตกต่างกัน	186

ตารางที่ 49 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทาง การเงินและบัญชีภาครัฐโดยรวมด้านสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีงบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรร ในปีปัจจุบันแตกต่างกัน.....	187
ตารางที่ 50 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทาง การเงินและบัญชีภาครัฐเป็นรายด้านสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีงบประมาณเงินรายได้ที่ได้รับ จัดสรรในปีปัจจุบันแตกต่างกัน.....	187
ตารางที่ 51 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทาง การเงินและบัญชีภาครัฐเป็นรายด้านสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีจำนวนบุคลากรในสังกัดแตกต่างกัน	188
ตารางที่ 52 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานเป็นราย ด้านสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีงบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบันแตกต่างกัน.....	188
ตารางที่ 53 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวม ด้านสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีงบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบันแตกต่างกัน.....	189
ตารางที่ 54 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงาน เป็นรายด้านสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีงบประมาณเงินรายได้ที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบันแตกต่าง กัน.....	189
ตารางที่ 55 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงาน เป็นรายด้านสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีจำนวนบุคลากรในสังกัดแตกต่างกัน.....	190
ตารางที่ 56 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงาน โดยรวมด้านสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีจำนวนบุคลากรในสังกัดแตกต่างกัน.....	190
ตารางที่ 57 การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและ บัญชีภาครัฐต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านบรรจุเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ของ สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ.....	192
ตารางที่ 58 การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและ บัญชีภาครัฐต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน ของ สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ.....	192

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
ภาพที่ 2 โครงสร้างของสถาบันอุดมศึกษาสังกัดคณะกรรมการการอุดมศึกษา	14
ภาพที่ 3 กระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณ	41
ภาพที่ 4 กระบวนการวางแผนยุทธศาสตร์	77

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

กระทรวงการคลังได้ประกาศหลักเกณฑ์ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2562 อ้างถึงหนังสือเลขที่ กค.0509.3/ว.36 ลงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2564 เรื่อง แนวทางการบริหารความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เรื่อง หลักการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร โดยหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ ข้อ 3 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐ ยกเว้นรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามคู่มือหรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงตามที่กระทรวงการคลังกำหนด โดยในปี พ.ศ. 2564 กระทรวงการคลังยังดำเนินการกำกับติดตามเกี่ยวกับประกาศของหลักเกณฑ์ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2562 เพื่อให้ดำเนินการอย่างครบถ้วน ซึ่งหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ในการจัดการให้มีการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ตามมาตรา 79 ของพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานมีประสิทธิภาพ รวมถึงยกระดับการบริหารความเสี่ยงของฝ่ายบริหารให้สามารถเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ เพื่อสนับสนุนการบริหารหน่วยงานของรัฐให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างแท้จริง (กระทรวงการคลัง, 2564)

การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ (Government Financial and Accounting Risk Management) คือ กระบวนการดำเนินงานขององค์กรที่เป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อช่วยให้องค์กรลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย ให้ระดับของความเสียหายและขนาดของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กรทางการเงินและการบัญชีของสถาบันการศึกษาภาครัฐเป็นสำคัญ งานวิจัยนี้มุ่งเน้นการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐมาใช้เป็นกรอบแนวทางที่ช่วยให้หน่วยงานของรัฐสามารถนำหลักการบริหารความเสี่ยงไปปรับใช้ ในการพัฒนาระบบการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรได้อย่างเหมาะสม กรอบแนวทางการบริหารความเสี่ยงได้ผสมกรอบแนวคิดด้านการบริหารความเสี่ยงขององค์กรชั้นนำต่าง ๆ ประกอบด้วย The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) และ International Organization for Standardization (ISO) กรอบการบริหารความเสี่ยงเป็น

พื้นฐานที่สำคัญในการบริหารความเสี่ยงหน่วยงานของรัฐ ควรพิจารณานำกรอบการบริหารความเสี่ยงนี้ไปปรับใช้ในการวางระบบการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงาน เพื่อให้หน่วยงานได้รับประโยชน์สูงสุดจากการบริหารความเสี่ยงอย่างแท้จริง โดยหน่วยงานของรัฐแต่ละแห่งอาจมีศักยภาพที่แตกต่างกันในการนำกรอบการบริหารความเสี่ยงทั้งหมดไปปรับใช้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมของหน่วยงาน กรอบการบริหารความเสี่ยงประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ มีลักษณะ 3 ประการ คือ การบริหารความเสี่ยงต้องมีการบริหารในภาพรวม การบริหารความเสี่ยงควรผนวกเข้าเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานขององค์กรและการบริหารความเสี่ยงต้องช่วยสนับสนุนกระบวนการตัดสินใจทุกระดับองค์กร 2) ด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล การบริหารความเสี่ยงประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับความมุ่งมั่นของผู้กำกับดูแล หัวหน้าหน่วยของรัฐ และผู้บริหารระดับสูง หน่วยงานของรัฐบางแห่งมีผู้กำกับดูแลในรูปแบบคณะกรรมการซึ่งมีหน้าที่ในการกำกับฝ่ายบริหารให้มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล 3) การกำหนดภาระงานด้านความเสี่ยง หน่วยงานควรมีการกำหนดอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบในเรื่องของการบริหารความเสี่ยงอย่างชัดเจนและเหมาะสม 4) การใช้ข้อมูลสารสนเทศ เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินงานของหน่วยงาน องค์กรที่มีการบริหารข้อมูลสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพส่งผลโดยตรงต่อการบริหารความเสี่ยง และ 5) การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การบริหารความเสี่ยงต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ความสมบูรณ์ของระบบการบริหารความเสี่ยงขึ้นอยู่กับขนาด โครงสร้าง ศักยภาพขององค์กร รวมถึงการใช้ระบบสารสนเทศ (กระทรวงการคลัง, 2564) ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการบริหารความเสี่ยง ซึ่งหลักการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหาร ในการบริหารการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยช่วยหน่วยงานในการวางแผนและจัดการเหตุการณ์ด้านลบที่เกิดขึ้น อันเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน รวมถึงช่วยหน่วยงานในการบริหารเพื่อสร้างหรือฉวยโอกาส หรือได้รับประโยชน์จากเหตุการณ์ด้านบวกที่อาจเกิดขึ้น ส่งผลให้หน่วยงานสามารถเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถในการให้บริการของหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้ประชาชนและประเทศชาติประสบความสำเร็จในการดำเนินงานจากการบริหารความเสี่ยงภายใต้หลักธรรมาภิบาล

ความสำเร็จในการดำเนินงาน (Operational Achievement) ถือเป็นตัวกำหนดการประเมินผลหรือการวัดผลการปฏิบัติงานขององค์กร เพื่อการปรับให้เหมาะสมกับบริบทของระบบการบริหารราชการแผ่นดินของสถาบันอุดมศึกษาที่ต้องบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ การนำเครื่องมือในการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กรมาช่วยเสริมในการบริหารของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงานทางการเงินในขั้นตอนและกระบวนการต่าง ๆ ป้องกันความเสียหายของทรัพยากรที่อาจเกิดขึ้นทางการเงินและทำให้บุคลากรในหน่วยงานทางการเงินของสถาบันอุดมศึกษาเกิดความมั่นใจในการปฏิบัติงานมากขึ้น (เปรมยุตา ท้าวบุตร, อัครเดช ฉวีรักษ์ และสลักจิต นิลผาย, 2561) เนื่องจากบุคลากรในหน่วยงาน

ทางการเงินมีความเสี่ยงในการปฏิบัติงานสูง ซึ่งในการปฏิบัติงานต่าง ๆ เกี่ยวกับการเงินต้องยึดถือ กฎเกณฑ์และระเบียบต่างๆ ของกระทรวงการคลังโดยเคร่งครัด บุคลากรในหน่วยงานทางการเงินจึงมีความสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรและการดำเนินงานต่าง ๆ (อาภาวรรณ สงวนหงส์ และเบญจพร โมกขะเวส, 2564) เพื่อให้เกิดความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงินซึ่งมีองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบรรลุปเป้าหมายและวัตถุประสงค์ 2) ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน 3) ด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร และ 4) ด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน ดังนั้น การบริหารความเสี่ยงส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงิน โดยเฉพาะหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 องค์ประกอบที่ 8 เรื่องการเงินและงบประมาณ ได้มีการระบุไว้อย่างชัดเจนว่าเงินและงบประมาณเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษา ทั้งแหล่งเงินทุนของสถาบันอุดมศึกษาได้มาจากงบประมาณแผ่นดิน หรือเงินรายได้ของสถาบัน เช่น ค่าหน่วยกิต ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุงการศึกษาต่างๆ ของนักศึกษา เป็นต้น ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาต้องมีแผนการใช้จ่ายเงินที่สะท้อนความต้องการการใช้เงินเพื่อการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์และแผนประจำปีของสถาบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ถือเป็นหน่วยงานที่ผลิตบัณฑิต และให้บริการการศึกษาขั้นสูงเป็นแหล่งรวมองค์ความรู้ ศาสตร์และวิทยาการแขนงต่าง ๆ ตลอดจนเป็นบ่อเกิดแห่งนวัตกรรมทางการศึกษา การวิจัย เทคโนโลยี และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของประเทศ โดยการพัฒนาความเข้มแข็งของสถาบันอุดมศึกษาต้องใช้กลไกของธรรมาภิบาล คุณภาพการศึกษาการกำกับมาตรฐานโดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง เพื่อที่สามารถทำให้องค์กรมีความเข้มแข็ง (สุมินตรา ภูเนตร, อิงอร นาชัยฤทธิ์ และอุทิศ พงศ์จิรวัดนา, 2564) สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐจึงมีความจำเป็นที่ต้องปฏิบัติตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เรื่อง หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร ตามหนังสือราชการเลขที่ กค.0409.3/ว.36 ลงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2564 โดยสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ มหาวิทยาลัย ราชภัฏ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ซึ่งมีหน่วยงานย่อย ประกอบด้วย คณะ สถาบัน กอง ศูนย์ และสำนักงาน เป็นต้น เพื่อการบรรลุผลสำเร็จในการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ทางการเงิน

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิจัย เรื่องผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐกับความสำเร็จในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐหรือไม่ อย่างไร ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ผลลัพธ์ที่ได้จากการศึกษาวิจัย

ช่วยให้องค์กรสามารถลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน ป้องกันความเสียหายของทรัพยากร ควบคุมการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน ช่วยให้องค์กรจัดโครงสร้างและขอบเขตงานที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดความสำเร็จในการบริหารงานทางการเงินและบัญชีขององค์กร บรรลุวัตถุประสงค์ที่กระทรวงการคลังกำหนด

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ
2. เพื่อศึกษาความสำเร็จในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ
3. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐกับความสำเร็จในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ
4. เพื่อทดสอบผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐที่มีต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

ความสำคัญของการวิจัย

1. เพื่อนำเสนอข้อมูลการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ
2. เพื่อส่งเสริมให้องค์กรเล็งเห็นความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ
3. เพื่อนำเสนอความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐกับความสำเร็จในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ
4. เพื่อนำเสนอผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐที่มีต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

สมมติฐานในการวิจัย

1. การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ
2. การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ มีผลกระทบเชิงบวกต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ
3. สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐที่มี ประเภทของสถาบันที่ทำนสังกัต งบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปัจจุบัน งบประมาณเงินรายได้ที่ได้รับจัดสรรในปัจจุบัน และจำนวนบุคลากรในสังกัด

มีการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐที่แตกต่างกัน

4. สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐที่มี ประเภทของสถาบันที่ผ่านสังกัด งบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปัจจุบัน งบประมาณเงินรายได้ที่ได้รับจัดสรรในปัจจุบัน และจำนวนบุคลากรในสังกัด มีความสำเร็จในการดำเนินงานที่แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

1. การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ (Government Financial and Accounting Risk Management) ประยุกต์จากแนวทางการบริหารความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เรื่อง หลักการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรของกระทรวงการคลัง (กระทรวงการคลัง, 2564) ประกอบด้วย

1.1 ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ (Integrated Risk Management)

1.2 ด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล (Corporate Governance Monitoring and Controlling)

1.3 ด้านการกำหนดภาระงานด้านความเสี่ยง (Risk Workload Determination)

1.4 ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ (Information Application)

1.5 ด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement)

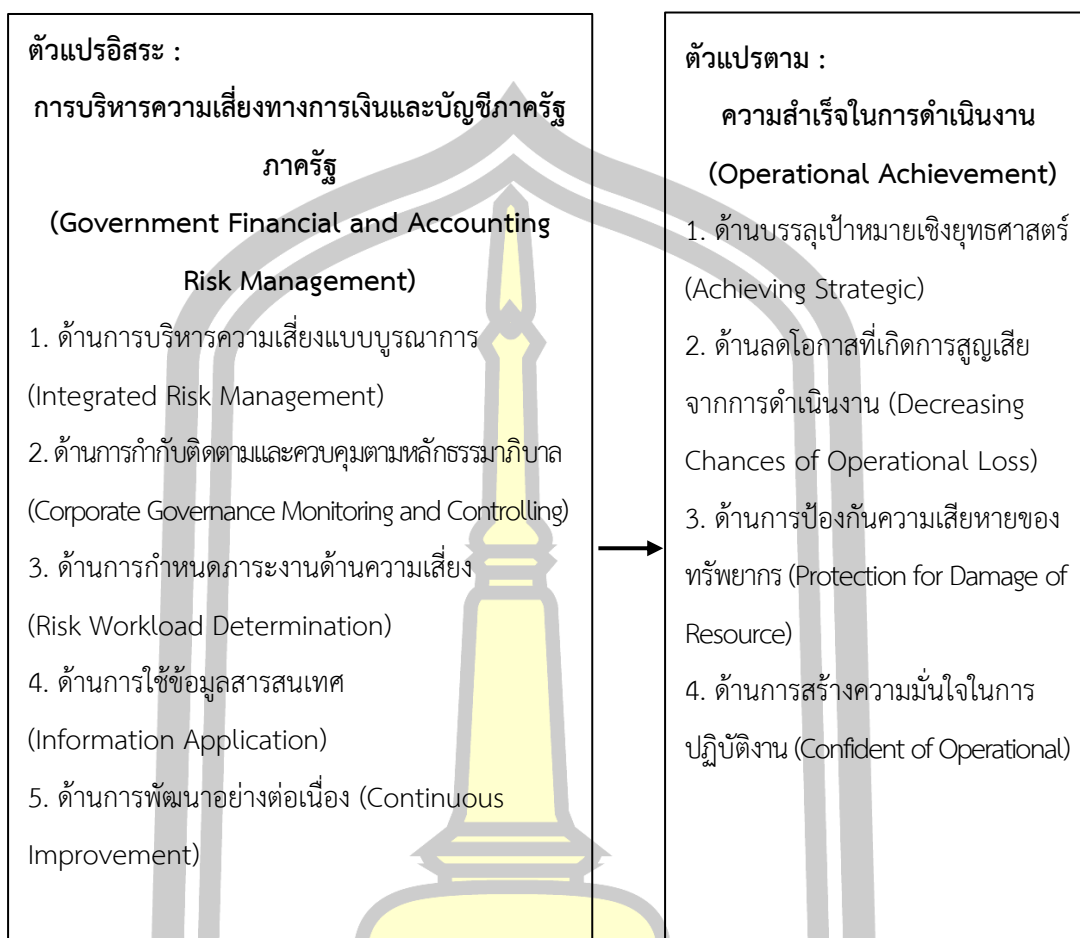
2. ความสำเร็จในการดำเนินงาน (Operational Achievement) โดยประยุกต์จากการวิจัยเรื่องผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงินของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย (เปรมยุดา ท้าวบุตร, อัครเดช ฉวีรักษ์ และสลักจิต นิลผาย 2561: 62) ประกอบด้วย

2.1 ด้านบรรลุเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ (Achieving Strategic)

2.2 ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน (Decreasing Chances of Operational Loss)

2.3 ด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร (Protection for Damage of Resource)

2.4 ด้านการสร้างเชื่อมั่นในการปฏิบัติงาน (Confident of Operational)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (Population and Sample) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ อธิการบดี รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี ผู้อำนวยการกอง คณบดี รองคณบดี ผู้อำนวยการสำนัก และรองผู้อำนวยการสำนัก ของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐระดับมหาวิทยาลัย ในสังกัดกระทรวง อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รวมทั้งหมด 83 หน่วยงาน จำนวน 664 คน (กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2564) โดยงานวิจัยนี้มุ่งเน้นการสอบถาม ข้อมูลจากอธิการบดี รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี ผู้อำนวยการกอง คณบดี รองคณบดี ผู้อำนวยการสำนัก และรองผู้อำนวยการสำนัก ซึ่งถือเป็นประชากรในการสุ่มตัวอย่างสำหรับการเก็บ รวบรวมข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้

2. พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ
3. ระยะเวลาที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เดือนมิถุนายน 2566 - เดือนกันยายน 2566
4. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มที่ 1 การทดสอบความสัมพันธ์และผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐกับความสำเร็จในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสำเร็จในการดำเนินงาน

กลุ่มที่ 2 การเปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐกับความสำเร็จในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ประเภทของสถาบันที่ท่านสังกัด งบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน งบประมาณเงินรายได้ที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน และจำนวนบุคลากรในสังกัด

ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ และความสำเร็จในการดำเนินงาน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. หัวหน้าแผนกการเงินและบัญชี (Finance and Accounting Manager) หมายถึง อธิการบดี รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี ผู้อำนวยการกอง คณบดี รองคณบดี ผู้อำนวยการสำนัก และรองผู้อำนวยการสำนัก ที่เป็นตัวแทนของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐในแต่ละหน่วยงานย่อยของแต่ละสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

2. สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ (Public Higher Education Institutions) หมายถึง สถานศึกษาในประเทศไทยที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 83 แห่ง ซึ่งมีการบริหารในรูปแบบของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ทั้งนี้ไม่รวมถึงมหาวิทยาลัยเอกชน วิทยาลัยเอกชน และวิทยาลัยชุมชน

3. การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ (Government Financial and Accounting Risk Management) หมายถึง การลดโอกาสและความรุนแรงจากการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ประกอบด้วย ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ ด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล ด้านการกำหนดภาระงานด้านความเสี่ยง ด้านกำหนดภาระงานด้านความเสี่ยง ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ และด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

3.1 ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ (Integrated Risk Management) หมายถึง การจัดการความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในแต่ละระบบที่มีการเชื่อมโยงกันทั้งองค์กร ประกอบด้วย บูรณาการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีเป็นไปตามกรอบบริหารความเสี่ยงของกระทรวงการคลัง บูรณาการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีเป็นไปตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ของกระทรวงการคลัง การใช้เครื่องมือป้องกันความเสี่ยงทางการเงินในการลดผลกระทบความเสี่ยงขององค์กร การลดโอกาสความเสี่ยงด้านการเงินโดยการวางระบบการควบคุมภายในขององค์กร และบูรณาการกระบวนการทำงานด้านการเงินและบัญชีจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

3.2 ด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล (Corporate Governance Monitoring and Controlling) หมายถึง ความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วย การควบคุมการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดมีการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุด การกำกับติดตามการเบิกจ่ายเงินตามแผนและโครงการให้เป็นไปตามปฏิทินในแผนปฏิบัติราชการประจำปีมีผู้รับผิดชอบและการตอบสนองตามคำสั่งที่กำหนดไว้ กระบวนการทำงานที่เปิดเผยมตรังไปตรงมาสามารถตรวจสอบได้ส่งเสริมให้พนักงานมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ การมอบหมายหน้าที่เกี่ยวกับการเบิกจ่ายตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ และการกำหนดสัดส่วนในการจัดสรรงบประมาณอย่างเท่าเทียมกันและจัดทำประชาพิจารณ์ในการวางแผนจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปี

3.3 ด้านการกำหนดภาระงานด้านความเสี่ยง (Risk Workload Determination) หมายถึง การกำหนดผู้รับผิดชอบในเรื่องของการจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วย การจัดโครงสร้างและขอบเขตงานที่เหมาะสมกับตำแหน่งและหน้าที่เพื่อลดโอกาสของความเสี่ยงทางการเงินและบัญชี การสื่อสารและทำความเข้าใจในเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณ การจัดทำเอกสารการเงินและบัญชีที่ถูกต้อง การกำหนดตัวดัชนีชี้วัดวิธีการและขั้นตอนการบริหารความเสี่ยงการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน การกำหนดจรรยาบรรณสำหรับการบริหารความเสี่ยงภาครัฐเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี และการควบคุมกำกับติดตามการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของผู้ดำเนินงานอย่างใกล้ชิดตามแผนบริหารความเสี่ยง

3.4 ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ (Information Application) หมายถึง การประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารองค์กร ประกอบด้วย การจัดทำข้อมูลทางการเงินและบัญชีที่มีความถูกต้องและสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจได้อย่างดี การนำเสนอข้อมูลทางการเงินที่ทันต่อเวลาและประโยชน์สูงสุดเพื่อประกอบการตัดสินใจ การกำหนดสิทธิของบุคคลที่เข้าถึงข้อมูลในแต่ละชั้นของข้อมูลได้ และสนับสนุนเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุนการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี

3.5 ด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) หมายถึง การพัฒนาระบบและกระบวนการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย การสนับสนุนในการฝึกอบรมด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี การสนับสนุนในการฝึกอบรมงบการเงิน และหลักการวิเคราะห์งบการเงิน การสนับสนุนในการฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรทางด้านการเงินและบัญชีภาครัฐ การสนับสนุนในการฝึกอบรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของระบบงานด้านบัญชีการเงิน และการสนับสนุนในการฝึกอบรมปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานด้านบัญชีด้วยเทคโนโลยียุคดิจิทัล

4. ความสำเร็จในการดำเนินงาน (Operational Achievement) หมายถึง การกำหนดแนวทางการประเมินผลหรือการวัดผลการปฏิบัติงานขององค์กร ประกอบด้วย ด้านบรรลุเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน ด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร และด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน

4.1 ด้านบรรลุเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ (Achieving Strategic) หมายถึง การดำเนินงานที่สามารถวัดได้ชัดเจนและเป็นรูปธรรม ประกอบด้วย ความสามารถบรรลุเป้าหมายตามภารกิจและแผนการปฏิบัติงานทางการเงิน ความสามารถนำแผนกลยุทธ์ทางการเงินมาใช้ในการบริหารองค์กรได้อย่างเหมาะสม มีผลการดำเนินงานจากกระบวนการปฏิบัติงานทางการเงินตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายทุกครั้งขององค์กร การนำกรอบการบริหารความเสี่ยงภาครัฐมาใช้ในการปฏิบัติงานทางการเงินได้ตามบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และมีการวางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างมีประสิทธิภาพโดยยึดหลักธรรมาภิบาล

4.2 ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน (Decreasing Chances of Operational Loss) หมายถึง การคาดการณ์ล่วงหน้าถึงความเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอนาคต ประกอบด้วย การลดเหตุการณ์หรือปัจจัยที่ทำให้สูญเสียทั้งที่เป็นรูปตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน นำแนวทางการบริหารความเสี่ยงภาครัฐช่วยลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน การลดสิ่งที่มีผิดวัตถุประสงค์หรือแก้ไขสิ่งที่ไม่ต้องการให้เกิดขึ้น การวางระบบการควบคุมภายในเพื่อลดโอกาสของความเสี่ยงด้านการเงิน และการใช้เครื่องมือป้องกันความเสี่ยงทางการเงินในการลดผลกระทบของความเสี่ยงชัดเจน

4.3 ด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร (Protection for Damage of Resource) หมายถึง การกระจายความเสี่ยงหรือโอนความเสี่ยง ในการดำเนินงาน ประกอบด้วย การกำกับดูแลให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนการบริหารความเสี่ยงภาครัฐตามขั้นตอนที่กำหนด การจัดกิจกรรมควบคุมในแต่ละขั้นตอนของการปฏิบัติงานทางการเงินและบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพ การวางแผนการใช้ทรัพยากรอย่างเป็นรูปธรรม การทบทวนระบบการควบคุมด้านการใช้ทรัพยากรอย่างต่อเนื่อง และเป็นประจำทุกปี และการทำแผนฉุกเฉินเมื่อเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงเกิดขึ้น

4.4 ด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน (Confident of Operational) หมายถึง การบริหารความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ประกอบด้วย การกำกับดูแลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องการปฏิบัติงานทางการเงินและบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพ การออกแบบวิธีการตรวจสอบทางการเงินเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนได้เสียขององค์กร มีการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินอย่างเหมาะสมและเพียงพอ การพัฒนาระบบการบริหารทางการเงินขององค์กรอย่างต่อเนื่องที่มีประสิทธิภาพสูงสุดต่อผู้มีส่วนได้เสีย และการติดตามและทบทวนการจัดการความเสี่ยงทางการเงินอย่างสม่ำเสมอ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง ผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ
2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ
3. แนวคิดเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงาน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

1. ความเป็นมาของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ให้สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญาเป็นนิติบุคคล และอาจจัดเป็นส่วนราชการหรือเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ ยกเว้นสถานศึกษาเฉพาะทางตามมาตรา 21 ให้สถานศึกษาดังกล่าวดำเนินกิจการได้โดยอิสระ สามารถพัฒนาระบบบริหาร และการจัดการที่เป็นของตนเอง มีความคล่องตัว มีเสรีภาพทางวิชาการ และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภาการศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษานั้น ๆ ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง การผลิตและพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา การพัฒนามาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ และการบริหารงานบุคคลของข้าราชการหรือพนักงานของรัฐ ในสถานศึกษาระดับปริญญาที่เป็นนิติบุคคล ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษา แต่ละแห่งและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ให้สถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคล มีอำนาจในการปกครองดูแล บำรุงรักษาใช้และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา ทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุและที่เป็นทรัพย์สินอื่น รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการของสถานศึกษา และเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาที่ไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบาย วัตถุประสงค์ และภารกิจหลักของสถานศึกษา

โดยให้มีคณะกรรมการการอุดมศึกษา มีหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบายแผนพัฒนา และมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ การสนับสนุนทรัพยากร การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษาระดับปริญญาตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษาแต่ละแห่งและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563)

2. โครงสร้างของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ สังกัดกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยนั้น มีคณะกรรมการการอุดมศึกษา ทำหน้าที่เสนอแนะนโยบาย แผนพัฒนาและมาตรฐานการอุดมศึกษา ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมชาติ การสนับสนุนทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการอุดมศึกษา โดยคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการของสถาบันระดับปริญญาตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาทำหน้าที่เป็นฝ่ายปฏิบัติการให้กับคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยยึดหลักการกระจายอำนาจจากหน่วยนโยบาย คือ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาไปสู่สถาบันอุดมศึกษาในฐานะหน่วยปฏิบัติการ หลักการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการที่ดี และหลักการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาในสังกัด/กำกับมีอิสระคล่องตัวในการบริหารจัดการในการดำเนินงานโดยมีสภาสถาบัน หรือสภาสถาบันอุดมศึกษาทำหน้าที่เป็นองค์การกำกับดูแลสถาบันในระดับสูงสุด โดยสถาบันอุดมศึกษา ภาครัฐในปัจจุบัน ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยที่เป็นส่วนราชการ แบ่งเป็น 4 กลุ่ม มหาวิทยาลัยของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล และมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ซึ่งมีการจัดตั้งโครงสร้างการบริหารในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2562)

2.1 สภามหาวิทยาลัย โดยทั่วไปแล้วสภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วย นายกสภามหาวิทยาลัย ซึ่งได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งสภามหาวิทยาลัยมีอำนาจและหน้าที่ในการควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย และมีอำนาจหน้าที่โดยเฉพาะตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติจัดตั้งมหาวิทยาลัยแต่ละแห่ง และสภามหาวิทยาลัยอาจมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาเพื่อให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะแก่มหาวิทยาลัยและสนับสนุนการดำเนินกิจการของมหาวิทยาลัย เช่น ส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย เป็นต้น นอกจากนี้พระราชบัญญัติจัดตั้งมหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีสภาคณาจารย์ เพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะในกิจการของมหาวิทยาลัยต่ออธิการบดีและสภามหาวิทยาลัย และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่อธิการบดีหรือสภามหาวิทยาลัยมอบหมาย

2.2 สำนักงานอธิการบดี มีอธิการบดีซึ่งได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของมหาวิทยาลัยและอาจมีรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดี เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่อธิการบดีมอบหมาย เพื่อประโยชน์ในการบังคับบัญชาให้ถือว่าอธิการบดีเป็นอธิบดี รองอธิการบดีเป็นรองอธิบดี และผู้ช่วยอธิการบดีเป็นผู้ช่วยอธิบดี ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินและกฎหมายอื่นในการบริหารงานของอธิการบดี กฎหมายอาจกำหนดให้มีสภาข้าราชการหรือสภาคณาจารย์ เพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและข้อแนะนำในกิจการของมหาวิทยาลัยต่ออธิการบดีหรือสภามหาวิทยาลัยและหน้าที่อื่นตามที่อธิการบดีหรือสภามหาวิทยาลัยมอบหมาย

2.3 สำนักงานวิทยาเขต มีรองอธิการบดีคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของวิทยาเขตนั้นแทนอธิการบดีตามที่ได้รับมอบหมาย และให้มีผู้ช่วยอธิการบดีคนหนึ่งหรือหลายคน เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่อธิการบดีมอบหมาย ในแต่ละวิทยาเขตให้มีกรรมการประจำวิทยาเขต มีอำนาจหน้าที่ให้คำปรึกษาและข้อแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินกิจการต่าง ๆ ของวิทยาเขตต่ออธิการบดี ตลอดจนอำนาจอื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติจัดตั้งมหาวิทยาลัยแต่ละแห่ง

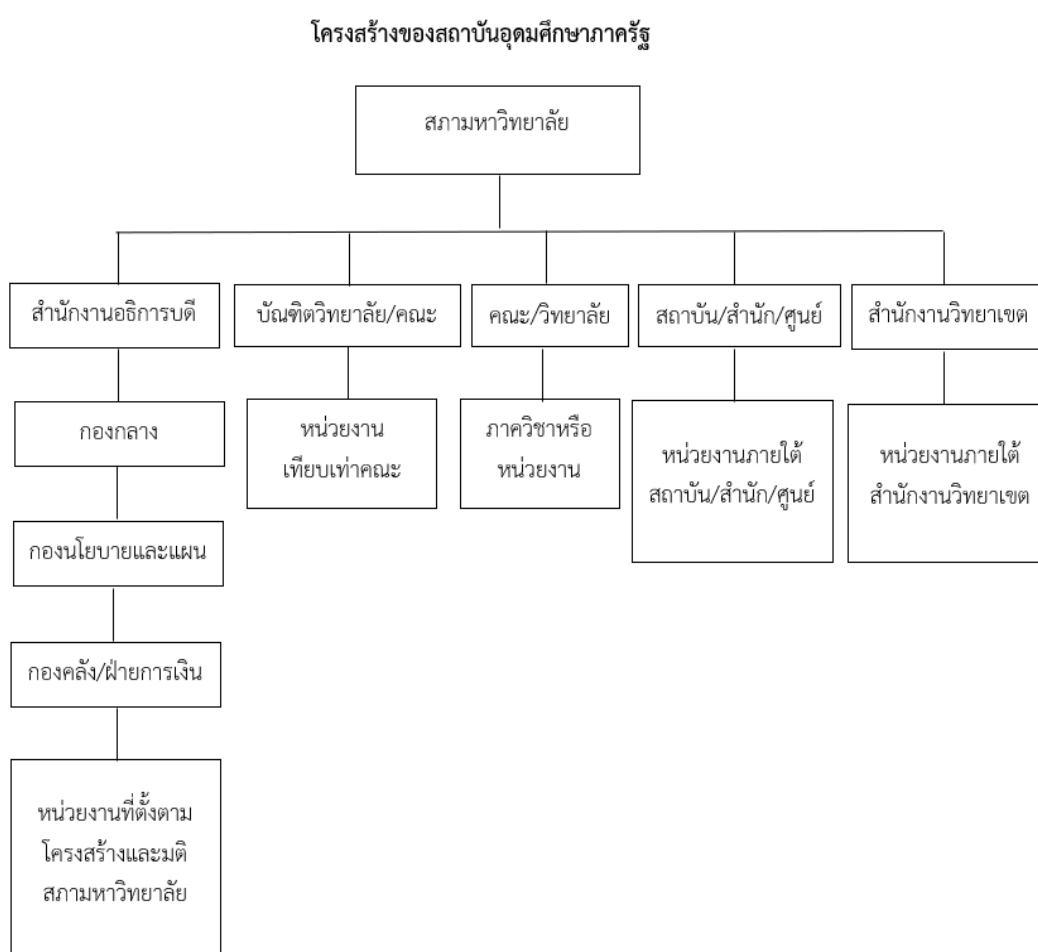
2.4 บัณฑิตวิทยาลัย มีคณบดีคนหนึ่งซึ่งสภามหาวิทยาลัย แต่งตั้งเป็นผู้บังคับบัญชา และรับผิดชอบงานของบัณฑิตวิทยาลัย โดยบัณฑิตวิทยาลัยแต่ละแห่งมีคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยโดยมีอำนาจหน้าที่ตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

2.5 คณะ มีคณบดีคนหนึ่งซึ่งสภามหาวิทยาลัย แต่งตั้งเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของคณะ โดยแต่ละคณะมีคณะกรรมการประจำคณะ มีอำนาจและหน้าที่วางนโยบายและแผนงานของคณะให้สอดคล้องกับนโยบายของสภามหาวิทยาลัย ตลอดจนงานอื่น ๆ ที่กำหนดในพระราชบัญญัติจัดตั้งมหาวิทยาลัย นั้น ๆ ในคณะหนึ่ง ๆ อาจมีการแบ่งภาควิชาหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา มีหัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชาคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของภาควิชาหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา

2.6 วิทยาลัย มีคณบดีคนหนึ่งซึ่งสภามหาวิทยาลัย แต่งตั้งเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของวิทยาลัย โดยวิทยาลัยแต่ละแห่งให้มีคณะกรรมการประจำวิทยาลัยโดยมีอำนาจหน้าที่ตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

2.7 สถาบัน สำนัก ศูนย์ หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ มีผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบ และอาจมีรองผู้อำนวยการหรือรองหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะคนหนึ่งหรือหลายคนตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดเพื่อทำหน้าที่ และรับผิดชอบตามที่ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะมอบหมาย ในแต่ละ

สถาบัน สำนัก หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะประกอบด้วย คณะกรรมการประจำสถาบัน สำนัก หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ และสถาบันอาจแบ่งส่วนงานเป็นสำนักงานผู้อำนวยการ ศูนย์ กอง ส่วนสำนักและส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ อาจแบ่งส่วนงานเป็นสำนักงานผู้อำนวยการ กอง หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากอง

ภาพที่ 2 โครงสร้างของสถาบันอุดมศึกษาสังกัดคณะกรรมการการอุดมศึกษา
(ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2565)

3. ประเภทของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในปัจจุบัน มีจำนวน 83 แห่ง ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยของรัฐ หมายถึง ตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 ให้มหาวิทยาลัยเป็นนิติบุคคล ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ตามมาตรา

36 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 มีจำนวน 10 แห่ง ที่จัดให้สถาบันการศึกษาระดับปริญญาเป็นนิติบุคคล และอาจจัดเป็นส่วนราชการ ให้สถานศึกษาดังกล่าวดำเนินกิจการได้โดยอิสระ สามารถพัฒนาระบบบริหารและการจัดการที่เป็นของตนเองมีความคล่องตัว มีเสรีภาพทางวิชาการ และอยู่ภายใต้กำกับดูแลของสภาการศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษานั้น ๆ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542) ประเภทมหาวิทยาลัยที่เป็นส่วนราชการ มหาวิทยาลัยของรัฐ จำนวน 83 สถาบันประกอบด้วย

ตาราง 1 รายชื่อสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ชื่อสถาบัน	ชื่อสถาบัน
1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	21. สถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	22. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	23. มหาวิทยาลัยแม่โจ้
4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	24. สถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา
5. มหาวิทยาลัยทักษิณ	25. สถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา สภากาชาดไทย
6. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	26. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
7. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	27. มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์
8. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	28. มหาวิทยาลัยนครพนม
9. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	29. มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์
10. มหาวิทยาลัยบูรพา	30. มหาวิทยาลัยนเรศวร
11. มหาวิทยาลัยพะเยา	31. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
12. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	32. มหาวิทยาลัยรามคำแหง
13. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	33. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
14. มหาวิทยาลัยมหิดล	34. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
15. มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	35. สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน
16. มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	36. สถาบันวิทยาลัยชุมชน
17. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	37. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
18. มหาวิทยาลัยศิลปากร	38. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
19. มหาวิทยาลัยสวนดุสิต	39. มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
20. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	

ชื่อสถาบัน	ชื่อสถาบัน
40. มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ	62. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
41. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	63. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
42. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	64. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
43. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี	65. มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
44. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี	66. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
45. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม	67. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
46. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	68. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
47. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช	69. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
48. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	70. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
49. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	71. มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
50. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	72. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
51. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร	73. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
52. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา	74. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
53. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม	75. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
54. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี	76. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก
55. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์	77. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
56. มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต	78. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
57. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	79. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
58. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	80. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
59. มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด	81. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
60. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์	82. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
61. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	83. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

(ที่มา : กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2563)

4. ความสำคัญของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

อ้างอิงหนังสือเลขที่ กค. 0409.3/ว.36 ลงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2564 เรื่อง แนวทางการบริหารความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เรื่อง หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร กระทรวงการคลังขอเรียนว่า หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ในการจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ตามมาตรา 79 ของพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานมีประสิทธิภาพ

รวมถึงยกระดับการบริหารจัดการความเสี่ยงของฝ่ายบริหารให้สามารถเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ (Informed Strategic Decision Making) เพื่อสนับสนุนการบริหารหน่วยงานของรัฐให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างแท้จริง แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เรื่อง หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร เป็นกรอบแนวทางที่ช่วยให้หน่วยงานของรัฐสามารถนำหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงไปปรับใช้เพื่อวางระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กรได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ การบริหารจัดการความเสี่ยงแต่ละหน่วยงานอาจมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับขนาด โครงสร้าง และความสามารถในการรองรับความเสี่ยงของหน่วยงาน แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงฉบับนี้อาจมีเนื้อหาบางส่วนเกี่ยวข้องกับการควบคุมภายใน เนื่องจากการควบคุมภายในถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร ดังนั้น หน่วยงานอาจดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงโดยเชื่อมโยงการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงเข้าด้วยกัน การบริหารจัดการความเสี่ยงถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาล โดยปัจจัยหลักของการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ประสบความสำเร็จเกิดจากการความมุ่งมั่นของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐและผู้กำกับดูแล (กระทรวงการคลัง, 2564) กรณีหน่วยงานของรัฐ มีเจตนาหรือปล่อยปละละเลยในการปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด โดยไม่มีเหตุอันควรให้กระทรวงการคลังพิจารณาความเหมาะสมในการเสนอความเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมของหน่วยงานภาครัฐดังกล่าว ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ต่อไป นอกจากนี้หน่วยงานของรัฐที่ยังไม่ได้ดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การบริหารจัดการความเสี่ยงฉบับนี้ในระยะเวลาบัญชีถัดไป (กระทรวงการคลัง, 2562)

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงการเงินและบัญชีภาครัฐ

1. ความหมายของการบริหารความเสี่ยงการเงินและบัญชีภาครัฐ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้มีผู้ให้ความหมายของการบริหารความเสี่ยงการเงินและบัญชีภาครัฐ ไว้ดังนี้

ชัตติยา ดั่งสำราญ (2564) การบริหารความเสี่ยงในองค์กร หมายถึง เป็นวิธีการบริหารจัดการ และควบคุมกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ โดยลดมูลเหตุและโอกาสที่องค์กรจะเกิดความเสี่ยงเพื่อให้ระดับของความเสี่ยงและขนาดของความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้เพื่อให้องค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ ความเสี่ยงของทุกองค์กรเป็นไปตามบริบทขององค์กรนั้น ๆ แบ่งได้เป็น 4 ประเภท 1) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ 2) ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ 3) ความเสี่ยงด้านการเงินและการรายงาน และ 4) ความเสี่ยงด้านกฎหมายกฎเกณฑ์

ต่าง ๆ ระบบการบริหารความเสี่ยงนอกจากจะช่วยลดโอกาสที่จะสูญเสียและเพิ่มโอกาสความสำเร็จของการทำงานยิ่งขึ้นแล้ว ยังส่งผลถึงความเข้าใจในการทำงานของบุคลากรในองค์กรมากขึ้น สามารถวิเคราะห์ ประเมินและระมัดระวังความเสี่ยงในหน้าที่ของตนทำให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายได้

ลักษณะพินิต ทินกร (2563) การบริหารความเสี่ยง หมายถึง ทำให้องค์กรสามารถรู้ระดับความเสี่ยงที่องค์กรสามารถยอมรับได้ เพื่อให้สามารถบริหารความเสี่ยงและโอกาสของกระบวนการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยงและโอกาสของกระบวนการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยงให้การพัฒนาองค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และพัฒนาการด้านการบริหารและการจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

กระทรวงการคลัง (2563) การบริหารความเสี่ยง หมายถึง โอกาสที่จะเกิดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล ความสูญเสียเปล่าหรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคต และมีผลกระทบหรือทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ เป้าประสงค์ และเป้าหมายขององค์กร ทั้งในด้านยุทธศาสตร์การปฏิบัติงานการเงิน และการบริหารซึ่งอาจเป็นผลกระทบทางบวกด้วยก็ได้ โดยการวัดจากผลกระทบ (Impact) ที่ได้รับและโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) ของเหตุการณ์ความเสี่ยง จำแนกได้ 4 ลักษณะดังนี้ 1) ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องในระดับยุทธศาสตร์ 2) ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องระดับปฏิบัติการ 3) ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับด้านการเงิน และ 4) ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องในด้านความปลอดภัย

วรรณวิภา จันทร์หอมกุล (2559) การบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานจากสาเหตุหลัก ๆ มาจากการเกิดเหตุการณ์ทั้งภายในและการทุจริตภายนอก การขาดความรู้ความสามารถ การจ้างงาน การปฏิบัติงานที่ไม่เหมาะสม กระบวนการปฏิบัติงาน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบงานและการสื่อสารที่ขัดข้อง และด้านความปลอดภัยของทรัพย์สิน ซึ่งความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการณ์นี้จัดเป็นความเสี่ยงที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อการทำงานขององค์กร ดังนั้น องค์กรควรมีการควบคุมดูแล ระบบการดำเนินงานภายในองค์กรและต้องครอบคลุมทุกความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเพื่อให้องค์กรสามารถควบคุมและกำจัดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้มากที่สุด

ธัญญรัตน์ พุ่มผกา และวรรณวิมล สิทธิโชคสัมพันธ์ (2558) การบริหารความเสี่ยงทางการเงิน หมายถึง จากสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบันทำให้อัตราความเสี่ยงทางการเงินมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้น การทำให้บุคลากรทุกคนในองค์กรตั้งแต่ผู้บริหารจนถึงพนักงานตระหนักถึง

ความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงทางการเงิน และเข้าใจหลักการบริหารความเสี่ยงว่านอกจากจะเป็นสิ่งที่ช่วยป้องกันการสูญเสียที่จะเกิดขึ้นแก่องค์กร

Tunc Kos & Safak Agdeniz (2019) การบริหารความเสี่ยงองค์กร หมายถึง เป็นกระบวนการที่ได้รับผลกระทบจากคณะกรรมการบริหารผู้บริหารและบุคลากรอื่น ๆ นำไปใช้ในการกำหนดกลยุทธ์และทั่วทั้งองค์กร ซึ่งออกแบบมาเพื่อระบุเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อองค์กร และจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในความเสี่ยงที่ยอมรับได้ เพื่อให้ความมั่นใจตามสมควรเกี่ยวกับการบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจการ แบ่งออกเป็น 5 องค์ประกอบ 1) ธรรมาภิบาลและวัฒนธรรม 2) กลยุทธ์และการตั้งเป้าหมาย 3) ผลการดำเนินงาน 4) การทบทวนและแก้ไข และ 5) ข้อมูลการสื่อสารและการรายงาน

Sonjai Kumar (2021) การบริหารความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการที่มีการระบุความเสี่ยงวัดความเป็นไปได้และผลกระทบ มีการวางแผนการดำเนินการบรรเทาผลกระทบ และมีการติดตามความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอและรายงานต่อผู้บริหารระดับสูง การจัดการความเสี่ยงเป็นเครื่องมือและไม่เฉพาะเจาะจงกับภาคส่วนใด จึงสามารถนำไปใช้ในภาคส่วนใดก็ได้ การบริหารความเสี่ยงมักถูกนำไปใช้ในภาคการเงิน เช่น การประกันภัยและการธนาคาร อย่างไรก็ตาม ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา มีการใช้งานเพิ่มขึ้นในหลายพื้นที่ เช่น ภาคพลังงาน ภาคก่อสร้าง สิ่งแวดล้อม เป็นต้น

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า การบริหารความเสี่ยงการเงินและบัญชีภาครัฐ หมายถึง การลดโอกาสและความรุนแรงจากการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ประกอบด้วย ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ ด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล ด้านกำหนดภาระงานด้านความเสี่ยง ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ และด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2. ประเภทของการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ

หามัตตะ สงเดช และอริสรา บุญรัตน์ (2566) ได้กล่าวว่า การบริหารความเสี่ยง คือการบริหารความเสี่ยงเป็นกลไกหนึ่งในการบริหารงานหน่วยงานภาครัฐต้องคำนึงถึงเหตุผลความจำเป็นของการบริหารความเสี่ยงภาครัฐ จำแนกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ 2. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน 3. ความเสี่ยงด้านการเงิน และ 4. ความเสี่ยงด้านกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ดุสิต สว่างศรี (2566) ได้กล่าวว่า การบริหารความเสี่ยง เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการกำกับดูแลกิจการที่ดีในการรับมือความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเพื่อให้องค์กรสามารถดำเนินภารกิจ

ได้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting) 2) การระบุความเสี่ยง/เหตุการณ์ ความเสี่ยง (Risk Identification) 3) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) 4) การจัดการและจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง (Risk Response) และ 5) การรายงานและติดตามผล (Reporting and Monitoring)

พัชรา กิจใบ, ภัฏญานัฐ รัตนประภาธรรม และวราพร เปรมพาณิชย์นุกูล (2565) ได้กล่าวว่า สภาพแวดล้อมภายในขององค์กรเป็นสิ่งสำคัญที่หน่วยงานต้องวิเคราะห์ และประเมิน เพื่อเตรียมความพร้อมให้เข้ากับสถานการณ์ของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันอยู่ตลอดเวลา เพื่อลดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและความสูญเสีย ที่จะส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานขององค์กร อีกทั้งสามารถวางแผนการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งองค์กรสามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย 1) ด้านการนำองค์กร 2) ด้านโครงสร้างองค์กร 3) ด้านกระบวนการทำงาน 4) ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ และ 5) ด้านข้อมูลข่าวสารและการควบคุม

สุภา นาแซง, ทศนีย์ ธนอนันต์ตระกูล, บุชบา จันทะราช และคณะ (2564) ได้กล่าวว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารความเสี่ยง ประกอบด้วย 1) ความเสี่ยงทางด้านกลยุทธ์ 2) ความเสี่ยงทางการเงิน 3) ความเสี่ยงทางด้านกฎหมายและข้อกำหนดผูกพันองค์กร 4) ความเสี่ยงด้านการบัญชี และ 5) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน

ทิวาวรรณ ศรีสวัสดิ์, จ่านง หอมเจริญ และศักดิ์ชาย จันทร์เรือง (2563) ได้กล่าวว่า การประเมินความเสี่ยงในการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุ ภาครัฐ พ.ศ. 2560 วิธีการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-Bidding) มีแนวทางการป้องกันความเสี่ยง จากงานที่มีความเสี่ยงสูงก่อน ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความเสี่ยง และข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ได้จากการเก็บข้อมูลการวิจัยจากนักวิชาการพัสดุ มหาวิทยาลัยบูรพา ประกอบด้วย 1) ด้านกฎระเบียบข้อบังคับ 2) ด้านผู้บริหารและนักวิชาการพัสดุ 3) ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน 4) ด้านกิจกรรมควบคุมภายใน 5) ด้านการวัดผลการปฏิบัติงาน และ 6) ด้านวิธีการติดต่อสื่อสาร

มนัญญา ทองนิวัน, ณัฐวงศ์ พูนพล และณัฐวรรณ มุสิก (2563) ได้กล่าวว่า องค์กรต้องให้ความสำคัญกับระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐ เพื่อมุ่งเน้นพัฒนาผู้ปฏิบัติงานควบคู่กับพัฒนา ระบบ ซึ่งย่อมส่งผลโดยตรงต่อองค์กรทำให้ระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐเกิดความยั่งยืน มีประสิทธิภาพประสิทธิผล และมีความคุ้มค่าเสี่ยงในระดับต่ำสุด ซึ่งประกอบด้วย 1) ด้านระบบบริหารงานงบประมาณ 2) ด้านระบบการจัดซื้อจัดจ้าง และ 3) ด้านระบบการเงินการบัญชี

จรรยาธัม อินนพคุณ และเฉลิมพร เย็นเยือก (2563) ได้กล่าวว่า ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านการเงิน ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน ความเสี่ยงด้านกฎหมายและกฎระเบียบ และความเสี่ยงด้านนโยบาย มีผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการความเสี่ยงในองค์กรต่างๆ เพราะการบริหารความเสี่ยงซึ่งเป็นกระบวนการที่ปฏิบัติโดยคณะกรรมการผู้บริหาร และบุคลากรทุกคนในองค์กร ช่วยในการกำหนดกลยุทธ์และการดำเนินงาน ซึ่งกระบวนการบริหารความเสี่ยงได้รับการออกแบบไว้ให้สามารถบ่งชี้เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นหรือการคาดการณ์ความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้นอย่างมีหลักการและกำหนดแนวทางการป้องกัน หรือลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น เพื่อให้ได้รับความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลในการบรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์กรกำหนดไว้ มีการกำกับดูแลกิจการที่ดี ทำงานด้วยความโปร่งใส ซึ่งเข้ามาช่วยในการปฏิบัติงานขององค์กรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด

นิติกรณ์ จันทรสิริยศศักดิ์, นุชรี พิทักษ์, มณีวรรณ ศรีปาน, พยุงศรี ดีโคตร และวนิดา ณ ลำพูน (2562) ได้กล่าวว่า แผนการจัดแบ่งองค์การ วิธีการ และมาตรการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการดูแลทรัพย์สิน การตรวจสอบความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลทางการเงิน การควบคุมภายในด้านการบัญชีจะเป็นเครื่องมือสนับสนุนให้ผู้บริหารดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการให้ข้อมูลทางการเงินที่เชื่อถือได้สำหรับการตัดสินใจ องค์กรต้องมีระบบบัญชีและการแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างเหมาะสม กระบวนการปฏิบัติงานจะที่ถูกกำหนดร่วมกันโดยคณะกรรมการผู้บริหาร ตลอดจนพนักงานขององค์กรทุกระดับชั้น เพื่อให้เกิดความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่า วิธีการหรือการปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุม ซึ่งการควบคุมภายในด้านการบัญชีที่ดีจะทำให้ระบบบัญชีมีความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงิน มีความปลอดภัยจากการทุจริตข้อผิดพลาดเพื่อรายงานทางการเงินที่ถูกต้องและเชื่อถือได้โดยประยุกต์ตามการควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO 2013 Internal Control-Integrated Framework ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) สภาพแวดล้อมของการควบคุม (Control Environment) 2) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) 3) กิจกรรมการควบคุม (Control Activities) 4) สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication) และ 5) การติดตามประเมินผล (Monitoring)

รัฐพงศ์ รัตนพันธ์ศรี และธีรชัย อรุณเรืองศิริเลิศ (2562) ได้กล่าวว่า การบริหารความเสี่ยงปรับปรุงกรอบแนวคิดใหม่ 5 องค์ประกอบ คือ 1) การกำกับดูแลและวัฒนธรรมความเสี่ยงขององค์กร

- 2) การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กร 3) ประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยง
4) การทบทวนและการปรับปรุงแก้ไข และ 5) ข้อมูลการสื่อสารและการรายงานผล

ธีระศักดิ์ ใจห้าว (2562) ได้กล่าวว่า การบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรในด้านการเงิน การบัญชีและงบประมาณ มี 8 องค์ประกอบ คือ 1) การปฏิบัติตามแนวทางการบริหารความเสี่ยง 2) การวัดผลการบริหารความเสี่ยง 3) การสื่อสาร 4) การฝึกอบรม 5) การสนับสนุนจากผู้บริหาร 6) ความเข้าใจในระบบบริหารความเสี่ยง 7) กระบวนการบริหารความเสี่ยง และ 8) การติดตามกระบวนการบริหารความเสี่ยง

นงนุช หงส์สิงห์, วราพร เปรมพาณิชย์กุล และนงลักษณ์ แสงมหาชัย (2561) ได้กล่าวว่า ผลลัพธ์จากการกำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติงาน รวมถึงมาตรการต่าง ๆ ที่ฝ่ายบริหารกำหนดขึ้น ซึ่งเป็นกิจกรรมที่อยู่ในทุกหน้าที่ทุกระดับของการปฏิบัติงาน ซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าองค์กรสามารถป้องกันรักษาทรัพย์สิน การตรวจพบการทุจริตและข้อผิดพลาดและได้ปฏิบัติตามนโยบายและวิธีปฏิบัติงานที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอ ผลประโยชน์ที่ได้รับสูงกว่าต้นทุนที่ใช้ไป สามารถบรรลุมูลวัตถุประสงค์ในการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า มีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ทำให้ทราบถึงปัญหาและปรับปรุงแก้ไขได้ทันเวลา ซึ่งระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติงาน (Policy and Procedure) 2) ด้านการสอบทานโดยผู้บริหาร (Management Review) 3) ด้านการควบคุมการประมวลผลข้อมูล (Information Processing) 4) ด้านการอนุมัติ (Approval) 5) ด้านการดูแลป้องกันทรัพย์สิน (Safeguarding of Assets) 6) ด้านการแบ่งแยกหน้าที่ (Segregation of Duties) และ 7) ด้านการจัดทำเอกสารหลักฐาน (Documentation) ซึ่งผู้บริหารต้องเอาใจใส่และให้ความสำคัญกับการออกแบบระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ เพื่อช่วยส่งเสริมให้องค์กรบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และนำไปสู่ความสำเร็จขององค์กร

วรกานต์ คนอยู่, คำนิง ทองเกตุ และวีรพันธุ์ ศิริฤทธิ์ (2558) ได้กล่าวว่า การบริหารความเสี่ยง เป็นกลไกในการสร้างความเข้มแข็งให้กับหน่วยงานราชการเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าประสงค์ตามที่ได้กำหนดไว้ โดยจำแนกไว้ 4 ประเภท ได้แก่ ด้านกลยุทธ์ ด้านการดำเนินงาน ด้านการเงิน และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ

มงคล กิตติวุฒิไกร และมนัสดา ชัยสวณียากรณ์ (2558) ได้กล่าวว่า การบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้มีการป้องกันและลดความสูญเสียสามารถเพิ่มมูลค่าแก่องค์กร ผู้มีส่วนได้เสียเกิดความสมดุลระหว่างต้นทุนและผลลัพธ์ที่ได้ และมีการพัฒนาการ

ดำเนินงานด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง การบริหารความเสี่ยง (Risk Management) เป็นสิ่งที่ทุกองค์กรในปัจจุบันให้ความสนใจเป็นอย่างมาก เห็นได้จากหลายหน่วยงาน ได้ให้ความสำคัญในด้านการบริหารความเสี่ยงมากยิ่งขึ้น เพราะการที่ลงทุนในสิ่งใดแล้วผลที่ต้องการก็คือ ผลตอบแทนสูงสุดหรือมีกำไรสูงสุด แต่การที่ธุรกิจจะมีกำไรสูงสุดหรือมีผลตอบแทนสูงสุด เท่านั้นยังคงไม่พอแต่ยังต้องรวมถึงผลการดำเนินงานที่ออกมาแล้วไม่เป็นไปตามที่คาดเอาไว้ด้วยนั้น แสดงว่าการคาดการณ์ของบริษัทมีความเสี่ยงเกิดขึ้นแล้ว

Tankiso Moloi (2016) ได้กล่าวว่า กรอบความเสี่ยงของภาครัฐ การจัดการความเสี่ยงของกษัตริย์ที่กำหนดขึ้นเพื่อการจัดการภาครัฐ และความเสี่ยงเนื่องจากการตรวจสอบว่าข้อมูลที่ตรงกับกรอบขององค์กรที่จำเป็น มาจากรายงานประจำปีโดยตรง ในรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบจะขึ้นอยู่กับเกณฑ์ดังต่อไปนี้ 1) การกำกับดูแลความเสี่ยง 2) ระดับและขอบเขตของความเสี่ยง 3) คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานกำกับดูแล และ 4) การมอบหมายความรับผิดชอบ

Ross H. McLeod & Harun Harun (2014) ได้กล่าวว่า การบริหารความเสี่ยงการเงินและบัญชี การวิเคราะห์งบการเงิน และข้อมูลต่อการบริหารความเสี่ยง ตำแหน่งหน้าที่บัญชีและการจัดการมีอิทธิพลต่อการบริหารความเสี่ยงขององค์กร การควบคุมงบประมาณ การจัดทำงบประมาณ และการวางแผนเชิงกลยุทธ์ มีบทบาทสำคัญในการจัดการความเสี่ยง

Siti Zaleha. et al. (2011) ได้กล่าวว่า การบริหารความเสี่ยงการเงินและบัญชี คือการป้องกันการทุจริตและการปรับปรุงธรรมาภิบาล การเสริมสร้างทรัพยากรบุคคลให้มีทักษะทางบัญชีที่เพียงพอ เพื่อประสิทธิภาพในการจัดทำรายงานทางการเงิน ตามเกณฑ์มาตรฐานการบัญชี การบริหารการเงินภาครัฐจากบริบทของประเทศ โดยมีการออกแบบการทำงานที่เหมาะสมกับองค์กร และการกำหนดนโยบายกลยุทธ์ที่มีอิทธิพลต่อองค์กร

3. ความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงการเงินและบัญชีภาครัฐ

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาพเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี รวมถึงความคาดหวังของประชาชน หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานต้องเผชิญกับความเสี่ยงทั้งปัจจัยภายในและภายนอก ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการบริหารความเสี่ยง ซึ่งหลักการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารในการบริหารการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยระบบการบริหารความเสี่ยงที่ดีช่วยหน่วยงานในการวางแผนและจัดการเหตุการณ์ผิดปกติที่อาจเกิดขึ้น ส่งผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน รวมถึงช่วยหน่วยงานในการบริหารจัดการเพื่อสร้างหรือคว้าโอกาส หรือได้รับประโยชน์จากเหตุการณ์ด้านบวกที่อาจเกิดขึ้น ส่งผลให้หน่วยงานสามารถเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถในการให้บริการของหน่วยงานของรัฐ

เพื่อให้ประชาชนและประเทศชาติได้รับประโยชน์สูงสุดจากการดำเนินงานภายใต้หลักธรรมาภิบาล (กระทรวงการคลัง, 2564)

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 หมวด 4 การบัญชี การรายงาน และการตรวจสอบ มาตรา 79 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนดซึ่งกระทรวงการคลังได้ประกาศหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหาร จัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2562 ณ วันที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2562 โดยหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ ข้อ 3 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐยกเว้นรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามคู่มือหรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงตามที่กระทรวงการคลังกำหนด และสามารถนำคู่มือหรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงอื่นมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน กรอบแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงซึ่งได้ผานกรอบแนวคิดด้านการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรชั้นนำต่างๆ ประกอบด้วย Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) และ International Organization for Standardization (ISO) รวมถึงการบริหารจัดการความเสี่ยงในภาครัฐของประเทศต่างๆ มากำหนดเป็นแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง สำหรับหน่วยของรัฐตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ โดยหน่วยงานของรัฐสามารถนำหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กรดังกล่าวเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กร เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารงานให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ทั้งนี้ หัวหน้าหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการจัดให้มีระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานของรัฐที่มีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย

3.1 กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นพื้นฐานของการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดี เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นเครื่องมือช่วยหน่วยงานในการกำหนดแผนระดับองค์กร (Strategic Plans) และการกำหนดวัตถุประสงค์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการตัดสินใจของผู้บริหารอยู่บนฐานข้อมูลสารสนเทศที่สมบูรณ์ ส่งผลให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์หลักขององค์กร และเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของหน่วยงาน

3.2 กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง (Routine Processes) ของการบริหารจัดการความเสี่ยง ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของกรอบการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงาน (กระทรวงการคลัง, 2564)

4. การบริหารความเสี่ยงการเงินและบัญชีภาครัฐ

กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยงหน่วยงานของรัฐ ควรพิจารณำกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงนี้ไปปรับใช้ในการวางระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน เพื่อให้หน่วยงานได้รับประโยชน์สูงสุดจากการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างแท้จริง โดยหน่วยงานของรัฐแต่ละแห่งอาจมีศักยภาพที่แตกต่างกันในการนำกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงทั้งหมดไปปรับใช้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมของหน่วยงาน กรอบบริหารจัดการความเสี่ยงประกอบด้วย หลักการ 5 ประการ ดังนี้ (กระทรวงการคลัง, 2564)

4.1 การบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ มีลักษณะดังนี้

4.1.1 การบูรณาการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีเป็นไปตามกรอบบริหารความเสี่ยงของกระทรวงการคลัง

การบริหารการคลังหรือการบริหารการเงินการคลัง ซึ่งหมายถึงการรับ-จ่าย เก็บรักษาและบริหารเงิน ในระดับรัฐบาลและระดับส่วนราชการทั้งที่เป็นเงินในงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ โดยเงินในงบประมาณเป็นเงินที่ต้องผ่านกระบวนการอนุมัติของรัฐสภาจึงสามารถใช้จ่ายได้ ส่วนเงินนอกงบประมาณเป็นเงินที่สามารถใช้จ่ายได้โดยไม่ต้องผ่านกระบวนการอนุมัติของรัฐสภาโดยตรง หลักการบริหารการเงินการคลังภาครัฐจะแตกต่างจากการบริหารการเงินในภาคเอกชน กล่าวคือ จะต้องบริหารให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยมีหน่วยงานกลางกำกับดูแลติดตามผล การบริหารการเงินการคลังเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งดำเนินการผ่านองค์กรของรัฐหลายระดับแต่ละองค์กรย่อมมีระบบการบริหารการเงินของตนเองแตกต่างกันตามลักษณะขององค์กรและอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ โครงสร้างระบบการบริหารการเงินการคลังของรัฐเกี่ยวข้องกับเงิน 3 ส่วน คือ เงินที่รับเข้ามาในระบบ เงินที่จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อประโยชน์ต่อการบริหารงานของรัฐ และเงินคงเหลือที่เก็บรักษาไว้สำหรับหมุนเวียนใช้จ่าย ซึ่งการบริหารการเงินของรัฐทั้ง 3 ส่วนดังกล่าว จะต้องเป็นไปตามกรอบที่กฎหมายกำหนดและตามแนวนโยบายและยุทธศาสตร์ของรัฐบาล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบการเงินของรัฐบาล การบริหารความเสี่ยงของกระทรวงการคลังสามารถนำมาบูรณาการในการบริหารการเงินการคลังในระดับส่วนราชการ ประกอบด้วย 4 เรื่อง ได้แก่ 1) การงบประมาณ เป็นแหล่งเงินที่สำคัญที่สุดของส่วนราชการ โดยในแต่ละปีงบประมาณส่วนราชการจะต้องยื่นคำขอของงบประมาณไปยังสำนักงบประมาณ 2) การเงินในด้านการจ่ายเงิน การรับเงิน และการเก็บรักษาเงิน 3) การพัสดุด่วนราชการ จะต้องดำเนินการ ตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่กระทรวงการคลังกำหนดไว้ในระเบียบว่าด้วยการพัสดุ 4) การบัญชีกระทรวงการคลัง ได้กำหนดมาตรฐานและนโยบายการบัญชีภาครัฐ ตามเกณฑ์คงค้าง (Accrual Basis) เพื่อให้ส่วนราชการนำไปปฏิบัติ โดยการนำรายการทางการเงิน

ไปบันทึกบัญชี และสรุปผลเป็นรายงานการเงินเพื่อแสดงถึงผลการดำเนินงาน (การใช้จ่ายเงิน) และฐานะการเงินของส่วนราชการ

4.1.2 การบูรณาการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีเป็นไปตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ของกระทรวงการคลังที่กำหนดไว้

หน่วยงานของรัฐควรจัดทำรายงานการเงินประจำปีงบประมาณ ประกอบด้วยงบแสดงฐานะทางการเงินและงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินทั้งเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ และเงินอื่นใด รวมถึงการก่องหนี่ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด ภายในเดือนมีนาคมของทุกปี ให้กระทรวงการคลังจัดทำรายงานความเสี่ยงทางการเงินประจำปี ซึ่งอย่างน้อยต้องแสดงผลการประเมินความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากผลกระทบของเศรษฐกิจมหภาค ระบบการเงิน นโยบายของรัฐบาล และผลการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ ที่อาจก่อให้เกิดภาระทางการเงินของรัฐบาลและแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงนั้น ยังรวมถึงรายได้แผ่นดิน คือ เงินที่หน่วยงานของรัฐจัดเก็บหรือได้รับไว้เป็นกรรมสิทธิ์ แต่มีกฎหมายบัญญัติให้นำไปใช้จ่ายเพื่อการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐได้ ซึ่งรายได้แผ่นดินต้องนำส่งคลัง ในการจัดเก็บรายได้แผ่นดิน ที่เป็นภาษีอากรต้องเป็นไปตามกฎหมาย รายจ่าย คือ การก่องหนี่ผูกพันหรือจ่ายเงินของหน่วยงานของรัฐ ต้องอาศัยอำนาจที่มีอยู่ตามกฎหมายโดยต้องคำนึงถึงความปลอดภัย คุ่มค่าและประหยัด การจ่ายเงินส่วนราชการ จัดให้มีการวางหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกเงิน การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การนำเงินส่งคลัง และการรับจ่ายเงินตรงจ่ายราชการ การบริหารจัดการทรัพย์สิน คือ การจัดให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินและการบริหารทรัพย์สินของรัฐ ต้องเป็นไปตามกฎหมาย โดยต้องพิจารณาประโยชน์ของรัฐและประชาชน ความคุ้มค่า และประหยัด การก่องหนี่และการบริหารหนี่ คือ การก่องหนี่และการบริหารหนี่ของหน่วยงานของรัฐเป็นไปตามกฎหมาย อยู่ภายใต้วัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของผู้ก่อง โดยต้องทำอย่างรอบคอบ ให้คณะกรรมการประกาศกำหนดสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ สัดส่วนภาระหนี่ของรัฐบาลต่อประมาณการรายได้ประจำปีงบประมาณ สัดส่วนหนี้สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศต่อหนี้สาธารณะทั้งหมด สัดส่วนภาระหนี่สินสาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศต่อรายได้จากการส่งออกสินค้าและบริการ และสัดส่วนอื่นตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร รายงานสัดส่วนที่กำหนดให้คณะรัฐมนตรีทราบ กระทรวงการคลังต้องรายงานส่วนหนี่สินสาธารณะตามที่เกิดขึ้นจริง ต่อคณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการ และเงินนอกงบประมาณและทุนหมุนเวียน คือ เงินงบประมาณให้มีเท่าที่จำเป็น และให้นำเงินนอกงบประมาณมาฝากไว้ที่กระทรวงการคลัง เมื่อใช้จ่ายดำเนินงานตามวัตถุประสงค์แล้ว มีเงินเหลือให้นำส่งคลังตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี การจัดตั้งทุนหมุนเวียนให้เป็นไปตามกฎหมายเฉพาะโดยต้องมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งที่ชัดเจนและเป็นกรณี ที่เป็นกิจกรรมที่หน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติตาม

หน้าที่ เพื่อสาธารณประโยชน์ในการขอจัดตั้ง การบริหาร การประเมินผล และการรวมหรือยุบทุน
หมุนเวียน ไม่เข้าซ้อนกับทุนหมุนเวียนที่จัดตั้งไว้แล้ว

4.1.3 การใช้เครื่องมือป้องกันความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีในการลดผลกระทบความ
เสี่ยงขององค์กร

เครื่องมือป้องกันความเสี่ยงทางการเงินในการลดผลกระทบความเสี่ยงขององค์กร
ตามที่กระทรวงการคลังกำหนด ประกอบด้วย

1) รัฐต้องดำเนินนโยบายการคลัง การจัดทำงบประมาณ การจัดการรายได้
การใช้จ่าย การบริหารการเงินการคลัง และการก่อหนี้ อย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใสและตรวจสอบได้
ทั้งนี้ ตามหลักการรักษาเสถียรภาพและการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน และหลักความเป็นธรรม
ในสังคมและต้องรักษาวินัยการเงินการคลังตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัตินี้และตามกฎหมายอื่นที่
เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด รวมถึงความเสี่ยงและความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่การเงินการคลังของรัฐ
อย่างรอบคอบ (กระทรวงการคลัง, 2562)

2) หน่วยงานของรัฐควรจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้การ
ดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ตามยุทธศาสตร์ที่หน่วยงานของรัฐกำหนด

3) หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ในการจัดการให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยง
โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วย
หลักการ 8 ประการ ดังนี้ (1) การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องดำเนินการแบบบูรณาการทั่วทั้งองค์กร
(2) ความมุ่งมั่นของผู้กำกับดูแลหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ และผู้บริหารระดับสูง (3) การสร้างและ
รักษาบุคลากรและวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร (4) การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการบริหาร
จัดการความเสี่ยง (5) การตระหนักถึงผู้มีส่วนได้เสีย (6) การกำหนดยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ วัตถุประสงค์
และการตัดสินใจ (7) การใช้ข้อมูลสารสนเทศ และ (8) การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และกระบวนการ
บริหารจัดการความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่เป็นวงจรต่อเนื่อง ประกอบด้วย (1) การวิเคราะห์องค์กร
(2) การกำหนดนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง (3) การระบุความเสี่ยง (4) การประเมินความ
เสี่ยง (5) การตอบสนองความเสี่ยง (6) การติดตามและทบทวน และ (7) การสื่อสารและการรายงาน
(กระทรวงการคลัง, 2564)

4.1.4 การลดโอกาสความเสี่ยงด้านการเงินโดยการวางระบบการควบคุมภายในขององค์กร

การลดเหตุการณ์หรือปัจจัยที่จะทำให้สูญเสียทั้งที่เป็นรูปตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน
โดยการการระบุความเสี่ยงและวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง การระบุความเสี่ยง
โครงการเป็นการพิจารณาว่ามีสิ่งใดหรือเหตุการณ์ใดที่อาจจะเป็นปัญหาอุปสรรค ซึ่งอาจจะทำให้การ
ดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อตอบสนองและสอดคล้องกับ

วัตถุประสงค์วิสัยทัศน์พันธกิจ และภารกิจของกรมหรือไม่ โดยพิจารณาได้จากการระดมความคิดเห็นของผู้รับผิดชอบโครงการ การสัมภาษณ์และจากประสบการณ์ของผู้ปฏิบัติงาน ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญและข้อมูลในอดีต ในการระบุความเสี่ยงจะต้องพิจารณาแหล่งที่มาของปัจจัยเสี่ยงทั้ง 2 ด้าน คือ ปัจจัยเสี่ยงภายใน หมายถึง ความเสี่ยงที่สามารถควบคุมได้โดยองค์กร เช่น วัฒนธรรมองค์กรนโยบายการบริหารจัดการ กระบวนการปฏิบัติงาน ความรู้ความสามารถและทักษะของบุคลากร เป็นต้น และปัจจัยเสี่ยงภายนอก หมายถึง ความเสี่ยงที่ไม่สามารถควบคุมได้โดยองค์กร เช่น การเมือง สถานะเศรษฐกิจ สังคม กฎหมาย ภัยธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ฯลฯ เป็นต้น การวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง หมายถึง การวิเคราะห์หาสาเหตุของความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยง โดยประเมินจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยง (ความรุนแรง/ความเสียหาย ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน โดยอาจพิจารณาถึงผลกระทบที่มีต่อองค์กรผู้รับบริการ บุคลากร เวลา เพื่อจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง การวิเคราะห์ความเสี่ยง ประกอบด้วย

- 1) การประเมินโอกาสและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น โดยพิจารณาโอกาสที่จะเกิดปัจจัยเสี่ยง และประเมินระดับความรุนแรง เพื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดและผลกระทบของความเสี่ยงที่เหลืออยู่ภายหลังจากมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงที่ได้มีการดำเนินงานผ่านมาแล้ว
- 2) โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ หมายถึง ความเป็นไปได้หรือความถี่ที่จะเกิดความเสี่ยง โดยโอกาสแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ น้อยมาก น้อย ปานกลาง สูง สูงมาก (กรมบัญชีกลาง, 2565)

ตารางที่ 2 เกณฑ์การประเมินโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	ความถี่ในการเกิดเหตุการณ์	ความน่าจะเป็น	ความน่าจะเป็นในการเกิดเหตุการณ์
1	น้อยมาก	5 ปีต่อครั้ง	0-20%	ไม่มีโอกาสเกิดขึ้นเลย
2	น้อย	2-3 ปีต่อครั้ง	มากกว่า 20%-40%	มีโอกาสในการเกิดขึ้นน้อยมาก
3	ปานกลาง	1 ปีต่อครั้ง	มากกว่า 40%-60%	มีโอกาสในการเกิดขึ้นปานกลาง
4	สูง	1-6 เดือนต่อครั้งแต่ไม่เกิน 5 ครั้ง	มากกว่า 60%-80%	มีโอกาสในการเกิดขึ้นมาก
5	สูงมาก	1 เดือนต่อครั้งหรือมากกว่า	มากกว่า 80%-100%	มีโอกาสในการเกิดขึ้นสูงมาก

ผลกระทบ หมายถึง ระดับของความเสียหายที่ส่งผลกระทบต่อเป้าหมายตามภารกิจ เป็นการพิจารณาระดับความรุนแรงและมูลค่าความเสียหายจากความเสียหายที่คาดว่าจะได้รับ ซึ่งแบ่งระดับของผลกระทบออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ น้อยมาก น้อย ปานกลาง สูง สูงมาก โดย ประเมินจากขอบเขตของผลกระทบ ดังนี้

ตารางที่ 3 เกณฑ์การประเมินระดับของผลกระทบ (เป็นตัวเงิน)

ระดับ	ผลกระทบ	มูลค่าความเสียหาย
1	น้อยมาก	ไม่เกิน 5 ล้านบาท
2	น้อย	> 5 ล้านบาท – 10 ล้านบาท
3	ปานกลาง	> 10 ล้านบาท – 50 ล้านบาท
4	สูง	> 50 ล้านบาท – 100 ล้านบาท
5	สูงมาก	> 100 ล้านบาท

ตารางที่ 4 เกณฑ์การประเมินระดับของผลกระทบ (ไม่เป็นตัวเงิน)

ระดับ	ผลกระทบ	ผลกระทบต่อ		
		ทรัพยากรสิน	วัตถุประสงค์	องค์กร
1	น้อยมาก	ไม่มีการสูญเสีย	น้อยมากหรือไม่ มี	ไม่ส่งผลกระทบ หรือส่งผลกระทบ ระดับบุคคล
2	น้อย	สูญเสียเล็กน้อย	ค่อนข้างน้อย	ส่งผลกระทบในหน่วยงานภายใต้ สำนัก/กอง/ศูนย์/กลุ่ม
3	ปานกลาง	สูญเสียปานกลาง	บางส่วน	ส่งผลกระทบระดับสำนัก/กอง/ ศูนย์/กลุ่ม
4	สูง	สูญเสีย ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างมาก	ส่งผลกระทบระดับกรม
5	สูงมาก	สูญเสียมาก	มาก	ส่งผลกระทบไปยังภายนอกกรม

ในการประเมินความเสี่ยงควรระบุเหตุผลและข้อมูลประกอบในการประเมินระดับเกณฑ์ดังกล่าว เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนต่อการเลือกระดับความเสี่ยงและใช้เป็นข้อมูลเปรียบเทียบในการประเมินระดับความเสี่ยง ภายหลังการจัดการความเสี่ยงเมื่อทำการประเมินระดับของความเสี่ยงทั้งในโอกาสและความรุนแรงที่เกิดขึ้นแล้วให้ทำการคำนวณระดับของความเสี่ยงที่เหลืออยู่ด้วยสูตร

การคำนวณ ดังนี้

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{ระดับโอกาส} \times \text{ระดับความรุนแรง}$$

4.1.5 การบูรณาการกระบวนการทำงานด้านการเงินและบัญชีจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

1) การบริหารงานด้านการเงิน คือ การบริหารการคลังหรือการบริหารการเงินการคลัง ซึ่งหมายถึงการรับ/จ่าย เก็บรักษาและบริหารเงิน ในระดับรัฐบาลและระดับส่วนราชการทั้งที่เป็นเงินในงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ โดยเงินในงบประมาณเป็นเงินที่ต้องผ่านกระบวนการอนุมัติของรัฐสภาจึงจะใช้จ่ายได้ ส่วนเงินนอกงบประมาณเป็นเงินที่สามารถใช้จ่ายได้โดยไม่ต้องผ่านกระบวนการอนุมัติของรัฐสภาโดยตรง การดำเนินงานให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ประกอบด้วย (1) การกำหนดให้ผู้ปฏิบัติงานการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีเป็นบุคคลเดียวกัน (2) สามารถสอบทานและยืนยันยอดระหว่างกันได้อย่างน่าเชื่อถือ (3) จัดให้มีผู้รับผิดชอบกำกับดูแลการรักษาเงินให้เป็นไปตามระเบียบและข้อบังคับที่กำหนด และ (4) กำหนดหลักเกณฑ์การรับและการเก็บรักษาเงินให้รัดกุม เหมาะสม และเป็นลายลักษณ์อักษร

2) การรับของขวัญหรือผลประโยชน์ คือ กำหนดวงเงินที่สามารถรับได้ตามปกติ ประเพณีนิยม โดยบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เป็นการห้ามไม่ให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใด (มนัสชนนท์ เอกโกวัฒน์, 2565) เช่น เป็นเจ้าหน้าที่จัดซื้อแล้วรับไม้กอล์ฟเป็นของกำนัลจากร้านค้า เป็นต้น การดำเนินงานให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ประกอบด้วย (1) สถาบัน กำหนดนโยบายและมาตรการการป้องกันการรับสินบน (2) เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องการให้หรือรับสินบน การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ

3) การบริหารงานด้านพัสดุ คือ การใช้จ่ายเงินบางประเภทที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกในลักษณะการซื้อ/จ้าง ส่วนราชการจะต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่กระทรวงการคลังกำหนดไว้ในระเบียบว่าด้วยการพัสดุ เพื่อเป็นหลักประกันว่าการจัดซื้อจัดจ้างจะเป็นไปด้วยความเป็นธรรมกับทุกฝ่ายโปร่งใส มีหลักฐานและทางราชการได้ของหรืองานที่มีคุณภาพอย่างแท้จริง การดำเนินงานให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

4) การนำทรัพย์สินของสถาบันไปใช้ส่วนตัว คือ ความทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์สาธารณะที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ กล่าวคือ เป็นสถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีผลประโยชน์ส่วนตนอยู่และได้ใช้อิทธิพลตามอำนาจ

หน้าที่และความรับผิดชอบเพื่อให้เกิดประโยชน์ส่วนตัว โดยก่อให้เกิดผลเสียต่อผลประโยชน์ส่วนรวม มีหลากหลายรูปแบบไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น เช่น การใช้รถยนต์ หรือ คอมพิวเตอร์ของราชการทำงานส่วนตัว เป็นต้น (กรมทรัพย์สินทางปัญญา, 2560) การดำเนินงานให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

5) การบริหารงานบุคคล คือ กระบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับบุคคลในหน่วยงาน เพื่อให้ได้มาซึ่งบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับความต้องการของหน่วยงาน การบำรุงรักษา การพัฒนาตลอดจนการให้พ้นจากงาน เพื่อให้หน่วยงานบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยความพึงพอใจของบุคคลในหน่วยงาน ในการวางแผนทรัพยากรกำลังคน การสรรหา การคัดเลือก การฝึกอบรม การประเมินผลการปฏิบัติงาน (ศุภกฤษฎี สามีบัติ, วินัย อินประสิทธิ์, ยุคนธร พาณิขปฐมพงศ์, เกรียงศักดิ์ ตั้งปรัชากุล และคณะ, 2565)

ดังนั้น ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ สามารถสรุปได้ว่า การจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในแต่ละระบบที่มีการเชื่อมโยงกันทั้งองค์กร ประกอบด้วย บูรณาการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีเป็นไปตามกรอบบริหารความเสี่ยงของกระทรวงการคลัง บูรณาการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีเป็นไปตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ของกระทรวงการคลังที่กำหนดไว้ การใช้เครื่องมือป้องกันความเสี่ยงทางการเงินในการลดผลกระทบความเสี่ยงขององค์กร การลดโอกาสความเสี่ยงด้านการเงินโดยการวางระบบการควบคุมภายในขององค์กร และบูรณาการกระบวนการทำงานด้านการเงินและบัญชีจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

4.2 ด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล มีลักษณะดังนี้

4.2.1 การควบคุมการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดมีการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุด

แนวทางในการควบคุมการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดของภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อการวางแผนการเงินเป็นเครื่องมือที่ช่วยเตรียมความพร้อมสู่ความมั่นคงทางการเงิน การบริหารงานในหน่วยงานภาครัฐจึงมีความจำเป็นในการใช้หลักธรรมาภิบาลเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดจากปัจจัยภายนอกที่องค์กรไม่สามารถควบคุมได้ และปัจจัยภายในองค์กรที่จะส่งผลกระทบต่องบประมาณ องค์กรต้องมีการควบคุมการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนด มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและประหยัด และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษามีมากขึ้น สถาบันอุดมศึกษาของรัฐมีภารกิจเกี่ยวข้องกับการพัฒนาประเทศ จำเป็นต้องมีการบริหารที่ยึดหลักธรรมาภิบาล ทั้งการปฏิบัติภารกิจด้านการผลิตบัณฑิต การวิจัย บริการวิชาการ การทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม การบริหารงานบุคคล และการบริหารงบประมาณ ดังนั้น บุคลากรต้องปรับกระบวนการปฏิบัติงานโดยการยึดหลักธรรมาภิบาล (พรทิพย์ กาญจนนิต, 2548) สอดคล้องกับแผนอุดมศึกษา ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) ระบุว่า

“ต้องยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทย เพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพสามารถปรับตัวสำหรับงานที่เกิดขึ้นตลอดชีวิต พัฒนาศักยภาพอุดมศึกษาในการสร้างความรู้และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในโลกาภิวัตน์สนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนของท้องถิ่น โดยใช้กลไกของหลักธรรมาภิบาล” ในการควบคุมการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดมีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและประหยัด เป็นการบริหารจัดการภาครัฐตามหลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล หลักประสิทธิผล (Effectiveness) คือ ผลการปฏิบัติราชการที่บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแผนการปฏิบัติราชการตามที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการ โดยการปฏิบัติราชการต้องมีทิศทาง ยุทธศาสตร์ และเป้าประสงค์ที่ชัดเจน มีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบงานที่เป็นมาตรฐาน รวมถึง มีการติดตาม ประเมินผล และพัฒนา ปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ส่วนหลักประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การบริหารราชการตามแนวทางการกำกับดูแลที่ดีที่มีการออกแบบกระบวนการปฏิบัติงานโดยใช้เทคนิคและเครื่องมือการบริหารจัดการที่เหมาะสมให้องค์การสามารถใช้ทรัพยากรทั้งด้านต้นทุนแรงงาน และระยะเวลาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติราชการตามภารกิจเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2565) ระบบการควบคุมภายในด้านการจ่ายเงินที่มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลโดยควรคำนึงถึงเกี่ยวกับการควบคุมภายในด้านการจ่ายเงิน ดังนี้

- 1) การแบ่งแยกหน้าที่อย่างเหมาะสม เช่น ระหว่างผู้จ่ายเงินกับผู้บันทึกการจ่ายเงิน ในสมุดบัญชี หรือระหว่างผู้อนุมัติการจ่ายเงินกับผู้เก็บรักษาเงิน เป็นต้น
- 2) การกำหนดให้มีการสับเปลี่ยนหมุนเวียนการปฏิบัติงาน
- 3) การกำหนดผู้มีอำนาจอนุมัติการจ่ายและวงเงินอนุมัติอย่างเหมาะสม
- 4) การใช้ระบบคอมพิวเตอร์ปฏิบัติงานด้านการเงินและการบัญชี เช่น จัดทำคำสั่งหรือมอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อกำหนดตัวบุคคลผู้มีสิทธิเข้าใช้งานระบบ และกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจนเหมาะสมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานต้องมีการเข้าระบบด้วยรหัสผู้ใช้และรหัสผ่าน รหัสผู้ใช้และ รหัสผ่านต้องเป็นความลับเฉพาะบุคคล เป็นต้น (กรมบัญชีกลาง, 2563)

4.2.2 การกำกับติดตามการเบิกจ่ายเงินตามแผนและโครงการให้เป็นไปตามปฏิทินในแผนปฏิบัติราชการประจำปีมีผู้รับผิดชอบและการตอบสนองตามคำสั่งที่กำหนดไว้

แนวทางในการแก้ไขปัญหาในส่วนของภาครัฐที่ต้องมีการกำหนดนโยบายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ โดยเฉพาะการกำหนดในเรื่องของงบประมาณการเบิกจ่ายเงินให้เป็นไปตามแผน ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาเป็นองค์กรคณะบุคคล ซึ่งมีอำนาจและหน้าที่ในการควบคุม กำกับ ดูแลกิจการโดยทั่วไปของสถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะการวางนโยบายการบริหาร

และพัฒนาสถาบัน สร้างตัวชี้วัดหลักธรรมาภิบาล การออกกฎ ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับกิจการต่าง ๆ ของสถาบัน ตลอดจนอำนาจในการอนุมัติต่าง ๆ กำหนดทิศทางการพัฒนาของสถาบันอุดมศึกษา และช่วยสนับสนุนส่งเสริมให้การบริหารกิจการของสถาบันอุดมศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถก้าวไปสู่การแข่งขันในระดับชาติและระดับนานาชาติได้อย่างเข้มแข็ง

ในการกำกับติดตามการเบิกจ่ายเงินตามแผนและโครงการให้เป็นไปตามปฏิทินในแผนปฏิบัติการประจำปีมีผู้รับผิดชอบตามคำสั่งตามที่กำหนดไว้ เป็นการบริหารจัดการภาครัฐหลักการตอบสนองและหลักการรับผิดชอบต่อ หลักการตอบสนอง คือ การให้บริการที่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด และสร้างความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ รวมถึง ตอบสนองตาม ความคาดหวัง/ความต้องการของประชาชนผู้รับบริการ และ ผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียที่มีความหลากหลาย และมีความแตกต่าง ส่วนหลักการรับผิดชอบต่อ คือ การแสดงความรับผิดชอบต่อในการปฏิบัติหน้าที่และผลงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยความรับผิดชอบนั้นควรอยู่ในระดับที่สนองต่อความคาดหวังของสาธารณะ รวมทั้งการแสดงถึงความสำนึกในการรับผิดชอบต่อปัญหาสาธารณะ (สำนักงาน ก.พ., 2565) ในการกำกับติดตามการเบิกจ่ายเงินตามแผนและโครงการให้เป็นไปตามปฏิทิน กองนโยบายและแผนมีการติดตามผลการดำเนินโครงการ ดังนี้ 1) ติดตามประเมินโครงการตามนโยบายของมหาวิทยาลัย โครงการตามนโยบายของรัฐบาล โครงการเฉพาะกิจและโครงการที่สำคัญอื่นๆ 2) ติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการประจำปีงบประมาณ ทั้งที่ได้รับจัดสรรจากงบประมาณแผ่นดิน และงบประมาณเงินรายได้ โดยการจัดทำเอกสารภาพรวม ผลการดำเนินงานโครงการและตัวชี้วัดของโครงการ ในงบประมาณประจำปี และงบประมาณเงินรายได้ ตามกลุ่มโครงการ สรุปปัญหา อุปสรรคที่ทำให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมาย วิเคราะห์และจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา เสนอต่อคณะกรรมการบริหารและสภามหาวิทยาลัย กระทรวงการอุดมศึกษาฯ สำนักงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประเมินผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินโครงการ และจัดทำเอกสารเผยแพร่ผลการดำเนินโครงการที่สำคัญ ประจำปีงบประมาณ 3) บันทึกข้อมูลโครงการและรายงานผลการดำเนินโครงการในระบบติดตามประเมินผลแห่งชาติ e-MENSCER คือ ระบบสารสนเทศที่ใช้ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐผ่านโครงการ/การดำเนินงานต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565) และ 4) รายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรรของ (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 2565)

4.2.3 กระบวนการทำงานที่เปิดเผยตรงไปตรงมาสามารถส่งเสริมให้พนักงานมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ

ประกาศกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เรื่อง การเปิดเผยผลการดำเนินงานตามแนวปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษา หลักความรับผิดชอบต่อสังคม หลักเสรีภาพทางวิชาการ หลักความเป็นอิสระ และหลักความเสมอภาค พ.ศ. 2565 ข้อ 2 สถาบันอุดมศึกษาจะต้องเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามแนวปฏิบัติตาม หลักความรับผิดชอบต่อสังคม หลักเสรีภาพทางวิชาการ หลักความเป็นอิสระ หลักความเสมอภาคแก่สาธารณะ เพื่อการติดตามและตรวจสอบการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วยข้อมูลอย่างน้อย ข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานของสถาบันอุดมศึกษา ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงาน การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และอื่น ๆ ข้อ 3 สถาบันอุดมศึกษาจะต้องเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามแนวปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษา สถาบันอุดมศึกษาควรจัดทำและเปิดเผยข้อมูล สารสนเทศ รายงานทางการเงิน ระเบียบกฎเกณฑ์ที่จำเป็น เพื่อประโยชน์ของผู้เกี่ยวข้องอย่างถูกต้อง ครบถ้วน โปร่งใส เท่าเทียมกันผ่านช่องทางการสื่อสารที่ผู้ใช้ข้อมูลสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวกรวดเร็ว ดังนั้น กระบวนการทำงานที่เปิดเผยตรงไปตรงมาสามารถตรวจสอบได้ส่งเสริมให้พนักงานมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ เป็นการบริหารจัดการภาครัฐหลักความโปร่งใสและหลักการมีส่วนร่วม หลักความโปร่งใส คือ กระบวนการเปิดเผยอย่างตรงไปตรงมา ชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย และสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร อันไม่ต้องห้ามตามกฎหมายได้อย่างเสรี โดยประชาชนสามารถรู้ทุกขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมหรือ กระบวนการต่าง ๆ และสามารถตรวจสอบได้ ส่วนหลักการมีส่วนร่วม คือ กระบวนการที่ข้าราชการ ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มมี โอกาสได้เข้าร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหา/ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง ร่วมคิดแนวทาง ร่วมการแก้ไข ปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจ และร่วมกระบวนการพัฒนาใน ฐานะหุ้นส่วนการพัฒนา (บุษบา กหล, 2563)

4.2.4. การมอบหมายหน้าที่เกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินงบประมาณภาครัฐ

สถาบันอุดมศึกษามีระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 เพื่อความคล่องตัวในการจัดซื้อจัดจ้างให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐมอบอำนาจในการสั่งการและดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง ให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งรองลงไปเป็นลำดับ ในการดูแลควบคุมกำกับติดตามการเบิกจ่ายงบประมาณตามกรอบภาระหน้าที่ การมอบอำนาจให้หัวหน้างานหรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการตัดสินใจใช้จ่ายเงินงบประมาณภายใต้ความรับผิดชอบของโครงการให้เป็นไปตามกฎระเบียบการเบิกจ่ายทางการเงิน เป็นการบริหารจัดการภาครัฐหลักการ

กระจายอำนาจ และหลักนิติธรรม หลักการกระจายอำนาจ คือ การถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจ ทรัพยากร และภารกิจจากส่วนราชการส่วนกลางให้แก่หน่วยการปกครองอื่น (ราชการบริหารส่วน ท้องถิ่น) และภาคประชาชน ดำเนินการแทนโดยมีอิสระตามสมควร รวมถึงการมอบอำนาจและความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการดำเนินการให้แก่บุคลากร โดยมุ่งเน้นการสร้างคามพึงพอใจในการให้บริการต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การปรับปรุงกระบวนการ และเพิ่มผลผลิตภาพ เพื่อผลการดำเนินงานที่ดีของส่วนราชการ ส่วนหลักนิติธรรม คือ การใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ในการบริหาร ราชการด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิ เสรีภาพของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. 2562 โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบการเบิก จ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. 2551 ให้มีความสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ (National e-Payment Master Plan) ตลอดจนเพื่อ รองรับการปฏิบัติงานด้านการเงินการคลังตามระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบ อิ เล ก ท ร อ น นิ ก ส์ (Government Fiscal Management Information System: GFMS) เป็น New GFMS Thai ตลอดจนวิธีใช้ให้เป็นไปตามที่ กรมบัญชีกลางกำหนด ในกรณีที่หน่วยงาน ของรัฐมีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติหรือไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดในระเบียบนี้ ให้หัวหน้า หน่วยงานของรัฐนั้น ขอรื้อเพื่อให้กระทรวงการคลังวินิจฉัย หรือขอทำความเข้าใจกับ กระทรวงการคลังแล้วแต่กรณี หรือให้กระทรวงการคลังกำหนดหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติในการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลังเพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานของรัฐถือ ปฏิบัติ (กระทรวงการคลัง, 2562)

4.2.5 การกำหนดสัดส่วนในการจัดสรรงบประมาณอย่างเท่าเทียมกันและจัดทำ ประชาพิจารณ์ในการวางแผนจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปี

การกำหนดสัดส่วนในการจัดสรรงบประมาณอย่างเท่าเทียมกันและจัดทำ ประชาพิจารณ์ในการวางแผนจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปี เป็นการบริหารจัดการภาครัฐหลัก ความเสมอภาค และหลักมุ่งเน้นฉันทามติหลักความเสมอภาค คือ การได้รับการปฏิบัติและได้รับ บริการอย่างเท่าเทียมกันโดย ไม่มีการแบ่งแยกด้าน ชาย/หญิง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความ พิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคม ความเชื่อ ทางศาสนา การศึกษา การฝึกอบรม และอื่น ๆ ส่วนหลักมุ่งเน้นฉันทามติ คือ การหาข้อตกลงทั่วไป ภายในกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นข้อตกลงที่เกิดจากการใช้กระบวนการเพื่อหา ข้อคิดเห็นจากกลุ่มบุคคลที่ได้รับประโยชน์และเสียประโยชน์ โดยเฉพาะกลุ่มที่ได้รับผลกระทบ

โดยตรง ซึ่งต้องไม่มีข้อคัดค้านที่ยุติไม่ได้ในประเด็นที่สำคัญ โดยฉันทามติไม่จำเป็นต้องหมายความว่า เป็นความเห็นพ้องโดยเอกฉันท์ โดยการทำคำขอและการจัดสรรงบประมาณสำหรับการอุดมศึกษาให้ ดำเนินการ ดังต่อไปนี้ 1) งบบุคลากรซึ่งเป็นเงินเดือน ค่าจ้าง และสิทธิประโยชน์ของบุคลากรใน สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง ให้สถาบันอุดมศึกษาดังกล่าวทำคำขอเสนอต่อสำนัก งบประมาณโดยตรง และให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณให้เต็มตามกรอบอัตรากำลังบุคลากร ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวงแต่ละแห่ง 2) งบดำเนินงานและงบรายจ่ายอื่นซึ่งเป็น งบประจำ รวมทั้งงบลงทุนอื่นที่ไม่ใช่งบลงทุนตาม 3) ให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของ กระทรวงจัดทำข้อเสนอต่อสำนักงบประมาณโดยตรง และให้สำนักงบประมาณจัดสรรในลักษณะเงิน อุดหนุนทั่วไปหรืองบลงทุน แล้วแต่กรณีให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดของกระทรวง เพื่อให้มี อิสระในการบริหารงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา โดยต้องคำนึงถึงคุณภาพและความเสมอ ภาคนโอกาสทางการศึกษา 4) งบลงทุนและงบเงินอุดหนุนเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาความเป็นเลิศ ของสถาบันอุดมศึกษาและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ และเงินอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยสภานโยบาย การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เพื่อใช้ในการพัฒนาวิทยาศาสตร์ การวิจัยและ การสร้างนวัตกรรม และ 5) การจัดสรรเงินเข้ากองทุนให้กู้ยืมดอกเบี้ยต่ำให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชน เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น (สำนักคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2562)

ดังนั้น ด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล (Corporate Governance Monitoring and Controlling) สามารถสรุปได้ว่า ในการปฏิบัติราชการโดยยึดหลัก ธรรมาภิบาล ประกอบด้วย ควบคุมการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดมีการใช้ทรัพยากร อย่างประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุด การกำกับติดตามการเบิกจ่ายเงินตามแผนและโครงการให้ เป็นไปตามปฏิทินในแผนปฏิบัติการประจำปีมีผู้รับผิดชอบและการตอบสนองตามคำสั่งที่กำหนด ไว้ กระบวนการทำงานที่เปิดเผยตรงไปตรงมาสามารถตรวจสอบได้ส่งเสริมให้พนักงานมีส่วนร่วมใน การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ มอบอำนาจให้หัวหน้างานหรือเจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบโครงการตัดสินใจใช้จ่ายเงินงบประมาณภายใต้ ความรับผิดชอบของโครงการให้เป็นไป ตามกฎระเบียบการเบิกจ่ายทางการเงิน และหน่วยงานกำหนดสัดส่วนในการจัดสรรงบประมาณอย่าง เท่าเทียมกันและจัดทำประชาพิจารณ์ในการวางแผนจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

4.3 ด้านการกำหนดภาระงานด้านความเสี่ยง มีลักษณะดังนี้

4.3.1 การจัดโครงสร้างและขอบเขตงานที่เหมาะสมกับตำแหน่งและหน้าที่เพื่อ ลดโอกาสของความเสี่ยงทางการเงินและบัญชี

การจัดโครงสร้างและขอบเขตงาน คือ การกำหนดอำนาจ หน้าที่ความรับผิดชอบ ในเรื่องของการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างชัดเจนและเหมาะสม ประกอบด้วย เจ้าของความเสี่ยง (Risk Owners) ซึ่งรับผิดชอบในการติดตามการรายงานหรือการส่งสัญญาณความเสี่ยง ผู้รับผิดชอบ ในการตัดสินใจในกรณีที่ความเสี่ยงเกิดขึ้นในระดับที่กำหนดไว้ และผู้ที่มีหน้าที่ในการควบคุมกำกับ ติดตามให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง การกำหนดบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรตามนโยบายการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร ดังนี้

1) สภามหาวิทยาลัย หน้าที่และความรับผิดชอบ คือ กำกับและส่งเสริมให้มีการ บริหารจัดการความเสี่ยง และให้ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการความเสี่ยงผ่านคณะกรรมการ ตรวจสอบของมหาวิทยาลัย

2) คณะกรรมการตรวจสอบของมหาวิทยาลัย หน้าที่และความรับผิดชอบ คือ ประเมินระดับการบริหารจัดการความเสี่ยงและดำเนินงานของมหาวิทยาลัย และทบทวนและ เสนอแนะมาตรการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น

3) อธิการบดีมหาวิทยาลัย หน้าที่และความรับผิดชอบ คือ กำหนดนโยบายการ บริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในให้ได้รับการ ปฏิบัติทั่วทั้งองค์กร ติดตามความเสี่ยงที่สำคัญ กำกับการบริหารความเสี่ยงให้มีความเห็นชอบแผนการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในของ มหาวิทยาลัย และพิจารณาผลงานรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในเพื่อจัดส่งให้ กระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ภายใน 90 วัน นับตั้งแต่วันสิ้นปีงบประมาณ (ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังฯ ข้อ 9)

4) คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงระดับมหาวิทยาลัย หน้าที่และความรับผิดชอบ คือ จัดทำร่างนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับมหาวิทยาลัย กำหนดแนวทางการดำเนินงาน บริหารจัดการความเสี่ยง จัดทำคู่มือการบริหารจัดการความเสี่ยง รวบรวม/ระบุ/วิเคราะห์ และ ประเมินความเสี่ยง จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงระดับมหาวิทยาลัย และเสนอแผนการบริหาร จัดการความเสี่ยงระดับมหาวิทยาลัยต่ออธิการบดี เพื่อให้ความเห็นชอบ

5) คณบดี/ผู้อำนวยการ หน้าที่และความรับผิดชอบ คือ ส่งเสริมให้มีการบริหาร จัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน กำหนดแนวทางการดำเนินงานบริหารจัดการความเสี่ยงของ หน่วยงาน ให้ความเห็นชอบแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน และเสนอแผนการ บริหารจัดการความเสี่ยงต่อประธานคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงมหาวิทยาลัยเพื่อนำเสนอ อธิการบดีต่อไป

6) คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับคณะ/สำนัก/สถาบัน/วิทยาลัย/ส่วน งานอื่น หน้าที่และความรับผิดชอบ คือ นำนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงสู่การปฏิบัติ

รวบรวบ/ระบุ/วิเคราะห์/ประเมินความเสี่ยง จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงระดับหน่วยงาน และจัดทำรายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยงเสนอต่อคณบดี/ผู้อำนวยการ

7) งานประกันคุณภาพ หน้าที่และความรับผิดชอบ คือ ติดตามและประเมินประสิทธิผลของระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงทุกหน่วยงาน และจัดทำรายงานผลการติดตามและประเมินผลกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงเสนอคณะกรรมการประเมินความเสี่ยง

4.3.2 การสื่อสารและทำความเข้าใจในเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณ การจัดทำเอกสารการเงินและบัญชีที่ถูกต้อง

การสื่อสาร คือ การสื่อสารระหว่างบุคคลในองค์กรเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างบุคคลทุกระดับ ทุกหน่วยงานในองค์กร ทั้งผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน ผู้มาติดต่อที่เกี่ยวข้อง ด้วยกระบวนการพูด การเขียน หรือการแสดงลักษณะท่าทาง ระหว่างผู้ส่งและผู้รับข่าวสารจากภายในและภายนอกองค์กร โดยมีวัตถุประสงค์ในการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างผู้ส่งและผู้รับสาร สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคลากรในองค์กร ทำให้เกิดความร่วมมือและการประสานงานที่ดี และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในองค์กรให้บรรลุตามเป้าหมายขององค์กร การสื่อสารภาษาบัญชีนั้นจะมีส่วนต่อการทำความเข้าใจของผู้ฟัง เนื่องจากตัวเลขทางบัญชีถูกจัดทำขึ้นโดยอาศัยหลักการบัญชีที่มีอยู่โดยนักบัญชีจะมักใช้ศัพท์ทางบัญชีหรืออธิบายเป็นตัวเลขทางบัญชีซึ่งยากต่อการเข้าใจของผู้ฟังที่ไม่ใช่กับบัญชีนักบัญชีจึงต้องมีทักษะ มีความสามารถในการเขียนและการสื่อสารทางบัญชีให้ผู้อ่านสามารถอ่านเข้าใจได้ง่าย การสื่อสารการบัญชีมิได้กำหนดการเผยแพร่การสื่อสารทางบัญชีโดยใช้วิธีการรายงานประจำปีขององค์กร (ภัทรพร อูระวงษ์, 2563) การสื่อสารนั้นมีการแบ่งได้ 6 ระดับดังนี้ 1) การสื่อสารระดับตัวเอง (Intrapersonal Communication) เป็นกิจกรรมการสื่อสารอย่างหนึ่งเกิดขึ้นเมื่อมีการสื่อสารกับตนเอง ทั้งคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจหรือพูดกับตนเองกิจกรรมต่าง ๆ 2) การสื่อสารระดับบุคคล (Interpersonal Communication) เป็นกิจกรรมการสื่อสารตั้งแต่สองคนขึ้นไปเพื่อสร้างความเข้าใจกันและรู้ข่าวสารต่าง ๆ 3) การสื่อสารระดับกลุ่มย่อย เป็นกระบวนการที่มีลักษณะพิเศษแตกต่างจากการสื่อสารในรูปแบบอื่น ๆ การสื่อสารระดับกลุ่มย่อยมีประสิทธิภาพสูงกว่าที่ต่างคนต่างทำ 4) การสื่อสารระดับเทคโนโลยี เป็นเทคโนโลยีทางการสื่อสารต่าง ๆ ในแง่ของการใช้สื่อทางการสื่อสาร เช่น วิทยุ โทรทัศน์ เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น 5) การสื่อสารระดับชุมชน (Public Communication) เกิดขึ้นเมื่อผู้รับข่าวสารจำนวนมาก โดยโอกาสที่จะก่อให้เกิดข้อมูลย้อนกลับมีน้อยในแง่ของจำนวนผู้รับสารอาจเป็นการยาก ที่จะระบุจำนวนที่แน่นอนแต่จะมีจำนวนที่มากกว่ากลุ่มย่อยแต่น้อยกว่าระดับมวลชน การสื่อสารระดับชุมชนเกิดขึ้นในลักษณะต่อเนื่องเป็นแนวทางเดียวกันเป็นส่วนใหญ่ และ 6) การสื่อสารระดับมวลชน (Mass Communication) เกี่ยวข้องกับความก้าวหน้าทางสื่อหรือตัวกลางของการสื่อสาร ต้องอาศัยสื่ออย่างมากจึงจะทำให้การสื่อสารมวลชนประสบความสำเร็จโดยมีผู้รับสารจำนวนมากอย่างไม่จำกัด (ปรีกา นุกุลสมปรรณนา, 2564)

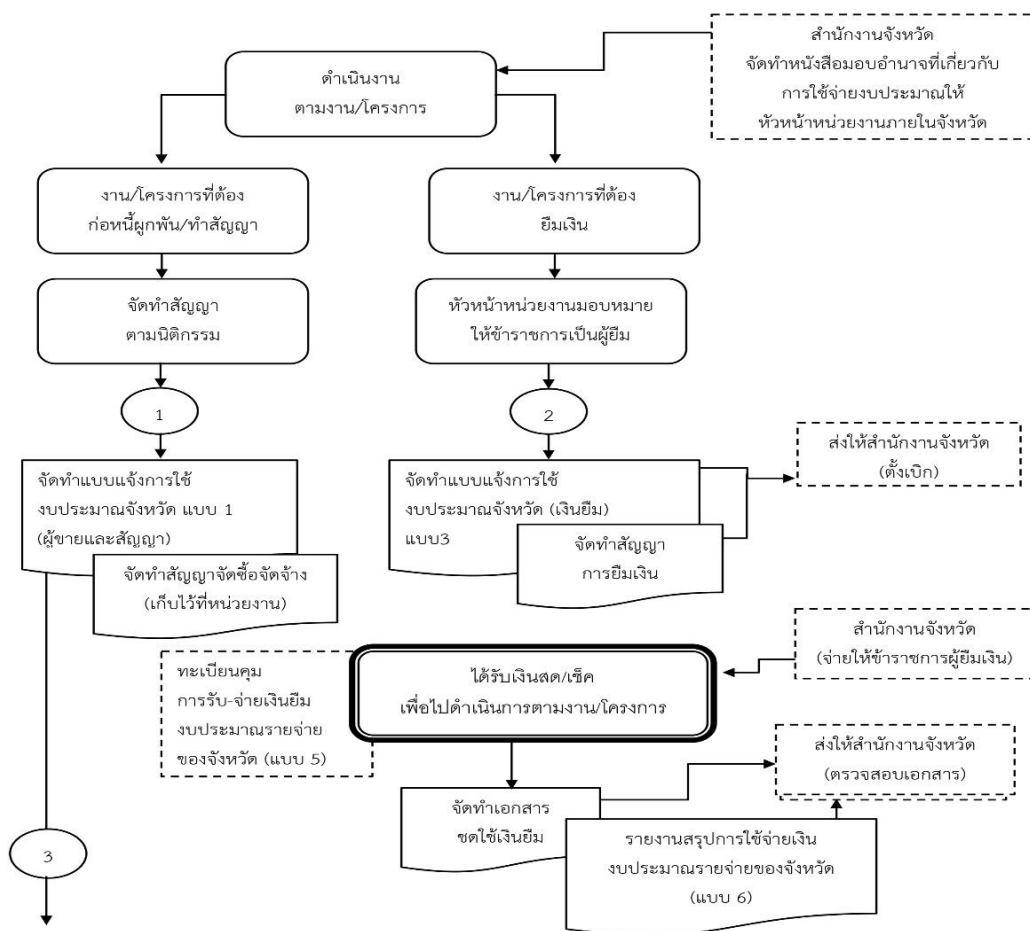
4.3.3 การกำหนดตัวชี้วัดวิธีวิธีการและขั้นตอนการบริหารความเสี่ยงการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ คือ ดัชนีชี้วัดผลงานหรือความสำเร็จของงาน โดยเทียบผลการปฏิบัติงานกับมาตรฐานหรือเป้าหมายที่ตกลงกันไว้ นอกจากเป็นวิธีการประเมินผลงานของพนักงานแล้ว ยังเป็นวิธีที่องค์กรสามารถใช้ในการวัดและประเมินผลความก้าวหน้าของการบรรลุวิสัยทัศน์ขององค์กร เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานขององค์กรได้ด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ การทำ KPI ให้ได้ผลนั้น ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานที่ดีควรมีความเหมาะสม สามารถที่โน้มน้าวให้ทุกคนในองค์กรตลอดจนสาธารณชนเชื่อถือ ซึ่งผลงานที่วัดจากตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลักแสดงถึงภารกิจที่องค์กรต้องปฏิบัติบนพื้นฐานของเป้าหมายที่ตั้งไว้โดยต้องสามารถวัดได้ว่าเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ ดัชนีการชี้วัดหรือ KPI ที่ดีก็ควรมีคุณลักษณะในการวัดผลงานของบุคลากรในแต่ละระดับงานตำแหน่งงานที่เหมาะสมด้วยแต่ละองค์กร หรือแต่ละตำแหน่งงานอาจมี KPI ที่แตกต่างกันก็ได้ ยกตัวอย่างเช่น ฝ่ายขายอาจตั้งค่า KPI จากเปอร์เซ็นต์รายได้ที่กลับเข้าสู่องค์กร หรือฝ่ายบริการลูกค้าอาจวัดผลค่า KPI จากการตอบคำถามของพนักงานไปสู่ลูกค้าอย่างครบถ้วนโดยกำหนดเงื่อนไขด้านเวลา เห็นได้ว่า KPI นั้นนับเป็นอีกหนึ่งมาตรฐานการชี้วัดผลที่ได้รับการยอมรับอย่างมากในองค์กร ซึ่งบริษัทก็จำเป็นต้องทำความเข้าใจร่วมกันกับบุคลากรในการประเมินหรือชี้วัดผลผ่านการใช้ KPI ให้ได้อย่างเหมาะสมด้วย เพื่อพัฒนาและยกระดับศักยภาพองค์กรให้สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน (กองนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2560)

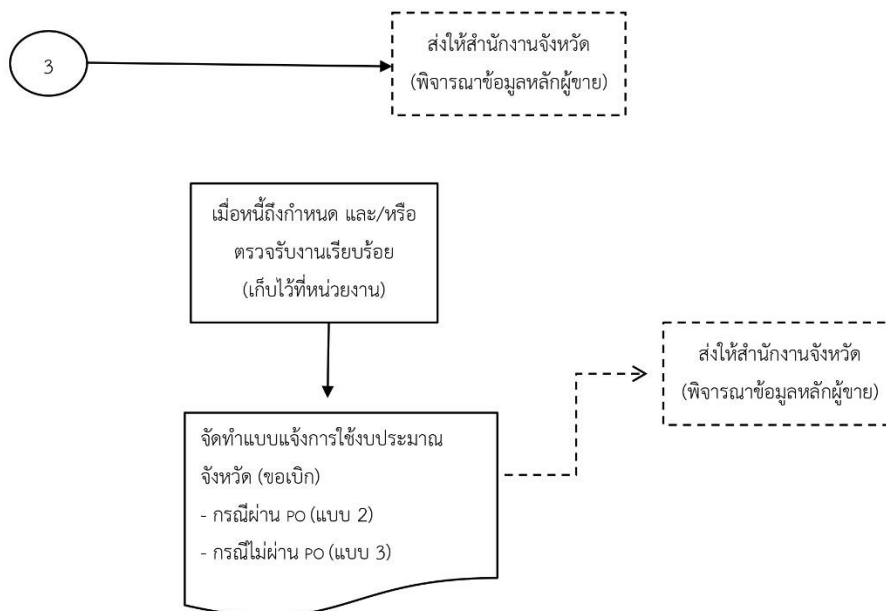
กระบวนการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ

หน่วยงานผู้ดำเนินการ

กระบวนการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ (ต่อ)

หน่วยงานผู้ดำเนินการ (ต่อ)

ภาพที่ 3 กระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณ
(ที่มา : กรมบัญชีกลาง, 2565)

ขั้นตอนการการเบิกจ่ายงบประมาณ มีดังนี้

1) ให้หน่วยงานในจังหวัดที่ได้รับมอบอำนาจเกี่ยวกับการใช้จ่ายงบประมาณจากผู้ว่าราชการจังหวัด ดำเนินการจัดหาพัสดุตามระเบียบหรือข้อบังคับของหน่วยงานนั้น โดยเมื่อดำเนินการแล้วให้ส่งข้อมูลให้สำนักงานจังหวัดเพื่อจัดทำข้อมูลหลักผู้ขายของเจ้าหน้าที่หรือคู่สัญญาโดยใช้แบบแจ้งการใช้งบประมาณรายจ่ายของจังหวัด ตามแบบ 1 และในกรณีที่การจัดหาพัสดุที่มีใบสั่งซื้อ ใบสั่งจ้าง สัญญาหรือข้อตกลงซึ่งมีวงเงินตั้งแต่ห้าพันบาทขึ้นไป ให้หน่วยงานภายในจังหวัดแจ้งให้สำนักงานจังหวัดทำการจองงบประมาณในระบบ (PO) ด้วย

2) การเบิกจ่ายเงินกรณีตามข้อ 1 เมื่อหนี้ถึงกำหนดชำระหรือใกล้ถึงกำหนดชำระให้หน่วยงานภายในจังหวัดส่งแบบแจ้งขอเบิกเงินตามแบบแจ้งการขอเบิกเงินงบประมาณรายจ่ายของจังหวัด ตามแบบ 2 สำหรับกรณีการขอเบิกเงินงบประมาณรายจ่ายของจังหวัดที่มีการจัดทำ PO และแบบแจ้งขอเบิกเงินตามแบบแจ้งการขอเบิกเงินงบประมาณรายจ่ายของจังหวัด ตามแบบ 3 สำหรับกรณีการขอเบิกเงินงบประมาณรายจ่ายของจังหวัดที่ไม่มีการจัดทำ PO ให้แก่สำนักงานจังหวัด โดยให้สำนักงานจังหวัดขอเบิกเงินจากคลังเพื่อจ่ายเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของเจ้าหน้าที่หรือคู่สัญญา

ของหน่วยงานที่แจ้งขอเบิกเงินโดยตรง และให้ใช้รายงานการจ่ายเงินในระบบ GFMS เป็นหลักฐานการจ่าย พร้อมทั้งส่งสำเนารายงานการจ่ายเงินในระบบดังกล่าวให้หน่วยงานที่แจ้งขอเบิกเงินข้างต้นทราบ ว่าได้มีการจ่ายเงินเรียบร้อยแล้ว เพื่อให้หน่วยงานติดตามเรียกใบเสร็จรับเงินจากเจ้าหน้าที่หรือคู่สัญญามาเก็บไว้เป็นหลักฐานประกอบการตรวจสอบ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่หรือคู่สัญญาไม่ออกใบเสร็จรับเงินให้หน่วยงาน ให้มีหนังสือแจ้งให้สำนักงานสรรพากรพื้นที่หรือสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

3) การเบิกจ่ายเงินกรณีอื่น นอกจากการดำเนินการจัดหาพัสดุตามข้อ 1 ให้หน่วยงานภายในจังหวัดจัดทำสัญญาการยืมเงินเพื่อขอยืมเงินจากสำนักงานจังหวัดเป็นค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติตามโครงการต่าง ๆ โดยส่งสัญญาการยืมเงินและแบบแจ้งการขอเบิกเงินงบประมาณรายจ่ายของจังหวัดตามแบบ 3 ให้แก่สำนักงานจังหวัด และเมื่อได้รับเงินตามสัญญาการยืมเงินแล้วให้นำเงินฝากไว้ในบัญชีเงินนอกงบประมาณที่ใช้สำหรับรับเงินที่ขอเบิกจากคลังของหน่วยงานโดยให้สำนักงานจังหวัดและหน่วยงานที่ยืมเงินจะต้องมีการควบคุมสัญญาการยืมเงินและการรับจ่ายเงินยืมตามทะเบียนคุมสัญญาการยืมเงินตามแบบ 4 และทะเบียนคุมการรับจ่ายเงินยืมงบประมาณรายจ่ายของจังหวัด ตามแบบ 5

4) ให้หน่วยงานภายในจังหวัดที่ได้รับมอบอำนาจให้จัดหาพัสดุหรือปฏิบัติงานตามโครงการต่าง ๆ เก็บรักษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาพัสดุหรือการดำเนินโครงการไว้ที่หน่วยงานและในกรณีที่หน่วยงานได้มีการจ่ายเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานตามโครงการต่าง ๆ แล้วให้เก็บหลักฐานการจ่ายไว้ที่หน่วยงาน เพื่อเป็นหลักฐานในการตรวจสอบต่อไป

5) ให้หน่วยงานภายในจังหวัด จัดทำรายงานสรุปการใช้จ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายของจังหวัดตามแบบ 6 พร้อมเงินเหลือจ่าย (ถ้ามี) ส่งให้สำนักงานจังหวัดภายในระยะเวลาสิบห้าวันนับแต่วันเสร็จสิ้นโครงการเพื่อเป็นหลักฐานในการส่งใช้เงินยืม กรณีที่ไม่อาจดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้ชี้แจงเหตุผลความจำเป็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อขออนุมัติขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันสิ้นสุดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง

6) เมื่อได้รับเงินรายได้แผ่นดินหรือเงินนอกงบประมาณ ให้หน่วยงานภายในจังหวัดออกใบเสร็จรับเงินและนำเงินส่งให้สำนักงานจังหวัดเพื่อนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินหรือเก็บรักษาในบัญชีเงินฝากกระทรวงการคลังสำหรับเก็บรักษาเงินนอกงบประมาณของจังหวัดต่อไป โดยให้ใบเสร็จรับเงินของจังหวัดเป็นหลักฐานในการรับและนำส่งเงินรายได้แผ่นดินหรือเงินนอกงบประมาณระหว่างหน่วยงานกับสำนักงานจังหวัด

7) ในการยืมเงินเพื่อปฏิบัติงานตามโครงการหากโครงการนั้น ๆ มีบางรายการเป็นการดำเนินการจัดหาพัสดุ ให้หน่วยงานผู้ยืมถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติมด้วย

8) ในการยืมเงินเพื่อปฏิบัติงานตามโครงการ ให้หน่วยงานภายในจังหวัดที่เป็นหน่วยงานผู้เบิกจัดทำสัญญาการยืมเงิน และให้ถือว่าเป็นการทำสัญญายืมเงินงบประมาณรายจ่ายของจังหวัดของหน่วยงานดังกล่าว และเมื่อได้รับเงินตามสัญญายืมเงินจากสำนักงานจังหวัดแล้วให้นำเงินฝากไว้ในบัญชีเงินนอกงบประมาณที่ใช้สำหรับรับเงินที่ขอเบิกจากคลังของหน่วยงาน โดยในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินโครงการมีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินดังกล่าวให้จัดทำสัญญาการยืมเงินจากหน่วยงาน โดยปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

9) โครงการใดที่หน่วยงานภายในจังหวัดหลายหน่วยงานได้รับมอบหมายให้ร่วมกันดำเนินการ การยืมเงินให้แต่ละหน่วยงานทำสัญญาการยืมเงินเฉพาะในส่วนที่หน่วยงานนั้น ๆ รับผิดชอบดำเนินการ

10) กรณีหน่วยงานภายในจังหวัด ได้รับเงินมาเป็นกรรมสิทธิ์จากการใช้จ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายของจังหวัดให้นำเงินดังกล่าวส่งให้สำนักงานจังหวัดเพื่อนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินในนามของจังหวัดซึ่งเป็นส่วนราชการเจ้าของงบประมาณ

11) สำหรับวิธีปฏิบัติอื่นใดที่มีได้กำหนดไว้ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ (กรมบัญชีกลาง, 2565)

4.3.4 การกำหนดจรรยาบรรณสำหรับการบริหารความเสี่ยงภาครัฐเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี

จรรยาบรรณ (Ethics) คือ ข้อกำหนด ข้อระเบียบ รวมถึงหลักการของแนวปฏิบัติเกี่ยวกับความประพฤติที่ดีงาม ซึ่งกำหนดขึ้นเป็นมาตรฐานการปฏิบัติอย่างมีขอบเขตและชัดเจนของกลุ่มวิชาชีพหนึ่งๆ เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียงและฐานะของสมาชิกในกลุ่มวิชาชีพนั้น สำหรับวิชาชีพบัญชีซึ่งถือเป็นวิชาชีพอิสระที่มีความสำคัญมากที่สุดกับจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพ เนื่องจากนักบัญชีจะต้องนำเสนอข้อมูลทางการเงินให้กับผู้ใช้ทั้งภายนอกและภายในองค์กร หากมองถึงข้อมูลทางบัญชีบริหารที่นำเสนอให้กับผู้บริหารและพนักงานภายในองค์กรนั้นเป็นการนำเสนอตามความต้องการของผู้ใช้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจในด้านต่างๆ ในรูปแบบและเนื้อหาเป็นไปในแบบที่ไม่ต้องตรงกับที่กฎหมายบังคับเหมือนกับการบัญชีการเงิน ดังนั้น จรรยาบรรณ

วิชาชีพสำหรับนักบัญชีบริหารจึงมีบทบาทสำหรับเป็นแนวทางการปฏิบัติตนในการทำงานเพื่อดำรงศ์ไว้ซึ่งศักดิ์ศรีในวิชาชีพบัญชี (กัญฐณา ดิษฐ์แก้ว และลลัสสรดา พิษณุธีรนาถ, 2561: 197)

ตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2561 กำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีหรือผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี เพื่อใช้ในการควบคุมความประพฤติและการดำเนินงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี โดยผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานของจรรยาบรรณ ดังต่อไปนี้ 1) ความซื่อสัตย์สุจริต คือ ประพฤติตนอย่างตรงไปตรงมา จริใจในความสัมพันธ์ทั้งมวล ทั้งทางวิชาชีพและทางธุรกิจ 2) ความเที่ยงธรรมและความเป็นอิสระ คือ ไม่ยอมให้อคติ หรือความขัดแย้งทางผลประโยชน์ หรืออิทธิพลอันเกินควรของบุคคลอื่นมาลบล้างการใช้ดุลยพินิจทางวิชาชีพ หรือทางธุรกิจสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในหน่วยงานธุรกิจ ต้องคำนึงถึงความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตามหลักการพื้นฐานนี้ด้วย 3) ความรู้ ความสามารถ ความเอาใจใส่ และการรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงาน คือ รักษาไว้ซึ่งความรู้ ความสามารถ และความชำนาญทางวิชาชีพในระดับที่รับรองได้ว่าลูกค้าหรือผู้ว่าจ้างได้รับการบริการทางวิชาชีพที่ถึงพร้อมด้วยวิวัฒนาการวิธีการ หรือเทคนิคการปฏิบัติงานหรือตามกฎหมาย และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเอาใจใส่ให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง 4) การรักษาความลับ คือ ให้ความสำคัญกับความลับของข้อมูลที่ต้องมาจากความสัมพันธ์ทางวิชาชีพ และทางธุรกิจ ดังนั้น จึงไม่พึงเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวให้กับบุคคลที่สามโดยไม่ได้รับการอนุมัติจากผู้มีอำนาจอย่างถูกต้องและเฉพาะเจาะจง เว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามสิทธิทางกฎหมาย หรือสิทธิทางวิชาชีพ หรือเป็นหน้าที่ที่ต้องเปิดเผย หรือไม่นำข้อมูลดังกล่าวไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือเพื่อบุคคลที่สาม 5) พฤติกรรมทางวิชาชีพปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง และหลีกเลี่ยงการกระทำใด ๆ ที่อาจทำให้เกิดความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพบัญชีกรณีที่จะถือเป็นการประพฤติผิดจรรยาบรรณอันจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ และ 6) ความโปร่งใส คือ แสดงภาพลักษณ์ให้เห็นถึงการปฏิบัติงานตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบต่าง ๆ และมาตรฐานวิชาชีพที่กำหนดไว้ และไม่ปกปิดข้อเท็จจริง หรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งสามารถติดตามตรวจสอบได้

4.3.5 การควบคุมกำกับติดตามการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของผู้ดำเนินงานอย่างใกล้ชิดตามแผนบริหารความเสี่ยง

กรมบัญชีกลางได้จัดทำแนวทางการควบคุมภายในด้านการรับเงินและด้านการจ่ายเงิน ต้องปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกเงินจากคลังการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. 2562 รายละเอียดดังต่อไปนี้

1) การควบคุมด้านการรับเงิน ได้แก่ การควบคุมด้านใบเสร็จรับเงิน ใบเสร็จรับเงินควรมาจากโรงพิมพ์ที่มีการพิมพ์แบบล่วงหน้า มีลำดับเล่มที่และเลขที่เอกสาร การออกใบเสร็จด้วยระบบคอมพิวเตอร์ควรเรียงลำดับเลขที่เอกสารอัตโนมัติ ไม่ควรมีการแก้ไขใบเสร็จรับเงินถ้ามีการแก้ไขให้ยกเลิกทั้งฉบับแล้วให้ผู้มีอำนาจอนุมัติเสมอ การควบคุมด้านการนำฝากและการนำส่งเงินกำหนดให้มีการนำเงินสดและเช็คฝากธนาคารทุกสิ้นวัน หัวหน้าฝ่ายการเงินต้องตรวจสอบว่าจำนวนเงินสดและเช็คตามยอดเงินในใบเสร็จรับเงินได้มีการนำฝากธนาคารครบถ้วน การควบคุมด้านการบันทึกข้อมูลและรายงาน ผู้รับชำระเงินต้องจัดทำรายงานสรุปการรับชำระเงินในแต่ละวันส่งหัวหน้าฝ่ายการเงินตรวจสอบและส่งให้แผนกบัญชีเพื่อบันทึกบัญชี และการควบคุมด้านการอนุมัติคืนเงินกรณีที่มีการรับชำระเงินผ่านเครื่องรับชำระเงิน ณ จุดขาย และการรับชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ผิดพลาด การกำหนดขั้นตอนและวิธีการที่ชัดเจน กรณีที่มีการรับชำระเงินโดยการโอนเงินจากบัญชีธนาคาร การคืนเงินต้องเป็นการโอนคืนเงินเข้าเลขบัญชีที่โอนมาเท่านั้น กรณีการรับเงินผ่านเครื่องรับชำระ ณ จุดขาย ผิดพลาด ต้องยกเลิก (Void) ผ่านเครื่องรับชำระ ณ จุดขายเท่านั้น หน่วยงานต้องกำหนดผู้มีหน้าที่อนุมัติการโอนคืนเงิน และผู้มีหน้าที่แจ้งธนาคารเพื่อดำเนินการโอนคืนเงินซึ่งต้องไม่ใช่ผู้มีหน้าที่รับชำระเงิน

2) การควบคุมด้านการจ่ายเงิน ได้แก่ การควบคุมการจ่ายเงินสดหรือเช็ค การกำหนดให้รายจ่ายที่มีจำนวนสูงต้องจ่ายด้วยเช็คและจำนวนเงินต่ำให้จ่ายเป็นเงินสด เช็คที่เสียหรือใช้ไม่ได้ ประทับตรา “ยกเลิก” และเก็บไว้กับต้นข้อเช็คในเล่ม กำหนดให้มีระบบเงินสดย่อยหรือระบบเงินทดรองราชการสำหรับใช้จ่ายเงินรายย่อยและหรือรายจ่ายประจำวันการแบ่งแยกหน้าที่ระหว่างการทำใบสำคัญจ่าย การควบคุมการจ่ายเงินด้วยบัตรเครดิต (การมีบัตร) กำหนดคุณสมบัติของหน่วยงานผู้ออกบัตรเครดิต มีการสำรวจความจำเป็นในการขอมีบัตร มีการทบทวนความจำเป็นและตรวจสอบสถานการณ์ใช้บัตรของผู้ถือบัตรให้เป็นปัจจุบัน กำหนดให้ผู้ถือบัตรต้องมีหน้าที่รับผิดชอบส่งคืนบัตรทันทีเมื่อพ้นจากหน้าที่ที่ต้องใช้บัตรอีกต่อไป การควบคุมการจ่ายเงินด้วยบัตรเครดิต (การใช้บัตร) การเบิกวงเงินและการนำบัตรไปใช้ต้องได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจก่อน

ควรกำหนดรายการค่าใช้จ่ายที่สามารถใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตได้ การใช้จ่ายผ่านบัตรต้องมีใบเสร็จรับเงินหรือใบบันทึกรายการ (Sale Slip) จากผู้ขายสินค้าหรือผู้ให้บริการ ควรกำหนดระยะเวลาที่ชัดเจนเหมาะสมในการส่งมอบหลักฐานการจ่ายบัตรเครดิต ติดตามให้ผู้ถือบัตรดำเนินการส่งหลักฐานการใช้จ่ายประกอบประกอบการส่งใช้เงินยืมเป็นไปตามระยะเวลาที่ระเบียบกำหนด การควบคุมการจ่ายเงินด้วยบัตรเครดิต (การเก็บรักษาบัตร) การเก็บเงินสดและเช็คต้องเก็บในที่ปลอดภัยและมีการมอบหมายผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน หน่วยงานควรระบุผู้รับผิดชอบในการเก็บบัตรเครดิตและการควบคุมการจ่ายเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ต้องมีคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษรแต่งตั้งบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในระบบ เช่น ผู้ดูแลระบบ ผู้ทำรายการ ผู้อนุมัติรายการ ต้องมีการตรวจสอบเงินงบประมาณคงเหลือในระบบว่ามีเพียงพอสำหรับเบิกจ่ายก่อนนำหลักฐานขอเบิกเสนอผู้มีอำนาจอนุมัติการเบิกจ่ายหรือก่อนกันบันทึกรายการขอเบิกในระบบ การอนุมัติการเบิกจ่ายในระบบต้องทำโดยผู้มีอำนาจหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเท่านั้นมีการจัดทำรายงานเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินและหรือการโอนเงินในระบบ

ดังนั้น การกำหนดภาระงานด้านความเสี่ยง (Risk Workload Determination) สามารถสรุปได้ว่า การกำหนดผู้รับผิดชอบในเรื่องของการจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วย การจัดโครงสร้างและขอบเขตงานที่เหมาะสมกับตำแหน่งและหน้าที่เพื่อลดโอกาสของความเสี่ยงทางการเงินและบัญชี การสื่อสารและทำความเข้าใจในเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณ การจัดทำเอกสารการเงินและบัญชีที่ถูกต้อง การกำหนดตัวดัชนีชี้วัดวิธีการและขั้นตอนการบริหารความเสี่ยงการปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจน การกำหนดจรรยาบรรณสำหรับการบริหารความเสี่ยงภาครัฐเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี และการควบคุมกำกับติดตามการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของผู้ดำเนินงานอย่างใกล้ชิดตามแผนบริหารความเสี่ยง

4.4 ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ มีลักษณะดังนี้

4.4.1 การจัดทำข้อมูลทางการเงินและบัญชีที่มีความถูกต้องและสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจได้อย่างดี

ความถูกต้องทางการเงินและบัญชี หมายถึง การจัดทำข้อมูลทางการเงินถูกต้องตามที่ควรจะเป็นไป เนื้อหาสาระของข้อมูลที่แสดงมีความถูกต้องสอดคล้องตามนโยบายหรือตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ในฐานะนักบัญชีหรือผู้ทำบัญชี การจัดทำรายงานทางการเงินให้มีความถูกต้องนั้น นอกจากจะมีความรู้ทางด้านบัญชีแล้วควรมีทักษะทางด้านอื่น ๆ เพื่อช่วยให้ผลการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ จึงทำให้การปฏิสัมพันธ์และการสื่อสารกับฝ่ายต่าง ๆ มีบทบาทและความสำคัญในการปฏิบัติงานภายในองค์กรมากยิ่งขึ้น (ภัทรพร อูระวงษ์, 2563) กระบวนการบริหาร

ทุกขั้นตอนล้วนต้องการข้อมูลทางการบัญชีเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการวางแผนตัดสินใจและควบคุมการดำเนินงานผู้บริหารจะสามารถบรรลุเป้าหมายขององค์กรได้ ต้องอาศัยข้อมูลทางการบัญชีเป็นแนวทางในการบริหารงาน ข้อมูลทางการบัญชีเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญอย่างมากต่อการตัดสินใจซึ่งควรมีคุณสมบัติ ดังนี้ (คิลปะพร ศรีจันเพชร, 2564)

1) ความถูกต้องเที่ยงตรง หมายถึง ข้อมูลทางการบัญชีที่ดีจะต้องมีความเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ กล่าวคือเป็นข้อมูลที่ไม่มีความผิดพลาด และปราศจากความลำเอียง เพราะประสิทธิภาพของการตัดสินใจขึ้นอยู่กับความถูกต้องเที่ยงตรงของข้อมูล ยิ่งข้อมูลมีความถูกต้องมากเท่าใดก็ยิ่งมีคุณค่าต่อผู้ใช่มากเท่านั้น

2) ความรวดเร็วทันต่อการใช้งาน หมายถึง การได้รับข้อมูลทางบัญชีอย่างทันเวลา ต่อความต้องการใช้งานเนื่องจากเหตุการณ์ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กรมีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ถ้าได้ข้อมูลล่าช้าก็จะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจด้วยสำหรับช่วงเวลาที่เหมาะสม คือ ผู้ใช้ต้องสามารถนำข้อมูลทางการบัญชีไปใช้ประโยชน์ได้ทันเหตุการณ์

3) ความสมบูรณ์ แม้ว่าองค์กรจะมีข้อมูลทางบัญชีที่ถูกต้อง และได้มาอย่างรวดเร็วทันเวลาแล้วก็ตามแต่ถ้าข้อมูลนั้นไม่ครบถ้วนมากนักน้อยเพียงใด ผู้บริหารที่รับผิดชอบต้องชี้แจงเหตุผลหรือให้คำอธิบายของสาเหตุของผลต่าง ตลอดจนเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

4) เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ หมายถึง ข้อมูลทางบัญชีที่สื่อความหมายได้ครบถ้วนสามารถตอบสนอง ความต้องการของผู้ใช้ที่จะนำไปใช้ในการตัดสินใจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจต้องสามารถสร้างความแตกต่างในการตัดสินใจได้ อย่างมีสาระสำคัญโดยช่วยให้ผู้ใช้ข้อมูลยืนยันผลของเหตุการณ์ที่คาดการณ์ไว้ในอดีต และคาดคะเนผลของเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

5) ตรวจสอบได้ หมายถึง ข้อมูลที่ได้มาต้องสามารถตรวจสอบย้อนกลับไปถึงแหล่งที่มาได้ ทั้งนี้เพื่อให้มีการตัดสินใจอย่างรอบคอบไม่ผิดพลาด

4.4.2 การนำเสนอข้อมูลทางการเงินที่ทันต่อเวลา และประโยชน์สูงสุดเพื่อประกอบการตัดสินใจ

การนำเสนองบการเงิน ตามประกาศสภาวิชาชีพบัญชี เรื่องการนำเสนองบการเงินฉบับ พ.ศ. 2561 มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดเกณฑ์การนำเสนองบการเงินทำจัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไปเพื่อให้มั่นใจว่างบการเงินดังกล่าวจะสามารถเปรียบเทียบได้กับงบการเงินในงวดก่อน ๆ ของกิจการและงบการเงินของกิจการอื่น ๆ มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ครอบคลุมถึงข้อกำหนดโดยรวมของการนำเสนองบการเงินแนวปฏิบัติเกี่ยวกับโครงสร้างและข้อกำหนดขั้นต่ำสำหรับเนื้อหาที่ต้องแสดงในงบการเงินโดยงบการเงินเป็นการนำเสนอการเงินและผลการดำเนินงาน

ทางการเงินของกิจการอย่างมีแบบแผน การนำเสนองบการเงินโดยถูกต้องตามที่ควรและเป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินงบการเงินต้องแสดงฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานทางการเงิน และกระแสเงินสดของกิจการโดยถูกต้องตามที่ควร การแสดงข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควรคือการเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมของผลกระทบของรายการเหตุการณ์อื่นๆ และสถานการณ์ต่างๆ ตามค่านิยมและเกณฑ์การรับรู้รายการสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย ที่กำหนดไว้ในกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน (สภาวิชาชีพบัญชี, 2562)

ความทันต่อเวลาทางการเงิน คือ ความทันเวลาจัดการพร้อมที่จะช่วยตัดสินใจในปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้ งบการเงินที่องค์กรจัดทำจะต้องแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชีเดียวกับที่เกิดเหตุการณ์นั้น ทันต่อการแก้ไขสถานการณ์ การที่ข้อมูลจะมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจ ผู้ใช้จะต้องได้รับข้อมูลดังกล่าวเมื่อข้อมูลนั้นอยู่ในความต้องการ ก่อนที่ข้อมูลดังกล่าวจะไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ประโยชน์ของข้อมูลต่อการตัดสินใจ จะลดลงตามเวลาที่ผ่านมา แต่ในขณะเดียวกันความทันเวลายังเป็นข้อจำกัดในเรื่องของคุณภาพของรายงานทางการเงิน หากองค์กรจัดทำรายงานทางการเงินโดยเน้นเรื่องของความเชื่อถือได้ของงบการเงินแล้ว องค์กรจะต้องรองจนกว่าจะสามารถรวบรวมข้อมูลได้อย่างแน่ชัดก่อนที่จะแสดงรายการในงบการเงิน เมื่อเป็นเช่นนี้อาจจะทำให้การนำเสนอข้อมูลไม่ทันต่อเวลา และทำให้รายงานทางการเงินนั้นล้าสมัยจนไม่สามารถนำมาใช้ในการตัดสินใจได้ในทางตรงกันข้าม หากองค์กรรีบนำเสนอรายงานทางการเงินออกไปโดยไม่ไดรรวบรวมข้อมูลให้มีความน่าเชื่อถือเพียงพอแม้จะทำให้การนำเสนอรายงานทางการเงินทันต่อเวลา แต่ความน่าเชื่อถือของข้อมูลอาจลดลง ดังนั้น ความทันเวลาจะสามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างสมบูรณ์และมีคุณค่าก็ต่อเมื่อรายงานทางการเงินนั้นประกอบไปด้วยข้อมูลที่เชื่อถือได้ถูกต้อง สามารถเปรียบเทียบกันได้ จะเกิดประโยชน์และสามารถเพิ่มความสามารถในการแข่งขันให้สูงขึ้นได้ (อุมาวดี เดชธำรง, นาริรัตน์ ภักดีศิริวงษ์ และวิระพงศ์ จันทร์สนาม, 2562)

4.4.3 การกำหนดสิทธิของบุคคลที่เข้าถึงข้อมูลในแต่ละชั้นของข้อมูลได้

การกำหนดผู้รับผิดชอบต่อข้อมูล ในองค์กรที่สามารถจัดการด้านข้อมูลสารสนเทศที่ดี จะกำหนดให้มีเจ้าของข้อมูลซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนต่อข้อมูลสารสนเทศ เช่น กำหนดให้ผู้บริหารฝ่ายบุคคลเป็นเจ้าของข้อมูลพนักงานหรือผู้บริหารฝ่ายบัญชีเป็นเจ้าของข้อมูลบัญชีเพื่อให้บุคคลที่รับผิดชอบต่อข้อมูลด้านความถูกต้องครบถ้วนความปลอดภัยโดยมีแนวทางในการปฏิบัติควบคุมดังนี้ 1) กำหนดให้มีเจ้าของข้อมูลที่ชัดเจนเพื่อเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงด้านความถูกต้องและความครบถ้วนและความปลอดภัยของข้อมูล โดยจัดให้มีการกำหนดเงื่อนไขว่าจะให้ผู้บริหารท่านใด

เป็นเจ้าของข้อมูลใด เช่น กำหนดให้ผู้บริหารฝ่ายงานที่เป็นแหล่งกำเนิดข้อมูลเป็นเจ้าของข้อมูล หรือ กำหนดให้ผู้บริหารฝ่ายงานที่อาจได้รับผลเสียหายมากที่สุดถ้าข้อมูลเกิดความเสียหายเป็นเจ้าของข้อมูล เป็นต้น 2) กำหนดหน้าที่รับผิดชอบของเจ้าของข้อมูลซึ่งครอบคลุมด้านความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูลและความปลอดภัยในการใช้ข้อมูลการจัดเก็บการสำรองข้อมูลซึ่งหน้าที่ของ เจ้าของข้อมูลนั้นไม่ได้เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการด้านต่าง ๆ ดังกล่าวเองแต่เป็นบทบาทด้าน การกำหนดระเบียบปฏิบัติที่กำหนดความต้องการและเงื่อนไข ในการใช้ข้อมูลประสานงานกับ ผู้ปฏิบัติงานให้ดำเนินการตามระเบียบปฏิบัติ และความต้องการการติดตามดูแลให้การดำเนินการด้าน ข้อมูลเป็นไปตามเงื่อนไขดังกล่าวข้างต้นรวมถึงการขออนุญาตให้ผู้อื่นนำข้อมูลไปใช้

การควบคุมทั่วไปในระบบสารสนเทศ คือ การควบคุมในกระบวนการทำงานด้าน สารสนเทศ ซึ่งไม่ได้เฉพาะเจาะจงว่าเป็นการควบคุมระบบงาน (Application Controls)ใด ซึ่งการควบคุมทั่วไปนั้นเป็นการควบคุมที่อยู่ในความรับผิดชอบของผู้บริหารสารสนเทศ และผู้บริหาร ระดับสูง และส่วนใหญ่อยู่ในกระบวนการงานในฝ่ายสารสนเทศ การควบคุมการเข้าถึงรักษาความ ปลอดภัย ความเสี่ยงที่สำคัญในการใช้ระบบสารสนเทศก็คือความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของข้อมูล และระบบสารสนเทศ ดังนั้นจึงต้องมีกลไกการรักษาความปลอดภัยระบบที่รัดกุมโดยการควบคุมด้าน ความปลอดภัยที่เกี่ยวกับการใช้ของผู้ใช้งานทั้งองค์กร การใช้ระบบคอมพิวเตอร์ปฏิบัติงานด้าน การเงินและการบัญชีควรกำหนดให้มีการควบคุมดังนี้ 1) เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานต้องมีการเข้ารหัสด้วย รหัสผู้ใช้และรหัสผ่าน 2) รหัสผู้ใช้และรหัสผ่านต้องเป็นความลับเฉพาะบุคคล 3) การกำหนดรหัสผู้ใช้ และรหัสผ่านสำหรับการแบ่งแยกหน้าที่ของงานด้านการเงิน งานด้านการบัญชี และงานอื่น ๆ 4) การกำหนดรหัสผู้ใช้และรหัสผ่านสำหรับการแบ่งแยกหน้าที่ระหว่างผู้ทำรายการและผู้อนุมัติรายการ 5) การแบ่งแยกหน้าที่ระหว่างผู้ปฏิบัติงานในระบบ (Users) กับผู้ดูแลระบบ (Administrators) นโยบายด้าน การใช้รหัสผ่าน (Password) ที่ดีนั้น ควรมีคุณสมบัติดังนี้ (1) มีการกำหนดความยาวขั้นต่ำเช่น 8 ตัวอักษรขึ้นไป เป็นต้น (2) มีการกำหนดอายุการใช้งานรหัสผ่านเช่นจะต้องเปลี่ยนรหัสผ่านทุก 3 เดือนหรือ 6 เดือน เป็นต้น และ (3) กำหนดให้ใช้ตัวเลขผสมตัวอักษร (4) มีกำหนดจำนวนครั้ง สูงสุดที่ใส่รหัสผ่านผิด (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2565)

4.4.4 การสนับสนุนเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุนการปฏิบัติงานการเงิน และบัญชี

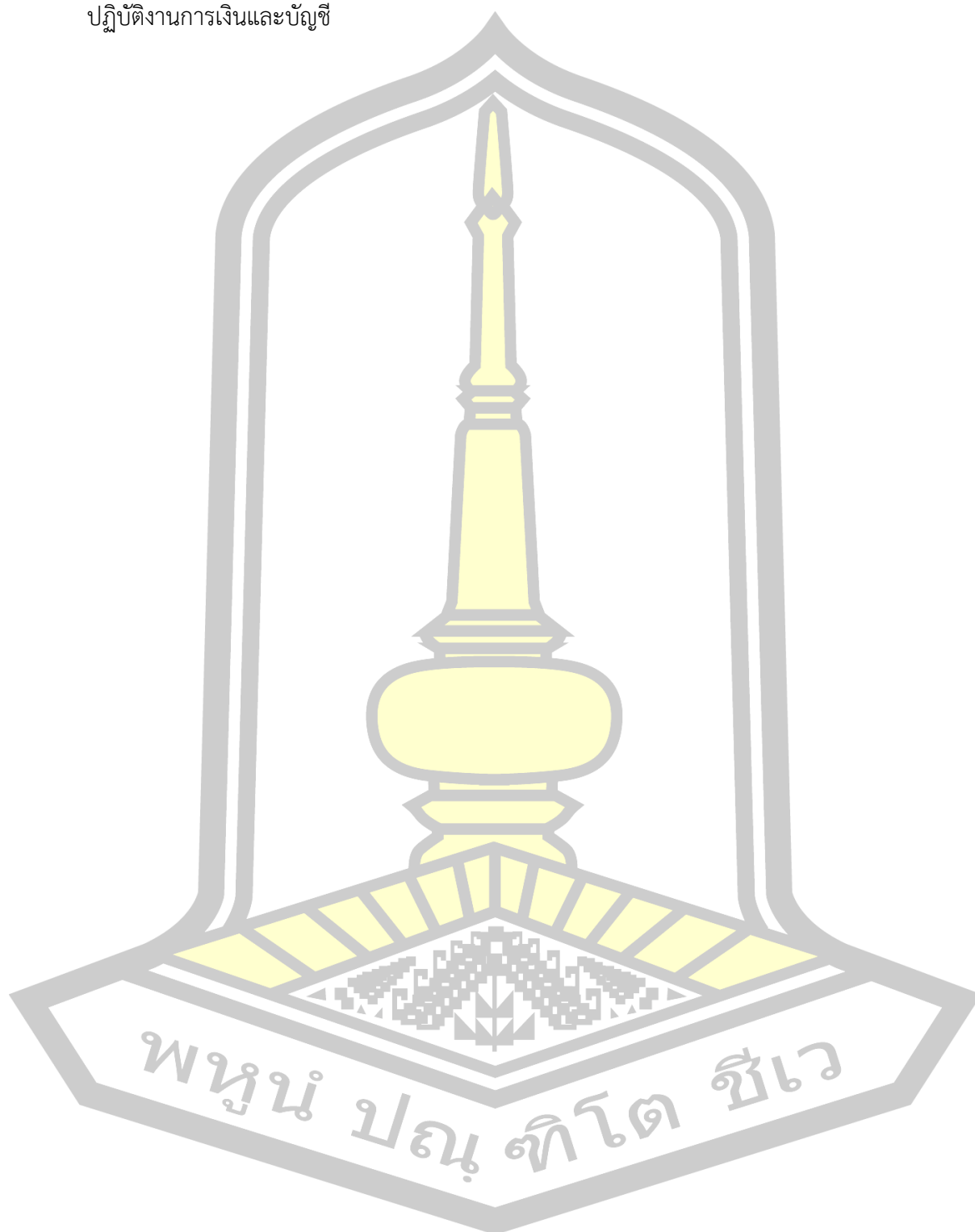
การสนับสนุนจากองค์กร คือ การที่องค์กรมีความห่วงใยและความผูกพันต่อพนักงาน โดยที่การสนับสนุนจากองค์กร คือ การที่องค์กรมีความห่วงใยและความผูกพันต่อพนักงาน โดยที่ องค์กรให้การช่วยเหลือในด้านต่างๆ ผ่านนโยบายหรือตัวแทนขององค์กร เพื่อให้พนักงานมีความ

เป็นอยู่ที่ดีในการทำงาน การสนับสนุนจากองค์กรมีหลายด้านดังนี้ 1) การสนับสนุนจากองค์การด้านผลตอบแทนและสวัสดิการ 2) การสนับสนุนจากองค์การด้านความรู้ ในงานและโอกาสก้าวหน้า 3) การรับรู้การสนับสนุนจากองค์การด้านความมั่นคงในการทำงาน 4) การสนับสนุนจากองค์การด้านจิตอาารมณ์ 5) การสนับสนุนจากองค์การด้านการปฏิบัติงาน 6) การสนับสนุนจากองค์การด้านเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ (อิทธิพัชร กอปรตันสวัสดิ์และจุฑามาศ ทวีไพบูลย์วงษ์, 2562) ในการสนับสนุนเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุนการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีประกอบด้วย

ระบบบัญชีการเงินการคลังภาครัฐ (Government Finance and Fiscal Accounting System) หมายถึง การบันทึกจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลทางการเงินที่เกิดจากการรับและการจ่ายเงินภาครัฐในการดำเนินงานหรือ ดำเนินกิจกรรมของส่วนราชการ โดยนำข้อมูลระบบบัญชีการเงินการคลังภาครัฐใช้เป็นเครื่องมือสำหรับผู้บริหารระดับสูง ของแต่ละหน่วยงานในการบริหาร วิเคราะห์และ เป็นข้อมูลด้านการเงินการคลังที่ถูกต้อง รวดเร็ว แม่นยำ ทันต่อการ ตัดสินใจ และเข้าถึงข้อมูลตลอดเวลา ประกอบด้วย ระบบบริหารงานงบประมาณ ระบบการจัดซื้อจัดจ้าง และระบบการเงินการบัญชี มีผลกระทบต่อความสำเร็จการบริหารงาน หมายถึง ผลลัพธ์ที่เกิดจากการดำเนินงานขององค์กร เป็นไปตามกระบวนการที่กำหนดไว้ มีการปฏิบัติงานที่โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ มีการจัดสรรและการใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม เพื่อให้ผลงานที่เป็นประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร ประกอบด้วย ความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน การจัดสรรทรัพยากรที่ดี และการบริหารความเสี่ยงที่ดี ปัจจุบันระบบนี้ได้มีการพัฒนาเป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์แบบใหม่ (New GFMS Thai) ใช้แทนที่มีอยู่เดิม สิ่งที่แตกต่างจากเดิมในการบันทึกรายการบนระบบ Web Online ใช้ Browser Internet Explorer เปลี่ยนมาใช้ Browser Chrome การใช้งานระบบ Web Online หน่วยงาน Intranet การบันทึกและอนุมัติ ใช้ User และ Password เปลี่ยนเป็นการอนุมัติใช้ Token การบันทึกรายการบางประเภทบน SAP Terminal ด้วย SAP T-code ถูกแทนที่ด้วยแบบฟอร์มใหม่บนระบบ Web Online และ MIS ปัจจุบันใช้ SAP BW เปลี่ยนเป็นระบบ MIS เรียกใหม่ว่า Financial Analytic และมีการเพิ่มจำนวนผู้ใช้งานไปถึงทุกส่วนราชการได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการปฏิบัติผ่านระบบ (New GFMS Thai) (ระบบบัญชีแยกประเภท, 2562)

ดังนั้น ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ (Information Application) สามารถสรุปได้ว่าการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารองค์กร ประกอบด้วย การจัดทำข้อมูลทางการเงินและบัญชีที่มีความถูกต้องและสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจได้อย่างดี การนำเสนอข้อมูลทางการเงินที่ทันต่อเวลา และประโยชน์สูงสุดเพื่อประกอบการตัดสินใจ การกำหนดสิทธิของบุคคลที่เข้าถึงข้อมูลใน

แต่ละชั้นของข้อมูลได้ และการสนับสนุนเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุนการ
ปฏิบัติงานการเงินและบัญชี

4.5 ด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีลักษณะดังนี้

4.5.1 การสนับสนุนในการฝึกอบรมด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

เนื่องจากวิชาชีพบัญชีเป็นวิชาชีพที่เกี่ยวข้องข้อมูลทางการเงินของกิจการ นักบัญชีจะเก็บรวบรวมข้อมูล บันทึกรายการ สรุปข้อมูลต่าง ๆ ในรูปแบบของรายงานทางการเงิน รวมไปถึงงานตรวจสอบและแสดงความเห็นต่อรายงานทางการเงิน ผู้ใช้ข้อมูลมีหลากหลายกลุ่มไม่ว่าจะเป็นผู้ใช้ข้อมูลภายในองค์กรและภายนอกองค์กร เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจที่แตกต่างกันไป ดังนั้น ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจะต้องปฏิบัติหน้าที่ไม่ว่าจะเป็นผู้ทำบัญชีหรือผู้สอบบัญชีบนพื้นฐานของจรรยาบรรณสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ตามจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีปี 2561 ได้อธิบายถึงหลักการพื้นฐานที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติตามทั้งหมด 6 หลักการ ประกอบด้วย 1) ความซื่อสัตย์สุจริต 2) ความเที่ยงธรรมและความเป็นอิสระ 3) ความรู้ ความสามารถ ความเอาใจใส่ และการรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงาน 4) การรักษาความลับ 5) พฤติกรรมทางวิชาชีพ และ 6) ความโปร่งใส โดยอุปสรรคตามที่จรรยาบรรณสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีปี 2561 อธิบายไว้ มี 5 ประเภท ได้แก่

(1) อุปสรรคที่เกิดจากผลประโยชน์ส่วนตน อุปสรรคที่เกิดจากผลประโยชน์ทางการเงินหรือผลประโยชน์อื่นที่มีอิทธิพลอย่างไม่เหมาะสมต่อการใช้ดุลยพินิจหรือพฤติกรรมของผู้ประกอบวิชาชีพ

(2) อุปสรรคที่เกิดจากการสอบทานผลงานตนเอง อุปสรรคที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไม่สามารถประเมินได้อย่างเหมาะสมเกี่ยวกับผลของการใช้ดุลยพินิจที่ผ่านมาของตน

(3) อุปสรรคที่เกิดจากการเป็นผู้ให้การสนับสนุน อุปสรรคที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเป็นผู้ให้การสนับสนุนสถานภาพของลูกค้าหรือผู้ว่าจ้างรายใดรายหนึ่งจนไม่สามารถอยู่ในฐานะที่สามารถปฏิบัติงานได้ด้วยความเป็นธรรม

(4) อุปสรรคที่เกิดจากความคุ้นเคย อุปสรรคที่เกิดจากความสัมพันธ์หรือใกล้ชิดกับลูกค้าหรือผู้ว่าจ้าง เกิดความเห็นอกเห็นใจจนเกินไปในผลประโยชน์หรือง่ายต่อการยอมรับในผลงานของบุคคลดังกล่าว

(5) อุปสรรคที่เกิดจากการถูกข่มขู่ อุปสรรคที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีถูกยับยั้งจากการปฏิบัติงานอย่างเที่ยงธรรม เนื่องจากแรงกดดันบางอย่างที่เกิดขึ้นจริงหรือซึ่งเข้าใจไปได้

ทั้งนี้ หากผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอยู่ภายใต้สถานการณ์ที่ก่อให้เกิดอุปสรรคในการปฏิบัติงานจะต้องขจัดหรือลดอุปสรรคดังกล่าวให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยการขอคำปรึกษาจากบุคคลอื่นที่เหมาะสมภายในสำนักงานองค์กรผู้ว่าจ้าง ผู้มีหน้าที่กำกับดูแลขององค์กร หรือองค์กรทางวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น เพื่อให้การปฏิบัติงานในวิชาชีพบัญชีสอดคล้องกับหลักการพื้นฐานของจรรยาบรรณ

สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีทั้ง 6 หลักการ ทั้งนี้เพื่อรักษาเกียรติแห่งวิชาชีพบัญชีและเพื่อข้อมูลทางการบัญชีที่ถูกต้องครบถ้วนและเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงิน (รองเอก วรณพฤกษ์, 2565)

4.5.2 การสนับสนุนในการฝึกอบรมการเงินและหลักการวิเคราะห์งบการเงิน

งบการเงิน (Financial Statement) หมายถึง รายงานทางบัญชีที่จัดทำขึ้นเมื่อครบรอบระยะเวลาบัญชีเพื่อให้ทราบถึงฐานะ และผลการดำเนินงานในรอบระยะเวลาที่ผ่านมา งบการเงินเป็นข้อมูลที่แสดงรายละเอียด ได้แก่ งบกำไรขาดทุน งบดุล งบกระแสเงินสด งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น รวมทั้งหมายเหตุประกอบงบการเงิน และอื่น ๆ ดังนั้น งบการเงินจึงเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญยิ่งที่ช่วยให้ผู้บริหารและผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) สามารถทราบถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวของกิจการได้ จึงควรศึกษารายงานการวิเคราะห์งบการเงิน (Financial Statement Analysis) เพื่อทราบถึงฐานะและความมั่นคงของกิจการโดยการวิเคราะห์ถึงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานว่า มีความสามารถในการบริหารงานอย่างไร สามารถใช้แนวทางการสร้างผลกำไรในอดีตไปสู่ออนาคตได้เพียงใด ประกอบด้วย การวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร สภาพคล่องของกิจการและประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ งบการเงินมีประโยชน์ต่อผู้บริหารในการใช้ข้อมูลในงบการเงินมาวิเคราะห์ เพื่อวางแผนปรับปรุงผลการดำเนินงานให้ดีขึ้น เทคนิคการวิเคราะห์งบการเงินเพื่อวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินให้กับผู้ทำบัญชี และเพื่อฝึกทักษะให้แก่ผู้ทำบัญชีสามารถวิเคราะห์งบการเงิน อ่านและวิเคราะห์ข้อมูลจากงบการเงินเพื่อช่วยในการวางแผน และตัดสินใจให้ประสบความสำเร็จ โดยรายละเอียดของหลักสูตรฝึกอบรม ประกอบด้วย ลักษณะของงบการเงินที่ผู้บริหารต้องการ ความสำคัญของข้อมูลทางบัญชีต่อการบริหาร เทคนิคการจัดทำงบการเงินที่สามารถนำเสนอข้อมูลเพื่อการบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ งบแสดงฐานะการเงินงบกำไรขาดทุน (Income Statement) งบกำไรสะสม - งบกระแสเงินสด (Statement of Cash Flow) และหมายเหตุประกอบงบการเงิน เทคนิคการใช้ข้อมูลในงบการเงินและนำงบการเงินเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ความสามารถในการบริหารงานและการดำเนินธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ การจัดงบการเงินเปรียบเทียบโดยการวิเคราะห์แนวนอน (Horizontal Analysis) และการวิเคราะห์แนวตั้ง (Vertical Analysis) การนำข้อมูลจากงบการเงินมาวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน ได้แก่ (1) อัตราส่วนสภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity Ratios) (2) อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratios) (3) อัตราส่วนโครงสร้างเงินทุน (Leverage Ratios) และ (4) อัตราส่วนกิจกรรม (Activity Ratios) รวมถึงการอ่านและการวิเคราะห์ข้อมูลจากงบการเงินเพื่อช่วยในการวางแผน และตัดสินใจเชิงให้ประสบความสำเร็จ (สุภากร ภิญโญฉัตรจินดา, 2565)

4.5.3 การสนับสนุนในการฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรทางการเงินและบัญชีภาครัฐ

การพัฒนาบุคลากรเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะส่งผลสะท้อนกลับที่ดีต่อองค์กร กล่าวคือองค์กรจะพัฒนาไปได้ต้องอาศัยบุคลากรที่มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถจึงจะสร้างผลงานที่มีคุณภาพให้กับองค์กรได้ โดยเฉพาะบุคลากรที่มีหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีภาครัฐ ทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดทำเอกสารเบิกจ่ายค่าตอบแทน ค่าวัสดุ ค่าใช้สอย สวัสดิการ สิทธิประโยชน์ของบุคลากรในหน่วยงาน รวมไปถึงการบันทึกข้อมูลบัญชีและจัดทำรายงานให้ผู้บริหารตัดสินใจ ซึ่งมีขั้นตอนการปฏิบัติที่ละเอียดต้องถือปฏิบัติตามกฎระเบียบของทางราชการให้ถูกต้อง รวดเร็ว ทันตามกำหนดเวลา ด้วยความระมัดระวัง รอบคอบ เพื่อมิให้เกิดผลเสียหายแก่ทางราชการ รวมถึงเพื่อมิให้เกิดการปฏิบัติงานที่ผิดพลาดจากระเบียบกำหนด ตามที่กรมบัญชีกลางในฐานะหน่วยงานกลางซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงินของแผ่นดินและของหน่วยงานภาครัฐให้เป็นไปโดยถูกต้อง มีวินัย คำนึงค่าโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ โดยการวางกรอบหลักเกณฑ์กลางให้หน่วยงานภาครัฐถือปฏิบัติ ตลอดจนให้คำแนะนำปรึกษาด้านการเงิน การคลัง การบัญชี การตรวจสอบภายใน และการพัสดุภาครัฐ ประกอบกับได้มีการกระจายอำนาจการบริหารงานด้านการเงินการคลังภาครัฐให้แก่ส่วนราชการ ส่วนราชการจึงจำเป็นต้องมีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพโปร่งใส และตรวจสอบได้ มีระบบการควบคุมและการตรวจสอบภายในที่เข้มแข็ง เพื่อเป็นกลไกในการบริหารงานของส่วนราชการให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย สอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ดังนั้น ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี จึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้เป็นผู้รอบรู้ลึก ในการปฏิบัติงานด้านการเงิน การบัญชี การพัสดุ และการตรวจสอบภายใน เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการเงินและบัญชีสามารถดำเนินการให้การจ่ายเงินของส่วนราชการเกิดประโยชน์ต่อทางราชการสูงสุด และรักษาไว้ซึ่งวินัยทางการคลัง

4.5.4 การสนับสนุนในการฝึกอบรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของระบบงานด้านบัญชีการเงิน

การบริหารจัดการความเสี่ยงของระบบงานด้านบัญชีการเงิน ความเสี่ยงด้านบัญชีการเงินเป็นสิ่งที่มักเกิดขึ้นในหลายองค์กร และส่งผลกระทบอย่างมากต่อการดำเนินงานทุกธุรกิจ ฝ่ายบัญชีการเงินจึงควรมีการกำหนดแนวทางในการบริหารความเสี่ยง พร้อมปรับปรุงกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อหลีกเลี่ยงความสูญเสียทางการเงินสร้างมาตรฐานและความพร้อมในการรองรับความเสี่ยงที่อาจส่งผลเสียต่อองค์กรได้ในอนาคต (ธรรมนิติ, 2565) การบริหารความเสี่ยงของแผนงาน/โครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปี สำนักงาน ก.พ.ร. จึงมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญในการผลักดันให้หน่วยงานราชการเน้นความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ของหน่วยงานว่ามีความสอดคล้องกับแผนบริหารราชการแผ่นดิน และการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ของหน่วยงานในทิศทางเดียวกันหรือไม่ เมื่อ

สอดคล้องกันแล้วหน่วยงานราชการ ควรมีการดำเนินการด้านการบริหารความเสี่ยงเพื่อสร้างความมั่นใจให้หน่วยงานนั้น สามารถดำเนินกิจกรรมได้สำเร็จบรรลุตามเป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์สำนักงาน ก.พ.ร. ได้เริ่มสนับสนุนให้หน่วยงานราชการของไทยดำเนินการด้านการบริหารความเสี่ยง โดยเริ่มครั้งแรกในปี พ.ศ. 2549 และประกาศให้การบริหารความเสี่ยงเป็นตัวชี้วัดตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน ในหมวด 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ กำหนดให้ส่วนราชการต้องมีการวิเคราะห์และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO เพื่อเตรียมการรองรับการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินแผนงาน/โครงการที่สำคัญ ซึ่งต้องครอบคลุมความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาล กรมบัญชีกลางได้มีการจัดทำระบบบริหารความเสี่ยงโครงการ โดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าประสงค์ของประเด็นยุทธศาสตร์ วิสัยทัศน์ และพันธกิจของกรม เพื่อใช้เป็นเครื่องมือผลักดันการดำเนินงานของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ และเกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 (กรมบัญชีกลาง, 2562) ดังนั้น องค์กรควรสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินบัญชีฝึกอบรมการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินการเข้าใจความเสี่ยงขององค์กร และสามารถออกแบบระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่เหมาะสม โดยมีต้นทุนที่สามารถยอมรับได้ เพื่อรักษาสินทรัพย์อันมีค่าขององค์กร อาทิเช่น เงินสด สินค้าคงเหลือ ทรัพย์สินถาวร ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีและการเงินควรมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย 1) หลักการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในแบบ COSO ERM 2017 และ COSO Internal Control 2013 2) ประเภทของการควบคุมภายใน 3) ข้อพึงระวังเกี่ยวกับการควบคุมภายใน 4) ความเสี่ยงที่มักพบในองค์กร และ 5) การวางระบบงานจัดซื้อจัดจ้างและจ่ายเงิน เพื่อนำไปประยุกต์กับกระบวนการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.5.5 การสนับสนุนในการฝึกอบรมปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานด้านบัญชีด้วยเทคโนโลยียุคดิจิทัล

เทคโนโลยีในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา สิ่งที่ส่งผลต่อผู้คนอย่างเห็นได้ชัดที่สุด คือความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ที่นำพาโลกของเราเข้าสู่ยุคดิจิทัล อย่างรวดเร็วและพลิกผันหลายสิ่งในโลกของธุรกิจ ปัจจุบันทุกอาชีพโดนแทรกแซงด้วยดิจิทัล (Digital Disruption) โดยเฉพาะผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีที่มีคุณค่าและมีความสำคัญกับทุกองค์กรธุรกิจ ดังนั้นผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัลจึงควรมีทักษะด้านเทคโนโลยี การคิดวิเคราะห์ การบริหารจัดการยุคใหม่ เพื่อเป็นฟันเฟืองสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรให้ฝ่าฟันทุกอุปสรรคที่จะถูกแทรกแซงด้วย Digital Disruption ไปให้ได้สำหรับแนวทางในการพัฒนาวิชาชีพของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัล ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีจะต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความสามารถในการพัฒนาวิชาชีพบัญชีและปรับบทบาทตนเองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก ในยุคดิจิทัลโดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจและ

เทคโนโลยี รวมถึงจะต้องมีคุณภาพการบริหารงานที่ดี มีความเป็นผู้นำ เป็นผู้จัดการด้านข้อมูลข่าวสาร มีความรอบรู้และเข้าใจในงานด้านอื่น ๆ ขององค์กร แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องมีจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจและให้ความสำคัญกับระบบธรรมาภิบาล เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีจะต้องตระหนักถึงความสำคัญต่อการพัฒนาวิชาชีพบัญชี โดยการเพิ่มพูนองค์ความรู้ด้านมาตรฐานการบัญชี และกฎหมายภาษีอากร รวมถึงติดตามข่าวสารข้อมูลทางการเงินเพื่อให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงของวิชาชีพและเทคโนโลยีที่เกิดขึ้น (ปิยพงศ์ ประไพศรี และกาญจนา นันทพันธ์, 2563) นักบัญชีจึงต้องมีการพัฒนาศักยภาพตนเองก้าวทันต่อการเปลี่ยนผ่านและเปลี่ยนแปลง เนื่องจากด้านเทคโนโลยีในวิชาชีพบัญชีมีการพัฒนาไปอย่างต่อเนื่อง ช่วยให้สามารถดำเนินงานไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพอย่างเห็นได้ชัด โดยบทความแนวนัฒน์ วิชาชีพบัญชีในปี 2020 “เตรียมพร้อมและปรับตัว” (ธรรมนิติ, 2565) ประกอบด้วย 1) กระบวนการบัญชีอัตโนมัติ (Automated Accounting Processes) 2) การทำงานอัตโนมัติหรือนักบัญชีหุ่นยนต์ (Robotic Process Automation: RPA) 3) ซอฟต์แวร์ด้านบัญชีมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (Rise of Accounting Software Solutions) 4) การให้บริการด้านบัญชีจากสำนักงานภายนอก (Outsourcing Accounting Functions) 5) คลาวด์ด้านการบัญชี (Cloud - Based Accounting) 6) มุ่งเน้นข้อมูลที่เจาะจง (Focus on Data Analytics) 7) เทคโนโลยี แบบ Block chain 8) การใช้ประโยชน์จากโซเชียลมีเดีย (Utilizing social media) 9) บริการให้คำปรึกษา (Advisory Services) 10) บทบาทของปัญญาประดิษฐ์ (Role of AI) และ 12) การตั้งค่าการทำงานระยะไกล (Remote Work Setting) (ปิยพงศ์ ประไพศรี และกาญจนา นันทพันธ์, 2563)

ดังนั้น ด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) สามารถสรุปได้ว่าการพัฒนาระบบและกระบวนการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย การสนับสนุนในการฝึกอบรมด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี การสนับสนุนในการฝึกอบรมงบการเงินและหลักการวิเคราะห์งบการเงิน การสนับสนุนในการฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรทางด้านการเงินและบัญชีภาครัฐ การสนับสนุนในการฝึกอบรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของระบบงานด้านบัญชีการเงิน และการสนับสนุนในการปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานด้านบัญชีด้วยเทคโนโลยียุคดิจิทัล

พูน ปณ จิต ชีวะ

แนวคิดเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงาน

1. ความหมายของความสำเร็จในการดำเนินงาน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้มีผู้ให้ความหมายของความสำเร็จในการดำเนินงาน ไว้ดังนี้

พัฒนา ร่มเย็น (2562) ได้ให้ความหมายว่า ความสำเร็จในการดำเนินงาน หมายถึง เป็นตัวกำหนดการประเมินผลหรือการวัดผลการปฏิบัติงานขององค์กร เพราะการประเมินผลเป็นแนวทางในการตัดสินใจและการประเมินที่มุ่งค้นหาสิ่งที่องค์กรได้ดำเนินการไปแล้วว่าสิ่งใดควรจะดำเนินการต่อไปตามวัตถุประสงค์และศึกษาว่าการดำเนินการนั้นมีปัญหาหรือมีสิ่งใดที่ควรปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์และเพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจของผู้บริหารที่มีความสำคัญมากต่อองค์กร ซึ่งในการตัดสินใจต้องอาศัยข้อมูลที่ได้รับจากผลการดำเนินงานขององค์กรมาเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจเพราะจากการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานขององค์กรจะสามารถบอกได้ว่า องค์กรในขณะนี้มีการปฏิบัติงานขององค์กรเป็นอย่างไร โดยอาศัยการวัดหรือการประเมินผลการปฏิบัติงาน ทั้งนี้การวัดผลความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กรวัดได้จาก 1) การบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ 2) การลดโอกาสที่จะเกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน 3) การป้องกันความเสียหายของทรัพยากร และ 4) การสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน

นิติกรณ์ จันทรสุริยะศักดิ์, นุชรี พิทักษ์ และคณะ (2562) ได้ให้ความหมายว่า ความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงิน หมายถึง การดำเนินงานกิจกรรมใดๆ ตามพันธกิจหรือเป้าหมายขององค์กรให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร เพื่อพัฒนาองค์กรในด้านต่างๆ ให้สามารถเกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลตรงตามเป้าหมายขององค์กรที่ได้กำหนดไว้ ประกอบด้วย การบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ (Achieving Goals and Objectives) การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า (Economic Resource Usage) รายงานทางการเงินที่ถูกต้อง (Financial Reporting Accuracy) และการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Regulation Rule Compliance)

มาลัยพรรณ ปันทรัพย์ (2560) ได้ให้ความหมายว่า ความสำเร็จในการดำเนินงาน หมายถึง การที่องค์กรสามารถที่จะทำงานบรรลุเป้าหมายต่าง ๆ ที่ตั้งไว้ ซึ่งการที่จะบริหารองค์กรให้ประสบความสำเร็จนั้น ผู้บริหารต้องปรับกลยุทธ์เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร และยังต้องมีบทบาทในการสร้างบรรยากาศการทำงาน สภาพแวดล้อมภายในองค์กร เพื่อความสำเร็จในการดำเนินงานในอนาคต และการสื่อสารถือเป็นกระบวนการหนึ่งที่จำเป็นต่อความสำเร็จหรือการบรรลุเป้าหมายของการปฏิบัติหน้าที่การบริหาร การวางแผน การจัดองค์กร การสั่งการ และการควบคุมในองค์กรหรือหน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นองค์กร

หรือหน่วยงานที่ใหญ่หรือเล็กก็ตามจำเป็นต้องมีการติดต่อสื่อสารระหว่างกันอยู่ตลอดเวลาในการปฏิบัติงาน การติดต่อสื่อสารจึงเป็นปัจจัยสื่อสารที่จะเป็นสื่อ นำความต้องการ ความคิด ความรู้สึก ไปสู่ความเข้าใจในเป้าหมายระหว่าง บุคคลต่อบุคคลกลุ่มต่อกลุ่ม หรือระหว่างองค์กรเข้าด้วยกัน หากองค์กรใดมีการจัดระบบการสื่อสารภายในองค์กรที่ดีและสามารถนำเครื่องมือมาสนับสนุนในการบริหารองค์กรได้เต็มที่แล้ว ก็จะนำมาซึ่งความสำเร็จในการดำเนินงานได้เป็นอย่างดี

Madhubala Minda & Last updated (2022) ได้ให้ความหมายว่า ความสำเร็จในการดำเนินงาน หมายถึง องค์กรที่ประสบความสำเร็จต้องการผู้จัดการที่มีความสามารถและผู้นำทีมที่สามารถจูงใจทีมได้ องค์กรต้องให้พนักงานมีส่วนร่วมและใช้กลยุทธ์ ด้วยวิธีนี้พนักงานในองค์กรสามารถปรับปรุงผลลัพธ์ได้อย่างต่อเนื่อง เป้าหมายที่ต้องการยังต้องได้รับการประเมินว่าประสิทธิภาพที่แท้จริงเป็นอย่างไร

Devon Maloney (2019) ได้ให้ความหมายว่า ความสำเร็จในการดำเนินงาน หมายถึง วิธีการที่องค์กรตระหนักถึงการรับรู้ตนเองอย่างเพียงพอ ได้แก่ 1) ผู้นำสร้างวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนสำหรับพนักงานและสรุปวิธีที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย 2) การบริหารจัดการใช้กระบวนการตัดสินใจและกระบวนการสื่อสารที่ชัดเจน 3) การคัดเลือกบุคคลที่มีความสามารถมาปฏิบัติงานเพื่อให้การดำเนินงานออกมามีคุณภาพและเป็นผลลัพธ์ที่ดีสำหรับองค์กร

Mahdiyeh Mahjoub. et al. (2018) ได้ให้ความหมายว่า ความสำเร็จในการดำเนินงาน หมายถึง ตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินโครงการ เช่น เวลาค่าใช้จ่าย คุณภาพ และปัจจัยสิ่งแวดล้อม วัตถุประสงค์ขององค์กรความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้เสียผลประโยชน์ของลูกค้าและศักยภาพขององค์กรในการบริหารจัดการโครงการบนพื้นฐานของความรู้ วิธีการ และกระบวนการให้เกิดความสำเร็จ

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่า ความสำเร็จในการดำเนินงาน หมายถึง เป็นตัวกำหนดการประเมินผลหรือการวัดผลการปฏิบัติงานขององค์กรประกอบด้วย ด้านบรรลุเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน ด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร และด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน

2. ประเภทของความสำเร็จในการดำเนินงาน

มนัญญา ทองนิวัน, ณัฐวงศ์ พูนพล และณัฐวรรณ มุสิก (2563) ได้กล่าวว่า ความสำเร็จการบริหารงาน (Management Success) เป็นผลลัพธ์ที่เกิดจากการดำเนินงานขององค์กรเป็นไปตามกระบวนการที่กำหนดไว้ มีการปฏิบัติงานที่โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ มีการจัดสรรและการใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม เพื่อให้ผลงานที่เป็นประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร ประกอบด้วย ความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน (Transparency) ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน (Performance Effectiveness) การจัดสรรทรัพยากรที่ดี (Good Resource Allocation) และการบริหารความเสี่ยงที่ดี (Good Risk

Management) ซึ่งเป็นองค์ประกอบของความสำเร็จของทุกองค์กร กระทรวงสาธารณสุขรวมทั้งจะมีการดำเนินการทบทวนแผนยุทธศาสตร์ต่อเนื่องประจำปี เพื่อปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลภายใต้งบประมาณและทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดความคุ้มค่ามากที่สุด รวมทั้งได้กำหนดแนวทางการถ่ายทอดยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดสร้างความเข้าใจแก่ผู้ปฏิบัติงานในระดับในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง และมีการติดตามประเมินผลที่สะดวกรวดเร็ว เพื่อลดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน

จรรยาธิ์ม อินนพคุณ และเฉลิมพร เย็นเยือก (2563) ได้กล่าวว่า ความสำเร็จในการทำงาน (Work success) เป็นสิ่งที่ผู้ทำงานในทุกสาขาวิชาชีพต้องการ ซึ่งเป็นพลังที่สำคัญของบุคคล และแสดงถึงความสำเร็จขององค์กร ผู้ปฏิบัติงานย่อมปรารถนาการพัฒนาไปสู่ความสำเร็จในชีวิตหรือความสำเร็จในการทำงานของตัวผู้ปฏิบัติงานเองและส่งเสริมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น หากผู้ปฏิบัติงานในวิชาชีพรับรู้ถึงความสำเร็จในการทำงานของตนย่อมทำให้รับรู้ถึงคุณภาพชีวิตที่ดีมองเห็นคุณค่าของตนเองและวิชาชีพ อีกทั้งจะทำให้มีความมุ่งมั่นตั้งใจในการทำงานอย่างมีเป้าหมาย มีศักยภาพในการใช้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีการพัฒนาการทำงานอย่างต่อเนื่องเป็นที่พึงพอใจแก่ลูกค้าที่ใช้บริการ ตลอดจนบุคคลรอบข้างจนเป็นที่ยอมรับอันนำไปสู่ความก้าวหน้าในหน้าที่การทำงาน

นิติกรณ์ จันทรสุริยะศักดิ์, นุชรี พิทักษ์, มณีวรรณ ศรีปาน, พงษ์ศรี ดีโคตร และวนิดา ณ ลำพูน (2562) ได้กล่าวว่า ความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงิน (Financial Operation Success) การดำเนินงานกิจกรรมใดๆ ตามพันธกิจหรือเป้าหมายขององค์กรให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร เพื่อพัฒนาองค์กรในด้านต่างๆ ให้สามารถเกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลตรงตามเป้าหมายขององค์กรที่ได้กำหนดไว้ ประกอบด้วย การบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ (Achieving Goals and Objectives) การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า (Economic Resource Usage) รายงานทางการเงินที่ถูกต้อง (Financial Reporting Accuracy) และการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Regulation Rule Compliance)

ประภัสสร จรัสอรุณฉาย และณัฐวงศ์ พูนพล (2562) ได้กล่าวว่า ความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงิน คือการดำเนินกิจกรรมใด ๆ ตามพันธกิจหรือเป้าหมายขององค์กรได้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 1) ด้านการบรรลุเป้าหมายขององค์กร 2) ด้านการคิดเชิงระบบ และ 3) ด้านการตอบสนองความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้อง

ไตรภพ ประสาทแก้ว และกฤษฎณา ไวสารจว (2562) ได้กล่าวว่า ความสำเร็จในการใช้งบประมาณของภาครัฐในการพัฒนาบึงบอระเพ็ดในการบริหารจัดการได้มีการประชาสัมพันธ์และ

เปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ และมีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณตามยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณโดยคำนึงถึงปัญหาและความต้องการของพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

นางนุช หงส์สิงห์, วราพร เปรมพาณิชย์กุล และนางลักษณ์ แสงมหาชัย (2561) ได้กล่าวว่า ความสำเร็จขององค์กร เป็นผลของการดำเนินงานที่สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ อย่างประหยัดและคุ้มค่า อันเป็นผลมาจากการออกแบบระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วยในการปฏิบัติงานเพื่อให้เหมาะสมกับสภาวะแวดล้อมในปัจจุบัน มีกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานรายงานต่าง ๆ ที่จัดทำขึ้นถูกต้อง เชื่อถือได้และทันเวลาที่กำหนด และบุคลากรได้ปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ ด้วยการป้องกันหรือลดความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลส่งผลให้องค์กรดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนด องค์กรจะประสบความสำเร็จได้สามารถพิจารณาจาก 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการ (Management) 2) ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล (Human Resource Management) และ 3) ด้านการบริหารงานการเงินและการคลัง (Financial Management) สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง มีการสื่อสารสู่พนักงานให้เกิดความเข้าใจในการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายใน ตลอดจนการจัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่ดี จะทำให้การดำเนินงานขององค์กรบรรลุตามวัตถุประสงค์ และนำไปสู่ความสำเร็จขององค์กรได้เป็นอย่างดี ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่ตั้งขึ้นมาเพื่อการบริหารประเทศในส่วนของท้องถิ่น จึงควรให้ความสำคัญกับการจัดให้มีระบบการควบคุมภายใน ตามแนวทางของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อสร้างความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กร

เปรมยุดา ท้าวบุตร, อัครเดช ฉวีรักษ์ และสลักจิต นิลผาย (2561) ได้กล่าวว่า ความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงิน คือผลลัพธ์ที่เกิดการดำเนินงานของการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินของสถาบันอุดมศึกษาซึ่งบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ การบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงิน จะช่วยให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายในขณะที่การลดอุปสรรคหรือสิ่งที่ไม่คาดหวังที่อาจเกิดขึ้น และการปฏิบัติเพื่อป้องกันความเสียหายต่อทรัพยากรขององค์กร ตลอดจนสร้างความมั่นใจในการรายงานและปฏิบัติตามระเบียบการบริหารความเสี่ยง ดังนั้น การบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินที่มีผลให้องค์กรประสบความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงิน 4 ประการ ดังนี้ ประกอบด้วย 1) ด้านการบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ 2) ด้านการลดโอกาสที่จะเกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน 3) ด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร และ 4) ด้านการสร้าง ความมั่นใจในการปฏิบัติงาน

กานดา แซ่หลิว (2560) ได้กล่าวว่า ความสำเร็จในการดำเนินงาน คือการวินิจฉัย การรับรู้และประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรว่ามีการปฏิบัติงานที่ถูกต้องและบรรลุในผลที่คาดหวัง

ขององค์กรมีความคาดหวังในความสำเร็จ 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) การบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ 2) การจัดหาและการใช้ปัจจัยทรัพยากร 3) กระบวนการปฏิบัติงาน และ 4) ความพึงพอใจของทุกฝ่าย

เต็มศิริ ไกรลาศ (2560) ได้กล่าวว่า ความสำเร็จในการดำเนินงาน คือผลลัพธ์จากการที่องค์กรสามารถดำเนินงานได้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ตัวชี้วัดในการปฏิบัติงานเพื่อวัดความสำเร็จขององค์กร ประกอบด้วย ผลสำเร็จทางด้านตัวเงิน และผลสำเร็จที่ไม่ใช่ตัวเงิน ได้แก่ ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และการเติบโต

มงคล กิตติวุฒิไกร และมนัสดา ชัยสวณียาภรณ์ (2558) ได้กล่าวว่า ความสำเร็จในการทำงาน เป็นสิ่งที่ผู้ทำงานในทุกสาขาวิชาชีพต้องการ ซึ่งเป็นพลังที่สำคัญของบุคคลและแสดงถึงความสำเร็จขององค์กรผู้ปฏิบัติงานย่อมปรารถนาการพัฒนาไปสู่ความสำเร็จในชีวิต หรือความสำเร็จในการทำงานของตัวผู้ปฏิบัติงานเองและส่งเสริมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น หากผู้ปฏิบัติงานในวิชาชีพรับรู้ถึงความสำเร็จในการทำงานของตนย่อมทำให้รับรู้ถึงคุณภาพชีวิตที่ดีมองเห็นคุณค่าของตนเองและวิชาชีพ อีกทั้งจะทำให้มีความมุ่งมั่นตั้งใจในการทำงานอย่างมีเป้าหมาย มีศักยภาพในการใช้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีการพัฒนาการทำงานอย่างต่อเนื่องเป็นที่พึงพอใจแก่ลูกค้าที่ใช้บริการ ตลอดจนบุคคลรอบข้างจนเป็นที่ยอมรับอันนำไปสู่ความก้าวหน้าในหน้าที่การทำงาน

Jinfeng Cheng (2022) ได้กล่าวว่า ความสำเร็จในการดำเนินงาน ในการสร้างเครื่องมือความเสี่ยงทางการเงิน การดำเนินการตรวจสอบ การวิเคราะห์ตัวชี้วัดทางการเงินต่าง ๆ และเปรียบเทียบกับตัวชี้วัดเพื่อตัดสินใจข้อมูลทางการเงินนั้น ข้อมูลที่มีขนาดใหญ่ (Big Data) สามารถป้องกันความเสี่ยงทางการเงินขององค์กรได้ดี รวมทั้งการรายงานความเสี่ยงทางการเงินขององค์กรภายใต้ข้อมูลขนาดใหญ่สามารถรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ได้ดีขึ้น และช่วยให้พนักงานอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียเข้าใจการพยากรณ์ความเสี่ยงทางการเงินขององค์กรได้ดีขึ้น

Khaled Hutaibat (2019) ได้กล่าวว่า ความสำเร็จในการดำเนินงาน ที่สะท้อนให้เห็นถึงความมั่นคงของสถาบันอุดมศึกษา โดยการวางกลยุทธ์ และการบัญชีสำหรับการจัดการเชิงกลยุทธ์ และโครงสร้างอำนาจในภาคการศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งโครงสร้างอำนาจที่มีอิทธิพลและกำหนดกลยุทธ์และการบัญชี บริบทของการวางกลยุทธ์ การวางกลยุทธ์ทางความคิด และการบัญชี การจัดการเชิงกลยุทธ์ ดังนั้น สถาบันต่าง ๆ ต้องมีส่วนร่วมในการวางกลยุทธ์ การจัดการเชิงกลยุทธ์การบัญชี และการบัญชีสำหรับการจัดการเชิงกลยุทธ์ เพื่อให้การดำเนินงานตามเป้าหมายที่วางไว้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

Ahmad Mohammed Alamri (2018) ได้กล่าวว่า ความสำเร็จในการดำเนินงาน คือ การจัดการเชิงกลยุทธ์ การกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการจัดการบัญชี และการเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กร โดยการวางแผน การควบคุม และการวัดผลของการปฏิบัติงาน มุ่งเน้นการบูรณาการด้านการจัดการบัญชีและการจัดการเชิงกลยุทธ์ภายในบริบทขององค์กร เพื่อป้องกันการเกิดความเสียหายต่อองค์กร และสร้างความเชื่อมั่นในการดำเนินงานต่อไป

Mohammad Delkhosh & Hamideh Mousavi (2016) ได้กล่าวว่า ความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงินขององค์กรภายใต้การดำเนินงานของการจัดการเชิงกลยุทธ์คือสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งที่ช่วยในการวัดและเพิ่มขีดความสามารถขององค์กร ดังนั้นการบรรลุเป้าหมายเชิงกลยุทธ์เป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับองค์กร

Surepno (2015) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบหลัก 4 ประการ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการบัญชีที่ประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย 1) ความมุ่งมั่นในการจัดการ 2) การเตรียมกฎระเบียบ 3) การพัฒนาระบบสารสนเทศ และ 4) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

3. ความสำคัญของความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงินและบัญชี

ความสำเร็จในการดำเนินงาน หรือ ความสามารถบรรลุจุดหมายขององค์กร เป็นผลเนื่องมาจากการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด และอยู่ที่การเพิ่มพูนมูลค่าเพิ่มที่บุคลากรหรือผู้ปฏิบัติงานนั้นบวกเพิ่มเข้าไปบุคลากรแต่ละคนทำงานของตนได้ดีตามคำพรรณนางานในหน้าที่ตนรับผิดชอบ การที่บุคลากรทำงานได้ดีนั้นเนื่องจากได้รับความรู้ ทักษะใหม่ๆ เข้ามาใช้อย่างต่อเนื่อง ความรู้และทักษะเหล่านั้นเป็นพลังเพิ่มให้องค์กรเกิดการเปลี่ยนแปลงและเจริญเติบโต จะเห็นว่า ความสำเร็จของแต่ละคนจะมีความมุ่งมั่นในการดำเนินงานให้สำเร็จแตกต่างกันไป พวกที่มีความต้องการที่จะประสบความสำเร็จสูงนั้น จะมีความพยายามทำงานให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ พยายามเอาชนะอุปสรรค ต้องการให้งานสำเร็จลงด้วยความสามารถของตนเองคนเหล่านี้จึงชอบงานที่ท้าทาย ไม่ชอบงานง่ายๆ ชอบงานที่มีโอกาสสำเร็จ (ปิยนุช มงคลนำ, 2560 : 26-27) ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน คือ 1) ความรู้ทางวิชาชีพ (Task Ability) เช่น มีความรู้เฉพาะด้านในการปฏิบัติงานและการแสวงหาความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในการดำเนินงาน 2) ความสามารถส่วนตน/สังคม (Social Ability) เช่น การมีเป้าหมายความกระตือรือร้น ความเชื่อมั่นศรัทธา ความสามารถในการเข้ากับผู้อื่น ความเป็นมิตรกับผู้อื่น ความกล้าหาญ ความคิดสร้างสรรค์ และความมีคุณธรรม 3) ความต้องการทางด้านร่างกาย เช่น ความต้องการ 5 ชั้นของมนุษย์ตามทฤษฎีของมาสโลว์ 4) การสร้างความพึงพอใจในการทำงาน เช่น การทำงานด้วยคำนึงถึงคุณค่าการพัฒนางานให้มีคุณภาพมากขึ้นเรื่อย ๆ (ปิยนุช มงคลนำ, 2560: 27) ลักษณะความสำเร็จในการดำเนินงานเป็นหัวใจของการนำองค์กรไปสู่การบรรลุผลสำเร็จของการปฏิบัติงาน โดยผู้บริหารระดับสูงต้องปรับปรุงการบริหารด้วยกระบวนการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานตลอดจนการมอบ

อำนาจให้พนักงานมีส่วนร่วมในการบริหารอย่างเต็มที่ ซึ่งการปฏิบัติงานของพนักงานถือเป็นกุญแจสำคัญในความสำเร็จขององค์กรและความสำเร็จในเชิงการแข่งขัน ดังนั้น ความสำเร็จในการดำเนินงานจึงกลายเป็นสิ่งจำเป็นประการหนึ่งสำหรับการดำรงอยู่และการเจริญเติบโตขององค์กรทั้งในปัจจุบันและอนาคต ความสำเร็จในการดำเนินงานไม่ได้ขึ้นอยู่กับตำรา หรืออาศัยประกาศนียบัตร หรือปริญญาของสถาบันอย่างเดียว หากต้องอาศัยประสบการณ์ ความชัดเจนเฉพาะตัวทั้งภายในและภายนอกเป็นพื้นฐานสำคัญ เพราะต้องรู้เรื่องเทคนิคการทำงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น การทำงานที่มีประสิทธิภาพ หมายถึงการทำงานร่วมกันมีวัฒนธรรมที่ยึดถือปฏิบัติเหมือนกัน (ปิยนุช มงคลนา, 2560) ความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงิน มีดังนี้

3.1 ด้านบรรลุปเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ มีลักษณะดังนี้

3.1.1 การบรรลุปเป้าหมายตามภารกิจและแผนการปฏิบัติงานทางการเงิน

ในการบรรลุปเป้าหมายตามภารกิจและแผนการปฏิบัติงานทางการเงิน ขึ้นอยู่กับบริบทความพร้อมการทำงานร่วมทั้งการสร้างความสำเร็จในการปฏิบัติงานให้มีศักยภาพในการทำงานที่เกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลให้กับองค์กร การบริหารงานตามแผนยุทธศาสตร์เป็นแนวทางปฏิบัติตามพันธกิจและภารกิจ (Mission) ให้สัมฤทธิ์ผลตามวิสัยทัศน์ (Vision) และเป้าประสงค์ขององค์กร (Corporate Goal) ซึ่งผู้บริหารต้องมีหน้าที่สำคัญ 5 ประการ ประกอบด้วย 1) การวางแผน (Planning) คือ การคิดการล่วงหน้า 2) การจัดองค์กร (Organizing) คือ การจัดโครงสร้างของสายงานตำแหน่งงานและอำนาจหน้าที่ต่าง ๆ 3) การบังคับบัญชาสั่งการ (Commanding) คือ การดูแลสั่งการให้ทำงานเป็นไปด้วยความถูกต้องเรียบร้อย 4) การประสานงาน (Coordinating) คือ การดูแลควบคุมและอำนวยความสะดวกให้ผู้ทำงานสามารถทำงานได้โดยสะดวกเต็มความสามารถ และ 5) การควบคุม (Controlling) คือ การควบคุมให้งานดำเนินไปตามแผนที่วางเอาไว้ สำหรับแผนยุทธศาสตร์คือทิศทางหรือแนวทางปฏิบัติตามพันธกิจและภารกิจ (Mission) ให้สัมฤทธิ์ผลตามวิสัยทัศน์ (Vision) และเป้าประสงค์ขององค์กร (Corporate Goal) แผนยุทธศาสตร์ที่ดีนั้น จะต้องถูกกำหนดขึ้นตามวิสัยทัศน์ขององค์กร อันเป็นผลผลิตทางความคิดร่วมกันของสมาชิกในองค์กรที่ได้ทำงานร่วมกันหรือจะทำงานร่วมกัน โดยวิสัยทัศน์นี้เป็นความเห็นพ้องต้องกันว่าเป็นจุดหมายปลายทางที่องค์การประสงค์จะไปให้ถึง และวิสัยทัศน์นี้มีการแปลงออกมาเป็นวัตถุประสงค์ (Objective) ที่เป็นรูปธรรมและสามารถวัดได้ (พัฒนา แสงมณีโคตร, 2561) โดยการบริหารงานของภาครัฐจะมุ่งเน้นความสำเร็จในด้านต่าง ๆ คือ (1) ด้านประสิทธิผล การพิจารณาดำเนินการตามประเด็นยุทธศาสตร์ใดประเด็นหนึ่งจนเป็นผลสำเร็จแล้ว จะก่อให้เกิดผลดีต่อประเทศชาติและสังคมส่วนรวม (2) ด้านคุณภาพการบริการ การระบุว่าในการที่จะส่งเสริมผลักดันให้ประสิทธิผลที่เราตั้งไว้นั้นประสบความสำเร็จได้ผู้รับบริการจะต้องได้รับประโยชน์ด้านใด

จากหน่วยงาน เช่น ได้รับโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ได้รับรู้ความเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เป็นต้น (3) ด้านประสิทธิภาพ คำนึงถึงปัจจัยหรือทรัพยากรนำเข้า (input) ในเชิงเปรียบเทียบกับผลผลิตที่ได้ (output) ให้อัตราส่วนระหว่าง ทรัพยากรนำเข้ากับผลผลิตมีค่าน้อยได้เท่าใด ก็หมายถึงความมีประสิทธิภาพในการทำงานของหน่วยงานนั้น ๆ มีมากเท่านั้น (4) ด้านการพัฒนาองค์กร พิจารณาทบทวนศักยภาพของตนเอง เพื่อให้ทราบว่าต้องมีการพัฒนาทักษะของบุคลากรในสังกัดในด้านใดบ้าง รวมถึงต้องมีการพัฒนาขีดความสามารถในด้านเทคโนโลยีขององค์กรอย่างไรบ้าง จึงจะทำให้หน่วยงานสามารถปฏิบัติงานจนก่อให้เกิดประสิทธิภาพตามที่กำหนดไว้ได้ (พัฒนา แสงมณีโคตร, 2561)

3.1.2 การนำแผนกลยุทธ์ทางการเงินมาใช้ในการบริหารองค์กรได้อย่างเหมาะสม

ความสามารถในการจัดทำแผนกลยุทธ์ทางการเงินมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการด้านการเงินและงบประมาณให้มีความชัดเจนและมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านเป้าหมายทางการเงิน เป้าหมายขององค์กร มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ คำนึงคุณค่าและเกิดความยั่งยืนกับองค์กร เพื่อสร้างระบบและกลไกในการจัดหา จัดสรรงบประมาณทั้งงบประมาณแผ่นดิน งบประมาณเงินรายได้ การใช้จ่ายงบประมาณให้มีความสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์และเอื้อต่อการขับเคลื่อนองค์กรได้อย่างรวดเร็ว เพื่อพัฒนาข้อมูลทางการเงินและข้อมูลงบประมาณให้เป็นปัจจุบัน สะดวกและง่ายต่อการนำไปใช้ประกอบการ พิจารณาตัดสินใจสำหรับผู้บริหารขององค์กร และเพื่อให้มีการติดตาม การประเมินผล เฝ้าระวังข้อมูลทางการเงินและงบประมาณและนำผลที่ได้ไปปรับปรุงและพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง (สุบรรณ เอี่ยมวิจารณ์, 2557) ซึ่งทางองค์กรต้องบริหารจัดการด้านการเงิน โดยการทบทวนและศึกษาระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศด้านการเงิน และนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ วางแนวทางในการจัดสรรงบประมาณ วางแผนการใช้จ่ายงบประมาณ บริหารงบประมาณ ติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีมาตรการในการเฝ้าระวังติดตามการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี พัฒนาประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านการจัดซื้อจัดจ้าง และบริหารพัสดุให้มีความรวดเร็ว โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเป็นธรรม พัฒนาประสิทธิภาพในการตรวจสอบภายใน เพื่อเป็นเครื่องมือสนับสนุนให้เกิดการบริหารจัดการที่ดีของหน่วยงาน มีการวิเคราะห์สถานะทางการเงิน และจัดทำรายงานทางการเงิน เสนอต่อผู้บริหารเพื่อใช้ในการตัดสินใจ ในการวางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างมีประสิทธิภาพฝ่ายแผนและพัฒนา มีการวางแผนการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ โดยการจัดทำแผนปฏิบัติการ ซึ่งระบุโครงการที่ได้รับงบประมาณ วงเงินงบประมาณ ระยะเวลาในการดำเนินการและ ผู้รับผิดชอบทำให้ฝ่ายแผนและพัฒนา มีการดำเนินการในการใช้เงินได้อย่างมีประสิทธิภาพตามงบประมาณที่ได้รับดำเนินการตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณของสำนักงานงบประมาณอย่าง

เครื่องครัด การใช้จ่ายงบประมาณตามรายการงบประมาณที่ปรากฏในแต่ละงบรายจ่ายของแต่ละโครงการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังนี้ 1) ฝ่ายแผนและพัฒนา ให้แต่ละฝ่ายเร่งรัดให้มีการใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินและเงินรายได้ มีการดำเนินโครงการให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการ 2) รายการครุภัณฑ์ให้เร่งรัดดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้แล้วเสร็จทันกำหนดเวลา โดยเฉพาะรายการที่สามารถดำเนินการจัดหาได้ด้วยวิธีตกลงราคาให้เร่งรัดดำเนินการ 3) การกำหนดคุณลักษณะของครุภัณฑ์จะต้องสอดคล้องกับรายการที่เสนอและดำเนินการจัดหาตามคุณลักษณะที่ได้รับอนุมัติเป็นสำคัญ 4) การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างทุกครั้ง จะต้องได้รับอนุมัติในหลักการจากผู้มีอำนาจอนุมัติก่อนทุกครั้ง และ 5) การดำเนินการในโครงการในทุกโครงการ ให้ถือตามระเบียบประกาศ หรือหลักเกณฑ์ของสถาบันการพลศึกษา และรายงานผลการดำเนินโครงการเมื่อโครงการแล้วเสร็จ (ฝ่ายแผนและพัฒนา มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตกรุงเทพ, 2565)

3.1.3 มีผลการดำเนินงานจากกระบวนการปฏิบัติงานทางการเงินตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายทุกครั้งขององค์กร

กระบวนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ (Systematic Operating Process) หมายถึง กิจการมีการกำหนดขั้นตอนปฏิบัติงานทางการเงินบัญชี การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ การกำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติงานการกำหนดให้มีการกำกับติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงาน โดยให้ความสำคัญกับความคุ้มค่าทางการเงินสำหรับการปฏิบัติงานตามขั้นที่กำหนด เพื่อให้การดำเนินงานสอดคล้องกับกลยุทธ์ทางธุรกิจและบรรลุเป้าหมายของกิจการ การตระหนักรู้เกี่ยวกับกระบวนการปฏิบัติของกิจการจะมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของรายงานทางการเงิน (สุพรรณิ คำวาส, 2565: 41) กระบวนการทางการเงินและบัญชี คือ กระบวนการ ขั้นตอนการดำเนินงานของกลุ่มงานสนับสนุนวิชาการที่กระบวนการทำงานด้านการเงินและบัญชี โดยงานวิจัยนี้มุ่งเน้นกระบวนการที่เกิดขึ้นใน 2 ระบบงาน ประกอบด้วย 1) ระบบการรับเงินและนำส่งเงิน และ 2) ระบบการเบิกจ่ายเงิน แนวทางเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานในกระบวนการที่มีการปฏิบัติตามมาตรฐานการทำงานที่กำหนดไว้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของปริมาณงานที่ออกมา คุณภาพของงานตลอดจนเวลาและค่าใช้จ่ายที่สูญเสียไป ในกระบวนการทางการเงินและบัญชีที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ โดยมาตรฐานด้านปริมาณ คุณภาพ และความเหมาะสมกับเวลา จะช่วยให้องค์กรบรรลุภารกิจที่สำคัญให้สำเร็จได้ โดยเฉพาะสามารถชี้ให้เห็นถึงแนวทางในการพัฒนากระบวนการให้เกิดผล และเข้าสู่มาตรฐานการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพได้ รวมถึงมีผลการดำเนินงานจากกระบวนการปฏิบัติงานทางการเงินตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ซึ่งระบบการเงิน

และบัญชีที่เกี่ยวกับการรับและนำส่งเงิน การจ่ายเงินและวิธีการจ่ายเงินรวมทั้งเอกสารประกอบการลงบัญชี และการจัดทำรายงานการเงินการบัญชีของมหาวิทยาลัย (เพราพรณ เสาะแสง, 2560: 11-12)

3.1.4 การนำกรอบการบริหารความเสี่ยงภาครัฐมาใช้ในการปฏิบัติงานทางการเงินได้ตามบรรลุปเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

การนำกรอบการบริหารความเสี่ยงภาครัฐมาใช้ในการปฏิบัติงานทางการเงินได้ตามบรรลุปเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2562 และแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เรื่อง หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กรนั้น โดยการนำมาประยุกต์ในการกำหนดนโยบายการยอมรับความเสี่ยงระดับองค์กรเป็นการให้นโยบายเพื่อให้ทิศทางการบริหารจัดการความเสี่ยงภายในองค์กรโดยผู้บริหารระดับสูงและได้รับการเห็นชอบ โดยคณะกรรมการผู้บริหารได้ตระหนักและยอมรับว่าการดำเนินงานขององค์กรมีความเสี่ยงที่อาจทำให้ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของฝ่ายบริหาร โดยผู้บริหารทำหน้าที่บริหารจัดการความเสี่ยงอย่างมุ่งมั่นและตั้งใจ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียมั่นใจว่าองค์กรมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้องค์กรสามารถปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อประเทศชาติเป็นที่ตั้ง (Public Interest) ผู้บริหารได้กำหนดความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในด้านต่าง ๆ การกำหนดประเภทความเสี่ยง (Risk Categories) หน่วยงานต้องระบุความเสี่ยงทั้งหมดที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน (Risk Inventory) เมื่อหน่วยงานระบุความเสี่ยงทั้งหมดแล้ว ควรพิจารณาจัดกลุ่มความเสี่ยง โดยความเสี่ยงที่มีลักษณะเหมือนกันจัดกลุ่มเป็นประเภทความเสี่ยงเดียวกัน ตัวอย่างการกำหนดประเภทความเสี่ยง เช่น ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategy Risks) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์ที่ไม่เหมาะสม หรือความเสี่ยงเกิดจากการนำกลยุทธ์ไปใช้ไม่ถูกต้อง ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risks) คือ ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการเงิน เช่น ความเสี่ยงเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินไม่ถูกต้อง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการรับเงินไม่ถูกต้อง ความเสี่ยงในการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเงินการคลัง รวมถึงความเสี่ยงด้านการทุจริตทางการเงิน เป็นต้น ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operation Risks) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากกระบวนการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพหรือไม่มีประสิทธิภาพ ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Legal Risks) คือ ความเสี่ยงที่หน่วยงานไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ

หลักเกณฑ์ ประกาศ มติคณะรัฐมนตรี รวมถึงกฎ/นโยบาย/คู่มือ/แนวทางการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Technology Risks) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากเทคโนโลยีสารสนเทศ ความเสี่ยงด้านความน่าเชื่อถือขององค์กร (Reputational Risks) คือ ความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อชื่อเสียง ความเชื่อมั่น และความน่าเชื่อถือขององค์กรประเภทของความเสียหายหน่วยงานสามารถกำหนดได้อย่างเหมาะสมกับหน่วยงาน เพื่อให้มุมมองการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กรเกิดความชัดเจน (กระทรวงการคลัง, 2564)

3.1.5 การวางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างมีประสิทธิภาพโดยยึดหลักธรรมาภิบาล

ในการวางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารต้องยึดหลักธรรมาภิบาลเป็นเครื่องมือในการบริหารงาน กำกับดูแลให้มหาวิทยาลัยดำเนินงานตามระบบราชการที่ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อให้บรรลุตามพันธกิจ มีระบบบริหารจัดการข้อมูลที่มีความโปร่งใส และตรวจสอบได้ พร้อมทั้งประเมินการบริหารงานของผู้บริหารทุกระดับเพื่อให้การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลครบถ้วนทั้ง 10 ประการ โดยได้ประกาศเจตจำนงสุจริตในการบริหารงาน และได้ประกาศนโยบาย คุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย เพื่อยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ รวมทั้งเป็นค่านิยมร่วมของมหาวิทยาลัยให้บุคลากรทุกคนยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ ดังนี้

1) หลักประสิทธิผล (Effectiveness) มหาวิทยาลัยฯ จัดทำเป้าหมายการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน (KPI) ระดับสถาบัน มีกลไกการกำกับติดตามและประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ระดับคณะ และระดับสถาบัน อย่างครบถ้วนเป็นไปตามกระบวนการและวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยระยะยาว 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) และระยะปานกลาง 5 ปี (พ.ศ. 2561 – 2565) ที่มีความสอดคล้องกับ กรอบยุทธศาสตร์ชาติ แผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 นโยบายสำคัญของรัฐบาลและแผนด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2) หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) การรายงานผลการดำเนินงานต่อสภามหาวิทยาลัย เพื่อให้กรรมการสภามหาวิทยาลัยได้มีข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับปรุงผลการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เช่น กำกับดูแลการดำเนินงาน ตัวชี้วัดตามแผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ กำกับดูแลการดำเนินงาน ให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ และการพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากระบบสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ สามารถใช้ทรัพยากรและระยะเวลาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนา

3) หลักการตอบสนอง (Responsiveness) ดำเนินงานเพื่อตอบสนองตามพันธกิจ โดยมุ่งเน้นผลิตนักศึกษาที่มีคุณภาพและมีความสามารถพร้อมเข้าสู่อาชีพ มุ่งสร้างความเชื่อมโยงกับเครือข่ายทั้งภายในและนอกประเทศเพื่อพัฒนาความร่วมมือทางวิชาการและยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการการทำงานบำรู้งศิลปวัฒนธรรมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการองค์กรให้มีคุณภาพตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันไปถึงอนาคต

4) หลักการรับผิดชอบ (Accountability) ตามที่พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 กำหนดให้สภามหาวิทยาลัยฯ ต้องจัดให้มีประมวลจริยธรรมของกรรมการสภามหาวิทยาลัยฯ ผู้บริหาร บุคลากร และนักศึกษา โดยสภามหาวิทยาลัยฯ ได้กำหนดให้มีประมวลจริยธรรมของมหาวิทยาลัยฯ ตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยฯว่าด้วย ประมวลจริยธรรมของมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2564 เพื่อให้กรรมการสภามหาวิทยาลัยฯ ผู้บริหาร บุคลากร และนักศึกษา ต้องรักษาและปฏิบัติตามจริยธรรมที่กำหนดไว้ การกำหนดจรรยาบรรณเพื่อให้บุคลากรต้องรักษาจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด โดยมุ่งประสงค์ให้บุคลากรมีความประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดี มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อวิชาชีพ ต่อหน่วยงาน ต่อผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงาน เพื่อนักศึกษา ต่อรับบริการ ต่อประชาชนและต่อสังคม ตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยฯ

5) หลักความโปร่งใส (Transparency) มหาวิทยาลัย มีการประชาสัมพันธ์เปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ อย่างตรงไปตรงมา เช่น รายงานการประชุม ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศต่าง ๆ ทางรายงานประจำปีของมหาวิทยาลัย และจุลสารต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย โดยบุคลากร นักศึกษา และบุคคลภายนอก สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก

6) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) มหาวิทยาลัย มีการบริหารงานในรูปแบบคณะกรรมการตามหลักการมีส่วนร่วม ซึ่งองค์ประกอบของคณะกรรมการจะมีความหลากหลายมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ

7) หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) มหาวิทยาลัย มีโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน ทั้งในระดับโครงสร้างการบริหารงานของมหาวิทยาลัย โครงสร้างการบริหารงานของหน่วยงานระดับคณะ โครงสร้างการบริหารของหน่วยงานระดับกอง และมีการแต่งตั้งผู้บริหารงานในระดับต่าง ๆ ตามโครงสร้างการบริหาร นอกจากนี้ถือการบดมีการมอบอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานและการตัดสินใจให้กับผู้บริหารในระดับต่าง ๆ เพื่อกระจายอำนาจแบ่งเบาภารกิจ และลดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน เพื่อให้สามารถทำงานให้บรรลุ วัตถุประสงค์ของหน่วยงานอย่างเต็มศักยภาพ

8) หลักนิติธรรม (Rule of Law) มหาวิทยาลัย บริหารจัดการตามกฎหมายด้วยความ เป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติโดยเปิดโอกาสให้บุคลากรในมหาวิทยาลัยได้ศึกษากฎหมายซึ่ง เผยแพร่กฎหมายโดยการแจ้งเวียนประมวลข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศ ให้ทุกหน่วยงานใน มหาวิทยาลัย และเผยแพร่ในเว็บไซต์มหาวิทยาลัย

9) หลักความเสมอภาค (Equity) มหาวิทยาลัยบริหารงานโดยการให้บุคลากร ได้รับการปฏิบัติอย่างเสมอภาคเท่าเทียม และเปิด โอกาสให้บุคลากรได้แสดงออกถึงสิทธิต่าง ๆ อย่างเท่าเทียมกัน เช่น การกำหนดนโยบายให้บุคลากรได้พัฒนาตนเองตามสายงานความเชี่ยวชาญ โดยการประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่มหาวิทยาลัยกำหนด และได้มี การปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ.อ. กำหนดใหม่ และให้สอดคล้องบนสถานการณ์ปัจจุบัน

10) หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented) มหาวิทยาลัย มีการ บริหารงานในรูปแบบคณะกรรมการตามหลักการมีส่วนร่วม ซึ่งองค์ประกอบของ คณะกรรมการจะมีความหลากหลาย มีส่วนร่วมในการรับรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหา หรือ ประเด็นสำคัญ เพื่อให้มีการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน และถ้อยคำแนะเสียงข้างมากเป็นสำคัญใช้กลไก ของคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามฉันทามติของส่วนรวม

ดังนั้น ด้านบรรลุเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ (Achieving Strategic) สามารถสรุปได้ว่า เป็น การดำเนินงานที่สามารถวัดได้ชัดเจนและเป็นรูปธรรม ประกอบด้วย การบรรลุเป้าหมายตามภารกิจ และแผนการปฏิบัติงานทางการเงิน การนำแผนกลยุทธ์ทางการเงินมาใช้ในการบริหารองค์กรได้อย่าง เหมาะสม มีผลการดำเนินงานจากกระบวนการปฏิบัติงานทางการเงินตามวัตถุประสงค์และ เป้าหมายทุกครั้งขององค์กร การนำกรอบการบริหารความเสี่ยงภาครัฐมาใช้ในการปฏิบัติงานทาง การเงินได้ตามบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และมีการวางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างมี ประสิทธิภาพโดยยึดหลักธรรมาภิบาล

3.2. ด้านลดโอกาสที่จะเกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน มีลักษณะดังนี้

3.2.1 การลดเหตุการณ์หรือปัจจัยที่จะทำให้สูญเสียทั้งที่เป็นรูปตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน

องค์กรสามารถดำเนินการลดเหตุการณ์หรือปัจจัยที่จะทำให้สูญเสียทั้งที่เป็นรูปตัว เงินและไม่ใช้ตัวเงินในการดำเนินงานของธุรกิจและองค์กร การบริหารความเสี่ยงจะช่วยให้องค์กร ตระหนักถึงเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในทางเสียหาย ประเมินความเสี่ยง และกำหนดวิธีจัดการ ดังนั้นจึง ลดสิ่งที่ไม่คาดหวังและสูญเสียต่อธุรกิจและองค์กร หากองค์กรต้องเผชิญกับความเสี่ยงที่ไม่สามารถที่ หลีกเลี่ยงได้ซึ่งวิธีการที่เหมาะสม คือ การวิเคราะห์หาวิธีการควบคุมความเสี่ยง หรือควบคุมความ

สูญเสียวิธีการควบคุมความสูญเสียมีสองวิธีการหลัก ได้แก่ 1) การป้องกันการเกิดความสูญเสียจึงเป็นวิธีการที่พยายามจะลดความถี่ของการเกิดความสูญเสีย นั่นคือการวิเคราะห์หามาตรการหรือวิธีการในการที่ป้องกันไม่ให้เกิดความสูญเสียเกิดขึ้น 2) การควบคุมขนาดของการสูญเสียเป็นวิธีการที่พยายามจะลดความรุนแรงของความสูญเสียเมื่อเกิดความสูญเสียขึ้นแล้ว การที่องค์กรจะดำเนินงานให้อยู่รอดและเติบโตได้ องค์กรต้องเผชิญความเสี่ยงเพราะองค์กรใดที่ไม่มีความเสี่ยง องค์กรนั้นคงไม่มีผลตอบแทน และหากองค์กรหลีกเลี่ยงการทำธุรกิจที่มีความเสี่ยงสูง นั่นคือองค์กรกำลังเสียโอกาส (Opportunity Loss) ในการได้รับผลตอบแทนที่สูงกลับมาด้วยนั้น ความเสี่ยงอาจจะเป็นโอกาสก็ได้ แต่ก็ไม่จำเป็นที่องค์กรต้องดำเนินธุรกิจที่มีความเสี่ยงสูงเพียงอย่างเดียว การเลือกดำเนินธุรกิจหรือการลงทุนยังคงต้องอาศัยความเป็นไปได้ (Feasibility Analysis) การเปรียบเทียบต้นทุนและประโยชน์ที่จะได้รับจะต้องมีการบริหารความเสี่ยง เพื่อลดหรือควบคุมการบริหารความเสี่ยงให้อยู่ระดับที่ยอมรับได้ และผลตอบแทนที่ต้องการในที่สุด ดังนั้นการบริหารความเสี่ยงจึงเป็นการสร้างโอกาสให้กับองค์กร การพิจารณาเหตุการณ์ทั้งหมดที่เกิดขึ้นต่อองค์กร โดยไม่จำกัดเฉพาะความเสี่ยงที่เป็นความเสียหาย จะช่วยให้ผู้บริหารสามารถบ่งชี้และใช้ประโยชน์จากเหตุการณ์ในเชิงบวก ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากการจัดให้มีระบบการบริหารความเสี่ยงขององค์กร จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรอย่างแท้จริง มีการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด และสะท้อนถึงผลลัพธ์ที่ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มแก่องค์กรสูงสุดภายใต้ต้นทุนที่ต่ำ รวมถึงค่าใช้จ่ายระดับความได้เปรียบทางการแข่งขันขององค์กรควบคู่ไปด้วย (ชนิษฐา หาระคุณ, 2555)

3.2.2 นำแนวทางการบริหารความเสี่ยงภาครัฐช่วยลดโอกาสที่จะเกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน

การบริหารความเสี่ยง เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการกำกับดูแลกิจการ การกำกับดูแลกิจการจะไม่สามารถบรรลุเป้าหมายหากปราศจากระบบการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้บริหารต้องทำความเข้าใจผลกระทบของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าให้องค์กร ลดความเสียหาย และลดความไม่แน่นอนของผลการปฏิบัติงานในภาพรวม ทั้งนี้ วัตถุประสงค์ขององค์กรและสภาพแวดล้อมทางธุรกิจมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาทำให้ความเสี่ยง ที่องค์กรประสบอยู่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง วัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยง คือ การช่วยบริหารโอกาสและการควบคุมความเสี่ยงได้ การลดโอกาสที่จะเกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน (Decreasing Chances of Operational Loss) หมายถึง การที่องค์กรสามารถลดเหตุการณ์หรือปัจจัยที่จะทำให้หน่วยงานเกิดความสูญเสีย ทั้งในรูปของตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน เช่น รายได้ ชื่อเสียง ผู้รับบริการ ผลการดำเนินงาน การบริหารความเสี่ยงทำให้องค์กรตระหนักถึงเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นในทางเสียหาย โดยประเมินความเสี่ยงและกำหนดวิธีการจัดการ ดังนั้นจึงลดสิ่งที่ไม่คาดหวังและความเสียหายจากการดำเนินงานได้ ทั้งนี้ องค์กรมีแนวทางในการป้องกันหรือลดโอกาสที่จะ

เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน ดังนี้ (สถาบันผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย, 2551) 1) ผู้บริหารองค์กร แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและกำกับดูแลให้มีการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยง 2) คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงกำหนดนโยบายและแนวทางในการบริหารความเสี่ยงของการ บรรลุเป้าประสงค์ตามภารกิจ เสนอแนะให้เห็นและให้คำปรึกษาในการดำเนินการตามแผน บริหารความเสี่ยง ระบุปัจจัยเสี่ยง กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง 3) บุคลากรในหน่วยงาน ดำเนินการตามแผนการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน รวมทั้งรายงานสรุปผลการ ดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานของตนเองให้ผู้บริหารองค์กรทราบ 4) มีการติดตามประเมินผลกระบวนการบริหารความเสี่ยง ซึ่งเป็นขั้นตอนของหน่วยงานด้านการ ตรวจสอบภายใน รวมถึงการปฏิบัติงานในหน้าที่อื่นๆ เช่น การปฏิบัติตามกฎ หรือระเบียบ และการ ให้ความสำคัญต่อสภาพแวดล้อมและความปลอดภัย 5) มีการพัฒนาหรือปรับปรุงกระบวนการบริหาร ความเสี่ยง การปรับปรุงและพัฒนาการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีระบบการวัดผลที่ เชื่อถือได้ซึ่งจะทำให้หน่วยงานสามารถทราบขนาดความเสี่ยง และผลกระทบที่หน่วยงานจะสามารถ รับได้หรือไม่เพียงใด 6) การจัดทำกิจกรรม 5 ส ซึ่งประกอบด้วย คือ สะสาง สะดวก สะอาด สุขลักษณะ สร้างนิสัย ซึ่งเมื่อมีการทำ 5 ส อย่างจริงจังและต่อเนื่อง ซึ่งจะทำให้องค์กรมีความ ปลอดภัยและมีบรรยากาศการทำงาน ไม่มีความสูญเปล่าเกิดขึ้นในการทำงาน ลดการซื้อเครื่องจักร และอุปกรณ์ของใช้ต่าง ลดการเก็บสินค้า หรือ การมีของคงคลังที่ไม่จำเป็นให้น้อยลงอันจะยังส่งผลให้ หน่วยงานมีความมั่นคงเข้มแข็งได้

3.2.3 การลดสิ่งที่ผิดวัตถุประสงค์หรือแก้ไขสิ่งที่ไม่ต้องการให้เกิดขึ้น

การลดสิ่งที่ผิดวัตถุประสงค์หรือแก้ไขสิ่งที่ไม่ต้องการให้เกิดขึ้น คือ การตอบสนอง แบบหลีกเลี่ยงนั้น คือ การยุติกิจกรรมที่ทำให้ความเสี่ยงเพิ่มขึ้น การตอบสนองแบบลดความเสี่ยงนั้น จะลดความน่าจะเป็นเกิดหรือผลกระทบที่จะเกิดของเหตุการณ์นั้นหรือทั้งสองอย่าง การกระจายความ เสี่ยงจะลดความเสี่ยงที่มีความเป็นไปได้ที่จะเกิดและมีผลกระทบโดยโอนความเสี่ยงหรือในอีกแง่หนึ่ง คือ การกระจายสัดส่วนของความเสี่ยง ส่วนการยอมรับความเสี่ยงนั้นจะไม่มีการกระทำอะไรที่มีผลต่อ ความเป็นได้ที่จะเกิดหรือผลกระทบ ในส่วนของ ERM สำหรับแต่ละความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญ องค์กร ควรพิจารณาศักยภาพของการตอบสนอง จากขอบเขตของลักษณะการตอบสนองแต่ละประเภท การ หลีกเลี่ยงการตอบสนอง ทำให้คิดว่าความคุ้มค่าหรือต้นทุนของการตอบสนองที่มีมากเกินไปกว่า ผลประโยชน์ที่ปรารถนา หรือเงื่อนไขที่ไม่มีการตอบสนองถูกแยกแยะในแง่ที่จะลดผลกระทบและ ความน่าจะเป็นเกิด (Likelihood) เพื่อเข้าสู่ระดับที่ยอมรับได้ การลดลงและการกระจายการตอบสนอง จะช่วยลดความเสี่ยงส่วนที่เหลือ ไปสู่ระดับซึ่งเข้ากันได้กับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ขององค์กร ในขณะที่การยอมรับการตอบสนองทำให้เห็นว่าความเสี่ยงที่เป็นธรรมชาติเข้ากันได้กับระดับความ เสี่ยงที่ยอมรับได้ การตอบสนองความเสี่ยงแบ่งเป็น 4 ประเภท ดังนี้ 1) การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง

(Risk avoidance) คือ การเลิกหรือหลีกเลี่ยงการกระทำและเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง 2) การควบคุม และการจัดการกับความเสี่ยง (Risk Control) คือ การหาวิธีการควบคุมสาเหตุหรือต้นเหตุของปัจจัยเสี่ยงและกำหนดวิธีการจัดการที่เหมาะสม เพื่อขับเคลื่อนให้แผนงานและโครงการตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ดำเนินการไปสู่เป้าประสงค์ได้ในเวลาที่กำหนด 3) การกระจายความเสี่ยง (Sharing) คือ การลดโอกาสความน่าจะเป็นหรือการลดความเสียหาย โดยการแบ่งโอนการหาผู้รับผิดชอบร่วมในความเสี่ยง การจัดประกันภัย การกระจายความเสี่ยง (Diversify the risk) ออกไปในหลายกิจกรรม หลายผลิตภัณฑ์ หลายตลาด เป็นต้น 4) การยอมรับความเสี่ยง (Acceptance) เป็นการยอมรับ โดยใช้วิธีการเดิมต่อไปในการจัดการกับความเสี่ยง หมายถึง กิจกรรมของแผนงานนั้น ๆ มีความเสี่ยงในระดับหนึ่ง แต่องค์กรรวมทั้งเจ้าของแผนงานสามารถควบคุมและจัดการได้ และสามารถผลักดันกิจกรรมและขั้นตอนต่าง ๆ ของแผนงานนั้น ๆ ไปสู่เป้าประสงค์ได้ในเวลาที่กำหนด หรืออาจอธิบายการยอมรับความเสี่ยงได้ว่า การไม่กระทำการใด ๆ เพิ่มเติมกรณีนี้ใช้กับความเสี่ยงที่มีสาระสำคัญน้อย ความน่าจะเป็นก็น้อย หรือเห็นว่ามีต้นทุนในการบริหารความเสี่ยงสูง (Metha Suvanasarn, 2565)

3.2.4 การวางระบบการควบคุมภายในเพื่อลดโอกาสของความเสี่ยงด้านการเงิน

การควบคุมภายใน หมายถึง กระบวนการที่คณะผู้บริหารและบุคลากรในองค์กรกำหนดขึ้น ซึ่งเป็นการออกแบบในระดับที่สมเหตุสมผลเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการบรรลุวัตถุประสงค์ในเรื่องดังต่อไปนี้ ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน ความเชื่อถือได้ของข้อมูลและรายงานทางการเงิน และการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ การควบคุมภายใน มีองค์ประกอบ 5 ส่วน ดังนี้ (สำนักบัญชีและตรวจสอบภายใน กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง, 2565) 1) สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment) หมายถึง สภาพหรือปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลให้เกิดระบบการควบคุมในองค์กร ในการดำเนินงานจะมีหลายปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดมาตรการการควบคุมภายในขึ้นในองค์กร เช่น จริยธรรมของการทำงาน ความซื่อสัตย์ ความไว้วางใจได้ ความโปร่งใส และการมีภาวะผู้นำที่ดี ซึ่งรวมทั้งการกำหนดนโยบาย โครงสร้าง และระเบียบวิธีปฏิบัติที่เหมาะสม 2) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการระบุความเสี่ยง การวิเคราะห์ความเสี่ยงและการกำหนดแนวทางการควบคุม เพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงจะเป็นการประเมินการปฏิบัติงานในภาพรวมขององค์กร เพื่อให้ทราบเหตุการณ์ของความเสี่ยงและหาทางแก้ไขและควบคุมให้ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่เกิดความเสียหายน้อยที่สุด 3) กิจกรรมการควบคุม เป็นองค์ประกอบหนึ่งของระบบการควบคุมภายในที่องค์กรต้องจัดให้มีขึ้นเพื่อลดความเสี่ยงและทำให้เกิดความคุ้มค่า ตลอดจนให้ฝ่ายบริหารเกิดความมั่นใจในประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายในที่มีอยู่ ประเภทการควบคุม กิจกรรมการควบคุมอาจแยกตามความจำเป็นและลักษณะของการควบคุม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการดำเนินงานขององค์กรนั้น ๆ 4) สารสนเทศและ

การสื่อสาร (Information and Communication) สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลข่าวสารที่ใช้ในการบริหาร ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการเงินและไม่ใช้การเงินรวมทั้งข้อมูลข่าวสารอื่น ๆ ทั้งจากแหล่งภายในและภายนอก การสื่อสาร หมายถึง การรับและส่งข่าวสารระหว่างกัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างบุคคลที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบในงานที่สัมพันธ์กัน การสื่อสารจะเกิดได้ทั้งภายในและภายนอกองค์กร ระบบการสื่อสารที่ดีและมีประสิทธิภาพควรเป็นการสื่อสารแบบสองทาง และติดต่อระหว่างองค์กรอย่างทั่วถึงครบถ้วน องค์กรควรจัดให้มีระบบสารสนเทศที่สามารถสนองความต้องการของผู้ใช้ข้อมูลอย่างเพียงพอ และเหมาะสมทันต่อการปฏิบัติงานตลอดจนการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ข่าวสารที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ ทันเหตุการณ์ และสะดวกในการเข้าถึง และปลอดภัย รวมทั้งมีการจัดลำดับความสำคัญ และ 5) การติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluation) เป็นกระบวนการประเมินความมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพของระบบงานขององค์กร ซึ่งรวมถึงการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือ ข้อบังคับ และการปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ในองค์กร ทั้งนี้เนื่องจากมาตรการต่างๆ และระบบการควบคุมภายในมีการเปลี่ยนแปลงหรือต้องพัฒนาตลอดเวลา ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีการติดตามและประเมินผล เพื่อให้ทราบประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายในว่าอยู่ในระดับที่เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันเพียงใด

3.2.5 การใช้เครื่องมือป้องกันความเสี่ยงทางการเงินในการลดผลกระทบของความเสี่ยงอย่างชัดเจน

การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือทางกลยุทธ์ที่สำคัญตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีโดยจะช่วยให้การบริหารงานและการตัดสินใจด้านต่างๆ เช่น การวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ การติดตามควบคุม และวัดผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ลดการสูญเสียและโอกาสที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่องค์กร ภายใต้สภาวะการดำเนินงานของทุก ๆ องค์กรล้วนแต่มีความเสี่ยง ซึ่งก็คือความไม่แน่นอนที่จะส่งผลกระทบต่อการทำงานหรือเป้าหมายขององค์กร จึงจำเป็นต้องมีการจัดการความเสี่ยงเหล่านั้นอย่างเป็นระบบระบุความเสี่ยงว่ามีปัจจัยเสี่ยงใดบ้างที่กระทบต่อการดำเนินงานหรือเป้าหมายขององค์กร วิเคราะห์ความเสี่ยงจากโอกาสและผลกระทบที่เกิดขึ้น จัดลำดับความสำคัญของปัจจัยเสี่ยงแล้วกำหนดแนวทางในการจัดการความเสี่ยง โดยต้องคำนึงความคุ้มค่าในการจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม (มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2560) การตรวจสอบภายในเป็นเครื่องมือหรือกลไกที่สำคัญของฝ่ายบริหาร ในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานและระบบการควบคุมภายในขององค์กร ทั้งนี้ ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้งานตรวจสอบภายในประสบความสำเร็จ คือผู้บริหารสามารถนำผลผลิตของงานตรวจสอบภายในไปใช้ในการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพช่วยเพิ่มมูลค่าเพิ่มและความสำเร็จแก่องค์กร ฉะนั้น เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดดังกล่าว ผู้รับผิดชอบการ

ปฏิบัติงานตรวจสอบภายในอันได้แก่ผู้ตรวจสอบภายในหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายใน จึงควรมีความเข้าใจถึงภาพรวมเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน มีความรู้ในหลักการและวิธีการตรวจสอบ รวมทั้งต้องปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานการตรวจสอบที่ยอมรับโดยทั่วไปทั้งจากหลักการสากลและตามที่กำหนดโดยหน่วยงานกลางที่เกี่ยวข้องของทางราชการเพื่อให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวสามารถเลือกใช้เทคนิคแนวทางการตรวจสอบที่เหมาะสมกับภารกิจและสภาพแวดล้อมขององค์กร ซึ่งปัจจุบันการตรวจสอบภายใน นอกจากตรวจสอบข้อมูลทางการเงินและการบัญชีแล้วยังตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านอื่น ๆ ด้วย (กระทรวงการคลัง กรมบัญชีกลาง, 2560)

ดังนั้น ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน (Decreasing Chances of Operational Loss) สามารถสรุปได้ว่า เป็นการคาดการณ์ล่วงหน้าถึงความเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอนาคต ประกอบด้วย การลดเหตุการณ์หรือปัจจัยที่ทำให้สูญเสียทั้งที่เป็นรูปตัวเงินและไม่ใช่ตัวเงิน นำแนวทางการบริหารความเสี่ยงภาครัฐช่วยลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน การลดสิ่งที่ไม่ดีวัตถุประสงค์หรือแก้ไขสิ่งที่ไม่ต้องการให้เกิดขึ้น การวางระบบการควบคุมภายในเพื่อลดโอกาสของความเสี่ยงด้านการเงิน และการใช้เครื่องมือป้องกันความเสี่ยงทางการเงินในการลดผลกระทบของความเสี่ยงอย่างชัดเจน

3.3 ด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร มีลักษณะดังนี้

3.3.1 การกำกับดูแลให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนการบริหารความเสี่ยงภาครัฐตามขั้นตอนที่กำหนด

ความเสี่ยงและการควบคุมภายในเป็นเรื่องที่ต้องปฏิบัติเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริหาร และผู้มีส่วนได้เสียซึ่งแสดงถึงคุณภาพในการบริหารจัดการ การที่องค์กรมีความเชื่อมั่นว่าจะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ประสบความสำเร็จได้ตามที่ตั้งใจไว้ แม้จะเกิดอุปสรรคจากการปฏิบัติงานทางการเงินในองค์กรแต่ยังคงสามารถทำสิ่งนั้น ๆ ต่อไปได้โดยมีความเชื่อมั่นว่าจะกระทำสิ่งนั้นให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความถูกต้องและก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีต่อผู้บริหารขององค์กร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หากองค์กรมีระบบการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ จะสามารถสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงานของพนักงานในองค์กรและส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร ดังนี้ 1) ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการกำกับดูแลที่ดี (Good Governance) มีความโปร่งใส ในการปฏิบัติงาน (Transparency) ป้องกันการประพฤติมิชอบหรือการทุจริตและเป็นการลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจนทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ 2) ส่งเสริมให้เกิดการบันทึกบัญชีและรายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน (Accountability and Responsibility) ทำให้องค์กรได้ข้อมูลหรือรายงานตามหน้าที่ที่รับผิดชอบ และเป็นพื้นฐานของหลักความโปร่งใส (Transparency)

และความสามารถตรวจสอบได้ (Auditability) 4) ส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน (Efficiency and Effectiveness of Performance) ขององค์กรเนื่องจากการบริหารความเสี่ยงเป็นการประเมิน วิเคราะห์ เปรียบเทียบข้อมูลทุกด้านในการปฏิบัติงาน จึงเป็นข้อมูลที่สำคัญที่ช่วยปรับปรุงระบบงานให้สะดวก รัดกุม ลดขั้นตอนที่ซ้ำซ้อนและให้เหมาะสมกับสถานการณ์ตลอดเวลา ช่วยลดเวลาและค่าใช้จ่ายเป็นสื่อกลางระหว่างผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานในการประสานและลดปัญหาความไม่เข้าใจในนโยบาย และ 5) ให้สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า (Warning Signals) ของการประทุมิชอบหรือการทุจริตในองค์กร ลดโอกาสความร้ายแรงและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งเพื่อเพิ่มโอกาสของความสำเร็จของงาน (จรรยา สุทธิเดช, 2557: 4-6)

3.3.2 การจัดกิจกรรมควบคุมในแต่ละขั้นตอนของการปฏิบัติงานทางการเงินและบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

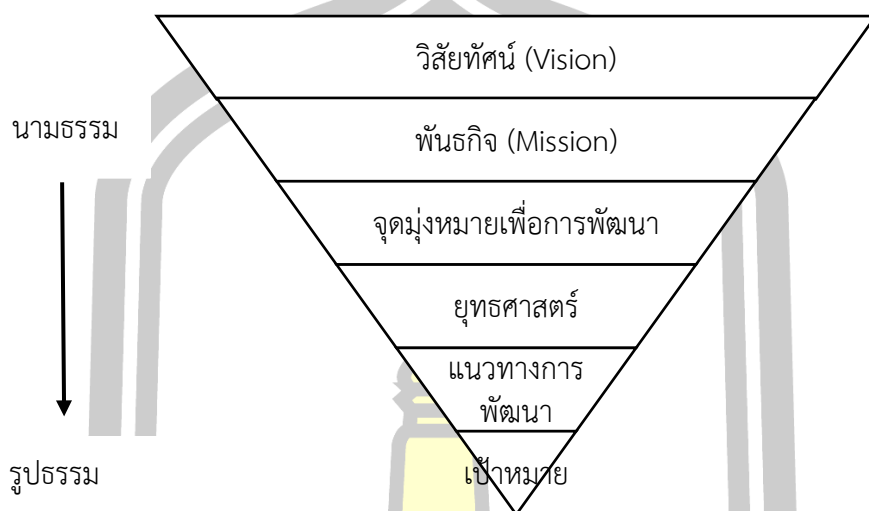
กิจกรรมการควบคุม เป็นองค์ประกอบหนึ่งของระบบการควบคุมภายในที่หน่วยงานต้องจัดให้มีขึ้นเพื่อลดความเสี่ยงและทำให้เกิดความคุ้มค่า ตลอดจนให้ฝ่ายบริหารเกิดความมั่นใจในประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายในที่มีอยู่ การควบคุม หมายถึง นโยบาย แนวทาง หรือขั้นตอนปฏิบัติต่าง ๆ ซึ่งกระทำเพื่อลดความเสี่ยง ลดสิ่งที่ผิดวัตถุประสงค์หรือแก้ไขสิ่งที่ไม่ต้องการให้เกิดขึ้น และทำให้การดำเนินบรรลุวัตถุประสงค์ แบ่งได้ 4 ประเภท คือ ประกอบด้วย 1) การควบคุมเพื่อการป้องกัน (Preventive Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้น เพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสี่ยงและข้อผิดพลาดตั้งแต่แรก โดยเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงยังไม่เกิดขึ้น เช่น การแบ่งแยกหน้าที่ผู้รับเงิน ผู้จ่ายเงิน และผู้บันทึกบัญชี การกำหนดวงเงินสำหรับผู้มีอำนาจอนุมัติเงินในแต่ละระดับชั้น เป็นต้น 2) การควบคุมเพื่อให้ออกตรวจพบ (Detective Control) เป็นการควบคุมที่กำหนดขึ้น เพื่อค้นพบข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน เช่น การทำงบกระทบยอดเงินฝากธนาคาร การตรวจนับพัสดุประจำปี การทบทวนการปฏิบัติงานของหน่วยงานในภาพรวม เป็นต้น 3) การควบคุมโดยการชี้แนะ (Directive Control) การควบคุมที่กำหนดขึ้น เพื่อเสนอแนะปรับปรุงและพัฒนากระบวนการดำเนินงานและระบบการควบคุมภายในให้เหมาะสมกับสถานการณ์ 4) การควบคุมเพื่อการแก้ไข (Corrective Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นให้ถูกต้องหรือเพื่อหาวิธีการแก้ไขไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดซ้ำอีกในอนาคต การควบคุมที่ควรจัดให้มีขึ้นในขั้นตอนของการปฏิบัติงานต่าง ๆ ได้แก่ (1) นโยบายและวิธีปฏิบัติ ผู้บริหารทุกระดับมีบทบาทในการกำหนดนโยบาย แผนปฏิบัติงาน แผนงบประมาณ แนวทางการปฏิบัติงาน อำนาจในการอนุมัติ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดการควบคุม เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและควรระบุผลลัพธ์และตัวชี้วัดที่คาดหวัง ไว้อย่างชัดเจน เพื่อสามารถใช้ในการติดตามประเมินผลต่อไป (2) การกระจายอำนาจความรับผิดชอบและการแบ่งแยกหน้าที่ ผู้บริหารควร

จัดให้มีการกระจายอำนาจและแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบระหว่าง หน่วยต่างๆ หรือบุคคลให้ชัดเจน เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและชัดเจนในการปฏิบัติงาน สามารถสอบย้อนกันได้ เช่น อำนาจในการอนุมัติ การกำหนดขอบเขตของงาน เพราะเมื่อผู้บริหารได้ กระจายอำนาจไปแล้วก็ต้องสร้างวิธีการควบคุมเพื่อให้การ ปฏิบัติงานเป็นไปตามนโยบายและ วัตถุประสงค์ที่วางไว้ (3) การสอบย้อน และการกระหายอดผู้บริหารในแต่ละระดับ ควรจัดให้มีการสอบย้อนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ใน ระดับต่าง ๆ เพื่อให้ทราบปัญหาในการปฏิบัติงานและหาแนวทางในการแก้ไข นอกจากนี้ การจัดให้มี ระบบการควบคุมระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพจะเป็นการป้องกันการเข้าถึงข้อมูล และป้องกัน ความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในการนำข้อมูลไปใช้ในทางที่ไม่สมควร (4) การควบคุมทรัพย์สินที่มีตัวตน และเอกสารหลักฐานทรัพย์สินที่มีตัวตนและเอกสารหลักฐาน เช่น เครื่องใช้สำนักงาน วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ เงินสดและเอกสารสิทธิต่าง ๆ ฯลฯ ควรจัดให้มีการควบคุม เช่น การกำหนด สถานที่เก็บรักษา การเข้าถึงทรัพย์สินนั้นๆ การจัดให้ทำทะเบียนคุมและการตรวจนับอย่างเป็นระบบ เป็นต้น (5) กำหนดดัชนีวัดผลการดำเนินงาน ดัชนีวัดผลการดำเนินงาน เป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่ผู้บริหารสามารถ ใช้ในการ ติดตามผลการปฏิบัติ เพื่อให้ทราบว่าการปฏิบัติงานบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างมี ประสิทธิภาพเพียงใด (สำนักบัญชีและตรวจสอบภายใน กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง, 2565)

3.3.3 การวางแผนการใช้ทรัพยากรอย่างเป็นรูปธรรม

การวางแผนทุกระดับจะมีประโยชน์ทั้งต่อผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติในการป้องกัน มิให้ เกิดปัญหาและความผิดพลาด หรือลดความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นในการปฏิบัติงานในอนาคต ทำให้องค์กรมีกรอบหรือทิศทางในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ช่วยให้เกิดการประหยัดทรัพยากรทางการ บริหาร เช่น คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ เวลา ฯลฯ ช่วยให้การปฏิบัติงานรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ มีแผนเป็น แนวทางและช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นระบบสามารถควบคุมติดตามการปฏิบัติงานได้ง่าย วิธีการและ กระบวนการเป็นองค์ประกอบที่เกิดจากการนำข้อมูลต่าง ๆ มาวิเคราะห์และกำหนดเป็นทางเลือก สำหรับเป็นแนวปฏิบัติหรือกลวิธีให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ จากนั้นถ่ายทอดออกมาเป็นแผนงาน และโครงการที่เชื่อมโยง ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลัก คือ 1) กลวิธีการปฏิบัติหรือมาตรการ (Strategy) เป็นการกำหนดแนวทางปฏิบัติให้บรรลุจุดหมาย (Ends) ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) แผนงาน (Programs) และโครงการ (Projects) เป็นการกำหนดแนวทางการกระทำที่เป็นรูปธรรมใน การปฏิบัติมากขึ้น ซึ่งโดยทั่วไปจะมีประเด็นในการเขียนที่ชัดเจน ครอบคลุม และเชื่อมโยงกันอย่างเป็น ระบบ กระบวนการการวางแผนยุทธศาสตร์ (Strategic Planning Processes) มีขั้นตอนดังต่อไปนี้ (1) กำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) (2) กำหนดภารกิจหรือพันธกิจ (Mission) (3) กำหนดเป้าประสงค์หรือ

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา (Goal) (4) กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์หรือยุทธศาสตร์ (Strategy) และ (5) กำหนดกลยุทธ์หรือแนวทางการพัฒนา (พรรณนาภา ปรัชญาศิริ, 2565)

ภาพที่ 4 กระบวนการวางแผนยุทธศาสตร์
(ที่มา : พรรณนาภา ปรัชญาศิริ, 2565)

3.3.4 การทบทวนระบบการควบคุมด้านการใช้ทรัพยากรอย่างต่อเนื่องและเป็นประจำทุกปี

การทบทวนภารกิจ คือ การตรวจสอบกระบวนการทำงานในความรับผิดชอบของหน่วยงานนั้นว่ายังมีความจำเป็นอยู่หรือไม่ หากได้ทบทวนแล้วพบว่าไม่มีความจำเป็นอาจจะตัดสินใจยกเลิกไปหรือมอบให้ผู้ใดเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการแต่หากยังจำเป็นอยู่ลักษณะการทำงานนั้นควรจะมีพัฒนาการไปในรูปแบบเช่นไร ในยุคที่การเปลี่ยนแปลงเป็นเรื่องปกติและผลสัมฤทธิ์เป็นเรื่องสำคัญในการบริหารองค์กร การทบทวนภารกิจเพื่อตรวจสอบกระบวนการทำงานนั้นเป็นเรื่องที่ทุกหน่วยงานควรต้องกระทำอย่างสม่ำเสมอ

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ตระหนักถึงความจำเป็นที่ส่วนราชการต่างๆ จำเป็นต้องมีแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ซึ่งมุ่งหวังให้การบริหารราชการเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนในการนี้ สำนักงาน ก.พ.ร. จึงได้ดำเนินการจัดทำคู่มือเทคนิคและวิธีการบริหารจัดการสมัยใหม่ ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีขึ้นในเรื่องการทบทวนภารกิจและการสอบทานกำลังคน แนวทางการบริหารราชการอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐนั้น สามารถกระทำได้หลายวิธี แนวปฏิบัติหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการทบทวนภารกิจและสอบทานกำลังคนได้อย่างมีประสิทธิภาพคือ การเลือกใช้หลักการบริหารหน่วยงานโดยใช้วงจรการควบคุมและพัฒนาคุณภาพหรือมักเรียกในชื่อย่อว่า PDCA

(Plan, Do, Check, Act) ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอนสำคัญ คือ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติ (Do) การติดตามตรวจสอบประเมินผล (Check) การกำหนดแนวทางการดำเนินการต่อไป (Act) โดยเฉพาะผู้บริหารเมื่อจะทบทวนภารกิจและกำลังคน ผู้บริหารเองต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ที่ครอบคลุมโดยเฉพาะต้องรู้ว่าขอบเขตของภารกิจในความรับผิดชอบของตนนั้นมีอะไรบ้าง เพื่อจะได้สามารถจัดสรรทรัพยากรไปสู่งานที่มีระดับความจำเป็นและเร่งด่วนที่แตกต่างกัน ทั้งยังไม่เกิดความซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่นเมื่อผู้บริหารทราบภารกิจและขอบเขตงานที่หน่วยงานของตนเองรับผิดชอบแล้ว จึงควรเริ่มพิจารณาทบทวนกระบวนการขั้นตอนการทำงาน และสอบถามกำลังคนของหน่วยงานที่ตนรับผิดชอบอยู่ เพื่อลดขั้นตอนการทำงานในอนาคตให้สั้นลงและใช้เวลาในการปฏิบัติงานน้อยลง ซึ่งจะส่งผลให้งานที่ทำอยู่เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ได้ผลตรงตามวัตถุประสงค์และเป็นไปตามเป้าหมายที่องค์กรได้วางไว้ สำหรับเทคนิคการวิเคราะห์เพื่อทบทวนภารกิจ จะนำไปสู่การปรับกระบวนการทำงานใหม่ซึ่งเป็นแนวทางการปฏิบัติตาม โดยทั่วไปเมื่อหน่วยงานได้ทบทวนภารกิจแล้ว มักต้องทบทวนกระบวนการทำงานของภารกิจที่อยู่ในความรับผิดชอบด้วยว่ามีความเหมาะสมเพียงใดกับความต้องการของผู้รับบริการ ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี สภาพแวดล้อมต่าง ๆ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เช่น งบประมาณ ศักยภาพของหน่วยงาน เป็นต้น ในกรณีที่ผู้บริหารเห็นว่ามีโอกาสพัฒนากระบวนการทำงานให้เกิดความรวดเร็วขึ้น สามารถลดขั้นตอนการปฏิบัติงานลง และกระจายอำนาจออกไปได้แล้ว ก็ควรดำเนินการให้เสร็จเรียบร้อยก่อน แล้วจึงจัดโครงสร้างของหน่วยงานให้สอดคล้องกับภารกิจที่รับผิดชอบและกระบวนการงานที่ออกแบบใหม่หลังจากนั้นคือการจัดอัตรากำลังให้เหมาะสมกับงาน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2565)

3.3.5 การทำแผนฉุกเฉินเมื่อเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงเกิดขึ้น

สถานการณ์ปัจจุบันมีความเสี่ยงต่อการเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดทั้งที่เป็นเหตุการณ์จากภัยพิบัติธรรมชาติหรือเหตุการณ์ความรุนแรงที่มนุษย์สร้างขึ้น การเตรียมความพร้อมต่อสภาวะวิกฤตจึงมีความสำคัญ และมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะป้องกันและควบคุมปัญหาในด้านต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน ซึ่งส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานตามภารกิจขององค์กร ดังนั้นการมีแผนรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินจากภัยพิบัติด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถตอบสนองและปฏิบัติงานในสภาวะวิกฤตหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้โดยไม่ส่งผลให้ต้องหยุดการดำเนินงาน หรือไม่สามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง แผนรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินจากภัยพิบัติด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการดูแลรักษาและแก้ไขปัญหาที่อาจจะส่งผลกระทบต่อฐานข้อมูลและข้อมูลสารสนเทศของมหาวิทยาลัย รวมถึงใช้เป็นแนวทางให้หน่วยงานในได้เตรียมความพร้อมในการแก้ไขสถานการณ์และบริหารจัดการองค์กร ในสภาวะเหตุการณ์ที่ไม่ปกติที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงานในสังกัด เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง ในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินหรือสามารถกู้คืนระบบปฏิบัติงานให้กลับมาเป็นปกติ แนวทางป้องกันและการเตรียมการ

ขั้นต้น มีรายละเอียดดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2560) 1) การประกาศแผน (Activation) มหาวิทยาลัยมีการประกาศใช้แผนการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเป็นทางการ เพื่อให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยทราบและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด 2) กระบวนการดำเนินงาน (Procedure) สำนักคอมพิวเตอร์เตรียมขั้นตอนการปฏิบัติกับเหตุการณ์ที่ผิดปกติ โดยที่เมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินขึ้น ต้องมีการเลือกขั้นตอนปฏิบัติที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ทั้งการรวบรวมเหตุการณ์ ระบุที่มาของผู้บุกรุกหรือยุติเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้ทันเวลา และถูกต้อง ระบบงานต่าง ๆ ที่มีความสำคัญจะต้องมีการเตรียมอุปกรณ์สำรองเพื่อใช้ในการกู้คืนระบบเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น 3) การติดต่อสื่อสาร (Communication) ในการติดต่อมีการจัดทำข้อมูลบัญชีรายชื่อสำหรับการติดต่อกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้สำหรับการติดต่อด้านความมั่นคงปลอดภัยในกรณีที่มีความจำเป็นฉุกเฉิน 4) การจัดเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็น ในการเตรียมพร้อมเพื่อการรับภัยพิบัติที่อาจจะเกิดขึ้นต่อด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นหน่วยงานกลางในการดูแลและให้บริการด้านคอมพิวเตอร์ มีการจัดเตรียมอุปกรณ์และเครื่องมือที่จำเป็นในกรณีที่คอมพิวเตอร์เกิดขัดข้องใช้งานไม่ได้ 5) การสำรองข้อมูล (Backup) เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับข้อมูล ซึ่งอาจจะสูญหายหรือถูกทำลายจากไวรัสคอมพิวเตอร์ ผู้บุกรุก/ทำลายหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูล โดยสามารถนำเอาข้อมูลที่มีปัญหากลับมาใช้งานปกติได้ 6) การป้องกันไวรัสคอมพิวเตอร์ มีการติดตั้งซอฟต์แวร์ป้องกันไวรัสคอมพิวเตอร์สำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายและเครื่องคอมพิวเตอร์ลูกข่ายที่เชื่อมต่อกับระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ โดยที่ผู้ใช้งานจำเป็นต้องระมัดระวังในการใช้งานระบบคอมพิวเตอร์โดยเฉพาะในการเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต เพื่อไม่ให้เป็นช่องทางให้ผู้ที่ไม่หวังดีเข้ามาทำการบุกรุกหรือทำลายระบบได้โดยที่มิโนนโยบายในการป้องกันไวรัสและซอฟต์แวร์ที่ไม่ประสงค์ดี (Virus and Malicious Software Protection Policy) 7) การป้องกันและการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากกระแสไฟฟ้า เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาจากกระแสไฟฟ้าที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ระบบสารสนเทศ 8) การป้องกันการบุกรุกและภัยคุกคามทางด้านคอมพิวเตอร์ เพื่อเป็นการเสริมสร้างความปลอดภัยให้กับระบบสารสนเทศและระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และ 9) การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น กรณีเกิดแผ่นดินไหว การจัดเตรียมวัสดุที่จำเป็น อุปกรณ์และเครื่องมือที่จำเป็นในกรณีที่เกิดแผ่นดินไหว

ดังนั้น ด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร (Protection for Damage of Resource) สามารถสรุปได้ว่า เป็นการกระจายความเสี่ยงหรือโอนความเสี่ยง ในการดำเนินงาน ประกอบด้วย การกำกับดูแลให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนการบริหารความเสี่ยงภาครัฐตามขั้นตอนที่กำหนด มีการจัดกิจกรรมควบคุมในแต่ละขั้นตอนของการปฏิบัติงานทางการเงินและบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพ การวางแผนการใช้ทรัพยากรอย่างเป็นรูปธรรม การทบทวนระบบการควบคุมด้านการใช้ทรัพยากรอย่างต่อเนื่องและเป็นประจำทุกปี และการทำแผนฉุกเฉินเมื่อเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงเกิดขึ้น

3.4 ด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน มีลักษณะดังนี้

3.4.1 การกำกับดูแลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องการปฏิบัติงานทางการเงินและบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้กำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นกรอบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา โดยในตัวบ่งชี้ที่ 7.4 ระบบบริหารความเสี่ยง เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษามีระบบบริหารความเสี่ยง โดยการบริหารและควบคุมปัจจัย กิจกรรม และกระบวนการดำเนินงานที่อาจเป็นมูลเหตุความเสียหาย เพื่อให้ระดับความเสี่ยงและขนาดของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่ยอมรับ และควบคุมได้เพื่อป้องกันหรือบรรเทาความรุนแรงของปัญหา กองคลังได้ให้ความสำคัญต่อการดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการดำเนินงานข้างต้น จึงได้จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงขึ้น เพื่อเป็นกรอบแนวทางนำไปถือปฏิบัติและเพื่อให้สามารถบริหารจัดการกองคลังให้ดำเนินต่อไปได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลทั่วทั้งองค์กร รวมทั้งเพื่อให้ผู้บริหารและบุคลากรกองคลัง มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการบริหารความเสี่ยง และสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง (มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2560) โดยกำหนดเกณฑ์มาตรฐานและผลการดำเนินงาน ดังนี้ 1) มีการแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานบริหารความเสี่ยง โดยมีผู้บริหารระดับสูงและตัวแทนที่รับผิดชอบภารกิจหลักของหน่วยงานร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของสถาบัน การระบุรายละเอียดการทำงานของคณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยงและคณะทำงานบริหารความเสี่ยงสถาบัน 2) การวิเคราะห์และระบุความเสี่ยง และปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงอย่างตามบริบทของสถาบัน เช่น ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านการเงิน ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน ความเสี่ยงด้านนโยบาย/กฎหมาย/ระเบียบ/ข้อบังคับ และความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม ปัจจัยดังกล่าวเป็นปัจจัยต้นเหตุที่แท้จริง ที่คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงได้วิเคราะห์โดยการใช้แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับคน วิธีการปฏิบัติงาน อาคารสถานที่ เป็นต้น 3) การประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงและจัดลำดับความเสี่ยงที่ได้จากการวิเคราะห์ ซึ่งเริ่มจากการประเมินความเสี่ยงที่ยังไม่มีกิจกรรมควบคุมก่อน โดยพิจารณาจากผลกระทบและโอกาสที่จะเกิดปัจจัยเสี่ยงนั้น ๆ เพื่อจัดลำดับความเสี่ยงโดยนำกิจกรรมที่มีความเสี่ยงระดับคะแนน มาจัดทำแผนการดำเนินการบริหารความเสี่ยงเพื่อให้ความเสี่ยงนั้นอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ 4) สถาบันมีการจัดทำแผนการดำเนินงานการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงมีประสิทธิภาพ โดยเชิญประชุมคณะทำงานประสานงานบริหารความเสี่ยงและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจในการกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการที่จะดำเนินการแก้ไขหรือป้องกันความเสี่ยงที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้ทุกส่วนงานนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ 5) รายงานความก้าวหน้าหรือผลการดำเนินงานตามแผนต่อสภาสถาบัน โดยคณะทำงานบริหารความเสี่ยงได้สรุปการดำเนินกิจกรรมในการบริหารความ

เสียงที่คณะ / วิทยาลัย / วิทยาเขต / สำนัก ได้รายงานการประเมินผลและการปรับปรุงการควบคุมภายในต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงระดับสถาบัน และ 6) มีการนำผลการประเมิน และข้อเสนอแนะจากสภาสถาบัน ไปใช้ในการปรับแผนหรือวิเคราะห์ความเสี่ยงในรอบปีถัดไป

3.4.2 การออกแบบวิธีการตรวจสอบทางการเงินเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนได้เสียขององค์กร

ในการจัดทำและนำเสนอรายงานการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็น เพื่อให้สามารถจัดทำรายงานการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดในการจัดทำรายงานการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของหน่วยงานในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่องตามความเหมาะสม และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่อง เว้นแต่มีข้อกำหนดในกฎหมายหรือเป็นนโยบายรัฐบาลที่จะเลิกหน่วยงานหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้ ในการตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเกี่ยวกับผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรวมถึง 1) ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในรายงานการเงิน ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน 2) ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของหน่วยงาน 3) ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร 4) สรุปร่วมกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของหน่วยงานในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินโดยให้ข้อสังเกตถึงการเปิดเผยข้อมูลในรายงานการเงินที่เกี่ยวข้อง หรือถ้าการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขึ้น

อยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างไรก็ตามเหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้หน่วยงานต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง และ 5) ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของรายงานการเงินโดยรวมรวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่ารายงานการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้สื่อสารกับผู้บริหารในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบ รวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้พบในระหว่างการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน, 2561)

3.4.3 มีการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินอย่างเหมาะสมและเพียงพอ

การเปิดเผยข้อมูลทางการเงินอย่างเหมาะสมและเพียงพอ ในความรับผิดชอบการจัดทำและนำเสนองบการเงินของหน่วยงานอาจมีการกำหนดที่แตกต่างกันไป ในแต่ละหน่วยงานตามโครงสร้างของหน่วยงานนั้น ๆ ตัวอย่างเช่น โดยทั่วไปผู้รับผิดชอบต้องการเงิน แบ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำงบการเงินของหน่วยงาน คือ ผู้อำนวยการกองคลัง และ ผู้อำนวยการและนำเสนองบการเงินคือ หัวหน้าหน่วยงาน เป็นต้น (คณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ, 2556) มีลักษณะและจำนวนของข้อมูลที่กิจการควรเปิดเผยไว้ในรายงานการเงินนั้นมาจากการตัดสินใจของผู้บริหารของกิจการ โดยพิจารณาจาก 2 เรื่องคือ รายละเอียดที่เพียงพอและสาระสำคัญ ดังนี้

- 1) รายละเอียดที่เพียงพอ ข้อมูลนั้นควรมีรายละเอียดเพียงพอที่จะทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างการเปิดเผยข้อมูลกับการไม่เปิดเผยข้อมูลต่อผู้ใช้ข้อมูลในการตัดสินใจ และมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ใช้ข้อมูล
- 2) สาระสำคัญ ข้อมูลควรมีสาระสำคัญเพียงพอที่จะทำให้ผู้ใช้ข้อมูลเข้าใจในข้อมูลนั้นได้ โดยคำนึงถึงต้นทุนในการจัดทำข้อมูลและผลประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้ข้อมูลนั้น ผู้รับผิดชอบของกิจการควรระมัดระวังในการเปิดเผยข้อมูลที่มีรายละเอียดมากเกินไป ที่อาจทำให้ผู้ใช้ข้อมูลต้องใช้เวลามากในการทำทำความเข้าใจกับข้อมูลที่ได้รับ หรืออาจทำให้ผู้ใช้ข้อมูลยากจะเข้าใจในข้อมูลนั้น เนื่องจากข้อมูลรายละเอียดที่มากเกินไปนั้นลดความสำคัญของข้อมูลที่นำเสนอไป การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลไว้ในงบการเงินควรเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจโดยแสดงตัวเลขในงบการเงิน มีข้อมูลเพิ่มเติมข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องกับรายงานการเงิน และข้อมูลอื่นที่อยู่นอกรายงานทางการเงิน ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2561) เรื่อง การนำเสนองบการเงิน ได้กำหนดว่างบการเงินที่สมบูรณ์ ประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน (Statement of Financial Position) งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (Statement of Comprehensive Income) งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น (Statement of Changes in Equity) งบกระแสเงินสด (Statement of Cash Flow) หมายเหตุประกอบงบการเงิน (Notes to Financial Statements) ในการสอบทานการเปิดเผย

ข้อมูลของกิจการจึงต้องพิจารณาว่าข้อมูล และรายการที่กิจการจัดทำได้นำเสนอไว้ในรายงานการเงิน ได้ยึดวิธีปฏิบัติทั่วไปของการให้ข้อมูลที่ว่าข้อมูลใดถ้าละเอียดหรือไม่เปิดเผยแล้ว จะทำให้ผู้ใช้ข้อมูล หลงผิดหรือเข้าใจผิด แสดงว่าข้อมูลนั้นมีความสำคัญ ข้อมูลที่สำคัญและเพียงพอจะมีอิทธิพลต่อดุลย พินิจและการตัดสินใจของผู้ใช้ ข้อมูลนั้นควรเปิดเผยให้ผู้ใช้ข้อมูลทราบ เรียกว่า หลักการเปิดเผย ข้อมูลอย่างเพียงพอหลักการเปิดเผยข้อมูลตามที่จำเป็น เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถตีความหมาย ของข้อมูลนั้นได้โดยปกติ โดยพิจารณาจากการ 4 เรื่องดังต่อไปนี้ (1) ความเพียงพอการเปิดเผยข้อมูล ของกิจการต้องเพียงพอเพื่อไม่ให้เกิดความเข้าใจผิด หรือทำให้เข้าใจผิด (2) ความถูกต้อง ข้อมูลที่ทำการเปิดเผยจะต้องมีความถูกต้องเป็นจริงจึงจะทำให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจถึงรายการและเหตุการณ์ทาง บัญชีที่กิจการนำเสนอ (3) ความครบถ้วน การเปิดเผยข้อมูลทุกรายการที่เกี่ยวข้องต้องครบถ้วน ข้อมูลที่เปิดเผยนั้นไม่ควรมากเกินไป ซึ่งจะทำให้เกิดผลเสียมากกว่าผลดี เนื่องจากทำให้ข้อมูลหมด ความสำคัญ และทำให้เกิดความยากลำบากในการตีความ และ (4) ความมีสาระสำคัญ กิจการควร เปิดเผยข้อมูลที่มีสาระสำคัญการแสดงรายการที่มีสาระสำคัญจะเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจของผู้ใช้ งบการเงิน

3.4.4 การพัฒนาระบบการบริหารทางการเงินขององค์กรอย่างต่อเนื่องที่มีประสิทธิผล สูงสุดต่อผู้มีส่วนได้เสีย

ระบบสารสนเทศทางการเงิน เป็นระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นสำหรับสนับสนุนกิจกรรม ทางด้านการเงินขององค์กร ตั้งแต่การวางแผน การดำเนินงาน และการควบคุมทางการเงิน เพื่อให้การ จัดการทางการเงินเกิดประสิทธิภาพสูงสุด (วิระพงศ์ จันทร์สนาม, เสกศักดิ์ ปราบพาลา และอุมาวดี เดช ชำรงค์, 2560)

นักบัญชีจะต้องปรับตัวให้รองรับความคาดหวังของผู้ใช้บริการให้ได้ งานของนัก บัญชีจะต้องมีมาตรฐานเทียบเคียงกับมาตรฐานโลก และจะต้องเตรียมพร้อมต่อความรับผิดชอบในงาน ที่ให้บริการ คุณภาพและความถูกต้องกับหลักการ ความทันสมัยและทันเหตุการณ์จะเป็นสิ่งที่นักบัญชี ต้องให้ ความเอาใจใส่และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ สถาบันวิชาชีพจำเป็นต้องเร่งดำเนินการเพื่อช่วยเหลือ นักบัญชีในด้านนี้ และจะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและมีกำหนดเวลาที่แน่นอน นักบัญชีต้องตั้ง เจตจำนงในการพัฒนาและปรับตัวให้ได้เพื่อให้วิชาชีพบัญชีไทยเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือตลอดไปโดย Institute of Management Accountants (วัชรยา พรพิพัฒน์กุล, 2562) การใช้ความรู้ความสามารถ ความชำนาญในการปฏิบัติวิชาชีพบัญชีด้วยความเอาใจใส่อย่างเต็มความสามารถ ความเพียรพยายาม และความระมัดระวังรอบคอบ เพื่อที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และมั่นใจ ได้ว่ามีผลงานทางวิชาชีพที่อยู่บนพื้นฐานของกฎเกณฑ์ มาตรฐานในการปฏิบัติงานและวิชาการที่ เกี่ยวข้อง องค์กรประกอบความรู้ความสามารถของนักบัญชีและแนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของ นักบัญชีได้ยึดแนวทางปฏิบัติตาม IASC (International Accounting Standards Committee)

และ IFAC (International Federation of Accountants) ซึ่งได้กล่าวไว้เป็นแนวทางการศึกษา (วิชาชีพบัญชี) ระหว่างประเทศ (International Education Standards : IES) กำหนดว่าความรู้ความสามารถของนักบัญชีต้องประกอบด้วย 1) ความรู้ (knowledge) ได้แก่ (1.1) ความรู้ของนักบัญชีสามารถจำแนกได้ 4 ประเภท ดังนี้ (1) ความรู้ทั่วไป ประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และการปกครอง ความสำนึกในความเป็นไทย ความรู้ในศิลปะ วรรณกรรมและวัฒนธรรม ความสามารถในการคิดถาม เขียน โดยใช้ภาษาที่ง่าย กระชับ (2) ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจ (3) ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ และ (4) ความรู้เกี่ยวกับการบัญชีและเรื่องที่เกี่ยวข้อง (1.2) การปรับปรุงความรู้ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ประกอบด้วย ความรู้ 4 ประเภท (1) การประกันคุณภาพการศึกษา (2) มาตรฐานการศึกษา (3) การเข้าสู่ระบบการเป็นนักบัญชีวิชาชีพ และ (4) การเป็นผู้ให้การฝึกหัดงาน ในระหว่างการฝึกหัดงานของผู้ที่ทำการศึกษาเพื่อเข้าสู่วิชาชีพบัญชี 2) จรรยาบรรณของนักบัญชี (ethics) จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2561 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานของจรรยาบรรณ ดังนี้ (2.1) ความซื่อสัตย์สุจริต (2.2) ความเที่ยงธรรมและความเป็นอิสระ (2.3) การรักษาความลับ (2.4) พฤติกรรมทางวิชาชีพ (2.5) ความโปร่งใส 3) ทักษะด้านวิชาชีพ (professional skills) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการก้าวสู่ นักบัญชีมืออาชีพ ตามแนวทางการศึกษา (วิชาชีพบัญชี) ระหว่างประเทศ (International Education Standards: IES) ซึ่งได้กำหนดทักษะทางวิชาชีพไว้ 5 ด้าน ดังต่อไปนี้ (3.1) ด้านความรู้ คือ ความสามารถที่เข้าใจและจัดระบบสารสนเทศได้ทุกรูปแบบ สามารถตอบการซักถามคิดอย่างมีเหตุผล มีผลโดยใช้การวิเคราะห์หวั้ยได้อย่างเป็นระบบอีกทั้งสามารถแก้ปัญหาได้ทุกรูปแบบ (3.2) ด้านเทคนิค คือ การคิดวิเคราะห์การคำนวณ การวัดมูลค่าในการวิเคราะห์ เพื่อใช้ในการตัดสินใจ และการรายงานต่าง ๆ (3.3) ด้านบุคคล คือ พฤติกรรมและความคิดของนักบัญชีที่ทำให้เกิดการเรียนรู้และมีความถนัดเฉพาะด้านและมีการพัฒนาศักยภาพของตนเองเพิ่มขึ้น (3.4) ด้านสัมพันธ์และการสื่อสาร คือ นักบัญชีสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดีมีการสื่อสารอย่างชัดเจน การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล (3.5) ด้านองค์กรและการบริหารจัดการ คือ การ เข้าใจแง่มุมต่าง ๆ ขององค์กรตลอดจนการรับรู้ข่าวสารต่าง ๆ อย่างกว้างไกล และนักบัญชีมืออาชีพสามารถจัดระบบและ ใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจอย่างถูกต้อง 4) ประสบการณ์การทำงาน (experience) ประสบการณ์การทำงาน เกิดจากการศึกษาหาความรู้ และการปฏิบัติงานตามวิชาชีพเพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญชำนาญ ในวิชาชีพของตน สามารถนำมาประยุกต์ใช้และแก้ไขปัญหาต่างๆได้อย่างถูกต้องเหมาะสม (จิตติมา ขำดำ, สุพิศ ฤทธิ์แก้ว และสมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์, 2562)

3.4.5 การติดตามและทบทวนการจัดการความเสี่ยงทางการเงินอย่างสม่ำเสมอ

การทบทวนการบริหารความเสี่ยง เป็นการทบทวนกระบวนการบริหารความเสี่ยง โดยวิเคราะห์และประเมินการบริหารจัดการความเสี่ยง รวมทั้งกิจกรรมควบคุมภายในหรือการจัดการที่ได้มีการดำเนินการในงวดที่ผ่านมาว่ามีประสิทธิผลหรือไม่ (กรมบัญชีกลาง, 2563)

การติดตามตรวจสอบและประเมินผล (Monitoring and Evaluation) หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อตรวจสอบว่าการดำเนินงานตามแผนจัดการความเสี่ยงทางการเงิน ในแต่ละขั้นตอนยังคงมีประสิทธิภาพอยู่หรือไม่โดยผู้บริหาร และเป็นการประเมินผลการควบคุมตนเอง โดยร่วมกันระหว่างผู้บริหาร บุคลากร และผู้ตรวจสอบภายใน และมีการจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยงทางการเงินหรือสร้างระบบรายงาน เพื่อจะได้ทราบสถานะของแต่ละความเสี่ยงที่ได้ระบุไว้ เมื่อเวลาเปลี่ยนไปหรือภายหลังดำเนินการตามกิจกรรมควบคุมแล้วการติดตามผลเป็นการติดตามผลภายหลังจากได้ดำเนินการตามแผนการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินแล้ว เพื่อให้มั่นใจว่าแผนการบริหารความเสี่ยงนั้นมีประสิทธิภาพ ทั้งสาเหตุของความเสี่ยงที่มีผลต่อความสำเร็จ ความรุนแรงของผลกระทบ วิธีการบริหารการจัดการกับความเสี่ยงทางการเงินรวมถึงค่าใช้จ่ายของการควบคุม มีความเหมาะสมกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง โดยมีเป้าหมายในการติดตามผล ดังนี้

1) เพื่อเป็นการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของวิธีการจัดการความเสี่ยงทางการเงินรวมทั้งติดตามผลการจัดการความเสี่ยงที่ได้มีการดำเนินการไปแล้วว่าบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยง

2) เพื่อเป็นการตรวจสอบความคืบหน้ามาตรการควบคุม ที่มีการทำเพิ่มเติมว่าแล้วเสร็จตามกำหนดหรือไม่ สามารถลดโอกาสหรือผลกระทบของความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้หรือไม่โดยหน่วยงานต้องสอบถามว่า วิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงใดมีประสิทธิภาพดีให้ดำเนินการต่อไปหรือวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงใดควรปรับเปลี่ยน และนำผลการติดตามไปรายงานให้ผู้บริหารทราบ และในกระบวนการสอบทานหน่วยงานอาจกำหนดข้อมูลที่ต้องติดตามงานการเงิน หรืออาจทำตรวจสอบ การติดตาม พร้อมทั้งกำหนดความถี่ในการติดตามผล โดยสามารถติดตามได้ 2 ลักษณะ คือ (1) การติดตามผลเป็นรายครั้ง (Separate Monitoring) เป็นการติดตามผลการปฏิบัติงานทางการเงินขององค์กรตามระยะเวลาที่กำหนด เช่น ทุก 3 เดือน 6 เดือน 9 เดือน หรือทุกสิ้นปี เป็นต้น (2) การติดตามผลในระหว่างการปฏิบัติงาน (Ongoing Monitoring) เป็นการติดตามที่รวมอยู่ในการดำเนินงานต่าง ๆ ตามปกติของหน่วยงานและจะอยู่ในรูปกิจกรรม การบริหาร

และการกำกับดูแลตามหน้าที่ประจำของบุคลากรในการปฏิบัติงานทางการเงิน เช่น การเปรียบเทียบ การสอบยัน การสอบทานงาน ตามสายการบังคับบัญชาซึ่งเป็นการทบทวน ประสิทธิภาพของแนวการบริหารความเสี่ยง ในทุกขั้นตอนการปฏิบัติงานทางการเงิน เพื่อพัฒนาระบบให้ทันสมัยและเหมาะสมกับการปฏิบัติงานจริงเป็นประจำทุกปี (เปรมยุตา ท้าวบุตร, 2560)

ดังนั้น ด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน (Confident of Operational) สามารถสรุปได้ว่า คือการบริหารความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ประกอบด้วย การกำกับดูแล การดำเนินงานอย่างต่อเนื่องการปฏิบัติงานทางการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ การออกแบบวิธีการตรวจสอบทางการเงินเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนได้เสียขององค์กร มีการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินอย่างเหมาะสมและเพียงพอ การพัฒนาระบบการบริหารทางการเงินขององค์กรอย่างต่อเนื่องที่มีประสิทธิภาพสูงสุดต่อผู้มีส่วนได้เสีย และการติดตามและทบทวนการจัดการความเสี่ยงทางการเงินอย่างสม่ำเสมอ

จากความหมายของการบริหารความเสี่ยงการเงินและบัญชีภาครัฐ ผู้วิจัยได้สรุปตัวแปรย่อยจากการสังเคราะห์ได้จากตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 5 ตัวแปรรย่อยของการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ

การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ	ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ	ด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล	ด้านการกำหนดภาระงานด้านความเสี่ยง	ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ	ด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
หามัดะ สงเดช (2566)	✓	✓	✓	✓	
ดุสิต สว่างศรี (2566)	✓	✓	✓		
พัชรา กิจใบ (2565)			✓	✓	
สุภา นาแสง (2564)		✓		✓	
ทิววรรณ ศรีสวัสดิ์ (2563)		✓	✓	✓	✓
มนัษญา ทองนิวัน (2563)	✓	✓	✓	✓	✓

การบริหารความเสี่ยงทาง การเงินและบัญชีภาครัฐ	ด้านการ บริหาร ความเสี่ยง แบบบูรณา การ	ด้านการ กำกับ ติดตามและ ควบคุมตาม หลักการ มาภิบาล	ด้านการ กำหนด ภาระงาน ด้านความ เสี่ยง	ด้านการ ใช้ข้อมูล สารสนเทศ	ด้านการ พัฒนา อย่าง ต่อเนื่อง
จรรยาธัม อินนพคุณ (2563)		✓	✓		
นิติกรณ์ จันทรสุนทรียะศักดิ์ (2562)		✓	✓	✓	✓
รัฐพงศ์ รัตนพันธ์ศรี (2562)	✓	✓	✓	✓	
ธีระศักดิ์ ใจห้าว (2562)	✓	✓			
นงนุช หงส์สิงห์ (2561)		✓	✓		✓
มงคล กิตติวุฒิไกร (2558)	✓	✓			✓
วรกานต์ คนอยู่ (2558)	✓	✓	✓		✓
Tunc Kos (2019)		✓		✓	
Iryna Vyhivska (2019)		✓	✓		✓
Lutfi Hakim (2019)	✓			✓	
Osmad Muthaher (2018)		✓			
Evada Dewata (2017)				✓	
Tankiso Moloi (2016)	✓	✓	✓		
Manuel Pedro Rodriguez Bolivar (2015)			✓		
Ross H. McLeod (2014)		✓	✓		

การบริหารความเสี่ยงทาง การเงินและบัญชีภาครัฐ	ด้านการ บริหาร ความเสี่ยง แบบบูรณา การ	ด้านการ กำกับ ติดตามและ ควบคุมตาม หลักธรร มาภิบาล	ด้านการ กำหนด ภาระงาน ด้านความ เสี่ยง	ด้านการ ใช้ข้อมูล สารสนเทศ	ด้านการ พัฒนา อย่าง ต่อเนื่อง
Radoica Luburic (2012)				✓	
Siti Zaleha Abdul Rasid (2011)	✓		✓	✓	✓
Vicky Arnold (2009)	✓			✓	
David Fourie (2007)		✓	✓		
รวม	11	18	16	13	8

จากความหมายของความสำเร็จในการดำเนินงาน ผู้วิจัยได้สรุปตัวแปรย่อยจากการ
สังเคราะห์ได้จากตารางที่ 3 ดังนี้
ตารางที่ 6 ตัวแปรย่อยของความสำเร็จในการดำเนินงาน

ความสำเร็จในการดำเนินงาน	ด้านบรรล เป้าหมายเชิง ยุทธศาสตร์	ด้านลดโอกาสที่ เกิดการสูญเสีย จากการ ดำเนินงาน	ด้านการ ป้องกันความ เสียหายของ ทรัพยากร	ด้านการสร้าง ความมั่นใจใน การปฏิบัติงาน
มนัญญา ทองนิวัน (2563)	✓	✓	✓	✓
จรรยา ศัม อินนพคุณ (2563)		✓	✓	✓
นิติกรณ์ จันทระจตุรภัทร (2562)	✓		✓	✓
ประภัสสร จรัสอรุณฉาย (2562)	✓			✓
ไทรภาพ ประสาทแก้ว (2562)				✓

ความสำเร็จในการดำเนินงาน	ด้านบรรลุปเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์	ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน	ด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร	ด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน
เปรมยุตา ท้าวบุตร (2561)	✓	✓	✓	✓
นงนุช หงส์สิงห์ (2561)	✓	✓	✓	
กานดา แซ่หลิว (2560)	✓	✓	✓	✓
เต็มศิริ ไกรลาส (2560)	✓	✓	✓	
มงคล กิตติวุฒิไกร (2558)	✓	✓	✓	
Jinfeng Cheng (2020)			✓	
Khaled Hutaibat (2019)	✓			
Iryna Vyhivska (2019)		✓		✓
Lutfi Hakim (2019)				✓
Ahmad Mohammed (2018)	✓			✓
Osmad Muthaher (2018)				✓
Evada Dewata (2017)				✓
Mohammad Delkhosh (2016)	✓			
Surepno Surepno (2015)				✓
Manuel Pedro Rodriguez Bolivar (2015)				✓
Radoica Luburic (2012)	✓	✓	✓	
Vicky Arnold (2009)	✓			

ความสำเร็จในการดำเนินงาน	ด้านบรรลุปเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์	ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน	ด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร	ด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน
David Fourie (2007)			√	
รวม	13	10	11	15

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

ดุสิต สว่างศรี (2566 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอุทองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี พบว่า 1. การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอุทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่ามัธยเทศจากมากไปหาน้อย ได้แก่การจัดการและจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการระบุความเสี่ยง/เหตุการณ์ความเสี่ยง การรายงานและติดตามผล การกำหนดวัตถุประสงค์ และการประเมินความเสี่ยง ตามลำดับ 2. แนวทางการพัฒนาการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอุทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้ 1) สถานศึกษาควรกำหนดวัตถุประสงค์ในการบริหารความเสี่ยงที่มีความชัดเจน และควรแจ้งวัตถุประสงค์ในการบริหารความเสี่ยงให้บุคลากรทุกคนได้ทราบและเข้าใจตรงกัน 2) สถานศึกษาควรวิเคราะห์ความเสี่ยงให้ครอบคลุมทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่จะทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ 3) สถานศึกษาควรจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงให้มีความชัดเจน และดำเนินการจัดการความเสี่ยงตามระดับความรุนแรงจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด 4) สถานศึกษาควรกำหนดมาตรการจัดการความเสี่ยงที่มีความชัดเจนตรงตามวัตถุประสงค์ และควรชี้แจงมาตรการให้บุคลากรทุกคนได้ทราบและปฏิบัติและ 5) สถานศึกษาควรติดตามผลประเมินผลและรายงานผลการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ

น้ำฝน อ่วมสะอาด และมิตภาณี พุ่มกล่อม (2566 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี พบว่า 1. การบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการปฏิบัติงาน รองลงมาคือ ด้านกลยุทธ์ ด้านการเงิน และด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ 2. การเปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ไม่มีความแตกต่างกัน

ธีรวัฒน์ ธวัชรัตน์โกคิน (2564) ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินที่มีต่อความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงินของธุรกิจยานยนต์ พบว่า การบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงิน ด้านการประเมินความเสี่ยงงานการเงิน ด้านกิจกรรมควบคุม ด้านสารสนเทศและการสื่อสารในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงินโดยรวม ดังนั้น ผู้จัดการฝ่ายการเงินต้องให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินของธุรกิจยานยนต์ โดยนำมาใช้ในการวางแผนการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินของบุคลากร เพื่อเพิ่มโอกาสในการสร้างความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงิน และนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาแผนการบริหารความเสี่ยงขององค์กรและนำวิธีการจัดการกับความเสี่ยงที่เหมาะสมมาใช้เพื่อป้องกันการสูญเสียทรัพยากรขององค์กรและส่งเสริมให้การบริหารความเสี่ยงในองค์กรมีประสิทธิภาพสูงสุด พบว่า การบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงิน ด้านการประเมินความเสี่ยงงานการเงิน ด้านกิจกรรมควบคุม ด้านสารสนเทศและการสื่อสารในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงินโดยรวม ดังนั้น ผู้จัดการฝ่ายการเงินต้องให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินของธุรกิจยานยนต์ โดยนำมาใช้ในการวางแผนการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินของบุคลากร เพื่อเพิ่มโอกาสในการสร้างความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงิน และนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาแผนการบริหารความเสี่ยงขององค์กรและนำวิธีการจัดการกับความเสี่ยงที่เหมาะสมมาใช้เพื่อป้องกันการสูญเสียทรัพยากรขององค์กรและส่งเสริมให้การบริหารความเสี่ยงในองค์กรมีประสิทธิภาพสูงสุด

อรรธรณ จำพูน (2564 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารความเสี่ยงทางการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสบปัญหาและอุปสรรคในด้านประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ โดยรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีลักษณะพึ่งพารายได้จากรัฐบาลเป็นสัดส่วนที่สูงมาก และปัญหาการบริหารการคลัง โดยเฉพาะการบริหารค่าใช้จ่าย อาทิ การบริหารงบประมาณที่ขาดประสิทธิภาพ ปัญหาการบริหารบุคลากรทางการคลัง การขาดประสิทธิภาพในการจัดทำข้อมูลทางการคลัง ปัญหาการตรวจสอบทางการคลัง อีกทั้งปัญหาการขาดการมีส่วนร่วมในการบริหารงานการคลังท้องถิ่นและการเลี้ยงภาษี ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการตอบสนองความเสี่ยงทางการคลังที่เป็นการลดความเสี่ยง ซึ่งมีแนวทางที่เป็นองค์ประกอบหลักของการบริหารจัดการงานคลังที่ดี คือ 1) กระบวนการบริหารงบประมาณที่ดี 2) การพัฒนาบุคลากรทางการคลัง 3) การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารระบบการเงินการคลังของท้องถิ่น และ 4) การทบทวนกระบวนการทำงานด้านการคลังอย่างสม่ำเสมอ

มนัชญา ทองนิวัน, ณัฐวงศ์ พูนพล และณัฐวรรณ มุสิก (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของระบบบัญชีการเงินการคลังภาครัฐ ที่มีผลต่อความสำเร็จการบริหารงานของหน่วย

บริการสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พบว่า ระบบบัญชีการเงินการคลังภาครัฐ ด้านระบบบริหารงานงบประมาณ ไม่เป็นตามสมมุติฐานที่มีความสัมพันธ์เชิงบวก แต่ผลการศึกษาพบความสัมพันธ์เชิงลบ ทำให้ผู้วิจัยจึงสรุประบบบัญชีการเงินการคลังภาครัฐ ด้านระบบบริหารงานงบประมาณ ด้านระบบการจัดซื้อจัดจ้าง และด้านระบบการเงินการบัญชี มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จการบริหารงาน เป็นตามสมมุติฐานในการศึกษาวิจัยนี้ ดังนั้นผู้บริหารสูงสุดฝ่ายการเงินและบัญชีของหน่วยบริการสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ควรมุ่งเน้นและให้ความสำคัญต่อระบบบัญชีการเงินการคลังภาครัฐ ด้านระบบบริหารงานงบประมาณ เพื่อให้หน่วยงานสามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนการปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายงบประมาณตามที่ได้รับจัดสรรเป็นไปตามยุทธศาสตร์ และโครงสร้างแผนงานที่กำหนดไว้ และสามารถนำผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัย ระบบบัญชีการเงินการคลังภาครัฐ ด้านระบบการจัดซื้อจัดจ้าง และด้านระบบการเงินการบัญชี นำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการองค์กร เพื่อให้ระบบบัญชีการเงินการคลังภาครัฐมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถลดความเสี่ยงในการบริหารงาน ลดขั้นตอนที่ซ้ำซ้อน ลดเวลาและค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงาน สิ่งเหล่านี้จะทำให้องค์กรเกิดความโปร่งใส คุ่มค่า ตรวจสอบได้ นำไปสู่ความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

จรรยาธัม อินนพคุณ และเฉลิมพร เย็นเยือก (2563 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการความเสี่ยงในหน่วยงานภาครัฐ กรณีศึกษาหน่วยงานราชการ อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี พบว่า การจัดการความเสี่ยงในหน่วยงานภาครัฐโดยรวม อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับ ด้านกลยุทธ์ ด้านการเงิน ด้านกฎหมายและกฎระเบียบ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านนโยบาย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ฝ่ายที่สังกัด อายุงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และลักษณะการจ้างงานที่แตกต่างกันส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานภาครัฐต่างกัน และการจัดการความเสี่ยง ด้านกลยุทธ์ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการเงิน ด้านกฎหมายและกฎระเบียบ และด้านนโยบายที่แตกต่างกันส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานภาครัฐต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปรีดี ประทุมสุรธรณ, บัญชา ชลาภิรมย์ และพฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ (2562 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวความคิดการพัฒนามาเป็นพลเมืองโลก พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นด้วยดัชนี ได้แก่ 1) การกำหนดวัตถุประสงค์ 2) การระบุความเสี่ยง 3) การประเมินความเสี่ยง 4) การจัดการและจัดทำแผน และ 5) การรายงานและติดตามผล สำหรับกลยุทธ์การ

เปรมยุตา ท้าวบุตร, อัครเดช ฉวีรักษ์ และสลักจิต นิลผาย (2561 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินที่มีผลต่อความสำเร็จในการ

ดำเนินงานทางการเงินของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า การบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงิน ด้านการประเมินความเสี่ยงงานการเงิน ด้านกิจกรรมการควบคุม ด้านสารสนเทศและการสื่อสารในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงินโดยรวม ดังนั้น ผู้อำนวยการกองต้องให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินของสถาบันอุดมศึกษา โดยนำมาใช้ในการวางแผนการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินของบุคลากร เพื่อเพิ่มโอกาสในการสร้างความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงิน และนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาแผนการบริหารความเสี่ยงขององค์กรและนำวิธีการจัดการกับความเสี่ยงที่เหมาะสมมาใช้เพื่อป้องกันการสูญเสียทรัพยากรขององค์กรและส่งเสริมให้การบริหารความเสี่ยงในองค์กรมีประสิทธิภาพสูงสุด

นิติกรณ์ จันทรสุริยะศักดิ์, นุชรี พิทักษ์, มณีวรรณ ศรีปาน, พยุงศรี ดีโคตร และ วนิดา ณ ลำพูน (2562 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของการควบคุมภายในด้านบัญชีที่ดีที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดหนองบัวลำภู ผลการวิจัย พบว่า ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินการคลัง มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีการควบคุมภายในด้านการบัญชีที่ดีโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมของการควบคุม ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านกิจกรรมการควบคุม ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการติดตามประเมินผลและผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินการคลัง มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงินโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ด้านการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ด้านรายงานทางการเงินที่ถูกต้อง ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้การควบคุมภายในด้านการบัญชีที่ดี ด้านสภาพแวดล้อมของการควบคุม ด้านประเมินความเสี่ยง และด้านกิจกรรมการควบคุม มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงินโดยรวมโดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.846 ร่วมกันพยากรณ์ความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงินได้ร้อยละ 71.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดหนองบัวลำภูต้องให้ความสำคัญกับระบบการควบคุมภายใน เพื่อนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการจัดทำรายงานทางการเงิน

นงนุช หงส์สิงห์, วราพร เปรมพาณิ ชัยนุกูล และนงลักษณ์ แสงมหาชัย (2561 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของประสิทธิภาพระบบการควบคุมภายในที่มีผลต่อความสำเร็จขององค์กร ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ประสิทธิภาพระบบการควบคุมภายใน ด้านการควบคุมการประมวลผลข้อมูล ด้านการดูแลป้องกันทรัพย์สิน ด้านการแบ่งแยกหน้าที่ ด้านการจัดทำเอกสารหลักฐาน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จขององค์กรโดยรวม ดังนั้น ผู้บริหารท้องถิ่นจึงควรใช้สารสนเทศนี้เป็นแนวทางในการวางแผน

ระบบการควบคุมภายใน เพื่อให้องค์กรมีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ สามารถช่วยให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กร

ชลาวา ละวาทิน (2559 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ระดับการท ากิจกรรมการบริหารความเสี่ยง ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยง ด้านการระบุความเสี่ยงของการบริหารความเสี่ยง ด้านการวิเคราะห์ความเสี่ยง และด้านการจัดการความเสี่ยง โดยส่วนใหญ่มีการดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมอยู่ในเกณฑ์มาก ระดับประโยชน์ที่ได้รับจากการบริหารความเสี่ยง ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ประโยชน์ด้านการบริหาร ประโยชน์ด้านความสำเร็จ ประโยชน์ด้านการพัฒนา และประโยชน์ด้านการจัดสรรทรัพยากรโดยรวมมีระดับประโยชน์อยู่ในระดับมาก และความสัมพันธ์ระหว่างระดับกิจกรรมและระดับประโยชน์การบริหารความเสี่ยง ปรากฏว่าบุคลากรส่วนใหญ่เห็นว่าการดำเนินกิจกรรมการบริหารความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ในระดับต่ำ มีข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษารั้งต่อไป ควรศึกษาตัวชี้วัดระดับการท ากิจกรรมในเชิงปริมาณ เพื่อสะท้อนการท ากิจกรรมที่แท้จริงมากกว่าใช้ความคิดเห็นของบุคลากร และผลการศึกษาเป็นเพียงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งไม่สามารถสะท้อนถึงระดับการท ากิจกรรมและประโยชน์ที่ได้รับที่แท้จริงได้

ัญญรัตน์ พุ่มผกา และวรรณวิมล สิทธิโชคสัมพันธ์ (2558 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารความเสี่ยงทางการเงินของคณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า 1) เหตุการณ์ความเสี่ยงทางการเงินของคณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในภาพรวมเป็นเหตุการณ์เกี่ยวกับงบประมาณของคณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ที่ได้รับจัดสรร ไม่เพียงพอกับโครงการในแผนปฏิบัติการประจำปี เงินนอกงบประมาณรายได้ปลายปีไม่เพียงพอต่อการเบิกจ่าย ดอกเบี้ยรับจากการจัดหาประโยชน์จากเงินรายได้สะสมลดลง ค่าใช้จ่ายที่นำมาเบิกจ่าย ไม่มีประกาศรองรับในการเบิกจ่ายเงิน บุคลากรของคณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ส่งคืนเงินยืม ทดรองจ่ายล่าช้าเกินกำหนด และการจ่ายเงินล่าช้า ผิดพลาด ในส่วนเหตุการณ์ความเสี่ยงทางการเงินของภาควิชาคือสถานะทางการเงินของหลักสูตรไม่มีความมั่นคง และรายได้ไม่เพียงพอต่อการบริหารงานในหลักสูตร และในส่วนของเหตุการณ์ของความเสี่ยงทางการเงินของศูนย์ฯ คือ การได้รับจัดสรรงบประมาณสนับสนุนจากสำนักงบประมาณน้อยมาก นอกจากนี้ ยังมีความเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยภายนอกคือ ระบบฐานข้อมูล MUERP มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงฐานข้อมูล 2) ระดับความเสี่ยงทางการเงินของคณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นระดับความเสี่ยงที่มหาวิทยาลัยยอมรับได้ แต่ต้องมีการติดตามเฝ้าระวังมาตรการควบคุมให้ดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง และ 3) แนวทางการบริหารความเสี่ยงทางการเงินของคณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ครอบคลุมตั้งแต่การจัดประชุมชี้แจงทุกหน่วยงานในคณะฯ ให้เข้าใจสถานการณ์ด้านการเงินของคณะฯ และให้ทุกหน่วยงานวางแผนจัดทำแผนปฏิบัติการล่วงหน้า 1-2 ปี

ในการทำกิจกรรม/โครงการ สำหรับแนวทางการบริหารความเสี่ยงทางการเงินของภาควิชา คือ ให้ภาควิชาสามารถประชาสัมพันธ์หลักสูตรอย่างต่อเนื่องในเชิงรุก รวมถึงปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามความต้องการของผู้ที่ต้องการศึกษาได้ ส่วนแนวทางการบริหารความเสี่ยงทางการเงินของศูนย์คือการให้ศูนย์จัดอบรมเก็บค่าลงทะเบียนได้ ข้อเสนอแนะจากการวิจัยคือ ผู้บริหารที่รับผิดชอบการบริหารความเสี่ยงควรมองเหตุการณ์ความเสี่ยงทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตด้วย และควรให้ความสำคัญกับปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอกที่อาจจะส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงทางการเงิน นอกจากนี้ การบริหารความเสี่ยงทางการเงิน ควรได้รับความร่วมมือจากทุกหน่วยงานในคณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ จะได้รับประสิทธิผลมากกว่าให้หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเป็นผู้รับผิดชอบ

ปณณวีร์ วุฒิเจริญสิทธิ์ และ ดร.วัลลภา อารีรัตน์ (2558 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารความเสี่ยงงานการเงินในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า 1. สภาพการบริหารความเสี่ยงงานการเงินในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่าในภาพรวมมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการระบุนความเสี่ยงส่วนด้านการประเมินความเสี่ยง และการรายงานติดตามผลมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง 2. แนวทางการบริหารความเสี่ยงงานการเงินในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่าควรมีการดำเนินการดังนี้ 1) ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ผู้บริหารควรจัดทำวัตถุประสงค์ร่วมกับผู้รับผิดชอบงานการเงิน โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมเป็นคณะกรรมการ เพื่อให้มีความครอบคลุมชัดเจนและเกิดความโปร่งใส สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม และการชี้แจงต่อที่ประชุมครูในโรงเรียน 2) ด้านการระบุนความเสี่ยง โรงเรียนควรแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบภายในอย่างเป็นทางการและจัดเวทีให้มีการนำเสนอผลการตรวจสอบภายในเพื่อสร้างความตระหนักและนำไปปฏิบัติ 3) ด้านการประเมินความเสี่ยง โรงเรียนควรจัดประชุมระดมสมองในการจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับการวิเคราะห์โอกาสและผลกระทบในระดับความรุนแรงที่จะเกิดความเสี่ยงตามแนวปฏิบัติงานการเงินที่โรงเรียนกำหนดไว้ 4) ด้านการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง โรงเรียนควรแต่งตั้งคณะทำงานการเงิน เพื่อกำหนดแนวทางในการลดความเสี่ยงที่มีผลต่อความเสียหายในการปฏิบัติงานการเงินของโรงเรียน 5) ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร โรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณหรือระดมทุนเพื่อนำมาพัฒนาความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศงานการเงินให้แก่ครูหรือบุคลากรที่รับผิดชอบงานการเงินและสร้างเครือข่ายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศงานการเงินในระดับกลุ่มโรงเรียนและ 6) ด้านการรายงานและติดตามผล โรงเรียนควรพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกำหนดให้ผู้รับผิดชอบงานการเงินเพื่อจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยงงานการเงินและนำเสนอต่อสาธารณชนในรูปแบบที่หลากหลาย

มงคล กิตติวุฒิไกร และมนัสดา ชัยสวณียากรณ์ (2558 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำงานของธุรกิจ SMEs ในจังหวัด มุกดาหาร พบว่า การบริหารความเสี่ยงด้านการระบุเหตุการณ์ความเสี่ยง ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านการตอบสนองความเสี่ยง และด้านการติดตามประเมินผลและรายงาน มีความสัมพันธ์และ ผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงาน ดังนั้น ผู้บริหารธุรกิจ SMEs ในจังหวัดมุกดาหาร สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติและปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงให้มีประสิทธิภาพและ ส่งเสริมให้องค์กรเพิ่มประสิทธิภาพในการกำกับดูแลกิจการที่ดีและสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและ ยั่งยืนตลอดไป

จริยา แม้นญาติ (2557 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหาร ความเสี่ยงเชิงกลยุทธ์กับความสำเร็จในการดำเนินงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา ผลการวิจัย พบว่า ผู้อำนวยการสถานศึกษา มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมี การบริหารความเสี่ยงเชิงกลยุทธ์โดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการกำหนด วัตถุประสงค์ความเสี่ยง ด้านการระบุความเสี่ยง ด้านประเมินความเสี่ยง ด้านการวิเคราะห์ความเสี่ยง และด้านติดตามและประเมินความเสี่ยง และผู้อำนวยการสถานศึกษา มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการ ความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการเงิน ด้าน ลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และพัฒนา ผู้อำนวยการสถานศึกษา ที่มีประเภท ของสถานศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีการบริหารความเสี่ยงเชิงกลยุทธ์ด้าน การติดตามประเมินความเสี่ยง แตกต่างกันจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และผลกระทบ พบว่า 1) การบริหารความเสี่ยงเชิงกลยุทธ์ ด้านการระบุความเสี่ยง มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับ ความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวม ด้านการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการ เรียนรู้และพัฒนา 2) การบริหารความเสี่ยงเชิงกลยุทธ์ ด้านการประเมินความเสี่ยง มีความสัมพันธ์ และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวม ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และพัฒนา และ 3) การบริหารความเสี่ยงเชิงกลยุทธ์ด้านการติดตามประเมิน ความเสี่ยง มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวม ด้านการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และพัฒนา

สุนทรี วิวัฒน์คุรุ (2557 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ตัวแบบการบริหารความเสี่ยงของ มหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย พบว่า 1. สภาพปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารความเสี่ยง และการด าเนินงานการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทยทั้งโดยภาพรวมและ

รายด้าน พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารความเสี่ยงกับการดำเนินงานการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทยโดยภาพรวมพบว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางระหว่าง .407-585 และเป็นความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 3. ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารความเสี่ยง ด้านนโยบายและกลยุทธ์ในการบริหารความเสี่ยง (X1) ด้านวัฒนธรรมองค์กร (X4) ด้านภาวะผู้นำ (X3) และด้านระบบสารสนเทศและการสื่อสาร (X8) ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย โดยภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4. ตัวแบบการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย ประกอบด้วย 4 ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารความเสี่ยงที่เป็นตัวแบบ ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านนโยบายและกลยุทธ์ในการบริหารความเสี่ยง 2) ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร 3) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ และ 4) ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศและการสื่อสาร

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Siti Nabihah. et al. (2023 : Abstract) ได้ศึกษาเรื่อง การบัญชีการจัดการในภาครัฐของมาเลเซีย: การวิเคราะห์การยอมรับการวิเคราะห์ทางการเงินและความเสี่ยง ผลการวิจัยพบว่า มีการกำหนดนโยบายและหลักเกณฑ์สำหรับการวิเคราะห์ทางการเงินและการบริหารความเสี่ยงของภาครัฐในมาเลเซีย อย่างไรก็ตาม เนื่องจากความซับซ้อนและภูมิหลังที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละกระทรวงมีความจำเป็นที่จะต้องมีความชัดเจนและเฉพาะเจาะจงมากขึ้นในการวิเคราะห์ทางการเงินและความเสี่ยง นอกจากนี้ยังมีความสำคัญอย่างยิ่งที่การวิเคราะห์ทางการเงินและความเสี่ยงที่ดำเนินการมีความเกี่ยวข้องและตอบสนองความต้องการเฉพาะของหน่วยงานภาครัฐ ความเป็นประโยชน์ของข้อมูลขึ้นอยู่กับความเข้าใจที่ครอบคลุมเกี่ยวกับบริบทและประเภทของการตัดสินใจที่ต้องการ ดังนั้นการส่งเสริมความร่วมมือและการมีส่วนร่วมระหว่างหน่วยงานบัญชีการจัดการและหน่วยงานสำคัญอื่นๆในกระทรวงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการวิเคราะห์ทางการเงินและความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ สร้างความมั่นใจให้กับผู้บริหาร และผู้มีส่วนได้เสียซึ่งแสดงถึงคุณภาพในการบริหารจัดการ

Iryna Vyhivska. et al. (2019 : Abstract) ได้ศึกษา องค์การการบัญชีและการบริหารความเสี่ยง ของกิจกรรมการศึกษา: ทิศทางการพัฒนาในเงื่อนไขของการดำเนินการตามระบบการจัดการคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า มาตรการในการจัดระเบียบการจัดตั้งและการจัดหาข้อมูลจากระบบบัญชีสำหรับกระบวนการบริหารความเสี่ยงเพื่อให้ความมั่นใจถึงความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา เป้าหมายได้รับการตระหนักบนพื้นฐานของการประยุกต์ใช้วิธีการสังเกตการเปรียบเทียบการวิเคราะห์การสังเคราะห์ลักษณะทั่วไปและวิธีการทางสถิติทางเศรษฐกิจ การวิเคราะห์

ที่เพิ่มขึ้นได้รับอนุญาตให้กำหนดความเสี่ยงของการไม่ปฏิบัติตามความต้องการข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานของสถาบันอุดมศึกษาสำหรับแต่ละกลุ่มการศึกษา (ผู้สมัคร, นักเรียน, ผู้เข้าร่วม, ผู้ปกครองของนักเรียน / ผู้สมัคร, การบริหาร, นายจ้าง, ลูกค้าของโครงการวิจัย, ครู, รัฐบาล, สังคม, หน่วยงานกำกับดูแล) ซึ่งทำให้สามารถเสนอแนวทางขององค์กรในการสนับสนุนข้อมูลของการบริหารความเสี่ยงของกิจกรรมการศึกษา วิธีการนี้ครอบคลุมการดำเนินการจัดการแก้ไข ในแต่ละกระบวนการที่กำหนดของระบบการบริหารความเสี่ยง (กระบวนการรับสมัครสำหรับการศึกษาระดับอุดมศึกษาการวางแผนกระบวนการศึกษา การจัดการกระบวนการศึกษาการจัดพนักงานกิจกรรมการศึกษา) ผู้บริหารหน่วยงานที่รับผิดชอบและข้อมูลผลผลิต โดยคำนึงถึงบทบัญญัติของเอกสารกำกับดูแลการพัฒนานักวิทยาศาสตร์และประสบการณ์จริงในการบริหารความเสี่ยงได้รับอนุญาตให้กำหนดขั้นตอนของการบริหารความเสี่ยงในกิจกรรมการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา (การวิเคราะห์ความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง การบริหารความเสี่ยงโดยตรง การติดตามความเสี่ยง การรายงานการบริหารความเสี่ยง) มันได้รับการยืนยันว่าข้อได้เปรียบหลักของวิธีการที่เสนอในการจัดการข้อมูลของการบริหารความเสี่ยงของกิจกรรมการศึกษาของสถาบันการศึกษาระดับสูง คือ ความเรียบง่ายในการใช้งาน (มาพร้อมกับเอกสารที่คิดค้นขึ้นอย่างเหมาะสม) ความซับซ้อนของวิธีการ (ครอบคลุมกระบวนการระบบการจัดการคุณภาพทั้งหมด) การตอบสนองต่อความเสี่ยงที่ระบุโครงสร้างการบัญชีของสถาบันอุดมศึกษา มันพิสูจน์แล้วว่าข้อเสนอจะมีส่วนช่วยในการปรับปรุงการแสดงผลของการกระทำเพื่อลดความเสี่ยงของกิจกรรมการศึกษาของการศึกษาที่สูงขึ้น

Lutfi Hakim & Teguh Iman Maulana (2019 : Abstract) ได้ศึกษา ประสิทธิภาพของการจัดการทางการเงินแบบบูรณาการและระบบสารสนเทศ (IFMIS) ในกระบวนการรายงานทางการเงินของรัฐบาลกลาง ผลการวิจัยพบว่า การใช้ระบบสารสนเทศ IFMIS ในอินโดนีเซียมีประสิทธิภาพในการสนับสนุนการรายงานทางการเงินของรัฐบาลตามความพึงพอใจของผู้ใช้ ปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อความพึงพอใจของผู้ใช้และประโยชน์ของระบบในการวัดประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศ IFMIS คือคุณภาพของข้อมูล

Huibrecht Margaretha Van der Poll & Z Z F Mthiyane (2018 : Abstract) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ของการบริหารความเสี่ยง การกำกับดูแลกิจการ และการบัญชีการจัดการพบว่า ด้านธรรมาภิบาล การกำกับดูแลกิจการ และการบริหารความเสี่ยงไม่ได้รับการจัดตั้งและมีอิทธิพลอย่างเพียงพอและอาจทำให้ศักยภาพในการเติบโตของแอฟริกาใต้ในฐานะประเทศชั้นนำในแอฟริกาตกลง วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้คือการทดสอบการความสัมพันธ์ของการบริหารความเสี่ยงการกำกับดูแลกิจการและการบัญชีการจัดการในบริษัทจดทะเบียนที่มีประสิทธิภาพดีที่สุดใน

ตลาดหลักทรัพย์โจฮันเนสเบิร์ก การศึกษานี้ใช้วิธีการทบทวนวรรณกรรมแบบสอบถามที่มีโครงสร้าง และการทบทวนวรรณกรรม ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยง การกำกับดูแลกิจการและการบัญชีการจัดการ แนะนำว่าการศึกษาในอนาคตจะครอบคลุมด้านการบริหารความเสี่ยงของการฉ้อโกง การจัดการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงานและพื้นที่การปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ไม่ได้รับการคุ้มครองในการศึกษา

Osmad Muthaher (2018 : Abstract) ได้ศึกษา มาตรฐานการบัญชีของภาครัฐ ความสามารถ ของมนุษย์ ระบบควบคุมภายใน และการกำกับดูแลทางการเงิน เพื่อเป็นการวิเคราะห์ คุณภาพงบการเงินของภาครัฐ ผลการวิจัยพบว่า มาตรฐานการบัญชีการเงินทรัพยากรมนุษย์ระบบ การควบคุมภายในและภูมิภาค การดูแลทางการเงินที่มีผลกระทบเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อคุณภาพ ของรายงานทางการเงิน ในขณะที่ตัวแปรควบคุมคือความผูกพันต่อองค์การผลกระทบที่สำคัญต่อ คุณภาพของงบการเงิน

Evada Dewata et al. (2017 : Abstract) ได้ศึกษา ปัจจัยการตัดสินใจของคุณภาพ ของงบประมาณการเงินของรัฐบาลท้องถิ่นเมืองท่าเรียวักษ์ ผลการวิจัยพบว่า ข้อมูลบางส่วนของ เทคโนโลยีไม่มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการดำเนินการตามมาตรฐานการบัญชีของรัฐบาล อย่างไรก็ตาม ความสามารถของพนักงานและระบบควบคุมภายในมีผลในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อ การดำเนินการตามมาตรฐานการบัญชีของรัฐบาล ระบบการควบคุมภายในบางส่วนไม่ส่งผลกระทบ อย่างมีนัยสำคัญต่อคุณภาพของ งบการเงินของรัฐบาลท้องถิ่น ในขณะที่ความสามารถของพนักงาน ข้อมูลเทคโนโลยี และการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีของรัฐบาลมีผลในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อ คุณภาพของงบการเงินของรัฐบาลท้องถิ่น ในขณะเดียวกัน ความสามารถของพนักงาน ข้อมูลเทคโนโลยี และระบบควบคุมภายใน อาจส่งผลต่อการนำมาตราฐานการบัญชีของรัฐบาลไป ปฏิบัติ เพื่อปรับปรุงคุณภาพของงบการเงินของรัฐบาลท้องถิ่น

Manuel Pedro Rodriguez Bolivar et al. (2015 : Abstract) ได้ศึกษา ปัจจัยเสี่ยง และปัจจัยการขับเคลื่อนเพื่อความยั่งยืนทางการเงินของรัฐบาลท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า วิฤต การเงินระหว่างประเทศในปัจจุบันทำให้ความยั่งยืนเป็นปัญหาสำคัญของรัฐบาล แม้ว่าสหภาพยุโรป และองค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ ได้เสนอให้รัฐบาลติดตามประชากรและตัวแปรทางเศรษฐกิจที่มี การศึกษาน้อยมากที่ได้รับผลกระทบจากตัวแปรเหล่านี้ ตัวแปรความยั่งยืนทางการเงิน บทความนี้มี วัตถุประสงค์เพื่อระบุและวิเคราะห์ปัจจัยการขับเคลื่อนทางการเงินและปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อความ ยั่งยืนทางการเงินของรัฐบาลท้องถิ่น ผลการวิจัยระบุทั้งปัจจัยเสี่ยงและปัจจัยขับเคลื่อน (ผลลัพธ์ด้าน

งบประมาณ) ของความยั่งยืนทางการเงิน ซึ่งอาจถือเป็นพื้นฐานที่เป็นประโยชน์สำหรับการตัดสินใจของผู้บริหารและผู้กำหนดนโยบาย

Radoica Luburic (2012 : Abstract) ได้ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ของการจัดการคุณภาพโดยรวมและการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการในธนาคารกลาง ผลการวิจัยพบว่า บทความนี้มุ่งเน้นไปที่สองแนวทางที่สำคัญและเป็นปัจจุบันในการจัดการ: การจัดการคุณภาพโดยรวม (TQM) และการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (ORM) ในฐานะที่เป็นกระบวนการที่สนับสนุนความสำเร็จทางธุรกิจ การจัดการคุณภาพโดยรวม (TQM) ให้สมมติฐานที่สำคัญสำหรับการอยู่รอดการพัฒนาและความสำเร็จขององค์กรโดยไม่คำนึงถึงข้อจำกัดใด ๆ ในทางกลับกัน การบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (ORM) ถูกกำหนดไว้ล่วงหน้าว่าเป็นเครื่องมือการจัดการที่ไม่สามารถถูกแทนที่ได้ซึ่งช่วยให้องค์กรสามารถอยู่รอดได้ในทุกสภาพแวดล้อม ในช่วงเวลาของการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองเศรษฐกิจและเทคโนโลยีที่เร่งตัวขึ้นภัยพิบัติทางธรรมชาติบ่อยครั้งการก่อการร้ายและเหตุการณ์ภายนอกอื่น ๆ การบริหารความเสี่ยงที่ประสบความสำเร็จได้รับความสำคัญและกลายเป็นหนึ่งในข้อได้เปรียบในการแข่งขันที่สำคัญขององค์กร วัตถุประสงค์สูงสุดคือการทำให้การจัดการคุณภาพโดยรวม (TQM) และการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (ORM) เป็นสองแนวทางที่ค่อนข้างเข้ากันได้และเสริมกันในการบริหารความเสี่ยงประสานกันมีประสิทธิภาพและใช้งานได้เพื่อให้ได้ผลการทำงานร่วมกันในองค์กรอย่างเต็มรูปแบบและการปฏิบัติองค์กรต่าง ๆ และด้วยเหตุนี้ธนาคารกลางในฐานะสถาบันอนุรักษ์นิยมจึงมีโอกาสนี้ใหม่ ๆ ในการลดความเสี่ยงในการดำเนินงานอย่างทันที่ผ่านการดำเนินงานเชิงป้องกันครอบคลุมและทำงานร่วมกันของการจัดการคุณภาพโดยรวม (TQM) และการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (ORM) และมีส่วนสำคัญในการปรับปรุงประสิทธิภาพทางธุรกิจ

Vicky Arnold et al. (2009 : Abstract) ได้ศึกษา บทบาทของการบริหารความเสี่ยงขององค์กรและความยืดหยุ่นเชิงกลยุทธ์ขององค์กรในการผ่อนคลายการปฏิบัติตามกฎระเบียบใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของการบริหารความเสี่ยงขององค์กรความยืดหยุ่นเชิงกลยุทธ์บางส่วนได้รับการสนับสนุนโดยความเข้ากันได้แบ่งปันข้อมูลทั่วทั้งองค์กร ประการที่สองผลที่ได้แสดงให้เห็นว่า ความยืดหยุ่นเชิงกลยุทธ์และการใช้กระบวนการที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุการปฏิบัติตามใหม่ความต้องการสำหรับรายงานการควบคุมภายในแต่ความสัมพันธ์นี้จะถูกควบคุมโดยความแข็งแกร่งขององค์กรควบคุมสิ่งแวดล้อม ประการที่สามรูปแบบโครงสร้างของเราช่วยให้เราสามารถระบุทั้งสองผลกระทบโดยตรงและทางอ้อมของประสิทธิภาพของการบริหารความเสี่ยงในการควบคุมความเข้มของสิ่งแวดล้อม อิทธิพลของประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยงขององค์กรต่อสภาพแวดล้อมในการควบคุมผ่านความสัมพันธ์กับเทคโนโลยีสารสนเทศความเข้ากันได้

และความยืดหยุ่นเชิงกลยุทธ์ การวัดผลกระทบทางอ้อมเหล่านี้ จับมากขึ้นเข้าใจผลกระทบของประสิทธิผลของการบริหารความเสี่ยงในการควบคุม สภาพแวดล้อมทั้งทางตรงและทางอ้อม การควบคุมสภาพแวดล้อมพบว่า กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรที่มีประสิทธิภาพและโครงสร้างองค์กรที่ยืดหยุ่นอยู่ในสถานที่และแทบจะไม่มีเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นมันเป็นเรื่องยากที่จะใช้คำสั่ง SOX 404 และขาดองค์กรที่มีประสิทธิภาพขั้นตอนการดำเนินงานที่สอดคล้องกับ SOX 404 ประสพการณ์ที่ยากในการปฏิบัติตามอำนาจ ผลการวิจัยพบว่า ความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงขององค์กรเพื่อสร้างรูปแบบขององค์กรที่สามารถตอบสนองได้อย่างมีประสิทธิภาพปัญหาของการปฏิบัติตามกฎระเบียบในสภาพแวดล้อมที่ไม่มั่นคง

David Fourie (2007 : Abstract) ได้ศึกษา มาตรการควบคุมทางการเงินเสริมสร้างธรรมาภิบาล การจัดการทางการเงินสาธารณะที่ดีสนับสนุนการควบคุมโดยรวมการจัดลำดับความสำคัญความรับผิดชอบการจัดการทรัพยากรสาธารณะที่มีประสิทธิภาพและการให้บริการ ผลการวิจัยพบว่า ธรรมาภิบาลขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบ เนื่องจากความรับผิดชอบเป็นหนึ่งในข้อกำหนดเบื้องต้นของระบอบประชาธิปไตย หนึ่งในองค์ประกอบสำคัญของธรรมาภิบาล คือ ระบบการควบคุมทางการเงินภายในที่ดี ระบบควบคุมนี้รวมกฎขั้นตอนและการปฏิบัติผ่านนโยบายที่ระบุไว้อย่างชัดเจน การไม่มีระบบการควบคุมทางการเงินที่กำหนดไว้อย่างชัดเจนอาจนำไปสู่การทุจริตของสถาบันการโจรกรรมและการฉ้อโกง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย ผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงการเงินและบัญชีภาครัฐที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (Population and Sample) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ อธิการบดี รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี ผู้อำนวยการกอง คณบดี รองคณบดี ผู้อำนวยการสำนัก และรองผู้อำนวยการสำนัก ของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐระดับมหาวิทยาลัย ในสังกัดกระทรวง อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รวมทั้งหมด 83 หน่วยงาน จำนวน 664 คน (กระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2564)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งได้สร้างตามวัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิดการวิจัยที่กำหนดขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และตำแหน่งในปัจจุบัน

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 4 ข้อ ประเภทของสถาบันที่ท่านสังกัด งบประมาณแผ่นดินที่

ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน งบประมาณเงินรายได้ที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน และจำนวนบุคลากรในสังกัด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงการเงินและบัญชีภาครัฐ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 24 ข้อ ครอบคลุมเนื้อหาการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ จำนวน 5 ข้อ ด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล จำนวน 5 ข้อ ด้านการกำหนดภาระงานด้านความเสี่ยง จำนวน 5 ข้อ ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ จำนวน 4 ข้อ และด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 20 ข้อ ครอบคลุมเนื้อหาความสำเร็จในการดำเนินงาน ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบรรลุเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ จำนวน 5 ข้อ ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน จำนวน 5 ข้อ ด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร จำนวน 5 ข้อ และด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน จำนวน 5 ข้อ

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงการเงินและบัญชี และความสำเร็จในการดำเนินงานเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. จัดทำแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดที่กำหนด โดยพิจารณาเนื้อหาให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิด ความมุ่งหมาย และสมมุติฐานในการวิจัย
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาตามกรอบแนวคิดเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ความถูกต้องของการใช้ภาษาและครอบคลุมเนื้อหาของงานวิจัย เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แนะนำ
4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แนะนำ แล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตามวิธีการวัดค่า IOC (Index of Item Objective) เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และครอบคลุมเนื้อหาของการวิจัย ประกอบด้วย

4.1 รองศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณ หวังเจริญเดช อาจารย์ประจำคณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

4.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมินทร เป้าธรรม อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาการบัญชี สาขาบริหารธุรกิจ คณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสกลนคร

4.3 อาจารย์ ดร.กฤตยาวิที เกตุวงศา อาจารย์ประจำคณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

จากนั้นรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มาวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องระหว่างรายการข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัยด้วยค่า IOC (Item Objective Congruence Index) โดยใช้สูตรของ IOC ดังนี้ (สุมินทร เป้าธรรม, 2558 : 114)

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\text{EX}}{\text{N}}$$

เมื่อ IOC = แทนดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามตามวัตถุประสงค์

EX = ผลรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

สำหรับเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

+ 1 = คำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือนิยามศัพท์

- 1 = คำถามนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือนิยามศัพท์

0 = ไม่แน่ใจว่าคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือนิยามศัพท์

เกณฑ์การแปลความหมาย มีดังนี้

ค่า IOC ≥ 0.50 หมายความว่า คำถามนั้นตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ค่า IOC < 0.50 หมายความว่า คำถามนั้นไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

5. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้ผลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน โดยแบบสอบถามทั้งหมดมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์อยู่ระหว่าง 0.65 ซึ่งพบว่ามีค่าดัชนีสอดคล้องกับนิยามศัพท์ ซึ่งสอดคล้องกับ สุมินทร เป้าธรรม (2558 : 114) ได้เสนอว่าค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่า 0.50 ขึ้นไป เป็นค่าที่ยอมรับได้ถือว่าข้อคำถามดังกล่าวมีความเหมาะสม จากนั้นผู้วิจัยได้นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง เพื่อไปสู่กระบวนการยื่นขอจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

6.1 นำแบบสอบถามที่แก้ไขตามผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะไปทดลองใช้ (Try-Out) กับ

6.1 นำแบบสอบถามที่แก้ไขตามผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะไปทดลองใช้ (Try-Out) กับ
อธิการบดี รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี ผู้อำนวยการกอง คณบดี รองคณบดี ผู้อำนวยการสำนัก
และรองผู้อำนวยการสำนักของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ในสังกัดกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์
วิจัยและนวัตกรรม จำนวน 30 ฉบับแรกที่ได้รับการตอบกลับ เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ โดยให้การ
ทดสอบค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อและการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดย
30 ฉบับดังกล่าวจะไม่ถูกเอามาใช้การวิเคราะห์สถิติ

6.2 การทดสอบค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Discriminant Power) โดยใช้เทคนิค Item-total Correlation ซึ่งการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ มีค่าอำนาจจำแนก (r)-อยู่ระหว่าง 0.611 – 0.890 (ตาราง 46 ภาคผนวก ข) และความสำเร็จในการดำเนินงาน ซึ่งค่าอำนาจจำแนก (r)-อยู่ระหว่าง 0.569 – 0.930 (ตาราง 46 ภาคผนวก ข) สอดคล้องกับ สมบัติ ท้ายเรือคำ (2552 : 90) ได้เสนอว่า เกณฑ์การพิจารณาค่าอำนาจของแบบสอบถาม 0.40 ขึ้นไป ถือว่ามีคุณภาพในระดับมาก แสดงว่า เครื่องมือมีคุณภาพสามารถนำมาใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อทำการวิจัยได้

6.3 การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability Test) เป็นรายด้าน โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาอยู่ระหว่าง 0.880 – 0.931 (ตาราง 46 ภาคผนวก ข) และความสำเร็จในการดำเนินงาน ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.880 – 0.928 (ตาราง 46 ภาคผนวก ข) ซึ่งสอดคล้องกับ Hair และคณะ (2006) ได้เสนอว่าค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือมีค่า 0.70 ขึ้นไป เป็นค่าที่ยอมรับได้ แสดงว่าเครื่องมือมีคุณภาพสามารถนำมาใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อการทำวิจัยได้

7. นำผลที่ได้รับจากการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์อีกครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ และจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการ
เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนและวิธีการ ดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามตามจำนวนประชากรกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย พร้อมกับตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วน และความสมบูรณ์ของเอกสารเพื่อเตรียมนำส่งไปรษณีย์
2. ขออนุญาตราชการจากคณะกรรมการบัญชาและการจัดการมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยแนบพร้อมกับแบบสอบถามส่งไปยังประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อธิการบดี รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี ผู้อำนวยการกอง คณบดี รองคณบดี ผู้อำนวยการสำนัก และรองผู้อำนวยการสำนัก ในสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ในสังกัดกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อขอความอนุเคราะห์ข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม
3. ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ถึงผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ในสังกัดกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน 83 หน่วยงาน 664 คน เริ่มส่งแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 18 กรกฎาคม 2566 ตามชื่อที่อยู่ของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐในสังกัดกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยแนบบแบบสอบถามที่เป็นเอกสาร พร้อมทั้งซองจดหมายติดแสตมป์ไปพร้อมกับแบบสอบถาม เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบกลับทางไปรษณีย์ภายใน 15 วัน หลังจากได้รับแบบสอบถาม
4. เมื่อครบกำหนดระยะเวลา 15 วัน ได้รับแบบสอบถามกลับมา จำนวน 40 สถาบัน แบบสอบถามจำนวน 113 ฉบับ จึงได้ขอการตอบแบบสอบถามเพิ่มเติม เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2566 ได้รับแบบสอบถามกลับมาอีก จำนวน 343 ฉบับ รวม 456 ฉบับ รวมระยะเวลาจัดเก็บข้อมูล 60 วัน
5. ตรวจสอบความสมบูรณ์ ความครบถ้วนในเนื้อหาของแบบสอบถามที่ได้รับตอบกลับมาทั้งสิ้น 456 ฉบับ ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมด โดยแบบสอบถามทั้งหมด 456 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 68.67 เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนแบบสอบถามซึ่งส่งไปยังกลุ่มประชากร ซึ่งสอดคล้องกับ Aaker, Kumar & Day (2001) ได้นำเสนอว่าการส่งแบบสอบถามมีอัตราตอบกลับเกินร้อยละ 20 ถือว่ายอมรับได้
6. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่สมบูรณ์นำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้บริหารระดับสูงในสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ โดยใช้วิธีประมวลผลทางสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ซึ่งประกอบด้วย ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ โดยใช้วิธีประมวลผลทางสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) โดยการนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ซึ่งประกอบด้วย ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 3 - 4 การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ โดยใช้วิธีการประมวลผลทางหลักสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ซึ่งประกอบด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยาย และสรุปผลการวิจัย ได้กำหนดการให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถาม ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560: 121)

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	กำหนดให้ 5 คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	กำหนดให้ 4 คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	กำหนดให้ 3 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	กำหนดให้ 2 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	กำหนดให้ 1 คะแนน

จากนั้นหาค่าเฉลี่ยของคำตอบในแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560: 121)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 5 - 6 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ จำแนกสถานที่ตั้งของสถาบัน ประเภทของสถาบันอุดมศึกษา จำนวนบุคลากรทั้งหมดในปัจจุบัน รายได้ต่อปีของสถาบัน โดยใช้การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance : ANOVA) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวแปร (Multivariate Analysis of Variance : MANOVA)

ตอนที่ 7 การทดสอบความสัมพันธ์และผลกระทบระหว่างการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ โดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Correlation Analysis) การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis) และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน
 - 1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
 - 2.1 การหาค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Discrimination Power) โดยใช้เทคนิค Item-total Correlation
 - 2.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability Test) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบคุณลักษณะของตัวแปร คือ การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity Test) โดยการใช้ Variance Inflation Factors (VIFs)
4. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน
 - 4.1 F-test (ANOVA และ MANOVA)
 - 4.2 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Correlation Analysis)
 - 4.3 การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis)
 - 4.4 การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

พจนัน ปณ จิต ชีเว

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย เรื่อง ผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐที่มีต่อผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
F	แทน สถิติทดสอบที่ใช้พิจารณา F – distribution
SS	แทน ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Square)
MS	แทน ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean Square)
df	แทน ระดับขั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
p – value	แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significance)
VIFs	แทน ค่าทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรอิสระ (Variance Inflation Factors)
Adj R ²	แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของพยากรณ์ปรับปรุง
a	แทน ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (Constant)
Beta	แทน ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย
error	แทน ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน

GFARM	แทน คณะแนวความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐโดยรวม (Government Financial and Accounting Risk Management)
IRM	แทน คณะแนวความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ (Integrated Risk Management)
CGMC	แทน คณะแนวความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล (Corporate Governance Monitoring and Controlling)
RWD	แทน คณะแนวความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการกำหนดภาระงานด้านความเสี่ยง (Risk Workload Determination)
IA	แทน คณะแนวความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ (Information Application)
CI	แทน คณะแนวความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement)
OA	แทน คณะแนวความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวม (Operational Achievement)
AS	แทน คณะแนวความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานด้านบรรลุเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ (Achieving Strategic)
DC	แทน คณะแนวความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน (Decreasing Chances of Operational Loss)
PD	แทน คณะแนวความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร (Protection for Damage of Resource)
CO	แทน คณะแนวความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน (Confident of Operational)

ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงาน

ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชี

ภาครัฐ ที่มีประเภทของสถาบันที่ท่านสังกัด งบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน งบประมาณเงินรายได้ที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน และจำนวนบุคลากรในสังกัด แตกต่างกัน

ตอนที่ 6 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานของ

สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีประเภทของสถาบันที่สังกัด งบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน งบประมาณเงินรายได้ที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน และจำนวนบุคลากรในสังกัด แตกต่างกัน

ตอนที่ 7 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย การวิเคราะห์การถดถอย

แบบพหุคูณ และการสร้างสมการพยากรณ์ของการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐและ ความสำเร็จในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐในประเทศไทย
ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และตำแหน่งงานใน
ปัจจุบัน แสดงดังตาราง 7

ตารางที่ 7 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	275	60.30
1.2 หญิง	181	39.70
รวม	456	100.00
2. อายุ		
2.1 ไม่เกิน 30 ปี	4	0.90
2.2 31 - 35 ปี	21	4.60
2.3 36 - 40 ปี	105	23.00
2.4 มากกว่า 40 ปี	326	71.50
รวม	456	100.00
3. สถานภาพ		
3.1 โสด	132	28.95
3.2 สมรส	311	68.20
3.3 หม้าย/หย่าร้าง	12	2.63
3.4 อื่น ๆ.....อยู่ด้วยกันแบบไม่มีพันธะทางกฎหมาย...	1	0.22
รวม	456	100.00

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
4. ระดับการศึกษา		
4.1 ปริญญาตรี	22	4.80
4.2 ปริญญาโท	129	28.30
4.3 สูงกว่าปริญญาโท	305	66.90
รวม	456	100.00
5. ประสบการณ์ในการทำงาน		
5.1 ไม่เกิน 3 ปี	4	0.90
5.2 4 – 6 ปี	58	12.70
5.3 7 – 10 ปี	10	2.20
5.4 มากกว่า 10 ปี	384	84.20
รวม	456	100.00
6. ตำแหน่งงานในปัจจุบัน		
6.1 อธิการบดี	7	1.50
6.2 รองอธิการบดี	43	9.40
6.3 ผู้ช่วยอธิการบดี	32	7.00
6.4 ผู้อำนวยการกอง	50	11.00
6.5 คณบดี	99	21.70
6.6 รองคณบดี	99	21.70
6.7 ผู้อำนวยการสำนัก	61	13.40
6.8 รองผู้อำนวยการสำนัก	65	14.30
รวม	456	100.00

จากตาราง 7 พบว่า ผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 60.30) อายุมากกว่า 40 ปี (ร้อยละ 71.50) รองลงมา 36-40 ปี (ร้อยละ 23.00) สถานภาพสมรส (ร้อยละ 68.20) รองลงมา โสด (ร้อยละ 28.95) ระดับการศึกษา สูงกว่าปริญญาโท (ร้อยละ 66.90) ประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 10 ปี (ร้อยละ 84.20) รองลงมา 4 - 6 ปี (ร้อยละ

12.70) และตำแหน่งงานในปัจจุบัน คนบตี (ร้อยละ 21.70) และ รองคนบตี (ร้อยละ 21.70) รองลงมา รองผู้อำนวยการสำนัก (ร้อยละ 14.30)

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ประกอบด้วย ประเภทของสถาบันที่ท่านสังกัด งบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน งบประมาณเงินรายได้ที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน และจำนวนบุคลากรในสังกัด แสดงดังตาราง 8

ตารางที่ 8 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. ประเภทของสถาบันที่ท่านสังกัด		
1.1 สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ	85	18.60
1.2 สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	371	81.40
รวม	456	100.00
2. งบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน		
2.1 ไม่เกิน 1,000 ล้านบาท	377	82.68
2.2 1,000,000,0001 – 5,000,000,000 ล้านบาท	45	9.87
2.3 5,000,000,0001 – 10,000,000,000 ล้านบาท	15	3.29
2.4 มากกว่า 10,000 ล้านบาท	19	4.16
รวม	456	100.00
3. งบประมาณเงินรายได้ที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน		
3.1 ไม่เกิน 1,000 ล้านบาท	399	87.50
3.2 1,000,000,0001 – 5,000,000,000 ล้านบาท	38	8.30
3.3 5,000,000,0001 – 10,000,000,000 ล้านบาท	8	1.80
3.4 มากกว่า 10,000 ล้านบาท	11	2.40
รวม	456	100.00

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ	จำนวน	ร้อยละ
4. จำนวนบุคลากรในสังกัด		
4.1 ไม่เกิน 1,000 คน	375	82.20
4.2 1,001 – 2,000 คน	52	11.40
4.3 3,001 – 4,000 คน	20	4.40
4.4 มากกว่า 4,000 คน	9	2.00
รวม	456	100.00

จากตาราง 8 พบว่า สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐส่วนใหญ่เป็นประเภทที่สังกัดในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ร้อยละ 81.40) รองลงมา สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ (ร้อยละ 18.60) งบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน ไม่เกิน 1,000 ล้านบาท (ร้อยละ 82.68) รองลงมา 1,000,000,0001 บาท – 5,000,000,000 ล้านบาท (ร้อยละ 9.87) งบประมาณเงินรายได้ที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน ไม่เกิน 1,000 ล้านบาท (ร้อยละ 87.50) รองลงมา 1,000,000,0001 บาท – 5,000,000,000 ล้านบาท (ร้อยละ 8.30) และจำนวนบุคลากรในสังกัด ไม่เกิน 1,000 คน (ร้อยละ 82.20) รองลงมา 1,001 – 2,000 คน (ร้อยละ 11.40)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ

แสดงดังตาราง 9 – ตาราง 14

ตารางที่ 9 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐโดยรวม และเป็นรายด้านของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ	4.42	0.45	มาก
2. ด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล	4.45	0.43	มาก
3. ด้านการกำหนดภาระงานด้านความเสี่ยง	4.40	0.44	มาก
4. ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ	4.43	0.46	มาก
5. ด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	4.38	0.51	มาก
โดยรวม	4.41	0.38	มาก

จากตาราง 9 พบว่า ผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.38) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.43) ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.46) ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.45)

ตารางที่ 10 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการเป็นรายชื่อของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. องค์กรกำหนดให้มีการบูรณาการปฏิบัติด้านการเงินและบัญชีเป็นไปตามกรอบบริหารความเสี่ยงของกระทรวงการคลัง	4.48	0.58	มาก
2. องค์กรมั่นใจว่ามีการบูรณาการการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีเป็นไปตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ของกระทรวงการคลังที่กำหนดไว้	4.46	0.57	มาก
3. องค์กรส่งเสริมให้มีการใช้เครื่องมือป้องกันความเสี่ยงทางการเงินในการลดผลกระทบความเสี่ยงขององค์กร	4.41	0.57	มาก
4. องค์กรสนับสนุนการลดโอกาสความเสี่ยงด้านการเงินโดยวางระบบการควบคุมภายในขององค์กร	4.40	0.57	มาก
5. องค์กรมุ่งเน้นการบูรณาการกระบวนการทำงานด้านการเงินและบัญชี จัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้	4.37	0.59	มาก
โดยรวม	4.42	0.45	มาก

จากตาราง 10 พบว่า ผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ องค์กรกำหนดให้มีการบูรณาการปฏิบัติด้านการเงินและบัญชีเป็นไปตามกรอบบริหารความเสี่ยงของกระทรวงการคลัง ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.58) องค์กรมั่นใจว่ามีการบูรณาการการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีเป็นไป

ตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ของกระทรวงการคลังที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.57) และองค์กรส่งเสริมให้มีการใช้เครื่องมือป้องกันความเสี่ยงทางการเงินในการลดผลกระทบความเสี่ยงขององค์กร ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.57)

ตารางที่ 11 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาลเป็นรายชื่อของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. องค์กรส่งเสริมให้มีการควบคุมการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตาม แผนงานที่กำหนดมีการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและเกิด ประโยชน์สูงสุด	4.51	0.53	มากที่สุด
2. องค์กรมุ่งเน้นการกำกับติดตามการเบิกจ่ายเงินตามแผนและ โครงการให้เป็นไปตามปฏิทินในแผนปฏิบัติการประจำปีมี ผู้รับผิดชอบและการตอบสนองตามคำสั่งที่กำหนดไว้	4.55	0.53	มากที่สุด
3. องค์กรตระหนักถึงกระบวนการทำงานที่เปิดเผยมายัง ตรงไปตรงมา สามารถส่งเสริมให้พนักงานมีส่วนร่วมในการ บริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ	4.45	0.55	มาก
4. องค์กรมุ่งเน้นการมอบหมายหน้าที่เกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงิน ตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินงบประมาณภาครัฐ	4.44	0.53	มาก
5. องค์กรมุ่งเน้นต่อการกำหนดสัดส่วนในการจัดสรรงบประมาณ อย่างเท่าเทียมกันและจัดทำประชาพิจารณ์ในการวางแผนจัดทำ แผนปฏิบัติการประจำปี	4.33	0.59	มาก
โดยรวม	4.45	0.43	มาก

จากตาราง 11 พบว่า ผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 2 ข้อ และอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ องค์กรมุ่งเน้นการกำกับติดตามการเบิกจ่ายเงินตามแผนและโครงการให้เป็นไปตามปฏิทินในแผนปฏิบัติการประจำปีมีผู้รับผิดชอบและการตอบสนอง

ตามคำสั่งที่กำหนดไว้ ($\bar{X}$ = 4.55, S.D. = 0.53) องค์กรส่งเสริมให้มีการควบคุมการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดมีการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุด ($\bar{X}$ = 4.51, S.D. = 0.53) และองค์กรตระหนักถึงกระบวนการทำงานที่เปิดเผยอย่างตรงไปตรงมา สามารถส่งเสริมให้พนักงานมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ($\bar{X}$ = 4.45, S.D. = 0.55)

ตารางที่ 12 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการกำหนดภาระงานด้านความเสี่ยงเป็นรายชื่อของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการกำหนดภาระงานด้านความเสี่ยง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. องค์กรตระหนักถึงการจัดโครงสร้างและขอบเขตงานที่เหมาะสมกับตำแหน่งและหน้าที่เพื่อลดโอกาสของความเสี่ยงทางการเงินและบัญชี	4.43	0.55	มาก
2. องค์กรให้ความสำคัญในการสื่อสารและทำความเข้าใจเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณ การจัดทำเอกสารการเงินและบัญชีที่ถูกต้อง	4.41	0.57	มาก
3. องค์กรให้ความสำคัญต่อการกำหนดดัชนีชี้วัด วิธีการและขั้นตอนการบริหารความเสี่ยงการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน	4.40	0.56	มาก
4. องค์กรมุ่งมั่นในการกำหนดจรรยาบรรณสำหรับการบริหารความเสี่ยงภาครัฐเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี	4.36	0.55	มาก
5. องค์กรมุ่งเน้นการควบคุมกำกับติดตามการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของผู้ดำเนินงานอย่างใกล้ชิดตามแผนบริหารความเสี่ยง	4.40	0.54	มาก
โดยรวม	4.40	0.44	มาก

จากตาราง 12 พบว่า ผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการกำหนดภาระงานด้านความเสี่ยงอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ องค์กรตระหนัก

ถึงการจัดโครงสร้างและขอบเขตงานที่เหมาะสมกับตำแหน่งและหน้าที่เพื่อลดโอกาสของความเสี่ยงทางการเงินและบัญชี ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.55) องค์กรให้ความสำคัญในการสื่อสารและทำความเข้าใจเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณ การจัดทำเอกสารการเงินและบัญชีที่ถูกต้อง ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.57) และองค์กรให้ความสำคัญต่อการกำหนดดัชนีชี้วัด วิธีการและขั้นตอนการบริหารความเสี่ยงการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.56)

ตารางที่ 13 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศเป็นรายชื่อของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. องค์กรเชื่อมั่นว่าการจัดทำข้อมูลทางการเงินและบัญชีที่มีความถูกต้องสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจได้เป็นอย่างดี	4.45	0.54	มาก
2. องค์กรตระหนักถึงการนำเสนอข้อมูลทางการเงินที่ทันต่อเวลา และประโยชน์สูงสุดเพื่อประกอบการตัดสินใจ	4.46	0.57	มาก
3. องค์กรมุ่งเน้นการกำหนดสิทธิของบุคคลที่เข้าถึงข้อมูลในแต่ละชั้นของข้อมูลได้	4.43	0.55	มาก
4. องค์กรสนับสนุนเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุนการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี	4.39	0.57	มาก
โดยรวม	4.48	0.46	มาก

จากตาราง 13 พบว่า ผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ องค์กรตระหนักถึงการนำเสนอข้อมูลทางการเงินที่ทันต่อเวลาและประโยชน์สูงสุดเพื่อประกอบการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.57) องค์กรเชื่อมั่นว่าการจัดทำข้อมูลทางการเงินและบัญชีที่มีความถูกต้องสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจได้เป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.54) และองค์กรมุ่งเน้นการกำหนดสิทธิของบุคคลที่เข้าถึงข้อมูลในแต่ละชั้นของข้อมูลได้ ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.55)

ตารางที่ 14 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นรายชื่อของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. องค์กรสนับสนุนในการฝึกอบรมด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี	4.44	0.60	มาก
2. องค์กรสนับสนุนในการฝึกอบรมการเงิน และหลักการวิเคราะห์งบการเงินอย่างสม่ำเสมอ	4.43	0.61	มาก
3. องค์กรสนับสนุนในการฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรทางด้านการเงินและบัญชีภาครัฐ	4.43	0.59	มาก
4. องค์กรสนับสนุนในการฝึกอบรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของระบบงานด้านบัญชีการเงิน	4.34	0.60	มาก
5. องค์กรสนับสนุนในการฝึกอบรมปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานด้านบัญชีด้วยเทคโนโลยียุคดิจิทัล	4.28	0.61	มาก
โดยรวม	4.38	0.51	มาก

จากตาราง 14 พบว่า ผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ องค์กรสนับสนุนในการฝึกอบรมด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.60) องค์กรสนับสนุนในการฝึกอบรมการเงินและหลักการวิเคราะห์งบการเงินอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.61) และองค์กรสนับสนุนในการฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรทางด้านการเงินและบัญชีภาครัฐ ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.59)

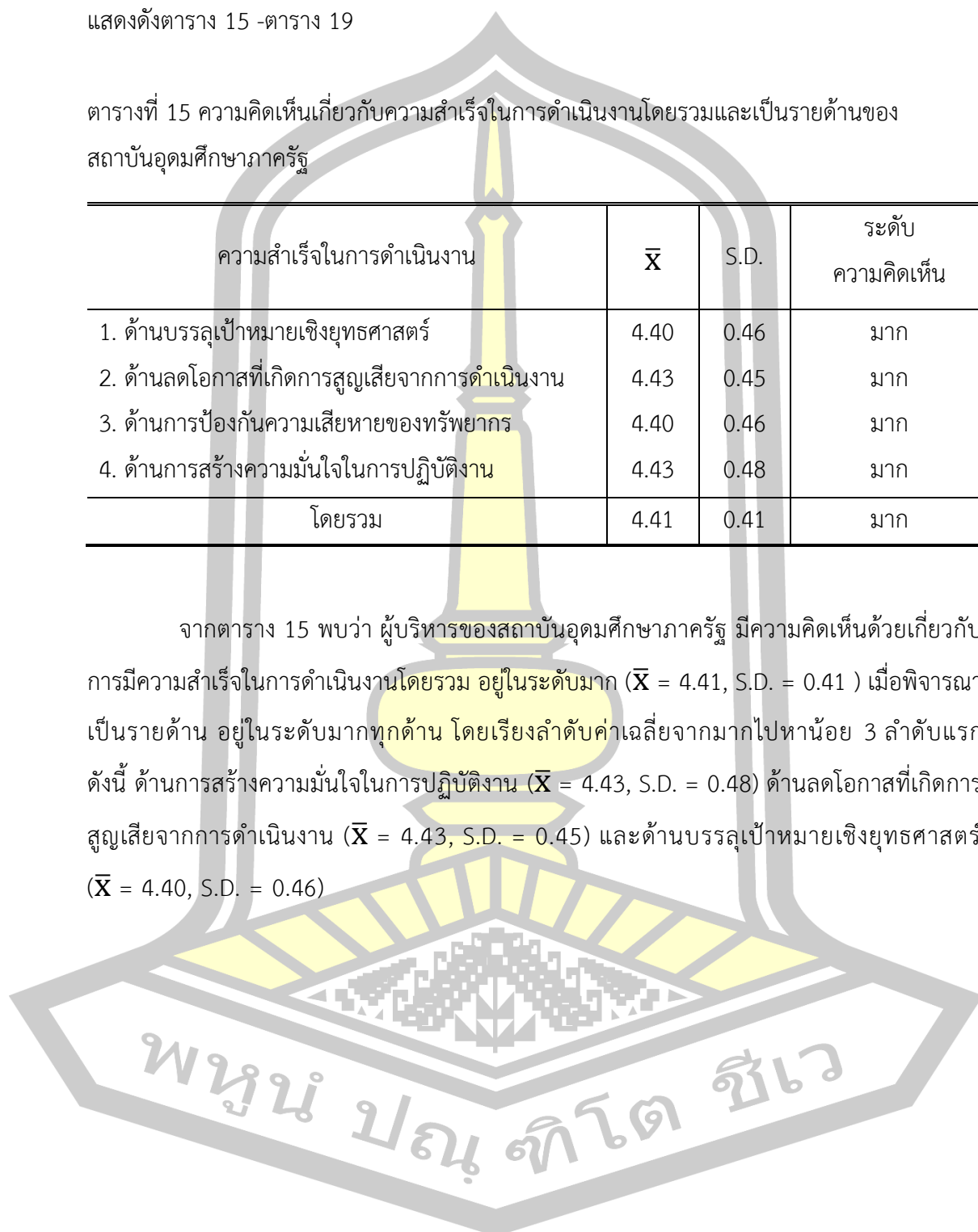
พูน ปณ ทิโต ชเว

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ
แสดงดังตาราง 15 -ตาราง 19

ตารางที่ 15 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวมและเป็นรายด้านของ
สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

ความสำเร็จในการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ด้านบรรลุเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์	4.40	0.46	มาก
2. ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน	4.43	0.45	มาก
3. ด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร	4.40	0.46	มาก
4. ด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน	4.43	0.48	มาก
โดยรวม	4.41	0.41	มาก

จากตาราง 15 พบว่า ผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.41) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.48) ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.45) และด้านบรรลุเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.46)

ตารางที่ 16 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านบรรลุป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ เป็นรายชื่อของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

ความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านบรรลุป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. องค์กรบรรลุป้าหมายตามภารกิจและแผนการปฏิบัติงานทางการเงิน	4.40	0.59	มาก
2. องค์กรนำแผนกลยุทธ์ทางการเงินมาใช้ในการบริหารองค์กรได้อย่างเหมาะสม	4.43	0.59	มาก
3. องค์กรมีผลการดำเนินงานจากกระบวนการปฏิบัติงานทางการเงินตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายทุกครั้งขององค์กร	4.40	0.57	มาก
4. องค์กรมีการนำกรอบการบริหารความเสี่ยงภาครัฐมาใช้ในการปฏิบัติงานทางการเงินได้ตามบรรลุป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้	4.39	0.56	มาก
5. องค์กรมีการวางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างมีประสิทธิภาพโดยยึดหลักธรรมาภิบาล	4.39	0.54	มาก
โดยรวม	4.40	0.46	มาก

จากตาราง 16 พบว่า ผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านบรรลุป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ องค์กรนำแผนกลยุทธ์ทางการเงินมาใช้ในการบริหารองค์กรได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.59) องค์กรบรรลุป้าหมายตามภารกิจและแผนการปฏิบัติงานทางการเงิน ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.59) และองค์กรมีผลการดำเนินงานจากกระบวนการปฏิบัติงานทางการเงินตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายทุกครั้งขององค์กร ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.57)

ตารางที่ 17 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงานเป็นรายชื่อของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

ความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. องค์กรมุ่งเน้นการลดเหตุการณ์หรือปัจจัยที่ทำให้สูญเสียทั้งที่เป็นรูปตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน	4.45	0.54	มาก
2. องค์กรนำแนวทางการบริหารความเสี่ยงภาครัฐช่วยลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน	4.49	0.54	มาก
3. องค์กรมุ่งมั่นต่อการลดสิ่งที่ผิดวัตถุประสงค์หรือแก้ไขสิ่งที่ไม่ต้องการให้เกิดขึ้น	4.46	0.57	มาก
4. องค์กรมีการวางระบบการควบคุมภายในเพื่อลดโอกาสของความเสียหายด้านการเงินและบัญชี	4.43	0.56	มาก
5. องค์กรมีการใช้เครื่องมือป้องกันความเสี่ยงทางการเงินในการลดผลกระทบของความเสียหายอย่างชัดเจน	4.34	0.55	มาก
โดยรวม	4.43	0.45	มาก

จากตาราง 17 พบว่า ผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ องค์กรนำแนวทางการบริหารความเสี่ยงภาครัฐช่วยลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.54) องค์กรมุ่งมั่นต่อการลดสิ่งที่ผิดวัตถุประสงค์หรือแก้ไขสิ่งที่ไม่ต้องการให้เกิดขึ้น ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.57) และองค์กรมุ่งเน้นการลดเหตุการณ์หรือปัจจัยที่ทำให้สูญเสียทั้งที่เป็นรูปตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.54)

พูน ปณ จิต ชเว

ตารางที่ 18 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านการป้องกันความเสียหายของ
ทรัพยากรเป็นรายข้อของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

ความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. องค์กรมุ่งมั่นกำกับดูแลให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนการ บริหารความเสี่ยงภาครัฐตามขั้นตอนที่กำหนด	4.48	0.51	มาก
2. องค์กรมีการจัดกิจกรรมควบคุมในแต่ละขั้นตอนของการ ปฏิบัติงานทางการเงินและบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.44	0.54	มาก
3. องค์กรมีการวางแผนการใช้ทรัพยากรอย่างเป็นรูปธรรม	4.41	0.57	มาก
4. องค์กรมีการทบทวนระบบการควบคุมด้านการใช้ทรัพยากร อย่างต่อเนื่องและเป็นประจำทุกปี	4.38	0.56	มาก
5. องค์กรมีการทำแผนฉุกเฉินเมื่อเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง เกิดขึ้น	4.30	0.62	มาก
โดยรวม	4.40	0.46	มาก

จากตาราง 18 พบว่า ผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ องค์กรมุ่งมั่นกำกับดูแลให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนการบริหารความเสี่ยงภาครัฐตามขั้นตอนที่กำหนด ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.51) องค์กรมีการจัดกิจกรรมควบคุมในแต่ละขั้นตอนของการปฏิบัติงานทางการเงินและบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.54) และองค์กรมีการวางแผนการใช้ทรัพยากรอย่างเป็นรูปธรรม ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.57)

พูน ปณ จิตโต ชีเว

ตารางที่ 19 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารเป็นรายชื่อของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

ความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. องค์กรมีการกำกับดูแลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้การปฏิบัติงานทางการเงินและบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.50	0.55	มาก
2. องค์กรมีการออกแบบวิธีการตรวจสอบทางการเงินเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนได้เสียขององค์กร	4.45	0.58	มาก
3. องค์กรมีการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินอย่างเหมาะสมและเพียงพอ	4.46	0.59	มาก
4. องค์กรมีการพัฒนาระบบการบริหารทางการเงินขององค์กรอย่างต่อเนื่องที่มีประสิทธิภาพสูงสุดต่อผู้มีส่วนได้เสีย	4.39	0.60	มาก
5. องค์กรมีการติดตามและทบทวนการจัดการความเสี่ยงทางการเงินอย่างสม่ำเสมอ	4.39	0.58	มาก
โดยรวม	4.43	0.48	มาก

จากตาราง 19 พบว่า ผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ องค์กรมีการกำกับดูแลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้การปฏิบัติงานทางการเงินและบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.55) องค์กรมีการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินอย่างเหมาะสมและเพียงพอ ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.59) และองค์กรมีการออกแบบวิธีการตรวจสอบทางการเงินเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนได้เสียขององค์กร ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.58)

พูน ปณ จิต ชเว

ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ที่มีประเภทของสถาบันที่สังกัด งบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน งบประมาณเงินรายได้ที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน และจำนวนบุคลากรในสังกัด แตกต่างกัน
แสดงดังตาราง 20 – ตาราง 27

5.1 ประเภทของสถาบันที่สังกัด

ตารางที่ 20 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ โดยรวม และเป็นรายด้านของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีประเภทของสถาบันที่สังกัด แตกต่างกัน (t-test)

การบริหารความเสี่ยงทางการเงิน และบัญชีภาครัฐ	สถาบันอุดมศึกษา ในกำกับของรัฐ		สถาบันอุดมศึกษา ของรัฐ		t	p-value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการบริหารความเสี่ยง แบบบูรณาการ	4.52	0.51	4.39	0.43	2.230	0.026
2. ด้านการกำกับติดตามและ ควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล	4.57	0.44	4.42	0.42	2.843	0.005*
3. ด้านการกำหนดภาระงานด้าน ความเสี่ยง	4.52	0.41	4.37	0.45	2.895	0.004*
4. ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ	4.60	0.44	3.39	0.46	3.923	0.000*
5. ด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	4.47	0.52	4.36	0.51	1.809	0.071
โดยรวม	4.54	0.39	4.39	0.38	3.239	0.001*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 20 พบว่า สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีประเภทของสถาบันที่สังกัดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ และ ด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ไม่แตกต่างกัน ($p>0.01$) ส่วนสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีประเภทของสถาบันที่สังกัดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐโดยรวมและเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการ

กำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล ด้านการกำหนดภาระงานด้านความเสี่ยง และด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ แตกต่างกัน ($p < 0.01$)

ตารางที่ 21 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ เป็นรายด้านของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีประเภทของสถาบันที่สังกัด แตกต่างกัน (MANOVA)

สถิติทดสอบ	การบริหารความเสี่ยง ทางการเงินและบัญชี ภาครัฐ	Hypothesis df	Error Df	F	p-value
Wilks' Lambda	3 ด้าน	3	450.00	3.558	0.004*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 21 พบว่า สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีประเภทของสถาบันที่สังกัด แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ แตกต่างกัน ($p < 0.01$)

ผู้วิจัย ได้ทำการทดสอบ Univariate Test ซึ่งผลการทดสอบ พบว่า สถาบันอุดมศึกษา ภาครัฐ ที่มีประเภทของสถาบันที่สังกัดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง ทางการเงินและบัญชีภาครัฐเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ และด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.01$) (ตาราง 47 ภาคผนวก ค)

5.2 งบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน

ตารางที่ 22 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ โดยรวมของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีงบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน แตกต่างกัน (ANOVA)

การบริหารความ เสี่ยงทางการเงินและ บัญชีภาครัฐ	แหล่งของ ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.739	0.580	3.898	0.009*
	ภายในกลุ่ม	452	67.232	0.149		
	รวม	455	68.971			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 22 พบว่า สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีงบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ผู้วิจัยจึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีงบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน 1,000,000,001 – 5,000,000,000 ล้านบาท มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐโดยรวม มากกว่า งบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน ไม่เกิน 1,000 ล้านบาท และ มากกว่า 10,000 ล้านบาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (ตาราง 48 ภาคผนวก ค)

ตารางที่ 23 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ เป็นรายด้านของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีงบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน แตกต่างกัน (MANOVA)

สถิติทดสอบ	การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ	Hypothesis df	Error Df	F	p-value
Wilks' Lambda	5 ด้าน	12	1237.132	2.096	0.008*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 23 พบว่า สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีงบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ ด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล ด้านการกำหนดภาระงานด้านความเสี่ยง และ ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ และ ด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบ Univariate Test ซึ่งผลการทดสอบ พบว่า สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีงบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการ

บริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐโดยรวม ไม่แตกต่างกัน ($p>0.01$) (ตาราง 49 ภาคผนวก ค)

5.3 งบประมาณเงินรายได้ที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน

ตารางที่ 24 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ โดยรวมของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีงบประมาณเงินรายได้ที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน แตกต่าง กัน (ANOVA)

การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ	แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	2.085	0.695	4.071	0.007*
	ภายในกลุ่ม	452	77.143	0.171		
	รวม	455	79.228			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 24 พบว่า สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีงบประมาณเงินรายได้ที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน แตกต่าง กัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ผู้วิจัยจึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีงบประมาณเงินรายได้ที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน 5,000,000,001 – 10,000,000,000 ล้านบาท มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐโดยรวม มากกว่า งบประมาณเงินรายได้ที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน ไม่เกิน 1,000 ล้านบาท และมากกว่า 10,000 ล้านบาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (ตาราง 50 ภาคผนวก ค)

ตารางที่ 25 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ เป็นรายด้านของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีงบประมาณเงินรายได้ที่ได้รับจัดสรรในปัจจุบัน แตกต่างกัน (MANOVA)

สถิติทดสอบ	การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ	Hypothesis Df	Error Df	F	p-value
Wilks' Lambda	5 ด้าน	15	1237.132	1.143	0.312

จากตาราง 25 พบว่า สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีงบประมาณเงินรายได้ที่ได้รับจัดสรรในปัจจุบัน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ เป็นรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ ด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล ด้านการกำหนดภาระงานด้านความเสี่ยง และ ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ และด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)

5.4 จำนวนบุคลากรในสังกัด

ตารางที่ 26 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ โดยรวม ของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีจำนวนบุคลากรในสังกัด แตกต่างกัน (ANOVA)

การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ	แหล่งของความแปรปรวน	Df	SS	MS	F	p-value
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	2.314	0.771	4.533	0.004*
	ภายในกลุ่ม	452	76.914	0.170		
	รวม	455	79.228			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

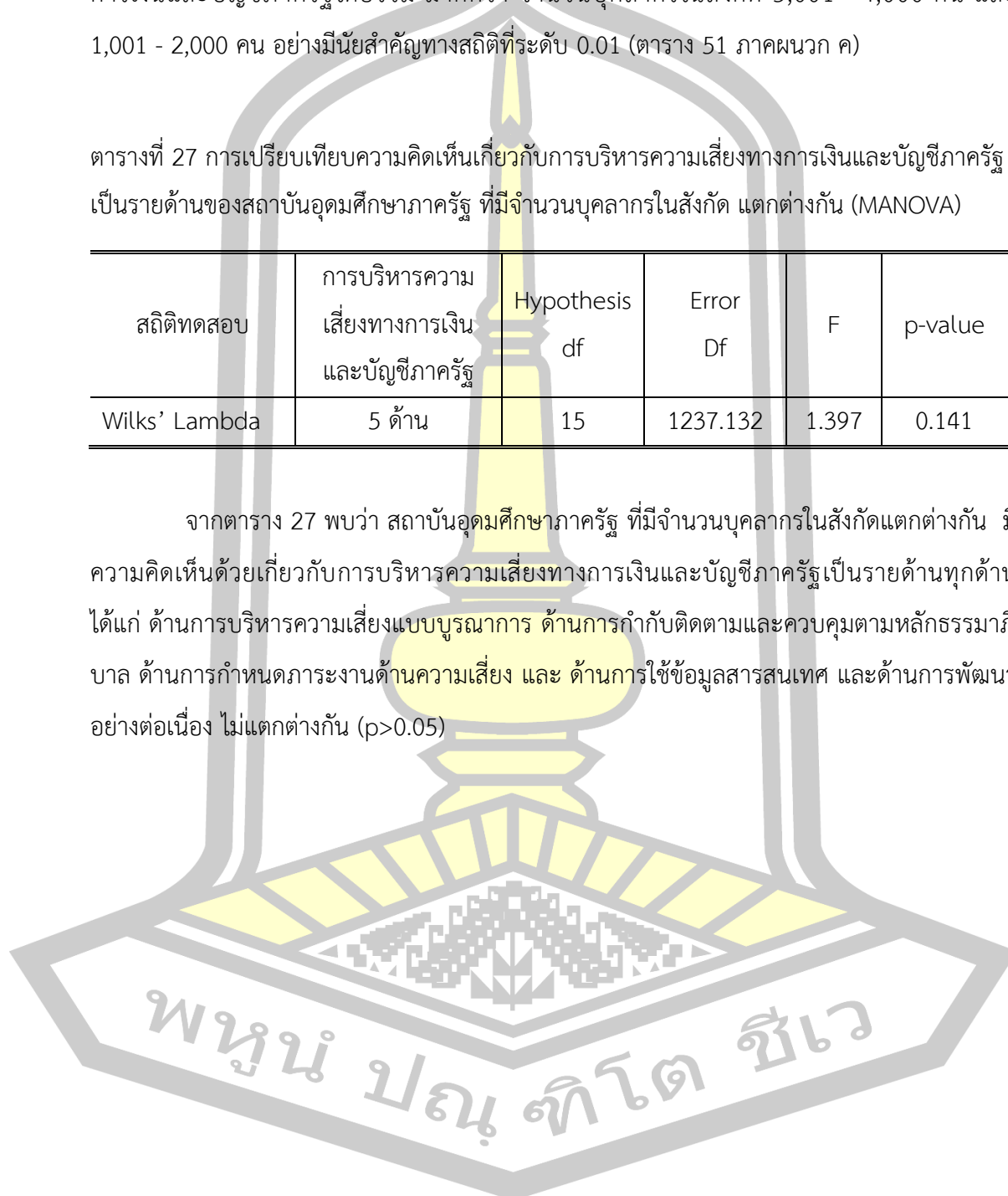
จากตาราง 26 สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีจำนวนบุคลากรในสังกัดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ผู้วิจัยจึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีจำนวนบุคลากรในสังกัด มากกว่า 4,000 คน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐโดยรวม มากกว่า จำนวนบุคลากรในสังกัด 3,001 - 4,000 คน และ 1,001 - 2,000 คน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (ตาราง 51 ภาคผนวก ค)

ตารางที่ 27 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ เป็นรายด้านของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีจำนวนบุคลากรในสังกัด แตกต่างกัน (MANOVA)

สถิติทดสอบ	การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ	Hypothesis df	Error Df	F	p-value
Wilks' Lambda	5 ด้าน	15	1237.132	1.397	0.141

จากตาราง 27 พบว่า สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีจำนวนบุคลากรในสังกัดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐเป็นรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ ด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล ด้านการกำหนดภาระงานด้านความเสี่ยง และ ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ และด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)

ตอนที่ 6 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีประเภทของสถาบันที่สังกัด งบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน งบประมาณเงินรายได้ที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน และจำนวนบุคลากรในสังกัด แตกต่างกัน แสดงดังตาราง 28 – ตาราง 35

6.1 ประเภทของสถาบันที่สังกัด

ตารางที่ 28 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวมและเป็นรายด้านของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีประเภทของสถาบันที่สังกัด แตกต่างกัน (t-test)

ความสำเร็จในการดำเนินงาน	สถาบันอุดมศึกษา ในกำกับของรัฐ		สถาบันอุดมศึกษา ของรัฐ		t	p-value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านบรรลุปเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์	4.48	0.51	4.38	0.44	1.841	0.066
2. ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน	4.53	0.49	4.40	0.44	2.304	0.022*
3. ด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร	4.51	0.46	4.37	0.45	2.574	0.010*
4. ด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน	4.55	0.52	4.41	0.47	2.415	0.016*
โดยรวม	4.52	0.46	4.39	0.40	2.558	0.011*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 28 พบว่า สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีประเภทของสถาบันที่สังกัดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการดำเนินงานเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านบรรลุปเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ไม่แตกต่างกัน ($p>0.05$) ส่วนสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีประเภทของสถาบันที่สังกัดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวมและเป็นรายด้าน ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน ด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร และด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 29 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานเป็นรายด้านของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีประเภทของสถาบันที่สังกัด แตกต่างกัน (MANOVA)

สถิติทดสอบ	ความสำเร็จในการดำเนินงาน	Hypothesis df	Error df	F	p-value
Wilks' Lambda	4 ด้าน	4	451.000	1.940	0.103

จากตาราง 29 พบว่า สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีประเภทของสถาบันที่สังกัดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการดำเนินงาน เป็นรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านบรรลุเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน ด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร และ ด้านการสร้างเชื่อมั่นในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน ($p>0.05$)

6.2 งบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปัจจุบัน

ตารางที่ 30 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวมของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีงบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปัจจุบัน แตกต่างกัน (ANOVA)

ความสำเร็จในการดำเนินงาน	แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	3.723	1.241	7.429	0.000*
	ภายในกลุ่ม	452	75.505	0.167		
	รวม	455	79.228			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 30 พบว่า สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีงบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปัจจุบันแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ผู้วิจัยจึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีงบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน 1,000,000,001 – 5,000,000,000 ล้านบาท มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวม มากกว่า งบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน ไม่เกิน 1,000 ล้านบาท และมากกว่า 10,000 ล้านบาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (ตาราง 52 ภาคผนวก ค)

ตารางที่ 31 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานเป็นรายด้านของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีงบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน แตกต่างกัน (MANOVA)

สถิติทดสอบ	ความสำเร็จในการดำเนินงาน	Hypothesis df	Error df	F	p-value
Wilks' Lambda	4 ด้าน	12	1188.234	2.643	0.002*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 31 พบว่า สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีงบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการดำเนินงานเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านบรรลุปเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน ด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร และด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน ($p < 0.01$)

ผู้วิจัย ได้ทำการทดสอบ Univariate Test ซึ่งผลการทดสอบ พบว่า สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีงบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบันแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวม ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.01$) (ตาราง 53 ภาคผนวก ค)

พูน ปณ ทิโต ชีเว

6.3 งบประมาณเงินรายได้ที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน

ตารางที่ 32 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวมของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีงบประมาณเงินรายได้ที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน แตกต่างกัน (ANOVA)

ความสำเร็จในการดำเนินงาน	แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	2.085	0.695	4.071	0.007*
	ภายในกลุ่ม	452	77.143	0.171		
	รวม	455	79.228			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 32 พบว่า สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีงบประมาณเงินรายได้ที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ผู้วิจัยจึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีงบประมาณเงินรายได้ที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน 5,000,000,001 – 10,000,000,000 ล้านบาท มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับ ความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวม มากกว่า งบประมาณเงินรายได้ที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน ไม่เกิน 1,000 ล้านบาท และมากกว่า 10,000 ล้านบาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (ตาราง 54 ภาคผนวก ค)

พูน ปณ จิต ชีเว

ตารางที่ 33 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานเป็นรายด้านของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีงบประมาณเงินรายได้ที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน แตกต่างกัน (MANOVA)

สถิติทดสอบ	ความสำเร็จในการดำเนินงาน	Hypothesis df	Error df	F	p-value
Wilks' Lambda	4 ด้าน	12	1188.234	1.394	0.162

จากตาราง 33 พบว่า สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีงบประมาณเงินรายได้ที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการดำเนินงานเป็นรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านบรรลุปเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน ด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร และด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน ($p>0.05$)

6.4 จำนวนบุคลากรในสังกัด

ตารางที่ 34 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวมของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีจำนวนบุคลากรในสังกัด แตกต่างกัน (ANOVA)

ความสำเร็จในการดำเนินงาน	แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
	ระหว่างกลุ่ม	3	2.314	0.771	4.533	0.004*
โดยรวม	ภายในกลุ่ม	452	76.914	0.170		
	รวม	455	79.228			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 34 พบว่า สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีจำนวนบุคลากรในสังกัดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ผู้วิจัยจึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีจำนวนบุคลากรในสังกัด มากกว่า 4,000 คน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับความสำเร็จในการ

ดำเนินงานโดยรวม มากกว่า จำนวนบุคลากรในสังกัด 3,001 - 4,000 คน และ 1,001 - 2,000 คน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (ตาราง 55 ภาคผนวก ค)

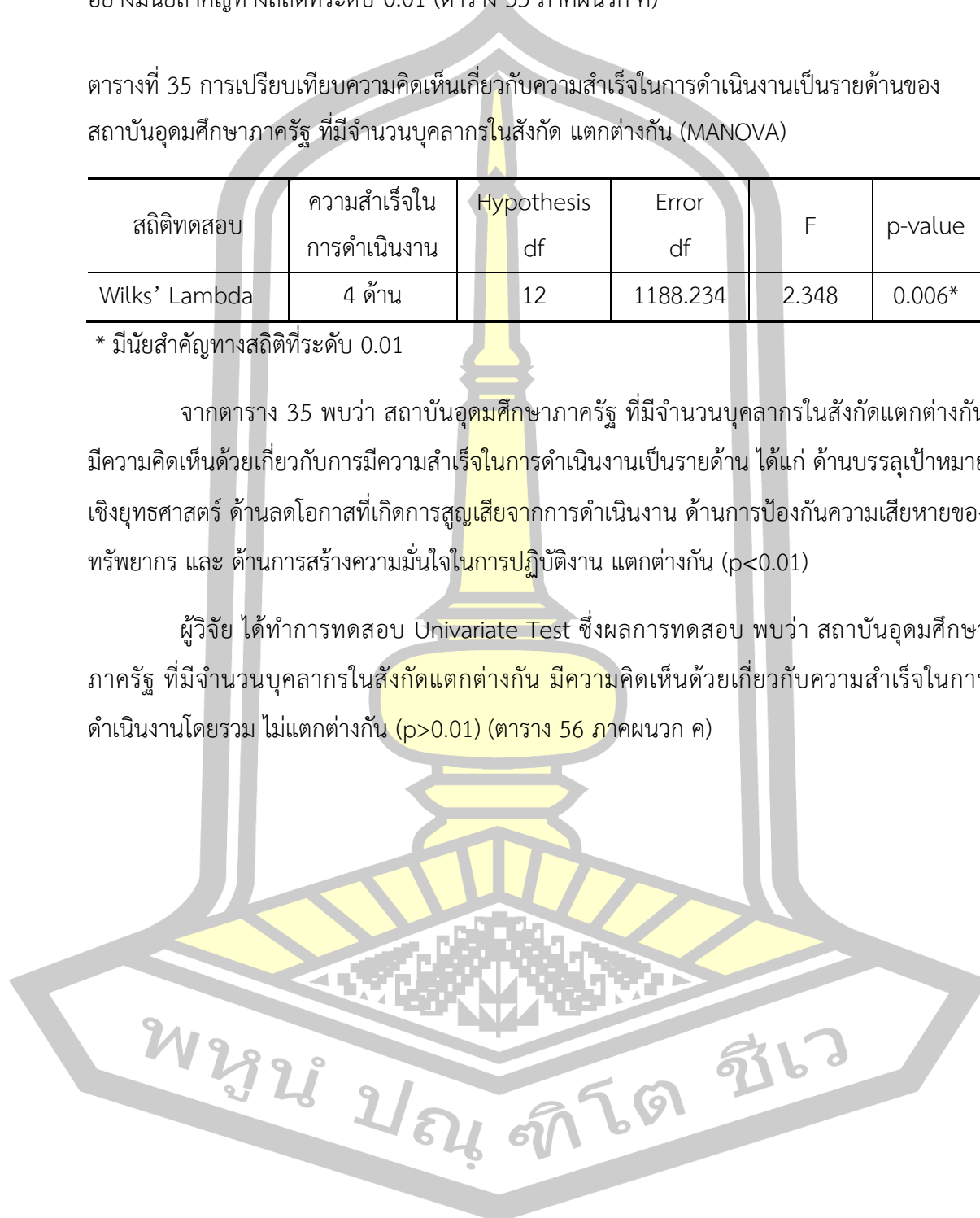
ตารางที่ 35 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานเป็นรายด้านของ สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีจำนวนบุคลากรในสังกัด แตกต่างกัน (MANOVA)

สถิติทดสอบ	ความสำเร็จใน การดำเนินงาน	Hypothesis df	Error df	F	p-value
Wilks' Lambda	4 ด้าน	12	1188.234	2.348	0.006*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 35 พบว่า สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีจำนวนบุคลากรในสังกัดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการดำเนินงานเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านบรรลุเป้าหมาย เชิงยุทธศาสตร์ ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน ด้านการป้องกันความเสียหายของ ทรัพยากร และ ด้านการสร้างเชื่อมั่นในการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน ($p < 0.01$)

ผู้วิจัย ได้ทำการทดสอบ Univariate Test ซึ่งผลการทดสอบ พบว่า สถาบันอุดมศึกษา ภาครัฐ ที่มีจำนวนบุคลากรในสังกัดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับความสำเร็จในการ ดำเนินงานโดยรวม ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.01$) (ตาราง 56 ภาคผนวก ค)

ตอนที่ 7 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ และการสร้างสมการพยากรณ์ของการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐและความสำเร็จในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ และการสร้างสมการพยากรณ์ตามที่ได้ตั้งสมมติฐาน ดังนี้

H₁: การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานเป็นรายด้านของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

H₂: การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานเป็นรายด้านของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

H₃: การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการกำหนดภาระงานด้านความเสี่ยง มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานเป็นรายด้านของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

H₄: การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานเป็นรายด้านของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

H₅: การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานเป็นรายด้านของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

พูน ปณ จิต ชเว

ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณและการสร้างสมการพยากรณ์

ตารางที่ 36 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐกับความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวม ของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

ตัวแปร	OA	IRM	CGMC	RWD	IA	CI	VIFs
$\bar{X}$	4.42	4.42	4.46	4.40	4.43	4.38	
S.D	0.42	0.45	0.43	0.45	0.47	0.51	
OA	-	0.673*	0.686*	0.772*	0.759*	0.758*	
IRM		-	0.574*	0.688*	0.622*	0.578*	2.116
CGMC			-	0.702*	0.588*	0.553*	2.096
RWD				-	0.708*	0.654*	3.151
IA					-	0.681*	2.518
CI						-	2.157

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 36 พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIFs ปรากฏว่าค่า VIFs ของตัวแปรอิสระ การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐมีค่าตั้งแต่ 2.096 – 3.151 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กัน (Black, 2006: 585)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐในแต่ละด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวม (OA) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.673 – 0.772 จากนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์ความสำเร็จในการดำเนินงานรวม (OA) ดังนี้

$$OA = 0.366 + 0.098IRM + 0.161CGMC + 0.202RWD + 0.211IA + 0.245CI$$

ซึ่งสมการที่ได้นี้สามารถพยากรณ์ค่าความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวม (OA) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 287.745$; $p = 0.0000$) และค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์

ปรับปรุง (Adj R²) เท่ากับ 0.759 (ตาราง 37) เมื่อนำไปทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐแต่ละด้านกับตัวแปรตามความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวม (OA) ปรากฏผลดังตาราง 37

ตารางที่ 37 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยกับความสำเร็จในการดำเนินงาน โดยรวมของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ	ความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวม (OA)		t	p-value
	Beta	error		
ค่าคงที่ (a)	0.366	0.112	3.265	0.001*
ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ (IRM)	0.098	0.031	3.190	0.002*
ด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล (CGMC)	0.161	0.032	5.014	0.000*
ด้านการกำหนดภาระงานด้านความเสี่ยง (RWD)	0.202	0.038	5.315	0.000*
ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ (IA)	0.211	0.033	6.462	0.000*
ด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (CI)	0.245	0.027	8.922	0.000*
F = 287.745 p=0.0000 Adj R ² = 0.759				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 37 พบว่า การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ (IRM) ด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล (CGMC) ด้านการกำหนดภาระงานด้านความเสี่ยง (RWD) ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ (IA) และด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (CI) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวม (OA) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐาน ที่ 1 2 3 4 และ 5

$$OA = 0.366 + 0.098IRM + 0.161CGMC + 0.202RWD + 0.211IA + 0.245CI$$

ตารางที่ 38 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐกับความสำเร็จในการดำเนินงานรายด้าน ด้านบรรลุปเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

ตัวแปร	AS	IRM	CGMC	RWD	IA	CI	VIFs
$\bar{X}$	4.40	4.42	4.46	4.40	4.43	4.38	
S.D	0.46	0.45	0.43	0.45	0.47	0.51	
AS		0.600*	0.587*	0.699*	0.710*	0.697*	
IRM			0.574*	0.688*	0.622*	0.578*	2.116
CGMC				0.702*	0.588*	0.553*	2.096
RWD					0.708*	0.654*	3.151
IA						0.681*	2.518
CI							2.157

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 38 พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIFs ปรากฏว่าค่า VIFs ของตัวแปรอิสระ การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐมีค่าตั้งแต่ 2.096 – 3.151 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กัน (Black, 2006: 585)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐในแต่ละด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านบรรลุปเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ (AS) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.587 - 0.710 จากนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์ความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านบรรลุปเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ (AS) ดังนี้

$$AS = 0.411 + 0.074IRM + 0.079CGMC + 0.223RWD + 0.270IA + 0.258CI$$

ซึ่งสมการที่ได้นี้สามารถพยากรณ์ค่าความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านบรรลุป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ (AS) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 154.650$; $p=0.0000$) และค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง ($\text{Adj } R^2$) เท่ากับ 0.628 (ตาราง 39) เมื่อนำไปทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐแต่ละด้านกับตัวแปรตามความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านบรรลุป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ (AS) ปรากฏผลดังตาราง 39

ตารางที่ 39 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยกับความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านบรรลุป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ	ความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านบรรลุป้าหมาย เชิงยุทธศาสตร์ (AS)		t	p-value
	Beta	error		
ค่าคงที่ (a)	0.411	0.154	2.666	0.008*
ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ (IRM)	0.074	0.042	1.736	0.083
ด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล (CGMC)	0.079	0.044	1.800	0.073
ด้านการกำหนดภาระงานด้านความเสี่ยง (RWD)	0.223	0.052	4.265	0.000*
ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ (IA)	0.270	0.045	6.021	0.000*
ด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (CI)	0.258	0.038	6.826	0.000*

$F = 154.650$ $p=0.0000$ $\text{Adj } R^2 = 0.628$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 39 พบว่า การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการกำหนดภาระงานด้านความเสี่ยง (RWD) ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ (IA) และด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (CI) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านบรรลุป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ (AS) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐานที่ 3 4 และ 5 สำหรับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ (IRM)

และด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล (CGMC) ไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการดำเนินงาน และด้านบรรลุป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ (AS) จึงปฏิเสธ

เมื่อนำการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ (IRM) และด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล (CGMC) ไปสร้างสมการพยากรณ์ของความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านบรรลุป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ (AS) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง ($Adj R^2$) เท่ากับ 0.445 (ตาราง 57 ภาคผนวก ง) โดยได้สมการพยากรณ์ ดังนี้

$$AS = 0.579 + 0.298RWD + 0.295IA + 0.275CI$$

ตารางที่ 40 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐกับความสำเร็จในการดำเนินงานรายด้าน ด้านลดโอกาสที่เกิการสูญเสียจากการดำเนินงาน ของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

ตัวแปร	DC	IRM	CGMC	RWD	IA	CI	VIFs
$\bar{X}$	4.43	4.42	4.46	4.40	4.43	4.38	
S.D	0.46	0.45	0.43	0.45	0.47	0.51	
DC		0.616*	0.641*	0.713*	0.664*	0.665*	
IRM			0.574*	0.688*	0.622*	0.578*	2.116
CGMC				0.702*	0.588*	0.553*	2.096
RWD					0.708*	0.654*	3.151
IA						0.681*	2.518
CI							2.157

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 40 พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIFs ปรากฏว่าค่า VIFs ของตัวแปรอิสระ การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐมีค่าตั้งแต่ 2.096– 3.151 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กัน (Black, 2006: 585)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐในแต่ละด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านลดโอกาส

ที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน (DC) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.616 – 0.713 จากนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์ความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน (DC) ดังนี้

$$DC = 0.364 + 0.111IRM + 0.199CGMC + 0.250RWD + 0.150IA + 0.211CI$$

ซึ่งสมการที่ได้นี้สามารถพยากรณ์ค่าความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน (DC) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 146.308; p=0.0000$) และ ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง ($Adj R^2$) เท่ากับ 0.615 (ตาราง 41) เมื่อนำไปทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐแต่ละด้านกับตัวแปรตามความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน (DC) ปรากฏผลดังตาราง 41

ตารางที่ 41 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยกับความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน ของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ	ความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านลดโอกาสที่ เกิดการสูญเสีย จากการ ดำเนินงาน (DC)		t	p-value
	Beta	error		
ค่าคงที่ (a)	0.364	0.156	2.332	0.020*
ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ (IRM)	0.111	0.043	2.599	0.010*
ด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล (CGMC)	0.199	0.045	4.450	0.000*
ด้านการกำหนดภาระงานด้านความเสี่ยง (RWD)	0.250	0.053	4.717	0.000*
ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ (IA)	0.150	0.045	3.299	0.001*
ด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (CI)	0.211	0.038	5.508	0.000*

$F = 146.308$ $p=0.0000$ $Adj R^2 = 0.615$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 41 พบว่า การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ (IRM) ด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล (CGMC) ด้านการกำหนดภาระงานด้านความเสี่ยง (RWD) ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ (IA) และด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (CI) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน (DC) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐาน ที่ 1 2 3 4 และ 5

$$DC = 0.364 + 0.111IRM + 0.199CGMC + 0.250RWD + 0.150IA + 0.211CI$$

ตารางที่ 42 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐกับความสำเร็จในการดำเนินงานรายด้าน ด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร ของสถาบันอุดมศึกษา ภาครัฐ

ตัวแปร	PD	IRM	CGMC	RWD	IA	CI	VIFs
$\bar{X}$	4.40	4.42	4.46	4.40	4.43	4.38	
S.D	0.46	0.45	0.43	0.45	0.47	0.51	
PD		0.620*	0.604*	0.685*	0.697*	0.705*	
IRM			0.574*	0.688*	0.622*	0.578*	2.116
CGMC				0.702*	0.588*	0.553*	2.096
RWD					0.708*	0.654*	3.151
IA						0.681*	2.518
CI							2.157

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 42 พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIFs ปรากฏว่าค่า VIFs ของตัวแปรอิสระ การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐมีค่าตั้งแต่ 2.096 – 3.151 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กัน (Black, 2006: 585)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐในแต่ละด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านการป้องกัน

ความเสียหายของทรัพยากร (PD) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.604 - 0.705 จากนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์ความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร (PD) ดังนี้

$$PD = 0.359 + 0.127IRM + 0.129CGMC + 0.148RWD + 0.230IA + 0.281CI$$

ซึ่งสมการที่ได้นี้สามารถพยากรณ์ค่าความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร (PD) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 155.006; p=0.0000$) และค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง ($Adj R^2$) เท่ากับ 0.629 (ตาราง 43) เมื่อนำไปทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐแต่ละด้านกับตัวแปรตามความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร (PD) ปรากฏผลดังตาราง 43

ตารางที่ 43 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยกับความสำเร็จในการดำเนินงานด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร ของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ	ความสำเร็จในการดำเนินงานด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร (PD)		t	p-value
	Beta	error		
ค่าคงที่ (a)	0.359	0.154	2.339	0.020*
ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ (IRM)	0.127	0.042	3.013	0.003*
ด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล (CGMC)	0.129	0.044	2.939	0.003*
ด้านการกำหนดภาระงานด้านความเสี่ยง (RWD)	0.148	0.052	2.830	0.005*
ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ (IA)	0.230	0.045	5.134	0.000*
ด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (CI)	0.281	0.038	7.470	0.000*

$F = 155.006$ $p=0.0000$ $Adj R^2 = 0.629$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 43 พบว่า การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ (IRM) ด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล (CGMC) ด้านการกำหนดภาระงานด้านความเสี่ยง (RWD) ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ (IA) และด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (CI) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร (PD) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐาน ที่ 1 2 3 4 และ 5

$$PD = 0.359 + 0.127IRM + 0.129CGMC + 0.148RWD + 0.230IA + 0.281CI$$

ตารางที่ 44 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐกับความสำเร็จในการดำเนินงานรายด้าน ด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน ของสถาบันอุดมศึกษา ภาครัฐ

ตัวแปร	CO	IRM	CGMC	RWD	IA	CI	VIFs
$\bar{X}$	4.44	4.42	4.46	4.40	4.43	4.38	
S.D	0.48	0.45	0.43	0.45	0.47	0.51	
CO		0.574*	0.622*	0.667*	0.648*	0.646*	
IRM			0.574*	0.688*	0.622*	0.578*	2.116
CGMC				0.702*	0.588*	0.553*	2.096
RWD					0.708*	0.654*	3.151
IA						0.681*	2.518
CI							2.157

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 44 พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIFs ปรากฏว่าค่า VIFs ของตัวแปรอิสระ การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐมีค่าตั้งแต่ 2.096 – 3.151 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กัน (Black, 2006)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐในแต่ละด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านการ

สร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน (CO) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.574 - 0.667 จากนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์ความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน (CO) ดังนี้

$$CO = 0.329 + 0.081IRM + 0.236CGMC + 0.188RWD + 0.194IA + 0.230CI$$

ซึ่งสมการที่ได้นี้สามารถพยากรณ์ค่าความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน (CO) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 119.204$; $p=0.0000$) และค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง ($Adj R^2$) เท่ากับ 0.565 (ตาราง 45) เมื่อนำไปทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐแต่ละด้านกับตัวแปรตามความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน (CO) ปรากฏผลดังตาราง 45

ตารางที่ 45 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยกับความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน ของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ	ความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านการสร้างความ มั่นใจในการ ปฏิบัติงาน (CO)		t	p-value
	Beta	error		
ค่าคงที่ (a)	0.329	0.175	1.886	0.060
ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ (IRM)	0.081	0.048	1.682	0.093
ด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล (CGMC)	0.236	0.050	4.718*	0.000*
ด้านการกำหนดภาระงานด้านความเสี่ยง (RWD)	0.188	0.059	3.172	0.002*
ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ (IA)	0.194	0.051	3.810	0.000*
ด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (CI)	0.230	0.043	5.382	0.000*

$F = 119.204$ $p=0.0000$ $Adj R^2 = 0.565$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 45 พบว่า การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล (CGMC) ด้านการกำหนดภาระงานด้านความเสี่ยง (RWD) ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ (IA) และด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (CI) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน (CO) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐานที่ 2 3 4 และ 5 สำหรับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ (IRM) ไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน (CO) จึงปฏิเสธ

เมื่อนำการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ (IRM) ไปสร้างสมการพยากรณ์ของความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน (CO) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง ($\text{Adj } R^2$) เท่ากับ 0.328 (ตาราง 58 ภาคผนวก ง) โดยได้สมการพยากรณ์ ดังนี้

$$CO = 0.395 + 0.246CGMC + 0.220RWD + 0.209 IA + 0.240CI$$

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง ผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐที่มีต่อผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ผู้วิจัยทำการสรุปและมีประเด็นสำคัญในการนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ
2. เพื่อศึกษาความสำเร็จในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ
3. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐกับความสำเร็จในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ
4. เพื่อทดสอบผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐที่มีต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

สรุปผล

การวิจัย เรื่อง ผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐที่มีต่อผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ สามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ส่วนใหญ่เป็น เพศชาย อายุ มากกว่า 40 ปี สถานภาพ สมรส ระดับการศึกษา สูงกว่าปริญญาโท ประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 10 ปี และตำแหน่งงานในปัจจุบันคือ คณบดี

2. สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ส่วนใหญ่เป็น ประเภทสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ งบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน ไม่เกิน 1,000 ล้านบาท งบประมาณเงินรายได้ที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน ไม่เกิน 1,000 ล้านบาท และจำนวนบุคลากรในสังกัด ไม่เกิน 1,000 คน

3. ผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล เช่น องค์กรมุ่งเน้นการกำกับติดตามการเบิกจ่ายเงินตามแผนและโครงการให้เป็นไปตามปฏิทินในแผนปฏิบัติราชการประจำปี มีผู้รับผิดชอบและการตอบสนองตามคำสั่งที่กำหนดไว้ องค์กรส่งเสริมให้มีการควบคุมการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนด มีการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุดและองค์กรตระหนักถึงกระบวนการทำงานที่เปิดเผยอย่างตรงไปตรงมา สามารถส่งเสริมให้พนักงานมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ เช่น องค์กรตระหนักถึงการนำเสนอข้อมูลทางการเงินที่ทันต่อเวลา และประโยชน์สูงสุดเพื่อประกอบการตัดสินใจ องค์กรเชื่อมั่นว่าการจัดทำข้อมูลทางการเงินและบัญชีที่มีความถูกต้องสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจได้เป็นอย่างดี และองค์กรมุ่งเน้นการกำหนดสิทธิของบุคคลที่เข้าถึงข้อมูลในแต่ละชั้นของข้อมูลได้ และด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ เช่น องค์กรกำหนดให้มีการบูรณาการปฏิบัติด้านการเงินและบัญชี เป็นไปตามกรอบบริหารความเสี่ยงของกระทรวงการคลัง องค์กรมั่นใจว่ามีการบูรณาการการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีเป็นไปตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ของกระทรวงการคลังที่กำหนดไว้ และองค์กรส่งเสริมให้มีการใช้เครื่องมือป้องกันความเสี่ยงทางการเงินในการลดผลกระทบความเสี่ยงขององค์กร

4. ผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน เช่น องค์กรนำแนวทางการบริหารความเสี่ยงภาครัฐช่วยลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน องค์กรมุ่งมั่นต่อการลดสิ่งที่ผิดวัตถุประสงค์หรือแก้ไขสิ่งที่ไม่ต้องการให้เกิดขึ้น และ องค์กรมุ่งเน้นการลดเหตุการณ์หรือปัจจัยที่ทำให้สูญเสียทั้งที่เป็นรูปตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน ด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน เช่น องค์กรมีการกำกับดูแลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้การปฏิบัติงานทางการเงินและบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพ องค์กรมีการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินอย่างเหมาะสมและเพียงพอ และองค์กรมีการออกแบบวิธีการตรวจสอบทางการเงินเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนได้เสียขององค์กร และด้านบรรลุปเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ เช่น องค์กรนำแผนกลยุทธ์ทางการเงินมาใช้ในการบริหารองค์กรได้อย่างเหมาะสม องค์กรมีผลการดำเนินงานจากกระบวนการ

ปฏิบัติงานทางการเงินตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายทุกครั้งขององค์กร และองค์กรบรรลุเป้าหมายตามภารกิจและแผนการปฏิบัติงานทางการเงิน

5. ผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มี ประเภทของสถาบันที่ท่านสังกัด งบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน งบประมาณเงินรายได้ที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน และ จำนวนบุคลากรในสังกัดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐโดยรวมและเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ ด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล และด้านการกำหนดภาระงานด้านความเสี่ยง ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ และด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ไม่แตกต่างกัน

6. ผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มี ประเภทของสถาบันที่ท่านสังกัด งบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน งบประมาณเงินรายได้ที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน และ จำนวนบุคลากรในสังกัดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวมและเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านบรรลุเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน และด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร ด้านการสร้างเชื่อมั่นในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน

7. การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวม และตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการดำเนินงาน (OA) ได้แก่ ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ (IRM) ด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล (CGMC) ด้านการกำหนดภาระงานด้านความเสี่ยง (RWD) ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ (IA) และด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (CI) ซึ่งสามารถสร้างสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้

$$OA = 0.366 + 0.098IRM + 0.161CGMC + 0.202RWD + 0.211IA + 0.245CI$$

เมื่อพิจารณาสมการพยากรณ์ความสำเร็จในการดำเนินงานเป็นรายด้าน พบว่า

1. ด้านบรรลุเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์

$$AS = 0.579 + 0.298RWD + 0.295IA + 0.275CI$$

2. ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน

$$DC = 0.364 + 0.111IRM + 0.199CGMC + 0.250RWD + 0.150IA + 0.211CI$$

3. ด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร

$$PD = 0.359 + 0.127IRM + 0.129CGMC + 0.148RWD + 0.230IA + 0.281CI$$

4. ด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน

$$CO = 0.395 + 0.246CGMC + 0.220RWD + 0.209 IA + 0.240CI$$

อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง ผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐที่มีต่อผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐโดยรวม ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ ด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล ด้านการกำหนดภาระงานด้านความเสี่ยง ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ และด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐเป็นเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารในการบริหารการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยระบบการบริหารความเสี่ยงที่ดีช่วยหน่วยงานในการวางแผนและจัดการเหตุการณ์ผิดปกติที่อาจเกิดขึ้น ส่งผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน รวมถึงช่วยหน่วยงานในการบริหารจัดการเพื่อสร้างหรือคว้าโอกาส หรือได้รับประโยชน์จากเหตุการณ์ด้านบวกที่อาจเกิดขึ้น ส่งผลให้หน่วยงานสามารถเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถในการให้บริการของหน่วยงานของรัฐ สอดคล้องกับแนวคิดของ ชัตติยา ดั่งสำราญ (2564) กล่าวว่า เป็นวิธีการบริหารจัดการ และควบคุมกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ โดยลดมูลเหตุและโอกาสที่องค์กรจะเกิดความเสี่ยง เพื่อให้ระดับของความเสี่ยงและขนาดของความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เปรมยุดา ท้าวบุตร, อัครเดช ฉวีรักษ์ และสลักจิต นิลผาย (2561) พบว่า การบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงิน ด้านการประเมินความเสี่ยงทางการเงิน ด้านกิจกรรมการควบคุม ด้านสารสนเทศและการสื่อสารในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงินโดยรวม ดังนั้น ต้องให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินของสถาบันอุดมศึกษา โดยนำมาใช้ในการวางแผนการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินของบุคลากร เพื่อเพิ่มโอกาสในการสร้างความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงิน และนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาแผนการบริหารความเสี่ยงขององค์กรและนำวิธีการจัดการกับความเสี่ยงที่เหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดของ มนัชญา ทองนิวัน,

ณัฐวงศ์ พูนพล และณัฐวรรณ มุสิก (2563) กล่าวว่า องค์กรต้องให้ความสำคัญกับระบบบริหาร การเงินการคลังภาครัฐ เพื่อมุ่งเน้นพัฒนาผู้ปฏิบัติงานควบคู่กับพัฒนาระบบ ซึ่งย่อมส่งผลโดยตรงต่อ องค์กรทำให้ระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐเกิดความยั่งยืน มีประสิทธิภาพประสิทธิผล และมีความ สุ่มเสี่ยงในระดับต่ำสุด ซึ่งประกอบด้วย ด้านระบบบริหารงานงบประมาณ ด้านระบบการจัดซื้อ จัดจ้าง และด้านระบบการเงินการบัญชี สอดคล้องกับงานวิจัยของ จริญญา แม้นญาติ (2557) พบว่า ผู้อำนวยการสถานศึกษา มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีการบริหารความเสี่ยงเชิงกลยุทธ์โดยรวม และเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ความเสี่ยง ด้านการระบุความ เสี่ยง ด้านประเมินความเสี่ยง ด้านการวิเคราะห์ความเสี่ยง และด้านติดตามและประเมินความเสี่ยง สอดคล้องกับแนวคิดของ Siti Zaleha Abdul Rasid และคณะ (2011) กล่าวว่า การบริหารความ เสี่ยงการเงินและบัญชี เป็นการป้องกันการทุจริตและการปรับปรุงธรรมาภิบาล การเสริมสร้าง ทรัพยากรบุคคลให้มีทักษะทางบัญชีที่เพียงพอ เพื่อประสิทธิภาพในการจัดทำรายงานทางการเงิน ตามเกณฑ์มาตรฐานการบัญชี การบริหารการเงินภาครัฐจากบริบทของประเทศ โดยมีการออกแบบ การทำงานที่เหมาะสมกับองค์กร และการกำหนดนโยบายกลยุทธ์ที่มีอิทธิพลต่อองค์กร

2. ผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับความสำเร็จใน การดำเนินงานโดยรวม ด้านบรรลุเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการ ดำเนินงาน ด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร และด้านการสร้างความมั่นใจในการ ปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก ความสำเร็จในการดำเนินงานเป็นหัวใจของการนำองค์กรไปสู่ การบรรลุผลสำเร็จของการปฏิบัติงาน โดยผู้บริหารระดับสูงต้องปรับปรุงการบริหารด้วยกระบวนการ เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ตลอดจนการมอบอำนาจให้พนักงานมีส่วนร่วมในการบริหารอย่างเต็มที่ ซึ่งการปฏิบัติงานของพนักงานถือเป็นกุญแจสำคัญในความสำเร็จขององค์กรและความได้เปรียบ ทางการแข่งขัน ดังนั้น ความสำเร็จในการดำเนินงานจึงกลายเป็นสิ่งจำเป็นประการหนึ่งสำหรับการ ดำรงอยู่และการเจริญเติบโตขององค์กรทั้งในปัจจุบันและอนาคต สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิติกรณ์ จันทรสิริยศศักดิ์, นุชรี พิทักษ์, มณีวรรณ ศรีปาน, พยุงศรี ดีโคตร และ วนิดา ณ ลำพูน (2562) พบว่า มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงินโดยรวมและเป็นรายด้าน ด้านการบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ด้านการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ด้านรายงานทางการเงินที่ ถูกต้อง ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับมาก ส่วนการควบคุมภายในด้านการ บัญชีที่ดี ด้านสภาพแวดล้อมของการควบคุม ด้านประเมินความเสี่ยง และด้านกิจกรรมการควบคุม มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงินโดยรวม ดังนั้น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดหนองบัวลำภูต้องให้ความสำคัญกับระบบการควบคุมภายใน เพื่อนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการจัดทำรายงานทางการเงิน สอดคล้องกับแนวคิดของ ประภัสสร จรัส อรุณฉาย และณัฐวงศ์ พูนพล (2562) กล่าวว่า ความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงิน คือการดำเนินกิจกรรมใด ๆ ตามพันธกิจหรือเป้าหมายขององค์กรได้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย ด้านการบรรลุเป้าหมายขององค์กร ด้านการคิดเชิงระบบ และด้านการตอบสนองความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับแนวคิดของ นงนุช หงส์สิงห์, วราพร เปรมพาณิชย์กุล และ นงลักษณ์ แสงมหาชัย (2561) กล่าวว่า ความสำเร็จขององค์กร เป็นผลของการดำเนินงานที่สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ อย่างประหยัดและคุ้มค่า ส่งผลให้องค์กรดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนด ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ (Management) ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล (Human Resource Management) และด้านการบริหารงานการเงินและการคลัง (Financial Management) สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง มีการสื่อสารสู่พนักงานให้เกิดความเข้าใจในการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายใน ตลอดจนการจัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่ดี จะทำให้การดำเนินงานขององค์กรบรรลุตามวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับแนวคิดของ เต็มศิริ ไกรลาศ (2560) กล่าวว่า ความสำเร็จในการดำเนินงาน เป็นผลลัพธ์จากการที่องค์กรสามารถดำเนินงานได้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ตัวชี้วัดในการปฏิบัติงานเพื่อวัดความสำเร็จขององค์กร ประกอบด้วย ผลสำเร็จทางด้านตัวเงิน และผลสำเร็จที่ไม่ใช่ตัวเงิน ได้แก่ ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และการเติบโต สอดคล้องกับแนวคิดของ Khaled Hutaibat (2019) กล่าวว่า ความสำเร็จในการดำเนินงาน ที่สะท้อนให้เห็นถึงความมั่นคงของสถาบันอุดมศึกษา โดยการวางกลยุทธ์ และการบัญชีสำหรับการจัดการเชิงกลยุทธ์และโครงสร้างอำนาจในภาคการศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งโครงสร้างอำนาจที่มีอิทธิพลและกำหนดกลยุทธ์และการบัญชีบริบทของการวางกลยุทธ์ การวางกลยุทธ์ทางความคิด และการบัญชี การจัดการเชิงกลยุทธ์ ดังนั้น สถาบันต่าง ๆ ต้องมีส่วนร่วมในการวางกลยุทธ์ การจัดการเชิงกลยุทธ์ การบัญชี และการบัญชีสำหรับการจัดการเชิงกลยุทธ์ เพื่อให้การดำเนินงานตามเป้าหมายที่วางไว้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3. ผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มี ประเภทของสถาบันที่ท่านสังกัด งบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน งบประมาณเงินรายได้ที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน และ จำนวนบุคลากรในสังกัดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐโดยรวมและเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ ด้านการกำกับ

ติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล และด้านการกำหนดภาระงานด้านความเสี่ยง ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ และด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐมีความเชื่อมั่นว่าการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินและบัญชี มีความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายและวิธีการบริหารงานบุคคลที่ชัดเจน ในเรื่องความซื่อสัตย์และจริยธรรมในการปฏิบัติงาน การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ในการดำเนินงานตามภารกิจให้มีความสอดคล้องกับความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินและบัญชีที่องค์กรยอมรับได้ และมีการวางแผนควบคุมความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินและบัญชีเพื่อลดความเสี่ยงในองค์กร สอดคล้องกับแนวคิดของ พัทธรา กิจใบ, ภัฏญานัฐ รัตนประภาธรรม และวราพร เปรมพาณิชย์กุล (2565) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมภายในของสถาบันอุดมศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่หน่วยงานต้องวิเคราะห์ และประเมินเพื่อเตรียมความพร้อมให้เข้ากับสถานการณ์ของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันอยู่ตลอดเวลา เพื่อลดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและความสูญเสีย ที่จะส่งผลกระทบต่อการทำงานขององค์กร อีกทั้งยังสามารถวางแผนการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งสถาบันอุดมศึกษาสามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย 1) ด้านการนำองค์กร 2) ด้านโครงสร้างองค์กร 3) ด้านกระบวนการทำงาน 4) ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ และ 5) ด้านข้อมูลข่าวสารและการควบคุม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ช่อผกา บรรทะโก และประสาธ อิศรปริดา (2558) พบว่า เปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา ระหว่างโรงเรียนประถมและโรงเรียนขยายโอกาสกับโรงเรียนมัธยม โดยภาพรวมจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนประถมและโรงเรียนขยายโอกาสกับโรงเรียนมัธยม ต่างมีแนวทางในการปฏิบัติงานเช่นเดียวกัน คือ ยึดตามระเบียบของทางราชการ เพื่อให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ Ross H. McLeod and Harun Harun (2014) กล่าวว่า การบริหารความเสี่ยงการเงินและบัญชี การวิเคราะห์งบการเงิน และข้อมูลต่อการบริหารความเสี่ยง ตำแหน่งหน้าที่บัญชีและการจัดการมีอิทธิพลต่อการบริหารความเสี่ยงขององค์กร การควบคุมงบประมาณ การจัดทำงบประมาณ และการวางแผนเชิงกลยุทธ์ มีบทบาทสำคัญในการจัดการความเสี่ยง

4. ผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มี ประเภทของสถาบันที่ผ่านสังกัดงบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน งบประมาณเงินรายได้ที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน และจำนวนบุคลากรในสังกัดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงาน

โดยรวม และเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านบรรลุปเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน และด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร ด้านการสร้างเชื่อมั่นในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงินและบัญชี เป็นเครื่องมือสำหรับผู้บริหารในการตรวจสอบความแข็งแกร่งในการบริหารจัดการ และการดำเนินงานทางการเงินและบัญชีให้สามารถบรรลุปเป้าหมายตามภารกิจและแผนการปฏิบัติงานทางการเงินและบัญชีที่องค์กรวางไว้ โดยมีการติดตามและทบทวนผลการดำเนินงานเพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าให้องค์กรลดความเสียหายและลดความไม่แน่นอนของผลการปฏิบัติงานในภาพรวม ซึ่งผู้บริหารสามารถนำมาใช้ในการบริหารจัดการองค์กรและเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริหารขององค์กรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมทั้งมีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการทางการเงินและบัญชีขององค์กรอย่างต่อเนื่องเพื่อผลการดำเนินงานทางการเงินและบัญชีที่มีประสิทธิผลสูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ จรรย์รัชต์ อินนพคุณ และเฉลิมพร เย็นเยือก (2563) พบว่า การจัดการความเสี่ยงในหน่วยงานภาครัฐโดยรวม และเป็นรายด้าน ด้านกลยุทธ์ ด้านการเงิน ด้านกฎหมายและกฎระเบียบ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านนโยบาย อยู่ในระดับมาก ส่วน เพศ อายุ ระดับการศึกษา ฝ่ายที่สังกัด อายุงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และลักษณะการจ้างงานที่แตกต่างกันส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานภาครัฐต่างกัน และการจัดการความเสี่ยง ด้านกลยุทธ์ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการเงิน ด้านกฎหมายและกฎระเบียบ และด้านนโยบายที่แตกต่างกันส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานภาครัฐต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Manuel Pedro Rodriguez Bolívar และคณะ (2015) พบว่า ปัจจัยเสี่ยงและปัจจัยขับเคลื่อน ในผลลัพธ์ด้านงบประมาณของความยั่งยืนทางการเงินของรัฐ ถือเป็นพื้นฐานที่เป็นประโยชน์สำหรับการตัดสินใจของผู้บริหารและผู้กำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยง ด้านกลยุทธ์ ด้านการเงิน เพื่อให้ดำเนินไปในทิศทางเดียวกัน พร้อมทั้งกำหนดกฎระเบียบ รวมถึงวิธีการในการปฏิบัติงานบริหารความเสี่ยงให้ครอบคลุมกิจกรรมทั่วทั้งองค์กร

5. การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวม ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน และด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร เนื่องจากการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการช่วยให้องค์กรสามารถลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงานและป้องกันความเสียหายของทรัพยากร ในการนำกรอบการบริหารความเสี่ยงภาครัฐมาใช้ในการปฏิบัติงานทางการเงินและบัญชี

ทำให้การดำเนินงานขององค์กรบรรลุตามเป้าหมาย ลดระดับความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ น้ำฝน อ่วมสะอาด และมิตภาณี พุ่มกล่อม (2566 : 96) พบว่าการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษา ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษา มีการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับมาก นั้นอาจสืบเนื่องมาจากการในปัจจุบันนี้ หน่วยงานทางการศึกษาได้ให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงในหน่วยงาน งานทางการศึกษาเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นได้จัดทำนโยบายและมีการกระตุ้นให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการดำเนินการจัดทำการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาทุกสถานศึกษา เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์กับสถานศึกษา และป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับสถานศึกษา ตลอดจนการนำรูปแบบวิธีการบริหารความเสี่ยงมาใช้ในสถานศึกษา เพื่อลดความสูญเสียที่อาจจะเกิดจากความเสียหายภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ มงคล กิตติวุฒิไกร และมนัสดา ชัยสวนิยากรณ์ (2558) พบว่าการบริหารความเสี่ยงด้านการระบุเหตุการณ์ความเสี่ยง ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านการตอบสนองความเสี่ยง และด้านการติดตามประเมินผลและรายงาน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงาน ดังนั้น ผู้บริหารสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติและปรับปรุงการบริหารความเสี่ยงให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Radoica Luburic (2012) พบว่า บทความนี้มุ่งเน้นไปที่ สองแนวทางที่สำคัญและเป็นปัจจุบันในการจัดการ การจัดการคุณภาพโดยรวม (TQM) และการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (ORM) การบริหารความเสี่ยงที่ประสบความสำเร็จได้มีความสำคัญและเป็นหนึ่งในข้อได้เปรียบในการแข่งขันที่สำคัญขององค์กร วัตถุประสงค์สูงสุดคือการทำให้การจัดการคุณภาพโดยรวม (TQM) และ การบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (ORM) เป็นสองแนวทางที่สามารถเข้ากันได้และเสริมสร้างในการบริหารความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวม ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน ด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร และด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล ช่วยให้องค์กรควบคุมการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดบรรลุเป้าหมายตามภารกิจและแผนการปฏิบัติงานทางการเงิน มีกระบวนการทำงานที่เปิดเผยตรงไปตรงมาสามารถตรวจสอบได้ และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ได้อย่างประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุด ช่วยให้องค์กรประเมินผลวิธีการจัดการกับความเสียง แก้ไขปัญหา

และสามารถรายงานสถานการณ์ในการดำเนินงานและอุปสรรคที่พบในการปฏิบัติงานเพื่อวางแผน กำหนดมาตรการในการควบคุมในปีต่อไป ช่วยให้องค์กรสามารถกำกับติดตามการเบิกจ่ายเงินตาม แผนและโครงการให้เป็นไปตามปฏิทินในแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อลดสภาพปัญหาหรือ หลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและสร้างความเสียหายหรือความสูญเสียให้กับองค์กรได้ สอดคล้อง กับงานวิจัยของ ดุสิต สว่างศรี (2566) พบว่า การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอุทุมพร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ว่าการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอุทุมพร โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากฝ่ายบริหารสถานศึกษา และครู ได้ทำความเข้าใจและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดในเนื้อหาสาระของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 และ หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยง สำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2562 ซึ่งได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีการบริหารจัดการ ความเสี่ยง เพื่อให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลแก่ผู้มีส่วนได้เสียของหน่วยงาน อันส่งผลให้โรงเรียน อุทุมพรจำเป็นต้องให้ความสำคัญและดำเนินการบริหารความเสี่ยงอย่างเคร่งครัดเป็นประจำทุกปี การศึกษา ดังนั้นจึงทำให้การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอุทุมพร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ นงนุช หงส์สิงห์, วราพร เปรมพาณิชย์กุล และนางลักษณ์ แสงมหาชัย (2561) ได้ศึกษา ผลกระทบของประสิทธิภาพระบบการควบคุมภายในที่มีผลต่อความสำเร็จของ องค์กร ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ประสิทธิภาพระบบการควบคุม ภายใน ด้านการควบคุมการประมวลผลข้อมูล ด้านการดูแลป้องกันทรัพย์สิน ด้านการแบ่งแยกหน้าที่ ด้านการจัดทำเอกสารหลักฐาน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จขององค์กร โดยรวม ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรใช้สารสนเทศนี้เป็นแนวทางในการวางระบบการควบคุมภายใน เพื่อให้ องค์กรมีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ สามารถช่วยให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายหรือ วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กร และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนทรีย์ วิพัฒน์ (2557) พบว่า การดำเนินการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การ ติดตามประเมินผล การกำหนดวัตถุประสงค์ การจัดการความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง และการ ระบุความเสี่ยง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการดำเนินการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยภาพรวมที่อยู่ในระดับมากนั้น เนื่องมาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการ

นำระบบการบริหารความเสี่ยงมาใช้และเพื่อปฏิบัติให้สอดคล้องและเป็นไปตามนโยบายของหน่วยงานภาครัฐ ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารความเสี่ยงในองค์กร

7. การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการกำหนดภาระงานด้านความเสี่ยง มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวม ด้านบรรลุเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน ด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร และด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการกำหนดภาระงานด้านความเสี่ยง ช่วยให้องค์กรจัดโครงสร้างและขอบเขตงานที่เหมาะสมกับตำแหน่งและหน้าที่เพื่อลดโอกาสของความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีในการสื่อสารและทำความเข้าใจในเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณ การจัดทำเอกสารการเงินและบัญชีที่ถูกต้อง การกำหนดตัวชี้วัดวิธีการและขั้นตอนการบริหารความเสี่ยงการปฏิบัติงานที่ชัดเจน เพื่อพิจารณาการใช้เครื่องมือป้องกันความเสี่ยงทางการเงินในการลดผลกระทบความเสี่ยงขององค์กร และสร้างความมั่นใจว่ากระบวนการทำงานด้านการเงินและบัญชีมีแผนจัดการความเสี่ยงมีประสิทธิภาพ และเตรียมพร้อมกับการวางแผนมาตรการสำรองไว้เพื่อลดความเสี่ยงและป้องกันความผิดพลาดจากการดำเนินงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนัญญา ทองนิวัน, ณัฐวงศ์ พูนพล และณัฐวรรณ มุสิก (2563) พบว่า ด้านระบบการจัดซื้อจัดจ้าง และด้านระบบการเงินการบัญชี มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จการบริหารงาน เป็นตามสมมุติฐานในการศึกษาวิจัยนี้ ดังนั้นผู้บริหารสูงสุดฝ่ายการเงินและบัญชีของหน่วยบริการสังกัดกระทรวงสาธารณสุขควรมุ่งเน้นและให้ความสำคัญต่อระบบบัญชีการเงินการคลังภาครัฐ ด้านระบบบริหารงานงบประมาณ เพื่อให้หน่วยงานสามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนการปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายงบประมาณตามที่ได้รับจัดสรรเป็นไปตามยุทธศาสตร์ และโครงสร้างแผนงานที่กำหนดไว้ สามารถลดความเสี่ยงในการบริหารงาน ลดขั้นตอนที่ซ้ำซ้อน ลดเวลาและค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงาน สิ่งเหล่านี้จะทำให้องค์กรเกิดความโปร่งใส คุ่มค่า ตรวจสอบได้ นำไปสู่ความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Iryna Vyhivska และคณะ (2019) พบว่า มาตรการในการจัดระเบียบการจัดตั้งและการจัดหาข้อมูลจากระบบบัญชีสำหรับกระบวนการบริหารความเสี่ยงเพื่อให้มั่นใจถึงความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา เป้าหมายได้รับการตระหนักบนพื้นฐานของการประยุกต์ใช้วิธีการสังเกตการเปรียบเทียบการวิเคราะห์การสังเคราะห์ลักษณะทั่วไปและวิธีการทางสถิติทางเศรษฐกิจ การวิเคราะห์ที่เพิ่มขึ้นได้รับอนุญาตให้กำหนดความเสี่ยงของการไม่ปฏิบัติตามความต้องการข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานของสถาบันอุดมศึกษา ทำให้สามารถเสนอแนวทางขององค์กรใน

การสนับสนุนข้อมูลของการบริหารความเสี่ยงของกิจกรรมการศึกษา วิธีการนี้ครอบคลุมการดำเนินการจัดการแก้ไข ในแต่ละกระบวนการที่กำหนดของระบบการบริหารความเสี่ยง ผู้บริหารหน่วยงานที่รับผิดชอบและข้อมูลผลผลิต โดยคำนึงถึงการวิเคราะห์ความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง การบริหารความเสี่ยงโดยตรง การติดตามความเสี่ยง และการรายงานการบริหารความเสี่ยง ในการจัดการข้อมูลของการบริหารความเสี่ยงของกิจกรรมการศึกษาของสถาบันการศึกษาระดับสูง คือความเรียบง่ายในการใช้งาน มาพร้อมกับเอกสารที่คัดค้นขึ้นอย่างเหมาะสม ความซับซ้อนของวิธีการครอบคลุมกระบวนการระบบการจัดการคุณภาพทั้งหมด การตอบสนองต่อความเสี่ยงที่ระบุโครงสร้างการบัญชีของสถาบันอุดมศึกษา มีส่วนช่วยในการปรับปรุงการแสดงผลของการปฏิบัติงานเพื่อลดความเสี่ยงของกิจกรรมการศึกษาของการศึกษาที่สูงขึ้น

8. การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวม ด้านบรรลุปเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน ด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร และด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ เป็นพื้นฐานสำคัญที่จะนำไปพิจารณาในการดำเนินการบริหารความเสี่ยงตามกรอบและขั้นตอนของการปฏิบัติที่องค์กรกำหนดขึ้น เพื่อให้องค์กรมีระบบสารสนเทศและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพจัดทำข้อมูลทางการเงินและบัญชีที่มีความถูกต้องและสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจได้อย่างดี นำเสนอข้อมูลทางการเงินที่ทันต่อเวลา และรายงานผลการปฏิบัติงานเพื่อลดความสูญเสียในแต่ละช่วงระยะเวลา รวมถึงสามารถวางแผนการใช้ทรัพยากรอย่างเป็นรูปธรรมสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริหารในการรายงานผลการดำเนินงานทางการเงินตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและพัฒนาระบบการบริหารจัดการทางการเงินขององค์กรอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธีรวัฒน์ ธวัชรตันโกคิน (2564) พบว่า การบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงิน ด้านการประเมินความเสี่ยงงานการเงิน ด้านกิจกรรมควบคุม ด้านสารสนเทศและการสื่อสารในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงินโดยรวม ดังนั้น ต้องให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงิน โดยนำมาใช้ในการวางแผนการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินของบุคลากร เพื่อเพิ่มโอกาสในการสร้างความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงิน และนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาแผนการบริหารความเสี่ยงขององค์กรและนำวิธีการจัดการกับความเสี่ยงที่เหมาะสมมาใช้เพื่อป้องกันการสูญเสียทรัพยากรขององค์กรและส่งเสริมให้การบริหารความเสี่ยงในองค์กรมีประสิทธิภาพสูงสุด

สอดคล้องกับงานวิจัยของ จรรยาธัม อินนพคุณ และเฉลิมพร เย็นเยือก (2563) พบว่า การจัดการความเสี่ยงในหน่วยงานภาครัฐโดยรวม อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านกลยุทธ์ ด้านการเงิน ด้านกฎหมายและกฎระเบียบ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านนโยบาย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ฝ่ายที่สังกัด อายุงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และลักษณะการจ้างงานที่แตกต่างกันส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานภาครัฐต่างกัน และการจัดการความเสี่ยง ด้านกลยุทธ์ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการเงิน ด้านกฎหมายและกฎระเบียบ และด้านนโยบายที่แตกต่างกันส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานภาครัฐต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Vicky Arnold และคณะ (2009) พบว่า ประสิทธิภาพของการบริหารความเสี่ยงขององค์กรความยืดหยุ่นเชิงกลยุทธ์บางส่วนได้รับการสนับสนุนโดยความเข้ากันได้แบ่งปันข้อมูลทั่วทั้งองค์กร ประการที่สองผลที่ได้แสดงให้เห็นว่า ความยืดหยุ่นเชิงกลยุทธ์และการใช้กระบวนการที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุการปฏิบัติตามใหม่ความต้องการสำหรับรายการควบคุมภายในแต่ความสัมพันธ์นี้จะถูกควบคุมโดยความแข็งแกร่งองค์กรควบคุมสิ่งแวดล้อม ประการที่สามรูปแบบโครงสร้างของเราช่วยให้เราสามารถระบุทั้งสองผลกระทบโดยตรงและทางอ้อมของประสิทธิภาพของการบริหารความเสี่ยงในการควบคุมความเข้มของสิ่งแวดล้อม อิทธิพลของประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยงขององค์กรต่อสภาพแวดล้อมในการควบคุมมีความสัมพันธ์กับเทคโนโลยีสารสนเทศความเข้ากันได้และความยืดหยุ่นเชิงกลยุทธ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Siti Nabihah และคณะ (2023) พบว่า มีการกำหนดนโยบายและหลักเกณฑ์สำหรับการวิเคราะห์ทางการเงินและการบริหารความเสี่ยงของภาครัฐในมาเลเซีย แต่ละกระทรวงมีความจำเป็นที่จะต้องมีความชัดเจนและเฉพาะเจาะจงมากขึ้นในการวิเคราะห์ทางการเงินและความเสี่ยง นอกจากนี้ยังมีความสำคัญอย่างยิ่งที่การวิเคราะห์ทางการเงินและความเสี่ยงที่ดำเนินการมีความเกี่ยวข้องและตอบสนองความต้องการเฉพาะของหน่วยงานภาครัฐ ความเป็นประโยชน์ของข้อมูลขึ้นอยู่กับความเข้าใจที่ครอบคลุมเกี่ยวกับบริบทและประเภทของการตัดสินใจที่ต้องการ ดังนั้นการส่งเสริมความร่วมมือและการมีส่วนร่วมระหว่างหน่วยงานบัญชีการจัดการและหน่วยงานสำคัญอื่นๆในกระทรวงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการวิเคราะห์ทางการเงินและความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ สร้างความมั่นใจให้กับผู้บริหาร และผู้มีส่วนได้เสียซึ่งแสดงถึงคุณภาพในการบริหารจัดการ

9. การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการพัฒนายอย่างต่อเนื่องมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวม ด้านบรรลุป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน ด้านการป้องกันความเสียหายของ

ทรัพยากร และด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากการบริหารความเสี่ยงทางการเงิน และบัญชีภาครัฐ ด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาความรู้ทักษะและสมรรถนะของบุคลากรในทุกระดับที่เหมาะสม สอดคล้องกับทิศการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ เพื่อส่งเสริมความเข้าใจบทบาทหน้าที่ในและตระหนักถึงความสำคัญในการร่วมขับเคลื่อนภารกิจของกรมภายใต้ขอบเขตงานความรับผิดชอบของตนเอง ให้สามารถลดสิ่งที่ผิดวัตถุประสงค์หรือแก้ไขสิ่งที่ไม่ต้องการให้เกิดขึ้นของความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชี รวมถึงใช้เครื่องมือป้องกันความเสี่ยงทางการเงินในการลดผลกระทบของความเสี่ยง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เปรมยุตา ท้าวบุตร, อัครเดช ฉวีรักษ์ และสลักจิต นิลผาย (2561) พบว่า การบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงิน ด้านการประเมินความเสี่ยงงานการเงิน ด้านกิจกรรมการควบคุมด้านสารสนเทศและการสื่อสารในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงินโดยรวม ดังนั้น ต้องให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินของสถาบันอุดมศึกษา โดยนำมาใช้ในการวางแผนการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินของบุคลากร เพื่อเพิ่มโอกาสในการสร้างความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงิน และนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาแผนการบริหารความเสี่ยงขององค์กรและนำวิธีการจัดการกับความเสี่ยงที่เหมาะสมมาใช้เพื่อป้องกันการสูญเสียทรัพยากรขององค์กรและส่งเสริมให้การบริหารความเสี่ยงในองค์กรมีประสิทธิภาพสูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิติกรณ จันทรสิริยะศักดิ์, นุชรี พิทักษ์, มณีวรรณ ศรีปาน, พยุงศรี ดีโคตร และ วนิดา ณ ลำพูน (2562) พบว่า ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินการคลัง มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีการควบคุมภายในด้านการบัญชีที่ดีโดยรวมและเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมของการควบคุม ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านกิจกรรมการควบคุม ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการติดตามประเมินผล อยู่ในระดับมาก และผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินการคลัง มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงินโดยรวมและเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ด้านการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ด้านรายงานทางการเงินที่ถูกต้อง ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับมาก และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อีรวรรณ ธวัชรรัตน์โกสิน (2564) พบว่า การบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงิน ด้านการประเมินความเสี่ยงงานการเงิน ด้านกิจกรรมควบคุม ด้านสารสนเทศและการสื่อสารในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงินโดยรวม ดังนั้น ต้องให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน

ทางการเงินองค์กร โดยนำมาใช้ในการวางแผนการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินของบุคลากร เพื่อเพิ่มโอกาสในการสร้างความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงิน

10. การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ และด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงลบกับความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านบรรลุเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ แต่ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ และด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านบรรลุเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ สาเหตุผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความสัมพันธ์เชิงลบ เนื่องจากหน่วยงานในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐแต่ละแห่งอาจมีศักยภาพที่แตกต่างกัน ในการนำกรอบการบริหารความเสี่ยงที่กระทรวงการคลังกำหนดทั้งหมดไปปรับใช้ จึงไม่สามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมหรือความมุ่งมั่นของผู้กำกับดูแลในรูปแบบคณะกรรมการซึ่งมีหน้าที่ในการกำกับฝ่ายบริหารให้มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งทำให้เกิดการบริหารงานที่ไม่บรรลุเป้าหมายตามภารกิจและแผนการปฏิบัติงานทางการเงินและบัญชี สอดคล้องกับแนวคิดของ ดุสิต สว่างศรี (2566) กล่าวว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารความเสี่ยงนั้น สถานศึกษาควรกำหนดวัตถุประสงค์ในการบริหารความเสี่ยงที่มีความชัดเจน และควรแจ้งวัตถุประสงค์ในการบริหารความเสี่ยงให้บุคลากรทุกคนได้ทราบและเข้าใจตรงกัน 2) สถานศึกษาควรวิเคราะห์ความเสี่ยงให้ครอบคลุมทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่จะทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ 3) สถานศึกษาควรจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงให้มีความชัดเจน และดำเนินการจัดการความเสี่ยงตามระดับความรุนแรงจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด 4) สถานศึกษาควรกำหนดมาตรการจัดการความเสี่ยงที่มีความชัดเจนตรงตามวัตถุประสงค์ และควรชี้แจงมาตรการให้บุคลากรทุกคนได้ทราบและปฏิบัติ และ 5) สถานศึกษาควรติดตามผลประเมินผล และรายงานผลการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญญรัตน์ พุ่มผกา และวรรณวิมล สิทธิโชคสัมพันธ์ (2564) พบว่า 1) เหตุการณ์ความเสี่ยงทางการเงินของคณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในภาพรวมเป็นเหตุการณ์เกี่ยวกับงบประมาณของคณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ที่ได้รับจัดสรรไม่เพียงพอกับโครงการในแผนปฏิบัติการประจำปี เงินนอกงบประมาณรายได้ปลายปีไม่เพียงพอต่อการเบิกจ่าย ดอกเบี้ยรับจากการจัดหาประโยชน์จากเงินรายได้สะสมลดลง ค่าใช้จ่ายที่นำมาเบิกจ่ายไม่มีประกาศรองรับในการเบิกจ่ายเงิน บุคลากรของคณะสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ส่งคืนเงินยืมทด

รองจ่ายล่าช้าเกินกำหนด และการจ่ายเงินล่าช้า ผิดพลาด ในส่วนเหตุการณ์ความเสี่ยงทางการเงินของภาควิชาคือ สถานะทางการเงินของหลักสูตรไม่มีความมั่นคง และรายได้ไม่เพียงพอต่อการบริหารงานในหลักสูตร และในส่วนเหตุการณ์ของความเสี่ยงทางการเงินของศูนย์ฯ คือ การได้รับจัดสรรงบประมาณสนับสนุนจากสำนักงบประมาณน้อยมาก นอกจากนี้ ยังมีความเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยภายนอกคือ ระบบฐานข้อมูล MUERP มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงฐานข้อมูล 2) ระดับความเสี่ยงทางการเงินโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นระดับความเสี่ยงที่มหาวิทยาลัยยอมรับได้ แต่ต้องมีการติดตามเฝ้าระวังมาตรการควบคุมให้ดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง และ 3) แนวทางการบริหารความเสี่ยงทางการเงิน ครอบคลุมตั้งแต่การจัดประชุมชี้แจงทุกหน่วยงานในคณะฯ ให้เข้าใจสถานการณ์ด้านการเงินของคณะฯ และให้ทุกหน่วยงานวางแผนจัดทำแผนปฏิบัติการล่วงหน้า 1-2 ปี ในการทำกิจกรรม/โครงการ สำหรับแนวทางการบริหารความเสี่ยงทางการเงินของภาควิชาฯ คือ ให้ภาควิชาสามารถประชาสัมพันธ์หลักสูตรอย่างต่อเนื่องในเชิงรุก รวมถึงปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามความต้องการของผู้ที่ต้องการศึกษาได้ ส่วนแนวทางการบริหารความเสี่ยงทางการเงินของศูนย์คือ การให้ศูนย์จัดอบรมเก็บค่าลงทะเบียนได้ ข้อเสนอแนะจากการวิจัยคือ ผู้บริหารที่รับผิดชอบการบริหารความเสี่ยงควรมองเหตุการณ์ความเสี่ยงทางการเงินที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย และควรให้ความสำคัญกับปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอกที่อาจจะส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงทางการเงิน นอกจากนี้ การบริหารความเสี่ยงทางการเงิน ควรได้รับความร่วมมือจากทุกหน่วยงานในคณะ สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ จะได้รับประสิทธิผลมากกว่าให้หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเป็นผู้รับผิดชอบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประทีป ประทุมสุวรรณ, บัญชา ชลาภิรมย์ และพลฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์ (2562) พบว่า ด้านการจัดการและจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านการระบุความเสี่ยง และด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ มีดัชนีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด โดยที่ด้านกำหนดวัตถุประสงค์และด้านการระบุความเสี่ยงเป็นจุดแข็งและโอกาส ในขณะที่ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านการจัดการและจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง และด้านการรายงานและติดตามผลเป็นจุดอ่อนและภาวะคุกคาม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลวาทิน (2559) พบว่า ระดับความสัมพันธ์ระหว่างการทำกิจกรรมการบริหารความเสี่ยงและประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยงที่มีระดับความสัมพันธ์ที่ต่ำ แสดงให้เห็นว่า บุคลากรไม่ได้เห็นความสำคัญของการทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้านการบริหารความเสี่ยง ว่าทำกิจกรรมแล้วจะได้รับประโยชน์จากการทำกิจกรรมดังกล่าว เมื่อบุคลากรไม่เห็นความสำคัญของประโยชน์ที่จะได้รับจากการบริหารความเสี่ยงแล้ว อาจทำให้ในอนาคตข้างหน้าบุคลากรอาจทำกิจกรรมนี้ลดลงซึ่งจะส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัย

ต่อไป ดังนั้น ควรมีการส่งเสริมและกระตุ้นให้บุคลากรได้เห็นความสำคัญของการทำกิจกรรมด้านการบริหารความเสี่ยงอย่างจริงจัง โดยการให้มีส่วนร่วม มีส่วนรับผิดชอบผลที่เกิดขึ้นทั้งทางบวกและทางลบ โดยการนำผลการวิจัยไปใช้ได้ดังนี้ 1. ควรส่งเสริมให้บุคลากรเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการทำกิจกรรมการบริหารความเสี่ยง 2. ควรส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการบริหารความเสี่ยงในทุกระดับ มหาวิทยาลัย คณะ และสาขาวิชา 3. ควรส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนรับผิดชอบต่อผลที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยงทั้งด้านบวกและลบ และ 4. การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยง ควรมุ่งเน้นไปที่การเห็นคุณค่าการมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อ การมีส่วนร่วมของบุคลากรในทุกระดับ อย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม สอดคล้องเกี่ยวกับงานวิจัยของ ปุณยวีร์ วุฒิเจริญสิทธิ์ และ ดร.วัลลภา อาริรัตน์ (2558) พบว่า ควรมีการดำเนินการ ดังนี้ 1) ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ผู้บริหารควรจัดทำวัตถุประสงค์ร่วมกับผู้รับผิดชอบงานการเงิน โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมเป็นคณะกรรมการ เพื่อให้มีความครอบคลุมชัดเจนและเกิดความโปร่งใส สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม และมีการชี้แจงต่อที่ประชุมครูในโรงเรียน 2) ด้านการระบุความเสี่ยง ควรแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบภายในอย่างเป็นทางการและจัดเวทีให้มีการนำเสนอผลการตรวจสอบภายในเพื่อสร้างความตระหนักและนำไปปฏิบัติ 3) ด้านการประเมินความเสี่ยง ควรจัดประชุมระดมสมองในการจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับการวิเคราะห์โอกาสและผลกระทบในระดับความรุนแรงที่จะเกิดความเสี่ยงตามแนวปฏิบัติงานการเงินที่กำหนดไว้ 4) ด้านการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง ควรแต่งตั้งคณะทำงานการเงินเพื่อกำหนดแนวทางในการลดความเสี่ยงที่มีผลต่อความเสียหายในการปฏิบัติงานการเงิน 5) ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร ควรจัดสรรงบประมาณหรือระดมทุนเพื่อนำมาพัฒนาความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศงานการเงินให้แก่บุคลากรที่รับผิดชอบงานการเงินและสร้างเครือข่ายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศงานการเงิน และ 6) ด้านการรายงานและติดตามผล ควรพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบงานการเงินเพื่อจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยงงานการเงินและนำเสนอต่อสาธารณชนในรูปแบบที่หลากหลาย

11. การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงลบกับความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านการสร้าง ความมั่นใจในการปฏิบัติงาน แต่ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับ ความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านการสร้าง ความมั่นใจในการปฏิบัติงาน สาเหตุผลการศึกษาค้นคว้า

ความสัมพันธ์เชิงลบ เนื่องจากความเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กร เช่น การเปลี่ยนแปลงคณะผู้บริหารระดับสูง การเปลี่ยนนโยบายการบริหาร วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และกระบวนการปฏิบัติงาน หรือการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ สภาวะการณ์การแข่งขันและพัฒนากิจการด้านเทคโนโลยีที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานและระบบการควบคุมภายในขององค์กร ซึ่งเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวก็อาจทำให้วิธีการควบคุมภายในหรือการตอบสนองความเสี่ยงที่เคยใช้ได้ผลดีในระยะเวลาที่ผ่านมาอาจถูกละเลยหรือใช้ไม่ได้ผลต่อไป (สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ, 2565) ทำให้ความมั่นใจว่าจะสามารถป้องกันหรือลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ส่งผลให้องค์กรประสบความสำเร็จในระดับที่คาดหวังได้อย่างต่อเนื่องต่อน้อยลง สอดคล้องกับแนวคิดของ ทามี่ตะ สงเดช และอริสรา บุญรัตน์ (2566) กล่าวว่า ควรมีการระดมความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการระบุความต้องการบริการและผลผลิต โดยแสดงให้เห็นถึงเป้าประสงค์ที่ชัดเจนของสถานศึกษา ด้านการเงิน ควรมีการควบคุมการเก็บรักษาเงิน ถูกต้องตามระเบียบและอยู่ภายในวงเงินเก็บรักษา ด้านการดำเนินงาน ควรมีการควบคุมการดำเนินงานของแต่ละฝ่ายให้มีความร่วมมือในการทำงานอย่างเหมาะสม และด้านด้านกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องควรมีการกำหนดมาตรการหรือบทลงโทษบุคลากรที่ไม่ปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มาตรฐานและข้อ บังคับอย่างชัดเจนและเป็นธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถวรรณ จำพุฒ (2564) พบว่า พบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสบปัญหาและอุปสรรคในด้านประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ โดยรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีลักษณะพึ่งพารายได้จาก รัฐบาลเป็นสัดส่วนที่สูงมาก และปัญหาการบริหารการคลัง โดยเฉพาะการบริหารค่าใช้จ่าย อาทิ การบริหารงบประมาณที่ขาดประสิทธิภาพ ปัญหาการบริหารบุคลากรทางการคลัง การขาดประสิทธิภาพ ในการจัดทำข้อมูลทางการคลัง ปัญหาการตรวจสอบทางการคลัง อีกทั้งปัญหาการขาดการมีส่วนร่วม ในการบริหารงานการคลังท้องถิ่นและการเลี้ยงภาษี ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการตอบสนองความเสี่ยง ทางการคลังที่เป็นการลดความเสี่ยง ซึ่งมีแนวทางที่เป็นองค์ประกอบหลักของการบริหารจัดการงาน คลังที่ดี คือ 1) กระบวนการบริหารงบประมาณที่ดี 2) การพัฒนาบุคลากรทางการคลัง 3) การพัฒนา ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารระบบการเงินการคลังของท้องถิ่น และ 4) การ ทบทวนกระบวนการทำงานด้านการคลังอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับแนวคิดของ วรกานต์ คนอยู่, คำนิง ทองเกตุ และวีรพันธุ์ ศิริฤทธิ์ (2558) กล่าวว่า ปัญหาการบริหารความเสี่ยงของผู้บริหาร สถานศึกษา ในด้านการเงิน กลยุทธ์ไม่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาไม่สามารถนำไปใช้จริงทั้งนี้ เนื่องจากขาดข้อมูลจากชุมชนมาสนับสนุน งบประมาณที่ได้รับไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ของภารกิจ

ที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้การจัดสรรไม่เพียงพอ การเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด และการเบิกจ่ายเงินงบประมาณและการเบิกจ่ายเงินนอกงบประมาณไม่โปร่งใส

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สถาบันอุดมศึกษาควรให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชี ภาครัฐต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ เพื่อช่วยจัดการ ความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในแต่ละระบบที่มีการเชื่อมโยงกันทั้งองค์กรจากการกำหนดนโยบาย การปฏิบัติงาน และการทุจริตให้ระดับของความเสียหายและขนาดของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นใน อนาคตอยู่ในระดับที่องค์กร ประเมินได้ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงการ บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายและภาพลักษณ์ขององค์กรเป็นสำคัญ

1.2 สถาบันอุดมศึกษาควรให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชี ภาครัฐต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อช่วยให้องค์กรสามารถควบคุมการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดมีการใช้ทรัพยากร อย่างประหยัดและเกิดความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงินและบัญชี ด้านป้องกันความเสียหาย ของทรัพยากรและเพื่อให้มีความสอดคล้องกับภารกิจในการดำเนินงานทางด้านการเงินและบัญชี และกำหนดกรอบแนวทางการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานให้บุคลากรขององค์กรเข้าใจใน ทิศทางเดียวกัน รวมถึงลดความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อองค์กร การวางระบบการควบคุมภายในที่ เพียงพอเหมาะสม ที่จะทำให้ผู้มีส่วนได้เสียของหน่วยงานเกิดความเชื่อมั่นว่าผู้บริหารได้ปฏิบัติหน้าที่ ในการบริหารองค์กรตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานภาครัฐ

1.3 สถาบันอุดมศึกษาควรให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชี ภาครัฐต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านการกำหนดภาระงานด้านความเสี่ยง เพื่อลดโอกาสของ ความเสี่ยงทางการเงินและบัญชี ในการสื่อสารและทำความเข้าใจในเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณ การ จัดทำเอกสารการเงินและบัญชีที่ถูกต้อง และการกำหนดตัวดัชนีชี้วัดวิธีการและขั้นตอนการบริหาร ความเสี่ยงการปฏิบัติงานที่ชัดเจนเพื่อแก้ไขปัญหาค้นคว้าได้ทันกับเหตุการณ์

1.4 สถาบันอุดมศึกษาควรให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐในการปฏิบัติงาน ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ เพื่อส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงินและบัญชี ด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงานและเพื่อนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการรายงานข้อมูลสำคัญต่าง ๆ และนำมาใช้ในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านการเงินและบัญชีให้ทันสมัยซึ่งจะช่วยให้การตัดสินใจของผู้บริหารได้ทันเวลา

1.5 สถาบันอุดมศึกษาควรให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐในการปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชีของหน่วยงานของรัฐเป็นไปในทิศทางเดียวกันสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

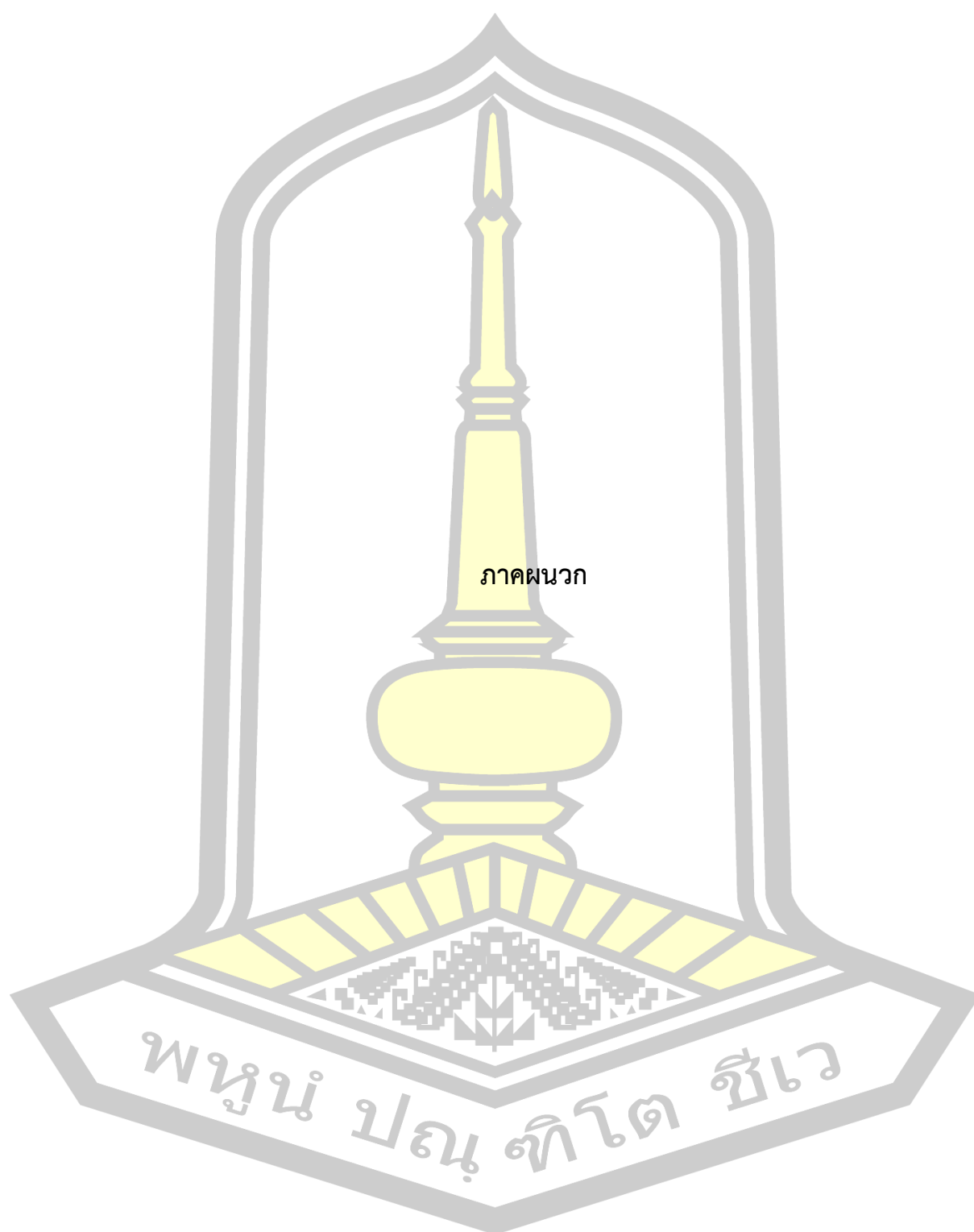
2.1 ควรศึกษาผลกระทบและความสัมพันธ์ของการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐที่มีต่อผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานกับองค์กรภาครัฐอื่น ที่ไม่ใช่หน่วยงานราชการในสถาบันอุดมศึกษาเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างกับกลุ่มตัวอย่างอื่น

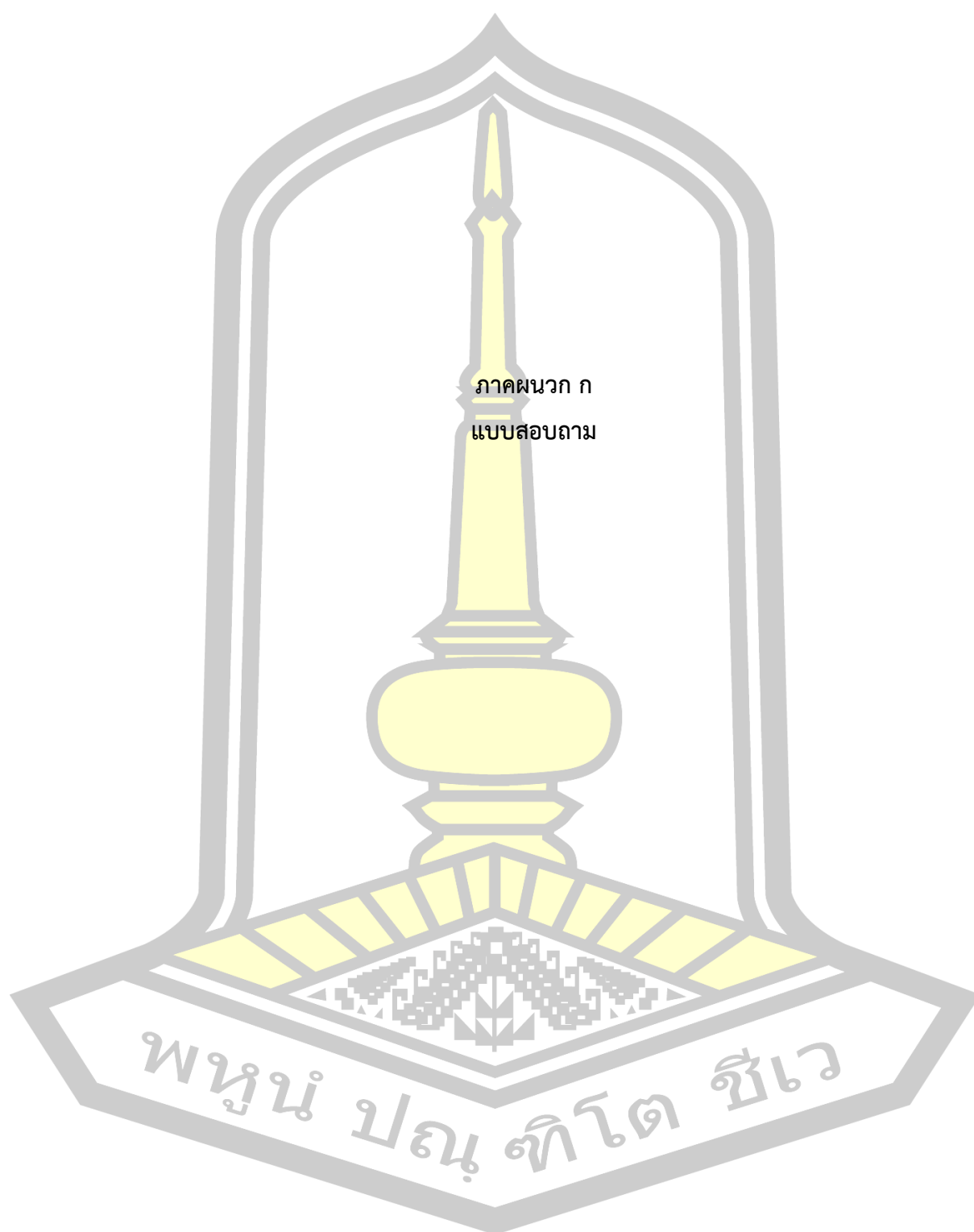
2.2 ควรศึกษาผลกระทบหรือปัจจัยอื่น ที่มีต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน เช่น สถานที่ตั้งของสถาบันการศึกษา โครงสร้างองค์กร เพื่อศึกษาสาเหตุที่ทำให้องค์กรประสบผลสำเร็จในการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ

2.3. ควรศึกษาแนวทางที่มีผลต่อการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐในการปฏิบัติงานเพื่อนำมาพัฒนาและเสนอแนวทางกับองค์กรในภาครัฐ และเพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการองค์กร

2.4 ควรศึกษาตัวแปรตาม เช่น ผลในการดำเนินงานทางการเงิน ประสิทธิภาพในการดำเนินงานทางการเงิน เพื่อให้สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในด้านการปฏิบัติงานได้ตรงตามเป้าหมายขององค์กร

2.5 ควรมีการวิจัยเพิ่มกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา โดยเก็บข้อมูลทั้งหมดของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย เช่น วิทยาลัยเอกชนและวิทยาลัยชุมชน เพื่อให้การวิจัยมีความน่าเชื่อถือ ถูกต้อง และมีความชัดเจนมากขึ้น

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “ผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐที่มีต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ”

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเพื่องานวิจัยเรื่อง “ผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐที่มีต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ” เพื่อประกอบการศึกษาในระดับปริญญาโทของผู้วิจัย หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของท่านโปรดให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามให้ครบทุกคำถามและส่งคืนกลับภายใน 15 วันนับแต่วันที่ได้รับแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 5 ตอนประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐในประเทศไทย จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ จำนวน 24 ข้อ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ จำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะ

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณที่ท่านได้สละเวลาตอบแบบสอบถามทุกข้ออย่างถูกต้อง ครบถ้วน หากท่านมีความสนใจที่จะขอรับรายงานสรุปเกี่ยวกับโครงการวิจัยนี้ โปรดแนบนามบัตรของท่านมาพร้อมกับแบบสอบถามชุดนี้ หากมีข้อสงสัยประการใดที่เกี่ยวข้องกับแบบสอบถามชุดนี้โปรดติดต่อนางสาวนัยิกา ทองเสมอ หมายเลขโทรศัพท์ 088-5939628 หรือ E-mail : 62010980003@msu.ac.th

นางสาวนัยิกา ทองเสมอ

นิสิตปริญญาโท หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต

คณะกรรมการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

คำชี้แจง : โปรดแสดงเครื่องหมาย ✓ ใน () หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลผู้กรอก

แบบสอบถาม

1. เพศ

() ชาย	() หญิง
---------	----------
2. อายุ

() ไม่เกิน 30 ปี	() 31 – 35 ปี
() 36 – 40 ปี	() มากกว่า 40 ปี
3. สถานภาพ

() โสด	() สมรส
() หม้าย/หย่าร้าง	() อื่น ๆ โปรดระบุ.....
4. ระดับการศึกษา

() ต่ำกว่าปริญญาตรี	() ปริญญาตรี
() ปริญญาโท	() สูงกว่าปริญญาโท
5. ประสบการณ์ในการทำงาน

() ไม่เกิน 3 ปี	() 4 – 6 ปี
() 7 – 10 ปี	() มากกว่า 10 ปี
6. ตำแหน่งงานในปัจจุบัน

() อธิการบดี	() รองอธิการบดี
() ผู้ช่วยอธิการบดี	() ผู้อำนวยการกอง
() คณบดี	() รองคณบดี
() ผู้อำนวยการสำนัก	() รองผู้อำนวยการสำนัก

พณินันท์ อภิรัตน์ ชีวะ

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

คำชี้แจง : โปรดแสดงเครื่องหมาย ✓ ใน () หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลผู้กรอกแบบสอบถาม

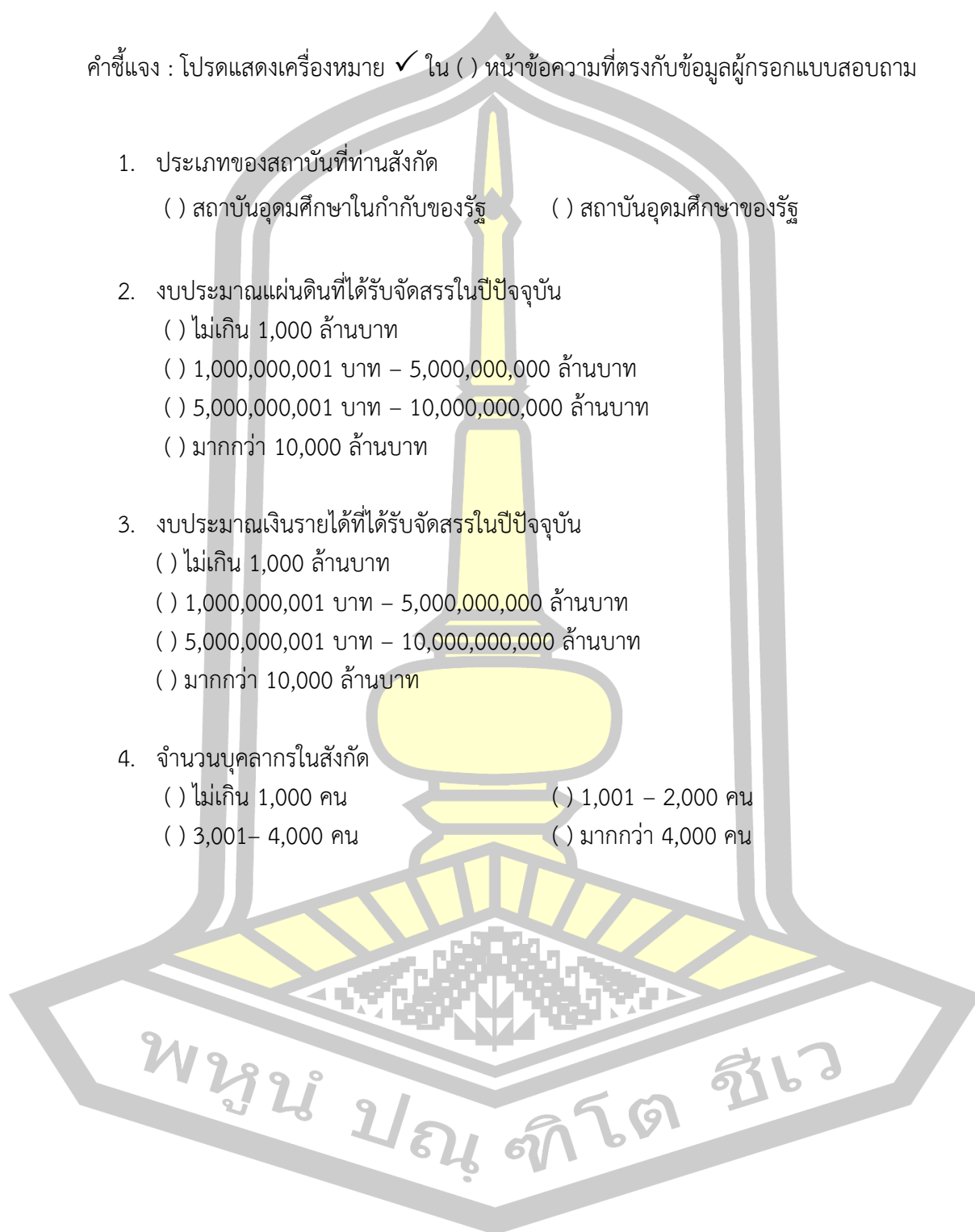
1. ประเภทของสถาบันที่ท่านสังกัด

() สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ	() สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ
----------------------------------	---------------------------
2. งบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปัจจุบัน

() ไม่เกิน 1,000 ล้านบาท
() 1,000,000,001 บาท – 5,000,000,000 ล้านบาท
() 5,000,000,001 บาท – 10,000,000,000 ล้านบาท
() มากกว่า 10,000 ล้านบาท
3. งบประมาณเงินรายได้ที่ได้รับจัดสรรในปัจจุบัน

() ไม่เกิน 1,000 ล้านบาท
() 1,000,000,001 บาท – 5,000,000,000 ล้านบาท
() 5,000,000,001 บาท – 10,000,000,000 ล้านบาท
() มากกว่า 10,000 ล้านบาท
4. จำนวนบุคลากรในสังกัด

() ไม่เกิน 1,000 คน	() 1,001 – 2,000 คน
() 3,001– 4,000 คน	() มากกว่า 4,000 คน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ

คำชี้แจง : โปรดแสดงเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างที่ตรงกับข้อมูลกับความเป็นจริงมากที่สุด

การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ (Government Financial and Accounting Risk Management)	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ (Integrated Risk Management)					
1. องค์กรกำหนดให้มีการบูรณาการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีเป็นไปตามกรอบบริหารความเสี่ยงของกระทรวงการคลัง					
2. องค์กรมั่นใจว่ามีการบูรณาการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีเป็นไปตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ของกระทรวงการคลังที่กำหนดไว้					
3. องค์กรส่งเสริมให้มีการใช้เครื่องมือป้องกันความเสี่ยงทางการเงินในการลดผลกระทบความเสี่ยงขององค์กร					
4. องค์กรสนับสนุนการลดโอกาสความเสี่ยงด้านการเงินโดยการวางระบบการควบคุมภายในขององค์กร					
5. องค์กรมุ่งเน้นการบูรณาการกระบวนการทำงานด้านการเงินและบัญชี จัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้					
ด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล (Corporate Governance Monitoring and Controlling)					
6. องค์กรส่งเสริมให้มีการควบคุมการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดมีการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุด					
7. องค์กรมุ่งเน้นการกำกับติดตามการเบิกจ่ายเงินตามแผนและโครงการให้เป็นไปตามปฏิทินในแผนปฏิบัติการประจำปีมีผู้รับผิดชอบและการตอบสนองตามคำสั่งที่กำหนดไว้					
8. องค์กรตระหนักถึงกระบวนการทำงานที่เปิดเผยมายังตรงไปตรงมา สามารถส่งเสริมให้พนักงานมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ					

การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ (Government Financial and Accounting Risk Management)	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
9. องค์กรมุ่งเน้นการมอบหมายหน้าที่เกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินงบประมาณภาครัฐ					
10. องค์กรมุ่งมั่นต่อการกำหนดสัดส่วนในการจัดสรรงบประมาณอย่างเท่าเทียมกันและจัดทำประชาพิจารณ์ในการวางแผนจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี					
ด้านการกำหนดภาระงานด้านความเสี่ยง (Risk Workload Determination)					
11. องค์กรตระหนักถึงการจัดโครงสร้างและขอบเขตงานที่เหมาะสมกับตำแหน่งและหน้าที่เพื่อลดโอกาสของความเสี่ยงทางการเงินและบัญชี					
12. องค์กรให้ความสำคัญในการสื่อสารและทำความเข้าใจเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณ การจัดทำเอกสารการเงินและบัญชีที่ถูกต้อง					
13. องค์กรให้ความสำคัญต่อการกำหนดดัชนีชี้วัดวิธีการและขั้นตอนการบริหารความเสี่ยงการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน					
14. องค์กรมุ่งมั่นในการกำหนดจรรยาบรรณสำหรับการบริหารความเสี่ยงภาครัฐเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี					
15. องค์กรมุ่งเน้นการควบคุมกำกับติดตามการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของผู้ดำเนินงานอย่างใกล้ชิดตามแผนบริหารความเสี่ยง					
ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ (Information Application)					
16. องค์กรเชื่อมั่นว่าการจัดทำข้อมูลทางการเงินและบัญชีที่มีความถูกต้องสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจได้เป็นอย่างดี					
17. องค์กรตระหนักถึงการนำเสนอข้อมูลทางการเงินที่ทันต่อเวลา และประโยชน์สูงสุดเพื่อประกอบการตัดสินใจ					

การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ (Government Financial and Accounting Risk Management)	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
18. องค์กรมุ่งเน้นการกำหนดสิทธิของบุคคลที่เข้าถึงข้อมูลในแต่ละชั้นของข้อมูลได้					
19. องค์กรสนับสนุนเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุนการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี					
ด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement)					
20. องค์กรสนับสนุนในการฝึกอบรมด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี					
21. องค์กรสนับสนุนในการฝึกอบรมงบการเงิน และหลักการวิเคราะห์งบการเงินอย่างสม่ำเสมอ					
22. องค์กรสนับสนุนในการฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรทางด้านการเงินและบัญชีภาครัฐ					
23. องค์กรสนับสนุนในการฝึกอบรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของระบบงานด้านบัญชีการเงิน					
24. องค์กรสนับสนุนในการฝึกอบรมปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานด้านบัญชีด้วยเทคโนโลยียุคดิจิทัล					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

คำชี้แจง : โปรดแสดงเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างที่ตรงกับข้อมูลกับความเป็นจริงมากที่สุด

ความสำเร็จในการดำเนินงาน (Operational Achievement)	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านบรรลุเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ (Achieving Strategic)					
1. องค์กรบรรลุเป้าหมายตามภารกิจและแผนการปฏิบัติงานทางการเงิน					
2. องค์กรนำแผนกลยุทธ์ทางการเงินมาใช้ในการบริหารองค์กรได้อย่างเหมาะสม					
3. องค์กรมีผลการดำเนินงานจากกระบวนการปฏิบัติงานทางการเงินตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายทุกครั้งขององค์กร					
4. องค์กรมีการนำกรอบการบริหารความเสี่ยงภาครัฐมาใช้ในการปฏิบัติงานทางการเงินได้ตามบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้					
5. องค์กรมีการวางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างมีประสิทธิภาพโดยยึดหลักธรรมาภิบาล					
ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน (Decreasing Chances of Operational Loss)					
6. องค์กรมุ่งเน้นการลดเหตุการณ์หรือปัจจัยที่ทำให้สูญเสียทั้งที่เป็นรูปตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน					
7. องค์กรนำแนวทางการบริหารความเสี่ยงภาครัฐช่วยลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน					
8. องค์กรมุ่งมั่นต่อการลดสิ่งที่มีผิดวัตถุประสงค์หรือแก้ไขสิ่งที่ไม่ต้องการให้เกิดขึ้น					
9. องค์กรมีการวางระบบการควบคุมภายในเพื่อลดโอกาสของความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชี					
10. องค์กรมีการใช้เครื่องมือป้องกันความเสี่ยงทางการเงินในการลดผลกระทบของความเสี่ยงอย่างชัดเจน					

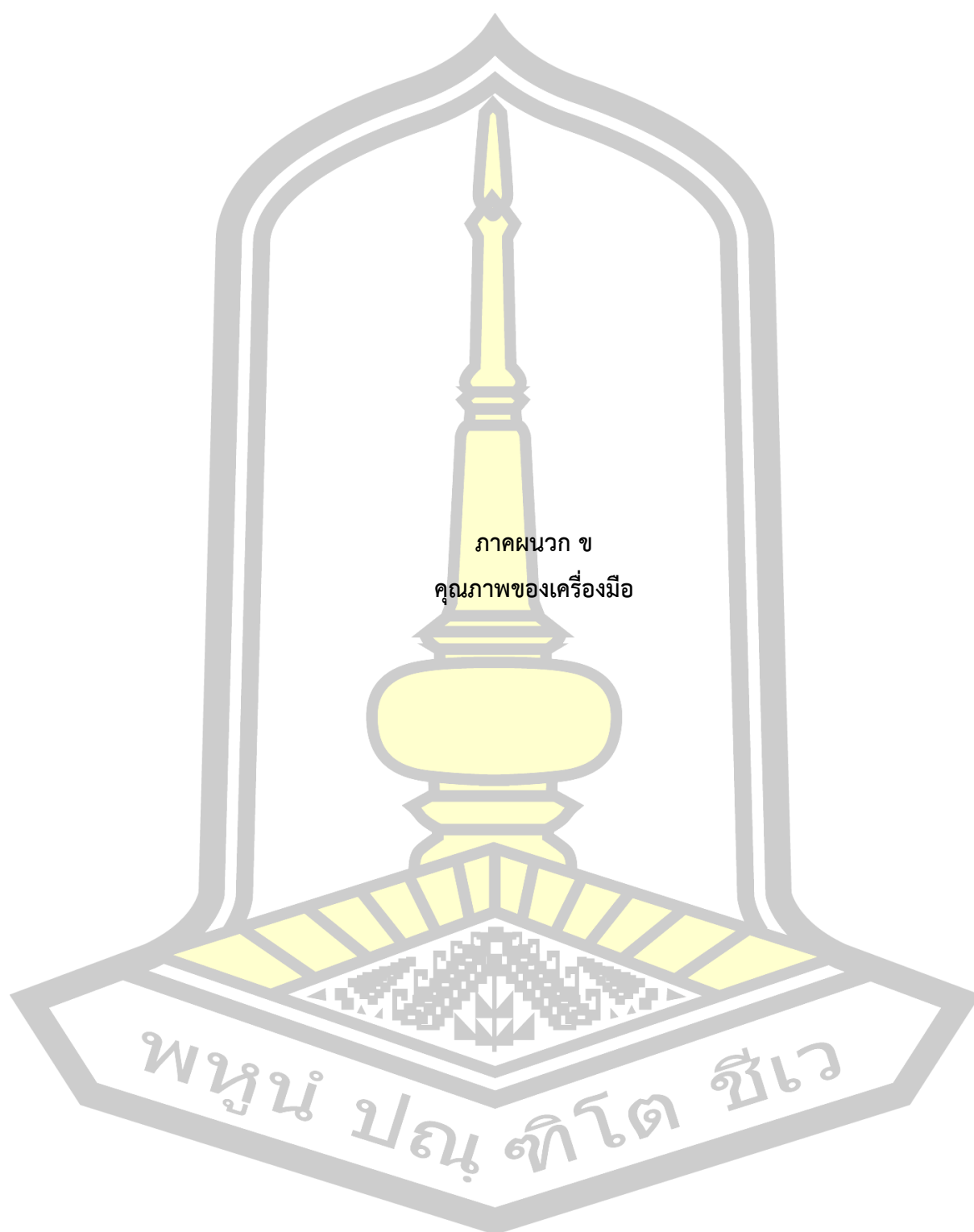
ความสำเร็จในการดำเนินงาน (Operational Achievement)	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร (Protection for Damage of Resource)					
11. องค์กรมุ่งมั่นกำกับดูแลให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนการบริหารความเสี่ยงภาครัฐตามขั้นตอนที่กำหนด					
12. องค์กรมีการจัดกิจกรรมควบคุมในแต่ละขั้นตอนของการปฏิบัติงานทางการเงินและบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
13. องค์กรมีการวางแผนการใช้ทรัพยากรอย่างเป็นรูปธรรม					
14. องค์กรมีการทบทวนระบบการควบคุมด้านการใช้ทรัพยากรอย่างต่อเนื่องและเป็นประจำทุกปี					
15. องค์กรมีการทำแผนฉุกเฉินเมื่อเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงเกิดขึ้น					
ด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน (Confident of Operational)					
16. องค์กรมีการกำกับดูแลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้การปฏิบัติงานทางการเงินและบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
17. องค์กรมีการออกแบบวิธีการตรวจสอบทางการเงินเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนได้เสียขององค์กร					
18. องค์กรมีการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินอย่างเหมาะสมและเพียงพอ					
19. องค์กรมีการพัฒนาระบบการบริหารทางการเงินขององค์กรอย่างต่อเนื่องที่มีประสิทธิภาพสูงสุดต่อผู้มีส่วนได้เสีย					
20. องค์กรมีการติดตามและทบทวนการจัดการความเสี่ยงทางการเงินอย่างสม่ำเสมอ					

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ตารางที่ 46 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ค่าความเชื่อมั่น
1. การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ		
1.1 ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ		0.929
1	0.850	
2	0.825	
3	0.832	
4	0.683	
5	0.890	
1.2 ด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล		0.880
1	0.836	
2	0.611	
3	0.742	
4	0.771	
5	0.704	
1.3 ด้านการกำหนดภาระงานด้านความเสี่ยง		0.931
1	.803	
2	.777	
3	.861	
4	.810	
5	.847	

พูน ปรุ ทิโต ชีเว

ตาราง 46 (ต่อ)

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ค่าความเชื่อมั่น
1.4 ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ		0.902
1	0.799	
2	0.882	
3	0.736	
4	0.737	
1.5 ด้านการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง		0.916
1	0.820	
2	0.661	
3	0.804	
4	0.824	
5	0.830	
2. ความสำเร็จในการดำเนินงาน		
2.1 ด้านบรรลุเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์		0.906
1	0.778	
2	0.819	
3	0.815	
4	0.845	
5	0.569	

พหุ ประสิทธิภาพ ชีว

ตาราง 46 (ต่อ)

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ค่าความเชื่อมั่น
2.2 ด้านลดโอกาสที่เกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน		0.928
1	0.624	
2	0.930	
3	0.775	
4	0.890	
5	0.853	
2.3 ด้านการป้องกันความเสียหายของทรัพยากร		0.908
1	0.752	
2	0.787	
3	0.744	
4	0.798	
5	0.786	
2.4 ด้านการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงาน		0.880
1	0.689	
2	0.810	
3	0.689	
4	0.754	
5	0.642	

พหุ ประถมศึกษา

ตารางที่ 47 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐเป็นรายด้านสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีประเภทของสถาบันแตกต่างกัน

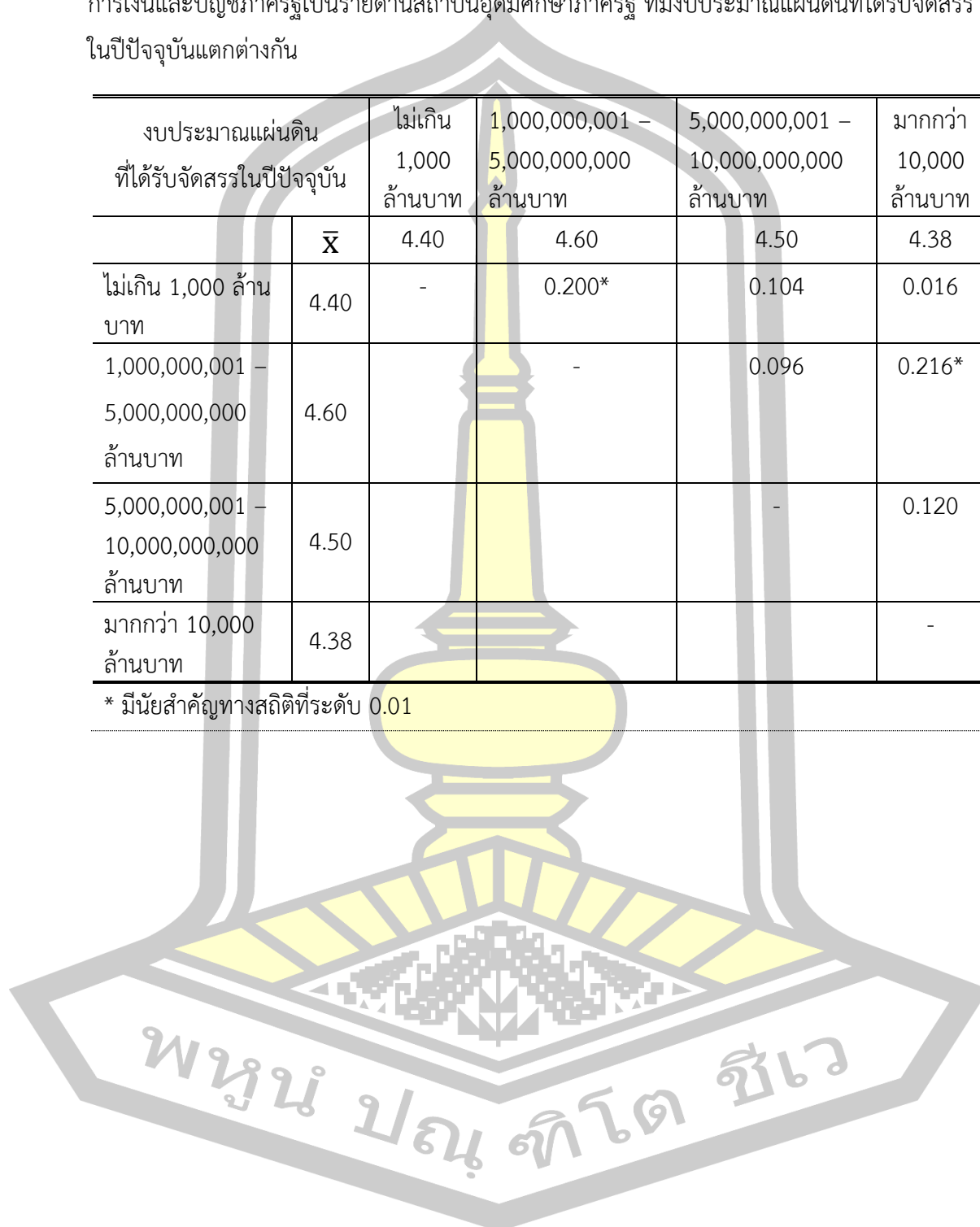
Source	Type III Sum of Squares	df	MS	F	Sig.
Corrected Model	25.126 ^a	153	0.164	1.126	0.193
Intercept	228.324	1	228.324	1566.061	0.000
ด้านCGMCรวม	1.707	9	0.190	1.301	0.236
ด้านRWDรวม	0.977	9	0.109	0.744	0.668
ด้านIรวม	1.410	9	0.157	1.074	0.382
ด้านCGMCรวม* ด้านRWDรวม	3.799	25	0.152	1.042	0.411
ด้านCGMCรวม* ด้านIรวม	3.985	21	0.190	1.301	0.172
ด้านRWDรวม* ด้านIรวม	2.806	19	0.148	1.013	0.446
ด้านCGMCรวม* ด้านRWDรวม* ด้านIรวม	6.724	45	0.149	1.025	0.435
Error	44.030	302	0.146		
Total	1569.000	456			
Corrected Total	69.156	456			

หมายเหตุ : CGMCรวม = ด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล, ด้านRWDรวม = ด้านการกำหนดภาระงานด้านความเสี่ยง และ ด้านIรวม = ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศ

ตารางที่ 48 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐเป็นรายด้านสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีงบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบันแตกต่างกัน

งบประมาณแผ่นดิน ที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน		ไม่เกิน 1,000 ล้านบาท	1,000,000,001 – 5,000,000,000 ล้านบาท	5,000,000,001 – 10,000,000,000 ล้านบาท	มากกว่า 10,000 ล้านบาท
	$\bar{X}$	4.40	4.60	4.50	4.38
ไม่เกิน 1,000 ล้านบาท	4.40	-	0.200*	0.104	0.016
1,000,000,001 – 5,000,000,000 ล้านบาท	4.60		-	0.096	0.216*
5,000,000,001 – 10,000,000,000 ล้านบาท	4.50			-	0.120
มากกว่า 10,000 ล้านบาท	4.38				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 49 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐโดยรวมด้านสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีงบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบันแตกต่างกัน

Source	Type III Sum of Squares	df	MS	F	p-value
Corrected Model	78.888 ^a	130	0.607	1.241	0.065
Intercept	380.054	1	380.054	777.322	0.000
ด้านGFARMรวม	78.888	130	0.607	1.241	0.065
Error	158.902	325	0.489		
Total	996.000	456			
Corrected Total	237.789	456			

หมายเหตุ : ด้าน GFARMรวม = ด้านการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐโดยรวม

ตารางที่ 50 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐเป็นรายด้านสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีงบประมาณเงินรายได้ที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบันแตกต่างกัน

งบประมาณเงินรายได้ ที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน		ไม่เกิน 1,000 ล้านบาท	1,000,000,001 – 5,000,000,000 ล้านบาท	5,000,000,001 – 10,000,000,000 ล้านบาท	มากกว่า 10,000 ล้านบาท
	$\bar{X}$	4.41	4.45	4.60	4.37
ไม่เกิน 1,000 ล้านบาท	4.41	-	-0.034	-0.187	0.042
1,000,000,001 – 5,000,000,000 ล้านบาท	4.45		-	-0.153	0.075
5,000,000,001 – 10,000,000,000 ล้านบาท	4.60			-	0.229
มากกว่า 10,000 ล้านบาท	4.37				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 51 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐเป็นรายด้านสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีจำนวนบุคลากรในสังกัดแตกต่างกัน

จำนวนบุคลากรในสังกัด		ไม่เกิน 1,000 คน	1,001 – 2,000 คน	3,001 – 4,000 คน	มากกว่า 4,000 คน
	$\bar{X}$	4.41	4.40	4.60	4.65
ไม่เกิน 1,000 คน	4.41	-	0.012	-0.197*	-0.246
1,001 – 2,000 คน	4.40		-	-0.209*	-0.258
3,001 – 4,000 คน	4.60			-	0.049
มากกว่า 4,000 คน	4.65				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 52 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานเป็นรายด้านสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีงบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปัจจุบันแตกต่างกัน

งบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปัจจุบัน		ไม่เกิน 1,000 ล้านบาท	1,000,000,001 – 5,000,000,000 ล้านบาท	5,000,000,001 – 10,000,000,000 ล้านบาท	มากกว่า 10,000 ล้านบาท
	$\bar{X}$	4.39	4.64	4.63	4.24
ไม่เกิน 1,000 ล้านบาท	4.39	-	-0.249*	-0.235*	0.147
1,000,000,001 – 5,000,000,000 ล้านบาท	4.64		-	0.014	0.396*
5,000,000,001 – 10,000,000,000 ล้านบาท	4.63			-	0.382*
มากกว่า 10,000 ล้านบาท	4.24				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 53 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวม
ด้านสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีงบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบันแตกต่างกัน

Source	Type III Sum of Squares	df	MS	F	p-value
Corrected Model	36.316 ^a	52	0.698	1.397	0.042
Intercept	240.392	1	240.392	480.847	0.000
ด้านOAรวม	36.316	52	0.698	1.397	0.042
Error	201.474	403	0.500		
Total	996.000	456			
Corrected Total	237.789	456			

หมายเหตุ : ด้านOAรวม = ด้านความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวม

ตารางที่ 54 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงาน
เป็นรายด้านสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีงบประมาณเงินรายได้ที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบันแตกต่างกัน

งบประมาณเงินรายได้ ที่ได้รับจัดสรรในปีปัจจุบัน	ไม่เกิน 1,000 ล้านบาท	1,000,000,001 – 5,000,000,000 ล้านบาท	5,000,000,001 – 10,000,000,000 ล้านบาท	มากกว่า 10,000 ล้านบาท
$\bar{X}$	4.41	4.55	4.59	4.10
ไม่เกิน 1,000 ล้านบาท	4.41	-0.142*	-0.177	0.315*
1,000,000,001 – 5,000,000,000 ล้านบาท	4.55	-	-0.035	0.457*
5,000,000,001 – 10,000,000,000 ล้านบาท	4.59		-	0.492*
มากกว่า 10,000 ล้านบาท	4.10			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 55 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงาน
เป็นรายด้านสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีจำนวนบุคลากรในสังกัดแตกต่างกัน

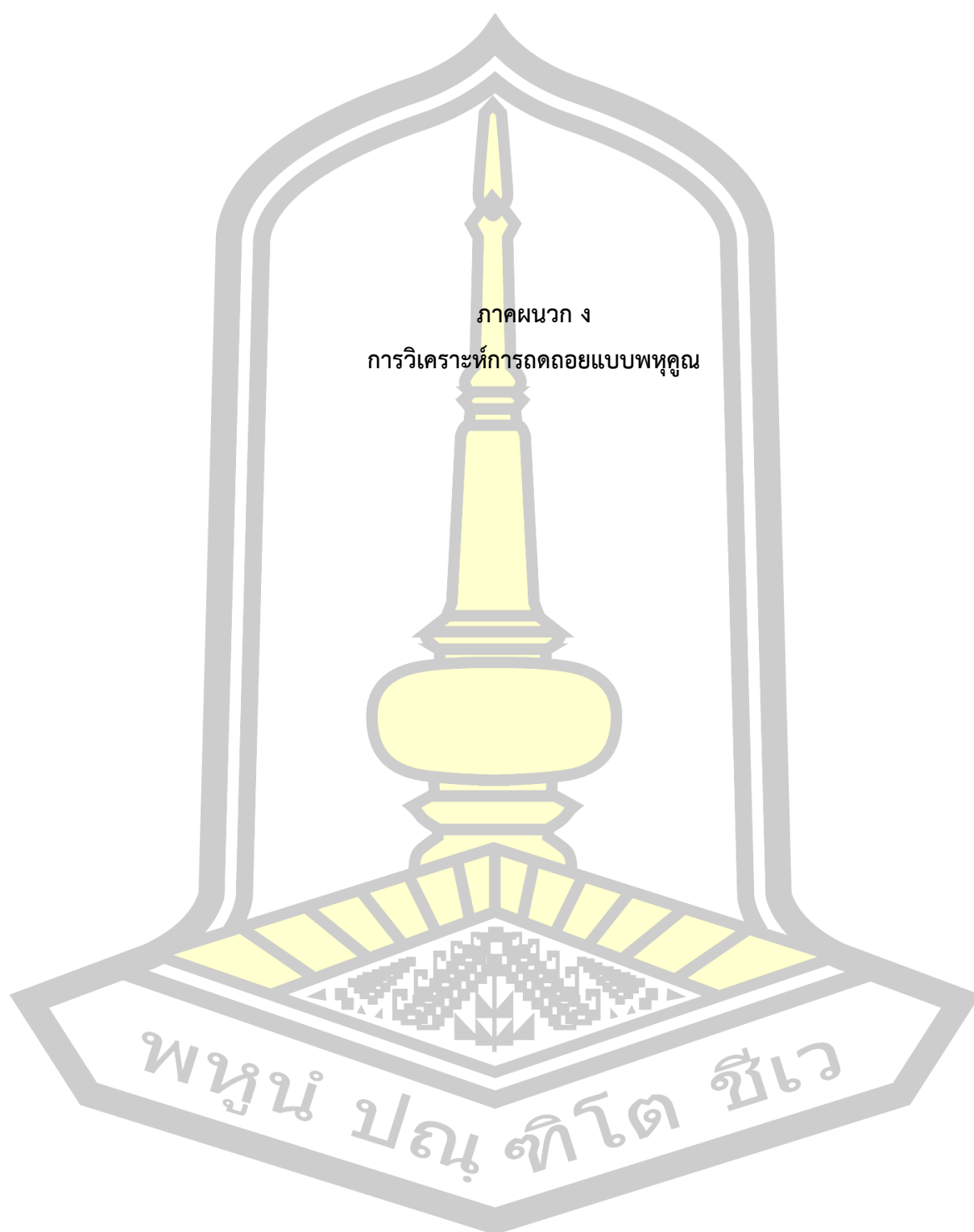
จำนวนบุคลากรในสังกัด		ไม่เกิน 1,000 คน	1,001 – 2,000 คน	3,001 – 4,000 คน	มากกว่า 4,000 คน
	$\bar{X}$	4.41	4.35	4.66	4.72
ไม่เกิน 1,000 คน	4.41	-	0.057	-0.255*	-0.315*
1,001 – 2,000 คน	4.35		-	-0.313*	-0.372*
3,001 – 4,000 คน	4.66			-	-0.060
มากกว่า 4,000 คน	4.72				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 56 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงาน
โดยรวมด้านสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ ที่มีจำนวนบุคลากรในสังกัดแตกต่างกัน

Source	Type III Sum of Squares	df	MS	F	p-value
Corrected Model	25.529 ^a	52	0.491	1.265	0.112
Intercept	220.244	1	220.244	567.449	0.000
ด้านOAรวม	25.529	52	0.491	1.265	0.112
Error	156.416	403	0.388		
Total	907.000	456			
Corrected Total	181.945	456			

หมายเหตุ : ด้านOAรวม = ด้านความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวม

ตารางที่ 57 การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านบรรลุป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

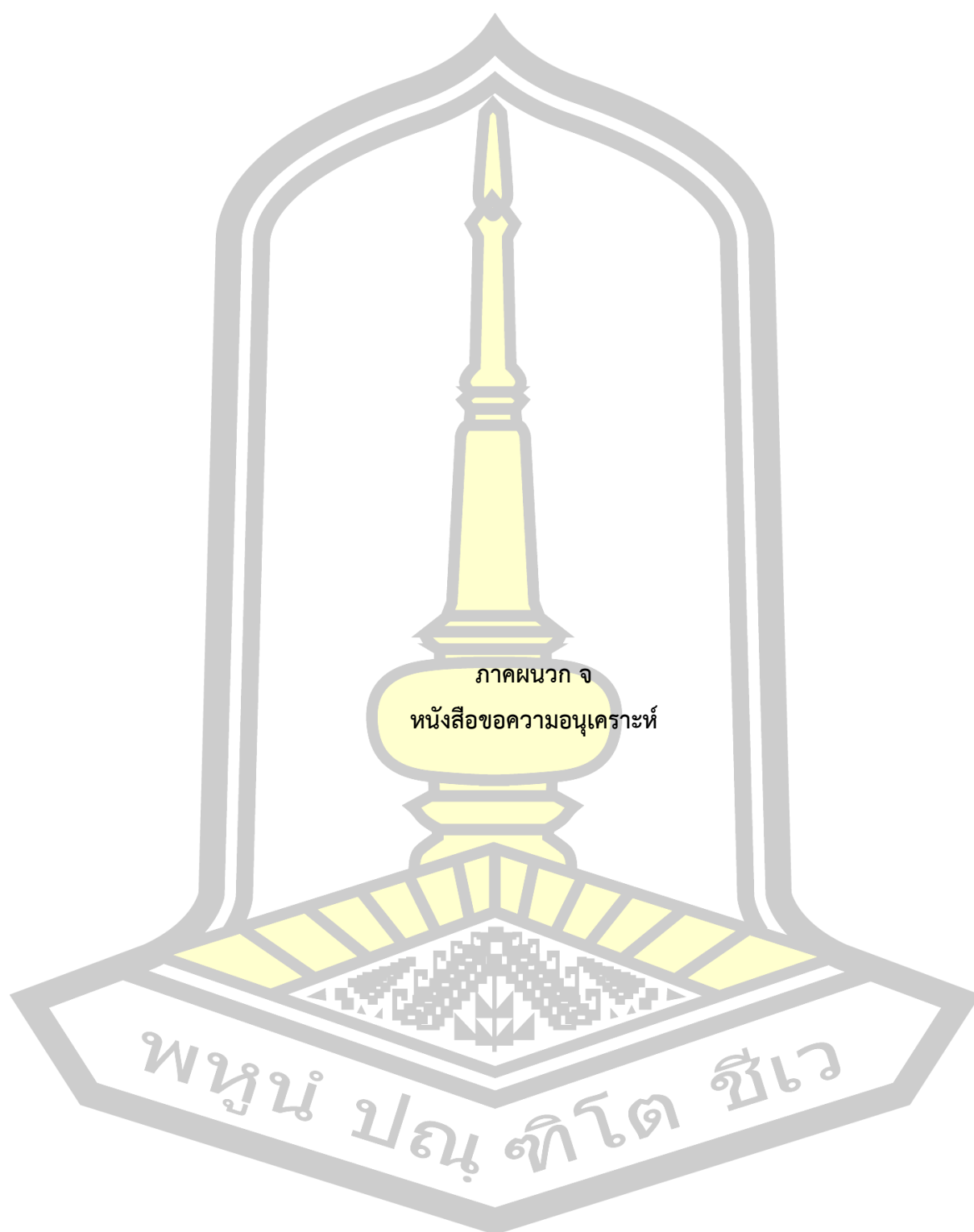
การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ	ความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านบรรลุป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ (AS)		t	p-value
	Beta	error		
ค่าคงที่ (a)	0.916	0.183	5.000	0.000*
ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ (IRM)	0.399	0.043	9.182	0.000*
ด้านการกำกับติดตามและควบคุมตามหลักธรรมาภิบาล (CGMC)	0.386	0.046	8.492	0.000*
F = 183.455 p=0.0000 Adj R ² = 0.445				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 58 การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรการบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านการสร้างเชื่อมั่นในการปฏิบัติงาน ของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ

การบริหารความเสี่ยงทางการเงินและบัญชีภาครัฐ	ความสำเร็จในการดำเนินงาน ด้านการสร้างเชื่อมั่นในการปฏิบัติงาน (CO)		t	p-value
	Beta	error		
ค่าคงที่ (a)	0.727	0.182	9.477*	0.000
ด้านการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการ (IRM)	0.613	0.041	14.948*	0.000
F = 223.444 p=0.0000 Adj R ² = 0.328				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ที่ อว 0605.10/ 4๓3

คณะกรรมการบัญชีและการจัดการ
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย
จังหวัดมหาสารคาม
44150

13 กรกฎาคม 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์กรอกแบบสอบถาม

เรียน ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา

ด้วย นางสาวนัยิกา ทองเสมอ รหัสนิสิต 62010980003 นิสิตระดับปริญญาโท
หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต (บช.ม.) แผนการเรียนแบบ ก2 ระบบนอกเวลาราชการ คณะการบัญชีและ
การจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ผลกระทบของการบริหารความเสี่ยง
ทางการเงินและบัญชีที่มีต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์
คณะกรรมการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวนัยิกา ทองเสมอ
ศึกษาและเก็บรวบรวมในรายละเอียดตามแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมนี้

คณะฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

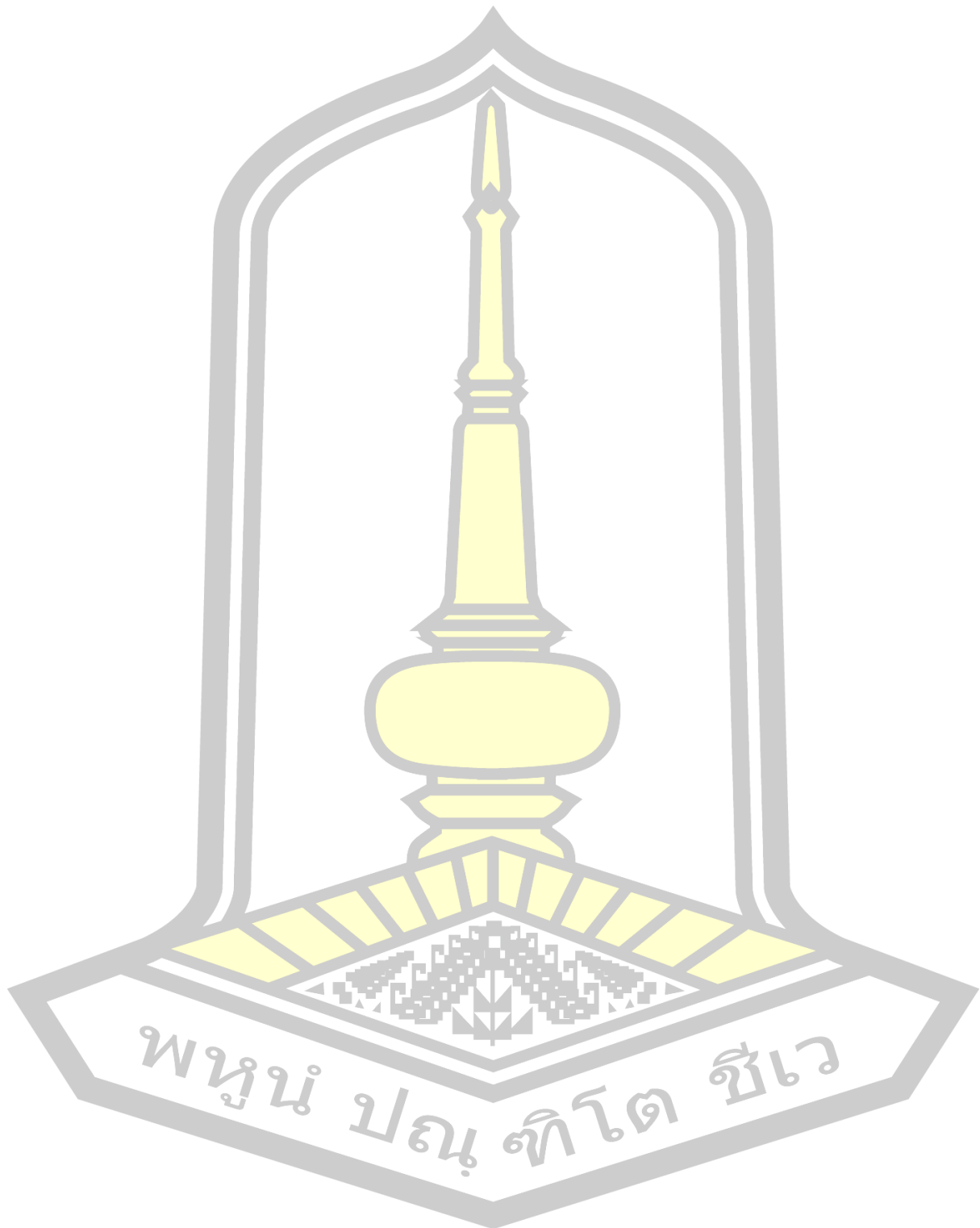
ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ชลธิชา ธรรมวิญญู)
คณบดีคณะกรรมการบัญชีและการจัดการ
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
โทรศัพท์ 0-4375-4333 ต่อ 5630 โทรสาร 0-4375-4422

พูน ปณ ทิโต ชีเว

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กมลพร กัลยาณมิตร. (2559). แรงจูงใจ 2 ปัจจัย พลังสู่ความสำเร็จ. วารสารวไลยอลงกรณ์. 6(3), 175-183.

กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์. (2560). ทรัพย์สินทางปัญญา.

Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://shorturl.asia/gvJHf>.

กรมบัญชีกลาง กองบัญชีภาครัฐ. (2562). หลักเกณฑ์และคุณสมบัติผู้ทำบัญชีของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.

2562. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://shorturl.asia/G5QiH>

กรมบัญชีกลาง. (2562). มาตรฐานการพัฒนาศักยภาพด้านการเงินการคลังสำหรับบุคลากรภายใน

กรมบัญชีกลาง. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from

<https://shorturl.asia/8t7vI>

กรมบัญชีกลาง. (2563). แนวทางการควบคุมในด้านการจ่าย. Retrieved 10 สิงหาคม 2565,

Retrieved from https://web.kmutt.ac.th/internal-audit/Upload/IC_Payment.pdf

กรมบัญชีกลาง. (2565). การบริหารความเสี่ยง. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved From

<http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER66/DRAWER041/GENERAL/DATA0000/000008>

91.PDF.

กรมบัญชีกลาง. (2565). การเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายจังหวัด. Retrieved 10 สิงหาคม 2565,

Retrieved From

<http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER66/DRAWER041/GENERAL/DAT>

A0000/00000903.PDF.

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. (2559). การจัดทำรายงานสำหรับผู้บริหาร (Management report).

Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://bsc.dip.go.th/th/category>

/financial-accounting/fs-managementreport

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. (2563). ต้นทุนการผลิต และวิธีการลดต้นทุนการผลิต. Retrieved 10

สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://bsc.dip.go.th/th/category/salemarketing/>

sm-productioncost.

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. (2565). การลดความสูญเสียในกระบวนการทำงาน. Retrieved 10

สิงหาคม 2565, Retrieved from [https://bsc.dip.go.th/th/category/sale-](https://bsc.dip.go.th/th/category/sale-marketing/sm-lostinprocess)

marketing/sm-lostinprocess.

กระทรวงการคลัง กรมบัญชีกลาง. (2560). แนวปฏิบัติการตรวจสอบภายใน. กรุงเทพฯ : กลุ่มงาน
มาตรฐานด้านการตรวจสอบภายใน.

กระทรวงการคลัง. (2562). หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการ
บริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2562. Retrieved 10 สิงหาคม 2565,
Retrieved from <https://www.moe.go.th/พรบ-การศึกษาแห่งชาติ-พ-ศ-2542/>

กระทรวงการคลัง. (2563). การจัดการความเสี่ยง. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from
<https://science.swu.ac.th/Default.aspx?tabid=12468&language=th-TH>

กระทรวงการคลัง. (2564). แนวทางการบริหารความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เรื่องหลักการ
บริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from
https://audit.nida.ac.th/th/images/reg_new2021/Risk_regulation_2564.pdf.

กระทรวงการคลัง. (2564). ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน
การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. 2562. Retrieved 10 สิงหาคม
2565, Retrieved from [https://finance.ops.moc.go.th/th/content/category/
detail/id/433/iid/3916](https://finance.ops.moc.go.th/th/content/category/detail/id/433/iid/3916)

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2563). ข้อมูลสถาบันอุดมศึกษาในสังกัด.
Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from [https://www.mhesi.go.th/index.
php/service/higher-education.html](https://www.mhesi.go.th/index.php/service/higher-education.html).

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2563). พระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม. Retrieved 10
สิงหาคม 2565, Retrieved from [https://www.mhesi.go.th/index.php/aboutus/
legal-all/74-act/2152-2547.html](https://www.mhesi.go.th/index.php/aboutus/legal-all/74-act/2152-2547.html)

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2564). แผนด้านการอุดมศึกษา เพื่อผลิต
และพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. 2564 – 2570 ฉบับสมบูรณ์. นนทบุรี: บริษัท ภาพ
พิมพ์ จำกัด.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. Retrieved 10 สิงหาคม 2565,
Retrieved from <https://www.moe.go.th/พรบ-การศึกษาแห่งชาติ-พ-ศ-2542/>.

กวิสรา หุ่นสิงห์, พิชชา บัญชุ่น, แพรพรรณ แก้วคุ้ม, วิลาสินี กระแยม และธรรณัฐา โรจนตระกูล.

(2565). การวิเคราะห์และวางแผนกลยุทธ์เพื่อความสำเร็จในองค์กรรัฐ. วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น. 8(8), 351-364.

กองทุนจัดการซากดึกดำบรรพ์ กรมทรัพยากรธรณี. (2564). คู่มือการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในกองทุนจัดการซากดึกดำบรรพ์ ประจำปีบัญชี 2564. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from http://www.dmr.go.th/Fossil_Management_Fund/download/article/article_20210713154235.pdf.

กองนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2560). ทำความรู้จักกับ KPI ปัจจัยสำคัญในการประเมินงาน. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://plan.vru.ac.th/?p=3591>.

กองนโยบายและแผน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต. (2565). รายงานการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการและงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 รอบ 12. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from https://plan.pkru.ac.th/images/news/info/Eva/Report_on_performance_according_to_government_action_plans_and_expenditure_budgets_Fiscal_Year_2021_12-month.pdf

กองบัญชีภาครัฐ กรมบัญชีกลาง. (2565). เกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from http://finance.rmuts.ac.th/sites/finance.rmuts.ac.th/files/Finance_Doc

กองฝึกอบรม กรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย. (2558). การตัดสินใจ (DECISION MAKING). Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://www.dol.go.th/train/DocLib1/13decision.pdf>.

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2565). รายงานผลการดำเนินงาน ตามเอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 และแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from https://www.ops.go.th/images/2565/OPSReportSum64_22d30.pdf.

- กัญธนา ดิษฐ์แก้ว และลักสรดา พิษญาธิธนาถ. (2561). จรรยาบรรณวิชาชีพนักบัญชีบริหารกับการนำเสนอข้อมูล. วารสารบริหารธุรกิจเทคโนโลยีมหานคร, 15(2), 198-212.
- กานดา แซ่หลิว. (2560). ศักยภาพทางการบัญชีมีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในจังหวัดสมุทรปราการ. ค้นคว้าอิสระหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ชนิษฐา หาระคุณ. (2555). ผลกระทบของการบริหารงานตรวจสอบภายในที่มีต่อ ประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย. ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ข้อบังคับมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีว่าด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติราชการของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาสังกัดมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. 2554.
- ชัตติยา ด้วงสำราญ. (2564). การบริหารความเสี่ยงอย่างไรให้องค์กรไร้วิกฤต. วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 4(1), 341-351.
- คณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2565). หน้าที่และอำนาจ คณะกรรมการการอุดมศึกษา. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://www.ops.go.th/th/ohec-aboutus/ohec-rule>
- คณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ. (2556). มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1 เรื่อง การนำเสนองบการเงิน. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://finance.tu.ac.th/images/informAgency/acc1.pdf>
- คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา (กมอ.). (2565). กฎกระทรวงเกี่ยวกับมาตรฐานการอุดมศึกษาและแนวปฏิบัติการเสนอหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://www.ops.go.th/th/ches-downloads/edu-standard/item/6966-2022-07-26-08-52-01>
- คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2565). การจัดการความเสี่ยง (RM). Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://shorturl.asia/GvoeQ>
- เง็กไน้ แซ่ลี และดวงใจ ชนะสิทธิ์. (2560). การบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อการบริหารงานพัสดุ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย. 9(1), 329-343.

- จรรยาวัณม์ อินนพคุณ และเฉลิมพร เย็นเยือก. (2563). การจัดการความเสี่ยงในหน่วยงานภาครัฐ กรณีศึกษาหน่วยงานราชการ อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี. วารสารรัชต์ภาคย์. 14(33), 91-104.
- จริยา แม้นญาติ. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงเชิงกลยุทธ์กับความสำเร็จในการดำเนินงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ บัณฑิตมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จริยา สุทธิเดช. (2557). โครงการพัฒนาหน่วยรับตรวจ เรื่อง การจัดทำรายงานการรับส่งงานในหน้าที่ราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับส่งงานในหน้าที่ราชการ พ.ศ. 2524. กรุงเทพฯ : หน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- จักรกฤษณ์ โปณะทอง. (2560). ปัจจัยความเสี่ยงบนความท้าทายของการบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษา ในศตวรรษที่ 21. วารสารสุทธิปริทัศน์. 31(99), 261-273.
- จิณห์ระพีร์ พุ่มสงวน. (2565). การควบคุมภายในตามแนวทางของ COSO. Retrieved 10 สิงหาคม 2565 , Retrieved from https://www.rama.mahidol.ac.th/risk_mgt/th/article/03092016-0912
- จิตติมา ชำดำ, สุพิศ ฤทธิ์แก้ว และสมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์. (2562). ความรู้ความสามารถของนักบัญชีและความเข้าใจในมาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐที่มีผลต่อประสิทธิภาพงานบัญชีสำนักงานอัยการสูงสุด. วารสารนักบัญชีบริหาร. 39(2), 52-65.
- จิรัชยา ตุงเครือคำ. (2562). สื่อสารอย่างไร ?? : ให้เกิดความเข้าใจในองค์กร. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://erp.mju.ac.th/openFile.aspx?id=MTExMTU2>
- จิรศักดิ์ โพภาวิน. (2562). ปัจจัยและแนวทางการธำรงรักษานักงานมหาวิทยาลัยสายวิชาการในมหาวิทยาลัยของรัฐภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารการเมืองการปกครอง. 9(1), 39-54.
- จรัสวัณณ์ ภักดีวุฒิ. (2564). การดำเนินงานบริหารความเสี่ยงทางการเงินและปัญหาการบริหารความเสี่ยงทางการเงินของกองทุนหมู่บ้านในจังหวัดร้อยเอ็ด. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 40(6), 36-47.
- จุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์. (2565). นโยบายสาธารณะ. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from http://www.lms.cmru.ac.th/e_book/data/1/sum_unit4.pdf
- ชลาวา ละวาหิน. (2559). การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยงของสถาบันอุดมศึกษา. วารสารวิจัยและพัฒนาโลกลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์. 11(1), 61-69.

- ช่อผกา บรรทะโก และประสาธ อิศรปรีดา. (2558). การบริหารความเสี่ยงด้านการเงินของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม. วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม. 5(3), 64-70.
- ดุสิต สว่างศรี. (2566). การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนอุทงส์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร. 14(1), 1-16.
- เต็มศิริ ไกรลาศ. (2560). อิทธิพลของการประยุกต์เทคนิคการบัญชีบริหารและการบริหารความเสี่ยงต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย. ปรินญาตรัษฎีมหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ไทรภาพ ประสาทแก้ว และกฤษณา ไวสารวัจ. (2562). ความสำเร็จในการใช้งบประมาณของกรมประมงในการพัฒนาบึงบอระเพ็ด ประจำปีงบประมาณ 2557-2560. วารสารมหาจุฬานาคธรรพ์. 6(7). 3424-3435.
- ทิวาพรรณ ศรีสวัสดิ์, จำนง หอมเจริญ และศักดิ์ชาย จันทร์เรือง. (2563). การประเมินความเสี่ยงในการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 วิธีการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-Bidding) ของนักวิชาการพัสดุ ในมหาวิทยาลัยบูรพา. วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 12(3), 127-142.
- ธรรมนิติ. (2565). 12 เรื่องสำคัญนักบัญชีต้องเตรียมพร้อมและปรับตัว ในปี 2020. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://www.dharmniti.co.th/acc-knowledge-acctrendin2020/>.
- ธรรมนิติ. (2565). การบริหารจัดการความเสี่ยงของระบบงานด้านบัญชีการเงิน (Risk Accounting and Risk Management for Accountants) (หลักสูตรใหม่ 2560). Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://shorturl.asia/RPExc>.
- ธัญญรัตน์ พุ่มผกา และวรรณวิมล สิทธิโชคสัมพันธ์. (2558). การบริหารความเสี่ยงทางการเงินของคณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. วารสารสังคมศาสตร์บูรณาการ. 2(2), 221-240.
- ธัญญลักษณ์ พงษ์เจริญธรรม. (2563). ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจใช้สินเชื่อที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ (Reverse Mortgage) ในไทย. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <content/uploads/2021/05/%E0%B9%80%E0%B8%AD%E0%B8%81%E0%B8%A%E0%B8%B2%E0%B8%A3-21.pdf>

- ธีรวัฒน์ ธวัชรัตน์โกคิน. (2564). ผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินที่มีต่อความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงินของธุรกิจยานยนต์. วารสารวิชาการนอร์ทเทิร์น. 8(4), 12-26.
- ธีระศักดิ์ ใจห้าว. (2562). ความมีประสิทธิภาพของการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรด้านการเงิน การบัญชี และงบประมาณ ของกองทัพอากาศไทย. วารสารสภาวิชาชีพบัญชี. 1(1).
- นงนุช หงส์สิงห์, วราพร เปรมพาณิชย์นุกูล และนางลักษณ์ แสงมหาชัย. (2561) ผลกระทบของประสิทธิภาพระบบการควบคุมภายในที่มีผลต่อความสำเร็จขององค์กร ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด. วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. 5(2), 25-36.
- นภัทร จันทจรตฤภทร. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างการมุ่งเน้นสมรรถนะทางด้านวิชาชีพบัญชีแบบมืออาชีพ และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในประเทศไทย. วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 12(1), 111-124.
- นันทนา ภูขมิง, สุวรรณ หวังเจริญเดช และกร ยาสมร. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการปฏิบัติงานทางการบัญชีกับความสำเร็จในการปฏิบัติงานของนักบัญชีสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 9(4), 148-156.
- น้ำฝน อ่วมสะอาด และมิตภาณี พุ่มกล่อม. (2566). การบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี. วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์. 10(3), 89-101.
- นิติกรณ์ จันทรสूरียะศักดิ์, นุชรี พิทักษ์, มณีวรรณ ศรีปาน, พยุงศรี ดีโคตร และวนิดา ณ ลำพูน. (2562). ผลกระทบของการควบคุมภายในด้านการบัญชีที่ดีต่อความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดบึงลำภู. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง. 8(2), 71-85.
- นิธินันท์ ทองอ่อน. (2553). ผลกระทบของประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยงทางการเงินที่มีต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจ SMEs ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นุกูล แดงภูมิ. (2564). การบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร. วารสารวิจัยราชภัฏธนบุรีรับใช้สังคม สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี. 54-71.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: บริษัท สุวีริยาสาส์น จำกัด

- บุษบา กหล. (2563). หลักธรรมาภิบาล 10 ข้อ (Good Governance). Retrieved 10 สิงหาคม 2565 , Retrieved from <https://erp.mju.ac.th/openFile.aspx?id=MjkNTUw&method=inline>.
- เบญญาภา ยืนยง. (2560). สมรรถนะของนักบัญชี และมาตรฐานการจัดทำบัญชีที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานในงานราชการ. การประชุมวิชาการระดับชาตินานาชาติ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ครั้งที่ 12 ประจำปี 2560.
- ปรีดี ประทุมสุวรรณ, บัญชา ชลาภิรมย์ และพฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์. (2562). กลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาความเป็นพลเมืองโลก. วารสารเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 47(1), 188-211.
- ประภัสสร จรัสอรุณฉาย และณัฐวงศ์ พูนพล. (2562). ผลกระทบกลยุทธ์การสื่อสารภายในองค์กรที่มีต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของพนักงานสายสนับสนุน กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 11(1), 2-13.
- ปรียากร ปรีโยทัย และสุภัทรร ทวีจันทร์. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางวิชาชีพบัญชีกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในประเทศไทย. วารสารราชธานีนวัตกรรมทางสังคมศาสตร์. 1(2), 8-20.
- ปรีภา นกุลสมปรารณา. (2564). รู้จักระดับของการสื่อสาร. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://www.popticles.com/communications/levels-of-communication/>
- ปิยนุช มงคลนำ. (2560). ผลกระทบของวัฒนธรรมองค์กรที่เป็นเลิศที่มีต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสำนักงานบัญชีในเขตภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชี สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปิยพงศ์ ประไพศรี และกาญจนา นันทพันธ์. (2563). แนวทางการพัฒนาวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัล. วารสารมหาจุฬานาครทรรณ. 7(12), 422-435.
- บุญยวีร์ วุฒิเจริญสิทธิ์ และ ดร.วัลลภา อารีรัตน์. (2558). การบริหารความเสี่ยงงานการเงินในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 38(4), 120-130.

เปรมยุดา ท้าวบุตร, อัครเดช ฉวีรักษ์ และสลักจิต นิลผาย, 2561 (2561). ผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินที่มีต่อความสำเร็จในการดำเนินงานทางการเงินของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย. วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 10(1), 61-73.

ฝ่ายแผนและพัฒนา มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตกรุงเทพ. (2565). แผนกลยุทธ์ทางการเงิน พ.ศ. 2561- 2565 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <http://www.ipebk.ac.th/home/wp-content/uploads/2016/03/money-2562.pdf>

พรทิพย์ กาญจนนิต. (2548). ความเป็นผู้นำและการปฏิรูปการศึกษาด้านคุณภาพระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).

พระราชบัญญัติ การอุดมศึกษา พ.ศ. 2562, (2562). ราชกิจจานุเบกษา หน้า 55 -57 เล่มที่ 136 ตอนที่ 57 ก. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2562/A/057/T_0054.PDF.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542, (2542). ราชกิจจานุเบกษา หน้า 1-26 เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://shorturl.asia/d5cYO>.

พัชรา กิจใบ, กัญญาณัฐ รัตนประภาธรรม และวราพร เปรมพาณิชย์กุล. (2565). ผลกระทบสภาพแวดล้อมภายในที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน. วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 14(2), 73-84.

พัฒนา ร่มเย็น. (2562). ผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนบน. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. 12(3), 47-63.

เพราพรณ เสาะแสง. (2560). รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพกระบวนการทางการเงินและบัญชีมหาวิทยาลัย. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from http://dspace.lib.buu.ac.th/xmlui/bitstream/handle/1234567890/3665/2563_153.pdf?sequence=3&isAllowed=y

- พัฒนา แสงมณีโคตร. (2561). หลักการของการบริหารงานตามแผนยุทธศาสตร์ยุคใหม่. *Journal of Modern Learning Development*. 3(2), 2-15.
- พิมพ์ภากรณ์ พึ่งบุญพานิชย์. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับประสิทธิภาพการทำงานและความสำเร็จในการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย. *คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยคริสเตียน*. 14(1), 57-78.
- เพ็ญศรี ชื่นชม และหงส์รัชต์ เจริญจิรารังสี. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างความรับผิดชอบในวิชาชีพกับคุณภาพในการทำงานของบุคลากรทางด้านการเงินและบัญชี ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. *วารสารสังคมศาสตร์นิติรัฐศาสตร์*. 3(2), 25-46.
- แพรวภัทร ยอดแก้ว. (2548). ทศนคติหรือเจตคติ (Attitude). Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://www.gotoknow.org/posts/280647>.
- พรรณนาภา ปรัชญาศิริ. (2565). การวางแผน. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from http://www.nongchangkhun.go.th/fileupload/files/tb_files_45_1.pdf
- ภัทรพร อุระวงษ์ และเบญจพร โมกขะเวส. (2563). ทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสารที่มีต่อการปฏิบัติงานทางบัญชี ของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารมหาจุฬานาครทรรศ*. 8(8), 283-295.
- มงคล กิตติวุฒิไกร และมนัสดา ชัยสวณียากรณ์. (2558). ผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำงานของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดมุกดาหาร. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 6(1), 105-118.
- มนัชญา ทองนิวัน, ญัฐวงศ์ พูนพล และณัฐวราธร มุสิก. (2563). ผลกระทบของระบบบัญชีการเงินการคลังภาครัฐ ที่มีผลต่อความสำเร็จการบริหารงานของหน่วยบริการสังกัดกระทรวงสาธารณสุข. *วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. 12(3), 2-13.
- มนัสธนนท์ เอกโก้วฒน. (2565). การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าพนักงานของรัฐที่ไม่ทำผิดกฎหมาย. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/elaw_parcy/ewt_dl_link.php?nid=2632&filename=index
- มหาวิทยาลัยทักษิณ. (2560). มหาวิทยาลัยของรัฐ. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://shorturl.asia/mbZlu>

มหาวิทยาลัยทักษิณ. (2561). แผนการบริหารทรัพยากรบุคคล พ.ศ. 2561 – 2565. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from

http://capr.tsu.ac.th/UserFiles/1561539919_620626-2.pdf

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. (2565). กองนโยบายและแผน. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://www.pld.rmutt.ac.th/about/pld/>

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์. (2565). แผนกลยุทธ์ทางการเงิน พ.ศ. 2565-2570 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from https://plan.rmutr.ac.th/wp-content/uploads/2022/05/rmutr_financial-strategy-plan-65-70.pdf

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2565). แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2565-2570). Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from https://planning.tu.ac.th/uploads/planning/pdf/plan/02_แผนยุทธศาสตร์ธรรมศาสตร์ฉบับที่13_ผ่านสภ 129พย64.pdf

มหาวิทยาลัยนเรศวร. (2560). แผนบริหารความเสี่ยงกองคลัง มหาวิทยาลัยนเรศวร ประจำปีงบประมาณ 2560. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://www.finance.nu.ac.th/web2014/upload/RiskManagementPlan60.pdf>

มหาวิทยาลัยมหิดล สำนักงานประกันคุณภาพ คณะวิศวกรรมศาสตร์. (2565). ความหมายของการบริหารความเสี่ยง. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, https://www.eg.mahidol.ac.th/qa/index.php?option=com_content&view=article&id=82&Itemid=113.

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. (2558). แผนยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://www.cmru.ac.th/page/19-แผนยุทธศาสตร์-มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.html>

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. (2560). รายงานผลการสัมมนาทบทวนแผนกลยุทธ์และการจัดทำแผนปฏิบัติการ ประจำปี 255-2560 (ฉบับปรับปรุง). Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://shorturl.asia/Fg4Eb>

- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช. (2011). ความหมายของความเสียหายทางการเงิน. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://www.stou.ac.th/Schools/Sec/Services/e-Learning3/03-01.html#:~:text=ความเสียหายทางการเงิน>
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช. (2560). แผนรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินจากภัยพิบัติ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ พ.ศ. 2560 (ฉบับปรับปรุง). Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from https://web4stou.ac.th/ocs_intra/wp-
- มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. (2564). สรุปตัวชี้วัดแผนกลยุทธ์ทางการเงินมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ.2560-2564 ปรับปรุงปี 2564. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from http://www.plan.ubu.ac.th/upload/strategy/money/plan_money64.pdf
- มาลัยพรรณ ปันทรัพย์. (2560). ผลกระทบของประสิทธิภาพการสื่อสารภายในองค์กรที่มีต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของบุคลากร มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัย ระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8. 1917-1935.
- มาลีรัตน์ พัฒนตั้งสกุล และกนกศักดิ์ สุขวัฒนสินธิ์. (2560). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลของการตรวจสอบภายในของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. 6(1), 103-114.
- รองเอก วรรณพลกษ. (2565). บทความ: จรรยาบรรณสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี. Retrieved 2565, Retrieved from <https://www.spu.ac.th/award/32549/qwe>
- รัฐพงศ์ รัตนพันธ์ศรี และธีรชัย อรุณเรืองศิริเลิศ. (2562). ความสอดคล้องระหว่างการบริหารความเสี่ยงใน หน่วยงานภาครัฐกับการบริหารความเสี่ยงตามกรอบแนวคิด COSO ERM 2017: กรณีศึกษาสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง). วารสารสภาวิชาชีพบัญชี. 1(3), 25-43.
- ราชกิจจานุเบกษา. 2542. พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา.
- ลักษณะพิมล ทินกร. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารความเสี่ยงและคุณภาพในการให้บริการ สถานศึกษาภาครัฐในกรุงเทพมหานคร. ค้นคว้าอิสระหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- วรกานต์ คนอยู่, คำนิง ทองเกตุ และวีรพันธุ์ ศรีฤทธิ์. (2558). การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่สอนแบบคละชั้นในเขตภาคเหนือตอนล่าง. Veridian E-

Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และ ศิลปะ. 8(1), 1320–1330.

วรรณวิภา จันทร์หอมกุล. (2559). การบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ กรณีศึกษา มหาวิทยาลัย ในกำกับของรัฐ. ค้นคว้าอิสระหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.

วรรณวิภา วีระพงศ์. (2565). ที่มาของแผนปฏิบัติราชการ. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from https://race.nstru.ac.th/home_ex/blog/topic/show/621

วัทรยา พรพิพัฒน์กุล. (2562). นักบัญชีในยุคดิจิทัล. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://www.bangkok-audit.com/นักบัญชีในยุคดิจิทัล/>

วันชัย พิทักษ์กรณ์.(2560). บทที่ 3 การควบคุมทั่วไปในสารสนเทศ. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://www.tfac.or.th/upload/9414/q2QUq6sMSj.pdf>

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2565). การสื่อสาร. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%AA%E0%B8%B7%E0%B9%88%E0%B8%AD%E0%B8%AA%E0%B8%B2%E0%B8%A3>

วิทยา อินทร์สอน, ปัทมาพร ท่อชู และสุรพงศ์ บางพาน. (2539). การบริหารความเสี่ยงในองค์กร (Enterprise Risk Management: ERM). Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <http://www.thailandindustry.com/onlineMag/view2.php?id=553§ion=1&issues=26>

วิทยากร ท่อแก้ว. (2565). การสร้างวัฒนธรรมองค์กร. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://www.stou.ac.th/SchoolsWeb/commarts/UploadedFile/การสร้างวัฒนธรรมองค์กร.pdf>

วิทยาลัยเทคนิคศรีสะเกษ. (2560). การบริหารงานคุณภาพในองค์กร หน่วยที่ 6 การฝึกอบรม. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://sites.google.com/site/rtech603xx/unit-6>.

วีระพงศ์ จันทรสนาม, เสกศักดิ์ ปราบพาลา และอุมาวดี เดชอึ้งรงค์. (2560). การพัฒนาระบบสารสนเทศทางการเงินสำหรับสถาบันการเงิน ชุมชนในประเทศไทย. วารสารสารสนเทศศาสตร์. 35(4), 75-91.

- ศิลปะพร ศรีจันทเพชร. (2564). ข้อมูลทางการบัญชีกับการบริหารธุรกิจ. วารสารสรรพยากรสาส์น. 68(7), 85-90.
- ศุภกฤษฎี สามีบัติ, วินัย อินประสิทธิ์, ยุคนธร พาณิชปฐมพงศ์, เกรียงศักดิ์ ตั้งปรัชากุล และคณะ. (2565). การบริหารงานบุคคล. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from [http://www.bangpakonCity.go.th/news/doc_download/การบริหารงานบุคคล.pdf_151020_153432 .pdf](http://www.bangpakonCity.go.th/news/doc_download/การบริหารงานบุคคล.pdf_151020_153432.pdf)
- สกุณา มาอู๋. (2562). ทักษะของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. คั่นคว้าอิสระหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- สถาบันผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย. (2551). กรอบโครงสร้างการบริหารความเสี่ยงขององค์กรเชิงบูรณาการแนวทางปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน). (10 สิงหาคม 2565). แนวทางการพัฒนาบุคลากรปีงบประมาณ 2564 สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน). Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://web.codi.or.th/wp-content/uploads/2021/02/แนวทางการพัฒนาบุคลากร-ปี 2564.pdf>
- สภาวิชาชีพ ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2565). ฉบับที่ 3 (ฉบับปรับปรุง) เรื่อง การพัฒนาทางวิชาชีพ ระยะเริ่มแรก – ทักษะทางวิชาชีพ. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://www.tfac.or.th/Article/Detail/66980>
- สภาวิชาชีพบัญชี. (2562). ประกาศสภาวิชาชีพบัญชี ที่33/2562 เรื่อง มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 เรื่อง การนำเสนองบการเงิน. ราชกิจจานุเบกษา หน้า 1-45 เล่มที่ 1 ตอนที่ 136 ตอนพิเศษ 238 ง. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://shorturl.asia/zw6SJ>.
- สมบัติ ท้ายเรือค ว. (2552). ระเบียบวิธีวิจัย สำหรับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์(พิมพ์ครั้งที่ 8). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สายฝน อุไร. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างความศรัทธาในวิชาชีพบัญชีกับความสำเร็จในการประกอบอาชีพของนักบัญชีในจังหวัดบุรีรัมย์. วารสารสหวิทยาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. 6(1), 15-27.
- สำนักคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2562). พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2562. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from [https://www.mhesi.go.th/images/2563 / pusit/legal-all/2p562.pdf](https://www.mhesi.go.th/images/2563/pusit/legal-all/2p562.pdf)

สำนักงาน ก.พ. (2565). แนวทางการพัฒนาบุคลากรภาครัฐ พ.ศ. 2563 -2565. Retrieved 10

สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://www.ocsc.go.th/civilservice>

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน. (2561). รายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงินสำนักงาน

คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2561. Retrieved 10

สิงหาคม 2565, Retrieved from https://www.ocsc.go.th/sites/default/files/attachment/article/ngbkaarengin_samnangkaankhnakrrmkaarkhaaraachkaarphleruuen_2561.pdf

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). กรอบแผนอุดมศึกษาระยะ

ยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 – 2565). Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved

from <http://www.sci.ubu.ac.th/assets/upload/files/HEPlan-Final.pdf>.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2562). ประวัติหน้าที่ความรับผิดชอบ. Retrieved 10

สิงหาคม 2565, Retrieved from

http://www.mua.go.th/muaold/known_ohed/images/history.pdf

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2565). โครงสร้าง-แผนผังองค์กร. Retrieved 10 สิงหาคม

2565, Retrieved from [http://www.oic.go.th/Ginfo/moreinfo.asp?g=324227332&i=222"832"422&p=กระทรวงต่างๆ&o=กระทรวงการอุดมศึกษา+วิทยาศาสตร์+วิจัยและนวัตกรรม](http://www.oic.go.th/Ginfo/moreinfo.asp?g=324227332&i=222)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2565). คู่มือเทคนิคและวิธีการบริหารจัดการสมัยใหม่

ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เรื่องการทบทวนภารกิจและการสอบทาน

กำลังคน. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from http://web.sut.ac.th/qa/pdf/Knowledge-general/17-%20Mission_Manpower.pdf

สำนักงานนโยบายและแผนการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. แผนอุดมศึกษา

ระยะยาว 20 ปี พ.ศ. 2561 – 2580. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from

<https://op.chandra.ac.th/plan/images/pdf/plan20yrs%20education%2061-80.pdf>.

สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง. (2563). คู่มือการบริหารจัดการความเสี่ยงสำนักงานปลัด

กระทรวงการคลัง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563. Retrieved 10 สิงหาคม 2565,

Retrieved from <https://psdg.mof.go.th/th/view/attachment/file/3135303038/%>

- สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง. (2565). คู่มือการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://palad.mof.go.th/storage/palad/files/S50vSSQOMjvRRvqyUyNxtzgXRvBAWa2pGU4G6fFy.pdf>
- สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2565). วิสัยทัศน์ และพันธกิจ. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from https://www.ops.go.th/th/content_page/item/6065-2022-05-04-08-48-41
- สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2565). บริการนักศึกษา/บุคลากรสถาบันอุดมศึกษาในสังกัด 2564 ภาคเรียนที่ 1 ในสถาบันอุดมศึกษาทั้งหมด จำแนกตาม สถาบัน / กลุ่มสถาบัน. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://data.mhesi.go.th/dataset/?tags=มหาวิทยาลัย>
- สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2565). ประวัติหน่วยงานด้านอุดมศึกษา. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from https://www.ops.go.th/th/content_page/item/1707-history-mua
- สำนักงานเลขาธิการ สำนักงาน ก.พ. (2565). แผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://www.ocsc.go.th/sites/default/files/attachment/page/ocsc-plan-2565.pdf>
- สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง. (2565). แผนธรรมาภิบาลและแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.). Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://www.fpo.go.th/main/About-Us/FPO-Information/Good-gove>
- สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมแห่งชาติ. (2563). พระราชบัญญัติส่งเสริม การใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2564. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://www.nxpo.or.th/th/bda/>
- สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมแห่งชาติ. (2565). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมแห่งชาติ. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from [file:///C:/Users/HP/Downloads/ActinPlan65%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/HP/Downloads/ActinPlan65%20(1).pdf)

- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). การติดตาม ตรวจสอบ และ ประเมินผล. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <http://nscr.nesdc.go.th/me/#:~:text=ระบบติดตามและประเมินผล,ดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ>
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from https://www.nesdc.go.th/more_news.php?cid=365&filename=kpr9.
- สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ. (2565). คู่มือการควบคุมภายในและบริหารความเสี่ยง ปี 2565. Retrieved 6 กุมภาพันธ์ 2567, Retrieved from <https://l.uni.net.th/1d9fq4ml09>
- สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2551). คู่มือการทำงานวิเคราะห์ ข้าราชการ ตำแหน่งประเภทผู้บริหาร 18(ข)(7) ตำแหน่งประเภททั่วไป วิชาชีพเฉพาะและเชี่ยวชาญ เฉพาะ 18(ค) และพนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุนวิชาการในสังกัดสถาบันอุดมศึกษา. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://hrmnd.npu.ac.th/hrweb/wpcontent/uploads/2021/04/manual5.pdf>
- สำนักบัญชีและตรวจสอบภายใน กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง. (2565). Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <http://www.stopcorruption.moph.go.th/application/editors/userfiles/files/แนวปฏิบัติควบคุมภายในกรมบัญชีกลาง.pdf>
- สิริลักษณ์ ชื้อสัตย์, ทวีศิลป์ กุลนภาดล และจตุพล ยงศร. (2564). กระบวนการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ. วารสารนักบริหาร. 41(2), 51-62.
- สุนทรีย์ วิพัฒน์ครุฑ. (2557). ตัวแบบการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย. วารสารสหวิทยาการวิจัย: ฉบับบัณฑิตศึกษา. 3(1), 45-67.
- สุปรียา ศรีจิริต. (2555). ปัจจัยความเสี่ยงและการตอบสนองความเสี่ยงของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มพัฒนาอสังหาริมทรัพย์. ค้นคว้าอิสระหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจ มหามบัณฑิต วิชาเอกบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สุพรรณิ คำवास. (2565). การปฏิบัติทางการบัญชีที่ดีกับคุณภาพรายงานการเงินของสถานประกอบการในอุตสาหกรรมเซรามิกภาคเหนือตอนบน. วารสารการจัดการและการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. 9(1), 37-54.
- สุภา นาแซง, ทศนีย์ ธนอนันต์ตระกูล , บุษบา จันทะราช, ภัทริกา ศิริสถิต และอรธนา บุญทองดี. (2564) ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารความเสี่ยงของโรงพยาบาลอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี. วารสารวิจัยและนวัตกรรมการอาชีวศึกษา. 5(1), 168-177.

- สุภากร ภิญญัตตจินดา. (2565). หลักสูตรฝึกอบรม งบการเงินและการจัดทำรายงานวิเคราะห์งบการเงิน Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://www.enttraining.net/course/งบการเงินและการจัดทำรายงานวิเคราะห์งบการเงิน-1day-SPP/>
- สุมินตรา ภูเนตร, อิงอร นาชัยฤทธิ์ และอุทิศ พงศ์จิรวัฒนา. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างกลไกการป้องกันทุจริตกับผลการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย. วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 13(1), 126-137.
- สุมินทร เบ้าธรรม. (2558). วิจัยทางการบัญชี. กรุงเทพฯ: ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.
- สุรเดช ศรีอังกูร. (2562). หลักคิดการบริหารความเสี่ยงเพื่อคุณภาพและความปลอดภัย. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://www.skhospital.go.th/wp-content/uploads/2019/12/หลักคิดการบริหารจัดการความเสี่ยง-เพื่อคุ.pdf>.
- สุรสีห์ วชิรขจร. (2565). การติดตามและการควบคุม (Monitoring and Control). Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from http://www.dop.go.th/download/formdownload/download_th_20161904141343_1.pdf
- หทัยกาญจน์ ทองศรีสุข. (2563). ความรู้และทักษะการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่บัญชีและการเงิน มหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 12(2), 150-160.
- หน่วยตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยทักษิณ. (2564). หน้าที่ความรับผิดชอบ. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from http://audit.tsu.ac.th/page_detail_menu.php?idm=2&mid=371
- หามี่ตะ สงเดช และอริสรา บุญรัตน์. (2566). การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2. วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น. 5(6), 1-16.
- อิทธิพัทธ์ กอบรัตนสวัสดิ์ และจุฑามาศ ทวีไพบูลย์วงศ์. (2562). อิทธิพลของสภาพแวดล้อมในการทำงานความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลการรับรู้การสนับสนุนจากองค์กรที่ส่งผลต่อความตั้งใจที่จะลาออกของพนักงานในบริษัทกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์เขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง. วารสารบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. 8(16), 1-17.
- อมรินทร์พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2551. แนวทางการบริหารความเสี่ยง ฉบับปรับปรุง ตุลาคม 2547. กรุงเทพฯ : ไพรัชขอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส อินเตอร์เนชั่นแนล.

อรรถพล ไหญ่สว่าง. (2557). หลักนิติธรรม. บทความทางวิชาการ จุลนิติ ม.ค-ก.พ 57. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from https://www.senate.go.th/assets/portals/93/fileups/272/files/S%E0%B9%88ub_Jun/3journal/b166%20jun_11_1.pdf

อัจฉราพร ปะที. (2559). ความรู้ ความเข้าใจ และความคิดเห็นของประชาชนในชุมชนต่อการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง: กรณีศึกษาประชาชนในตำบลผาสิงห์ อำเภอเมือง จังหวัดน่าน. ค้นคว้าอิสระหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม ภาควิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อัมพร ดวงเกิด, พร้อมพร ภูวดิน และสมใจ บุญหมื่นไวย. (2562). ผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณของโรงเรียนในสังกัดงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1 กรณีศึกษา: ในเขตอำเภอเมืองสุรินทร์. ประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา ครั้งที่ 6 ประจำปี พ.ศ. 2562. 200-208.

อาทิตย์ โสภา และขจิต ฦ กาฬสินธุ์. (2564). ผลกระทบของสมรรถนะทางด้านบัญชีขององค์กรที่มีต่อคุณภาพการจัดทำงบการเงินของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย. วารสารรัชต์ภาคย์. 15(41), 159-171.

อาภาวรรณ สงวนหงส์ และเบญจพร โมกษะเวส. (2564). การบริหารการเงินและบัญชีที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรงานการเงินและบัญชี สังกัดกระทรวงพาณิชย์. วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์. 4(3), 1014-1026.

อรรวรรณ จำปทุม. (2564). การบริหารความเสี่ยงทางการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย. วารสารวิชาการ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี. 4(1), 118-131.

อุรัชชา สุวพานิช. (2560). การจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) คืออะไร. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, <https://erp.mju.ac.th/articleDetail.aspx?qid=669>

อุมาวดี เดชธำรงค์, นาริรัตน์ ภักดีศิริวงษ์ และวิระพงศ์ จันทร์สนาม. (2562). อิทธิพลของการบริหารความเสี่ยงที่มีต่อความได้เปรียบในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 39 (1). หน้า 77-95.

อนรรักษ์ ทองสุโขวงศ์. (10 สิงหาคม 2565). การจัดทำงบประมาณเพื่อการวางแผนและควบคุม.

Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://home.kku.ac.th/anuton/185742/D1.pdf>

อำไพ ไชยแก้ว. (2560). หลักการจัดการ. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://sites.google.com/site/aunripreya456/1-khwam-hmay-khxng-kar-khwbkhum>

Aaker, D.A., Kumar,V. and Day,G.S. (2001). Marketing Research 7th ed. New York: John Wiley and Sons.

Ahmad Mohammed Alamri. (2019). Association between strategic management accounting facets and organizational performance. *Journal of Management*. 14(2), 212-234.

Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). (2019). COSO Internal Control – Integrated Framework: An Implementation Guide for the Healthcare Provider Industry. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://www.coso.org/Shared%20Documents/CROWE-COSO-Internal-Control-Integrated-Framework.pdf>

David Fourie. (2007). Financial control measures enhancing good governance. *School of Public Management and Administration University of Pretoria*, 733-743.

Devon Maloney. (2019). Organizational effectiveness: the X factor for company success. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://slack.com/blog/transformation/organizational-effectiveness-company-success>

Evada Dewata., Ardiyan Natoen., Hadi Jauhari., Yuliana Sari & Siti Johanne Hartiyani. (2017). DETERMINING FACTORS OF THE QUALITY OF LOCAL GOVERNMENT FINANCIAL STATEMENTS PALEMBANG CITY. *Accounting, and Business Conference 2017* ISBN 979-587-703-8.

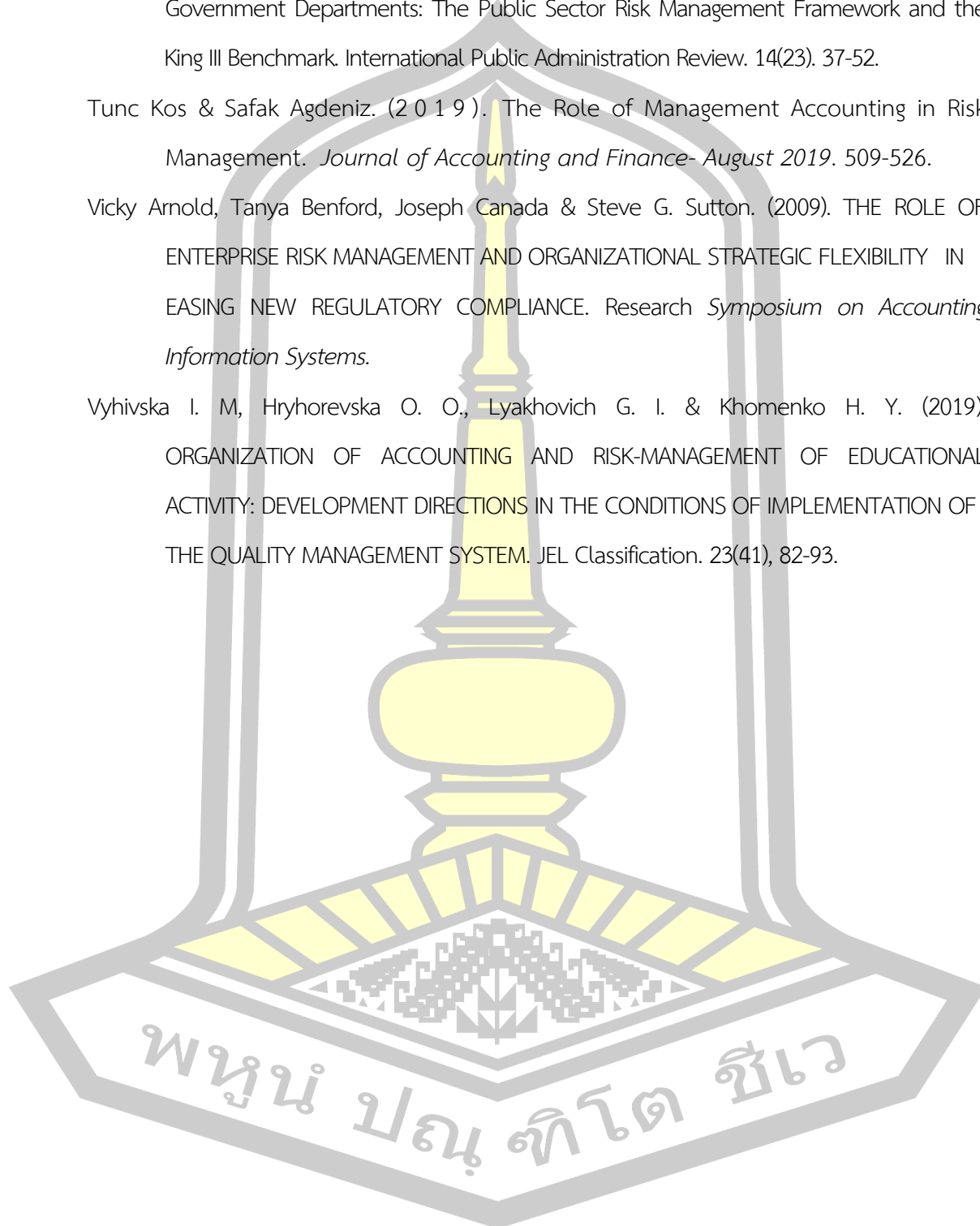
Hair, J.F., Black, W.C. and Erson, R.E. (2006). Multivariate Data Analysis. 6th ed. New Jersey: Pearson.

HR NOTE.asia. (2565). การสรรหาบุคลากร (Recruitment) เพื่อเข้าร่วมงานกับองค์กร. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://th.hnote.asia/recruit/190313-recruitment/>

- Huibrecht Margaretha Van der Poll, Z Z F Mthiyane. (2018). The Interdependence of Risk Management, Corporate Governance and Management Accounting. *Southern African Business Review*. 22, 1-30.
- Jinfeng Cheng. (2022). The Impact of Financial Risks on the Performance of Russian Banks. *Industrial Engineering & Management Systems*. 19(4), 866-876.
- Khaled Hutaibat. (2019). Accounting for strategic management, strategising and power structures in the Jordanian higher education sector. *Journal of Accounting & Organizational change*. 15(3), 430-452.
- Lutfi Hakim & Teguh Iman Maulana. (2019). EFEKTIVITAS INTEGRATED FINANCIAL MANAGEMENT AND INFORMATION SYSTEMS (IFMIS) PADA PROSES PELAPORAN KEUANGAN PEMERINTAH PUSAT. *Jurnal Akuntansi dan Bisnis*. 19(1), 80-93
- M. Mahjoub, S. Atashsokhan, M. Khalilzadeh, A. Aghajanloo & S. Zohrehvandi. (2018). Linking “Project Success” and “Strategic Talent Management”; satisfaction/motivation and organizational commitment as mediators. *Procedia Computer Science* 138, 764–774.
- Madhubala Minda & Last updated. (2022). Components of Organizational Success. Retrieved from <https://diAide.com/organizational-success/>
- Manuel Pedro Rodriguez Bolívar, Andres Navarro Galera, Laura Alcaide Muñoz & María Deseada López Subirés. (2015). Risk Factors and Drivers of Financial Sustainability in Local Government: An Empirical Study. *Local Government Studies*, Retrieved from <http://dx.doi.org/10.1080/03003930.2015.1061506>.
- Metha Suvanasarn. (2565). แนวทาง/กรอบการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร. Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <https://itgthailand.wordpress.com/tag/%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%95%E0%B8%AD%E0%B8%9A%E0%B8%AA%E0%B8%99%E0%B8%AD%E0%B8%87%E0%B8%84%E0%B8%E0%B8%B2%E0%B8%A1%E0%B9%80%E0%B8%AA%E0%B8%B5%E0%B9%88%E0%B8%A2%E0%B8%87-risk-response/>

- Mohammad Delkhosh & Hamideh Mousavi. (2016). Strategic Financial Management Review on the Financial Success of an Organization. *Journal of Social Sciences MCSER Publishing, Rome-Italy*, 7(2). 30-34.
- Motive Solutions. (2562). ระบบบัญชีแยกประเภท. 2562 Retrieved 10 สิงหาคม 2565, Retrieved from <http://motivesolutions.com/2019/09/24/ระบบบัญชีแยกประเภท-general-ledger-gl/>
- Osmad Muthafer. (2018) GOVERNMENT ACCOUNTING STANDARD, HUMAN CAPACITY, INTERNAL CONTROL SYSTEM AND FINANCIAL SUPERVISION AS A QUALITY ANALYSIS OF GOVERNMENT FINANCIAL STATEMENTS. *Fokus Ekonomi Jurnal Ilmiah Ekonomi*. 14(1), 186-200.
- Radoica Luburic. (2012). Synergistic effects of Total Quality Management and Operational Risk Management in Central Banks. *International Journal for Quality Research*. 6(4), 381-388.
- Ross H. McLeod, Harun Harun. (2014). Public Sector Accounting Reform at Local Government Level in Indonesia. *Financial Accountability & Management*. 30(2), 238-258.
- Siti Nabiha, A.KNoriza Mohd, JamalRozaidy M. (2023). Management Accounting in the Malaysian Public Sector: Analysing the Adoption of Financial and Risk Analysis. *Journal of Research and Practice in Public Sector Accounting and Management*. 13(2), 2682-9347.
- Siti Zaleha Abdul Rasid, Abdul Rahim Abdul Rahman & Wan Khairuzzaman Wan Ismail. (2011). Management accounting and risk management in Malaysian financial institutions an exploratory study. *Managerial Auditing Journal*. 26(7), 566-585.
- Sonjai Kumar. (2021). Risk Management and Enterprise Risk Management. *Academia Letters*, Article 2234. 1-6.
- Surepno Surepno. (2015). THE KEY SUCCESS AND STRATEGIC ROLE OF ACCRUAL BASED ACCOUNTING IMPLEMENTATION. *Journal The WINNERS*. 16(2), 142-151.

- Tankiso Moloi. (2016). Key Mechanisms of Risk Management in South Africa's National Government Departments: The Public Sector Risk Management Framework and the King III Benchmark. *International Public Administration Review*. 14(23). 37-52.
- Tunc Kos & Safak Agdeniz. (2019). The Role of Management Accounting in Risk Management. *Journal of Accounting and Finance- August 2019*. 509-526.
- Vicky Arnold, Tanya Benford, Joseph Canada & Steve G. Sutton. (2009). THE ROLE OF ENTERPRISE RISK MANAGEMENT AND ORGANIZATIONAL STRATEGIC FLEXIBILITY IN EASING NEW REGULATORY COMPLIANCE. *Research Symposium on Accounting Information Systems*.
- Vyhivska I. M, Hryhorevska O. O., Lyakhovich G. I. & Khomenko H. Y. (2019). ORGANIZATION OF ACCOUNTING AND RISK-MANAGEMENT OF EDUCATIONAL ACTIVITY: DEVELOPMENT DIRECTIONS IN THE CONDITIONS OF IMPLEMENTATION OF THE QUALITY MANAGEMENT SYSTEM. *JEL Classification*. 23(41), 82-93.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวนาฎิกา ทองเสมอ
วันเกิด	29 เมษายน 2538
สถานที่เกิด	จังหวัดสุรินทร์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	2/24 ถ.พรหมเทพ ต.ในเมือง อ.เมืองสุรินทร์ จ.สุรินทร์
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	นักวิชาการเงินและบัญชี
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	งานบริหารทรัพยากร สำนักงานวิทยาเขตสุรินทร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2561 ปริญญาบัญชีบัณฑิต สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ พ.ศ. 2566 ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต (บช. ม.) สาขาบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูน ปณ ภัโต ชีเว